

E N K Y

Enkyukakyuka yo By'ebvensimbi

AMAANYI
G'OKUWUMMULA

U K A K

GARY KEESEE

Y U K A

E N K Y

Enkyukakyuka yo By'ebbensimbi

AMAANYI
G'OKUWUMMULA

U K A K

GARY KEESEE

Y U K A

Your Financial Revolution

Power of Rest, Luganda by Gary Keesee

© 2023 Gary Keesee

Origionally publshed in English

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P.O. Box 779

New Albany, OH 43054, USA

You can reach Faith Life Now Ministries of the internet at

FaithLifeNow.com

Enkyukakyuka ey'ebbensimbi

Amaanyi g'Okuwummula, Luganda elya Gary Keesee

© 2023 Gary Keesee

Mu kusooka yafulumizibwa mu Lungereza

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P.O. Box 779

New Albany, OH 43054, USA

Osobola okutuuka ku bulamu bw'okukkiriza kati minisitule za
yintaneeti ku

FaithLifeNow.com

Njagala okuwaayo ekitabo kino eri mukyala wange Drenda nga
bwe kibadde okuzaamu amaanyi kwe, okwagala kwe eri ebintu
bya Katonda, n'okwagala kwe eri famire ye nange bye
binzizizaamu amaanyi emyaka gino gyonna. Ffembi,
tukakasizza nti ddala ebirooto bituukirira!

Gary Keesee

EBINTU EBIRIMU

OKWANJULA.....	9
ESSUULA 1: Okuwummula–Ebikulu	15
ESSUULA 2: Eddembe Ly'amateeka	33
ESSUULA 3: Obwakabaka Kye Ky'okuddamu Kwo.....	55
ESSUULA 4: Nnasanga Ekisum-Uluzo Ekikulu Eky'obwakabaka!	79
ESSUULA 5: Okubuukila Mu Bbanga Kusinga Okutambula....	95
ESSUULA 6: Waliwo Ebirala Ku Bulamu Okusinga Okusasula Ebisale!.....	117
ESSUULA 7: Kino tekisoboka!	131
ESSUULA 8: Ekitundu Eky'emirundi Ebiri.....	145
ESSUULA 9: Okusinga Ekimala!.....	161
ESSUULA 10: Kyama Ky'ekitundu Eky'emirundi Ebiiri	187

OKWANJULA

Olunaku lwe twava mu nnyumba y'oku faamu lwali lunaku olw'ekika ky'obukaawu n'obuwoomi. Twali tumaze kumpi emyaka mwenda nga tubeera mu nnyumba eyo enkadde, entono, eyali efuuse enkalu, era kati nnali nsitudde omugugu gwa bbokisi ogusembayo okugenda mu kabangali yaffe. Nnali njolekera amaka gaffe amapya ge twali twezimbidde, nga ga sikweya fuuti kasanvu mu lusanvu, amaka g'Abageorgia agaali gatudde ku yiika ataano mu taano ez'ettaka ly'ennimiro eddungi erya Ohio, nga kuliko yiika abiri ez'ebibira n'ebitosi. Kyali kirooto ekyandibadde ekizibu okulowoozaako emyaka mitono gyokka emabega. Wadde nga twali tuva mu nnyumba y'oku faamu, nnali njagala nnyo enju enkadde eyo. Yee, ne bwe kiba nti n'amadirisa gaayo agaamenyeka, ekiyumba kyayo ekya wansi ekicaafu, n'obulumbaganyi bw'enjuki buli kiseera bwe twagumira nga tubeerayo. Ebijjukizo bingi nnyo byajja mu birowoozo byange. Ababiri ku baana bange abataano mu butuufu baazaalibwa eyo mu kisenge ky'amaka.

Twafunirayo ebiseera bingi ebirungi naye era n'emirundi mingi egy'ebiensimbi ebizibu n'obutaba na ssuubi. Waaliwo ebintu bingi nnyo bye twalina okuyiga. Wadde nga kizibu okulowooza kati, bwe twasenguka mu nnyumba ya faamu eyo enkadde- emyaka mwenda emabega, twali tusobola okusasula ddoola bissatu ez'obupangisa buli mwezi. Emmotoka zaffe zombi zaali nkadde nnyo, nga zitambulirako mayiro enkumi n'enkumi, ate nga zaali zikyalina eby'okwekwasa. Mu kiseera ekko, kyalabika buli omu yaali atubanja ssente. Twalina kaadi kkumi ezijjjiddwaamu n'ezisaziddwaamu, amabanja ga kkampuni ez'ebiensimbi abiri, kya lwatu, ssente z'emmotoka zaffe ebbiri, Ebiwandiiko bya IRS; enkumi n'enkumi ze

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Obwesigwa

twabanjibwa ab'ejjanda zaffe, n'olukalala lugenda mu maaso. Twaabeera mu bulamu obw'okuwangaala mu by'ensimbi, nga buli kimu ekyaffe tukiteeka mu musingo twalina oluusi okugula obuguzi eby'okulya. Ebintu bye twalina byali ebintu ebikadde ennyo era ebimenyesemenyese twali twagula bikadde nnyo okutandikirako.

Embeera yaffe ey'ebyensimbi embi mu kiseera ekyo yali elina essuubi ttono eri ebiseera by'omu maaso ebitangaavu. Mu butuufu, saalaba ssuubi ddene nti ebintu bisobola okukyuuka. Nnayagala nnyo ab'omu maka gange, nnalina omukyala omulungi, naye nga mbasikasika okuyita mu geyena y'ebyensimbi!

Nnali ku ddagala eriweweza ku kweraliikirira, nga nkola ku bulumbaganyi bw'okutya, era okutya kwamalawo obulamu bwange obwa bulijjo. Ka tugambe nti nze saali muntu asinga obusannyufu okubeerawo. Nnali ntunda yinsuwa y'obulamu, nga mbeerawo ku busuulu, era nga tewali gye ngenda mu bwangu, okuggyako okweyongera mu bunnya obw'ebyensimbi. Mpola mpola, ffe twaali tweyongera okweyongera mu mabanja okutuusa nga tewakyaliwo bya kulondako birala eby'amabanja ebisigaddewo. Mu kiseera kino we nnamenyekera mu mpulira. Okupakuka n'okutya byankwata mu birowoozo. Natuuka n'okutya okuva mu nnyumba yange, ng'okimanyi si nnungi kutunda n'akasiimo.

Mukyala wange yallowooza nti agenda kufiirwa bba, n'okutya okukuza abaana abana be twalina mu kiseera ekyo kyokka kyamutawaanya. Naye mukkiriza nnyo mu maanyi g'okusaba era teyanvaako. Twasaba ffenna era oluvannyuma ne tusitula okuzuula emisingi gy'Obwakabaka bwa Katonda. Nga tutandika okunoonya Katonda ku by'okuddamu n'emisingi, essuubi lyatandika okusituka mu mitima gyaffe nga bwe tulaba ekyamagero ekimu ku kilala bwe twassa mu nkola ebyo Katonda bye yatulaga.

Akaseera akategeeza kaaliwo ekiro kimu nga Katonda andaga nti nnali wa kutandikawo kkampuni yange mu by'ensimbi nga nyamba abantu okuva mu mabanja n'okubayigiriza emisingi gye yali andaga. Mu kiseera ekyo, okutandikawo kkampuni ng'elaga abantu engeri y'okuva mu mabanja kyalabika nga eky'ekyewuuunyo nga bwe twali tukyalina ebbanja eddene ffe bennyini. Ffe twasaba ku nsonga eno, naye Mukama n'atugamba nti nga bwe tufuluma ne tutandika okuyigiriza emisingi gye, naffe twandifuna eddembe lyaffe. Okutandikawo kkampuni eno kwali kutambula kwa kukkiriza okuva bwe twali nga tetulina kye tumanyi ku ngeri y'okukikola, naye twakigumiikiriza. Kkampuni yakula, ne ssente ze yaleeta zaggya famire yaffe ddala mu mabanja mu myaka ebiri n'ekitundu. Nja kwongera okwogeera ku kkampuni yaffe mu ssuula eddako, naye kat, kimanye nti obulamu bwaffe bwakyuka nnyo! Tewali ngeri gye nsobola kunnyonnyola engeri gye twawuliramu nga tufunye eddembe, engeri gye kyawulikikangamu okuyingiira we basubuulira emmotoka n'osasula ssente enkalu ku mmotoka empya. Engeri gye kyawulikikangamu okukola dizayini, okuzimba, era n'okusasula amaka gaffe amapya. Kye twali tunyimirwa kyali kisukkiridde ku kintu kyonna kye twandilowoozeazaako.

Yee, ennyumba y'oku faamu yalimu ebantu ebitono ennyo eby'okujukira. Nga bwe ngenda okukwata ekibokisi ekisembayo okuva mu nnyumba, nayita ku mukyala wange

BWE TWATANDIKA
OKUNOONYA KATONDA
EBY'OKUDDAMU
N'EMISINGI, ESSUUBI
LYATANDIKA
OKULINNYA MU MITIMA
GYAFFE NGA BWE
TULABA EKYAMAGERO
EKIMU OLUVANNYUMA
LW'EKILALA NGA TUSSA
MU NKOLA EBYO
KATONDA BYE
YATULAGA.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Obwesigwa

ng'ayimiridde mu ka ddiiro akatono. Yantunulako waggulu ng'amaziga gamuyitamu. Tegaali maziga ga nnaku; gaali maziga ga ssanyu ate era n'amaziga g'empulira, ng'ajjukira byonna Katonda bye yali atuyigiririzza awo. Nalwanyisa amaziga nange nga bwe nnakuba eriiso limu erisembayo okuyita mu bisenge, okujukira ne enneewulira entabule buli kimu ekyali kibaddewo eyo. Twaali tuggalawo essuula emu mu kitabo ky'obulamu bwaffe n'okugenda mu bitundu ebipyga.

Kiki ekyali mu maaso gaffe kati? Olugendo lwali lutuggyye mu kwennyamira, nga tetulina ssuubi, okutuuka ku biseera eby'omu maaso ebijjudde essuubi. Nga bwe ngenda ebweru nga nnina ekibokisi ekisembayo, nayimirira ne ntunula emabega mu nnyumba n'akamwenyumwenyu. “Nedda, sijja kukusubwa. Nnina ekifo ekisingako obulungi kati.” Nga bwe twatandika okunoonya Katonda olw'eb'y'okuddamu n'emisingi, essuubi lyatandika okusituka mu mitima gyaffe nga tulaba ekyamagero kimu ku kilala bwe twassa mu nkola Katonda bye yatulaga.

Kyaali kya ssannyu nnyo okudda mu nju yaffe empya ddala. Naye ekyasinga obulungi ku lugendo lwaffe kyaali nti waaliwo okuwummula ku nkomerero. Nnasobola okulowooza ku biseera byange eb'omu maaso nga si kusasula busasuzi bisale byokka.

Okugula ebintu era nga tolina kweraliikirira ssente kwe kuwummula. Okusukkawo okubeera n'ebyo byonna bye twetaaga, okuba ne ssente ezimala okusobola okuwaayo obutitimbe bwa ddoola eri abalala

n'okuwagira Enjiri kwe

NZE NE DRENDA BYE

kuwummula. Naye ob'olyawo

TWAZUDDE

enkyukakyuka esinga obunene mu

BIKUFUNIBWA NNYO

bulamu bwange yali ya butazuukuka

NGA NAFFE BWE

okutuuka buli lunaku okutuuka ku

BYALI.

puleesa n'okutya nti yeetoolodde

obulamu bwange emyaka egyo gyonna egyasooka. Okusobola

okuddamu okuloota ebintu ebirungi mu kifo ky'okuloota

okuwona wiiki endala emu yokka kwe kuwummula. Yee, olunaku lwe nnali mpakira ekibokisi ekisembayo mu kabangali okutwala olugendo lw'okugenda mu maka gaffe amapya lwali luwooma nnyo.

Naye nnesiga, obuwoomi bw'ebisigadde nze ne Drenda bwe twazuula bwe butyo bwasinga ebirowoozo ebikaawa eby'okuleka ebijjukizo ebyo nti twaddamu okuwulira ng'abaana babiri abato abali mu myaka gy'okusoma, nga baseka era nga tulootera wamu.

Ekyo nze ne Drenda kye tuzudde kiri bwe kityo kingi okusangibwa eri ggwe nga bwe kyali gye tuli.

Nze mmanyi ky'olowooza. Njagala nnyo ekyo kye nnalina. Njagala nnyo okuba n'obumanyirivu obwo n'okuseka, okuloota, n'okusobola okussa essira ku kintu ekirala ekimu okuggyako okusasula ssente kwokka. Wadde oyinza okusanga nga kikuzibuwalira okukkiriza mu kiseera kino mu kitabo, nkukakasa nti kiki Drenda nange kye twazuula nti kiri nnyo gy'oli nga bwe kyali eri ffe. Okusaba kwange kwe kuba nga bwe tugabana emboozi yaffe, ojja kukubirizibwa okussa mu nkola eya Katonda amateeka n'emisingi eri obulamu bwo nga bwe kiri. Mazima ddala si kizibu bwe kityo; olina kumala kuzuula maanyi ga kuwummula!

Mujje gye ndi mmwe mwenna abakooye era abazitoowereddwa, nange njja kukuwa ekiwummulo. Twala ekikoligo kyange ku ggwe oyige ku nze, kubanga Ndi muwombeefu era mwetoowaze mu mutima, era ojja kufuna ekiwummulo ku lw'emyoyo gyange. Kubanga ekikoligo kyange kyangu era omugugu gwange mutono.

— Matayo 11:28-30

ESSUULA 1

OKUWUMMULA-EBIKULU

OKUWUMMULA - okuteekebwa oba okuwagirwa okusobola okusigala mu kifo ekiragiddwa ekifo, ekifaananyi oba ekiseera eky'okuwummulumu oba okulekera awo okwenyigira mu kukola emirimu egy'amaanyi oba egy'okunyigirizibwa.
(Google.)

Okooye? Ozitoowererwa ennaku ezisinga ate nga tofuna okwatiddwa? Obwetaavu bwo obwa ssente bwe buvuga okusalawo kwo ku wa w'okola oba engeri gy'okola oba okola ebbanga ki? Kirabika ekyo tojja kuva mu mabanja? Kirabika obeera mu mbeera y'empaka z'ebigambo? Bw'oba ono ggwe, toli wekka.

Wali olabye ku nnamuziga y'akayozi? Nkakasa nti wali, naye mu mbeera nga togirabangako, ye nnamuziga eteekebwa mu kiyumba ky'akayozi. Akayozi kasobola okulinnya ku nnamuziga eyo ne kadduka ne kadduka ne kadduka okutuusa lw'eba ng'ekaddiye. Naye waliwo ekizibu kimu kyokka ku nnamuziga eyo. Si nsonga sipiidi oba bbanga ki ery'akayozi ako lye kadduka, nga kali bulungi era nga kakoowu ne kakka, kali mu kifo kyennyini we katandikira. Tewali kikyuse. Kasobola okusiimuula entuuyo okuva mu maaso gaako amatono ag'ebeyoya ne kawulira okumatizibwa. Naye tewali

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kyatuukirira kuganyula ekifo kye mu bulamu, akyasibirwa mu kiyumba nga talina ddembe. Kino kirungi nnyo bingi bifunza abantu bangi, bwe kiba nga si bantu abasinga obungi, n'obulamu bw'ebyensimbi byabwe. Bakola nnyo wiiki yonna ne bagwa nga bakooye mu kuwuguka mu bufunze ku wiikendi, naye ku Mmande bwe butuuka ku makya, beesanga mu kifo kye kimu ddala nga bwe baali wiiki emu emabega. Kye bakoze kwe kusimattuka wiiki endala emu.

Kino kyali kifaananyi kya bulamu bwange okumala emyaka mwenda emiwanvu. Nze nali nteekamu essaawa kumi na taano okutuuka ku kumi na munaana buli lunaku, nnali munnyiikivu, era nnakola nnyo, naye oluvannyuma lwange nasasula ekitundu kyange eky'ekkumi, ssente zange, n'emisolo, nga tewali kisigaddewo. Ebiseera ebisinga, nze nnali mutono ku bye nnali nneetaaga era mpolo mpolo ne ntandika omuze gw'okwewola okusimattuka. Puleesa y'ebyensimbi bwe yali yeeyongedde, nnandidduse byonna gye kisinga okukaluba, naye nga tekirina mugaso. Bwe nnayimirira ne nsala omusango ku nkulaakulana yange, Nnali nkyagenda emabega.

Kya Iwatu nti kino kyavaako ebizibu ebimu eby'amaanyi mu nneewulira. Okuggwaamu amaanyi n'okutya kwe nnalwananga buli lunaku byakwata mpolo mpolo ebirowoozo byange n'omubiri gwange ogw'omubiri. Okutya, okutya okw'amaanyi, n'okusannyalala mpolo byatandika okutwala omubiri gwange. Abasawo tebaasobola kumanya kiki ekyali ekikyamu gyendi. Okutya kwammalira nnyo ebirowoozo ne simanyi singa nnandibadde mulamu oba nga nfudde.

Okubeera ebweru w'amaduuka g'abapangisa n'okwewola ssente okuva mu b'oluganda yagenda mu maaso okumala kumpi emyaka mwenda! Mu kiseera ekyo, awo wali tewali kirala kya kusiba, era nga wasigaddewo kitono ku kifaananyi kyange eky'okwefaaiko. Nze kyakolebwa.

Wandibadde osika ekifaananyi kyange n'ekibbo ky'enfuufu, awamu n'essanyu lyonna eryali lisigadde mu bulamu.

Abawola baali basimbye ennyiriri okunvunaana, era awo we wabeerera okutuukawo. Nga n'obutaba na ssuubi kuwambatira buli mukka gwange, omulanga gwajja. Essimu yayingira ng'essimu endala ezisinga obungi ez'oku makya: "Mw. Keesee, nga bw'omanyi, obanjibwa kasitoma waffe X omuwendo gwa ssente. Ddi lw'olowooza kino lw'osobola okututuukako? Kale, Mwami Keesee, ekyo wakingamba emirundi esatu gye nasembayo okukubira essimu. Bwoba tolina sente zaffe mu nnaku ssatu, kasitoma wange aija kuba akuwawaabira mu kkooti olw'ebbanja lino. Otegedde, Mwami Keesee? Ennaku ssatu. Weeraba."

Omulanga gwankuba nga ttani y'amabaati. Si nti nnali samanya mbeera yaffe ey'ebiensimbi gye yali embi. Nnali sirina ssente. Buli kintu kye nnalina kyali kimenyese. Ffiriigi yange yali njereere. Famire yange ennungi yali yeibase kumpi n'omuliro okusobola okubuguma anti tewaaliwo ssente z'amafuta ag'okufumbisa. Nnali sirina we nnyinza kukyukira. Mikwano gyange n'ab'omu maka gange baali bakooye okunsasulira. Nga nsobeddwaa, nnakola mpola mpola okulinnya amadaala agagenda mu kisenge kyange ne gagalamira emitala w'ekitanda. Nakuba ebiwoobe era ne nkaaba okufuluma eri Mukama okuyambibwa.

Ndowooza kyanneewuunyisa engeri Mukama gye yayogera nange mu bwangu. Kyali si ddobozi eriwulikika wabula eddoboozi eryava mu mwoyo gwange nze mu bwangu omwoyo ne mu birowoozo byange n'amaanyi. Ekintu Mukama kye yasooka okwogera nze nnali nti akavuyo ke nnalimu tekalina kakwate konna naye. Nze okugeza Yayogera bw'atyo kubanga nnali nsobeddwaa katono lwaki Ye, okuva endowooza yange, yali tetuyambye. Twagenda mu kkanisa ennene, twali abagabi nga tusobola okuba, era nga tusasula ebitundu byaffe

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ebi'ekkumi ebiseera ebisinga. Wabula Yagamba nti ensonga lwaki nnali mu kavuyo kano lwakuba nnali saayiga ngeri Obwakabaka bwe gye bwatambulamu. Yangamba nti Obwakabaka bwe tebukola ng'obwakabaka bw'ensi bwe bukola ku bikwata ku ssente, era nandibadde mnina okuyiga enkola y'Obwakabaka bwe ey'okukwatamu eby'ensimbi bwemba nga njagala kubeera wa ddembe.

Nzijukira nga nziruka wansi ne nkwata Drenda ne mmutegeeza nti Mukama yali yaakayogera nange era nti eky'okuddamu kyali Obwakabaka bwe. Kya lwatu nti twasobedda katono, nga bwe twalowooza nti twategeera Obwakabaka bwe kye bwali. Anti nga bwe nnagambye, twagenda ku kkanisa ennene, ffembi twayagala Katonda, era nga tumanyi nti tuli mu kkubo erigenda mu ggulu. Naye nga bwe twali tunaatera okukimanya, mu butuufu twali tumanyi kitono nnyo ebikwata ku Bwakabaka Bwe n'engeri gye bwatambulamu.

Nasanyuka nnyo nti Katonda yali ayogedde nange era nti yali azzeemu okubikkula eky'okuddamu—Obwakabaka Bwe. Ekyo kye kyali kitegeeza kyali tekinnabaawo kukwata, naye ne nazzibwamu amaanyi. Ekituufu kyali nti nnali sirina kye mmanyi Katonda kye yali ategéeza mu kigambo obwakabaka. Ekyo nnali wa kukizuula mu ekyo ekigambo kimu ddala kye kyali eky'okuddamu nze ne Drenda kye twali twegomba n'okunoonya.

Nze ne Drenda twakwatagana ku lunaku olwo ne tusaba. Okusooka, twenenya eri Katonda olw'obutatwala budde kuyiga ddala Kigambo kye n'engeri Obwakabaka bwe bwakola ku nsongza z'ebysimbi. Ekirala, nenneenyeza mukyala wange, ng'omutwe gw'amaka omukulu, olw'okutuyingiza mu kavuyo kano. Ffe ffembi twasaba ne tukkiriza nti twali bamalirivu okuyiga engeri Obwakabaka gye bwalongoosebwa n'okubeera

n'obulamu obw'enjawulo okusinga bwe twali tubadde okubeerawo okumala emyaka omwenda egiyise.

Engeri esinga obulungi ey'okunyonyola ekyaddirira kwe kutunuulira ekitangaala okukyuuka. Tambula mu kisenge ekirimu enzikiza era omala kukyusa swiiki. Koleea! Osobola okulaba. Bwe kityo bwe kyali Katonda bwe yatandika okutuyigiriza Obwakabaka bwe. Kyalinga omuntu eyakoleeza swiiki y'ettaala, era twasobola okulaba ebintu bye tutalabangako. Twatandika okusumulula. Kitegeere nti Obwakabaka bwa Katonda gavumenti erimu amateeka agatakyuka. Twakiraba nti tusobola okuyiga amateeka ago ne tugakozesa Amaanyi ga Katonda n'amagezi ge okutonda obugagga bwe twali twetaaga.

Twacamuka nnyo naye ate nga tukyasobeddwa nnyo. Waaliwo emboozi ezimu ennyuvu ddala ezaaliwo nga Katonda atandika okutuyigiriza engeri Obwakabaka bwe gye bwatambulamu. Sigenda kukwata ku ezo emboozi ennyingi ezasooka wano nga bwe zikwatibwako mu kitabo ekisooka mu lunyiriri luno, Enkyukakyuka yo mu by'ensimbi: Amaanyi g'obwesigwa. Osobola okufuna kkopi ku garykeesee.com oba ku Amazon.com. Era olina okufuna ekitabo kyange, Omuyiggo gw'Okukkiriza, ekikuzzaayo mu ntandikwa yennyini nga Katonda yakatandika okunjigiriza engeri y'okukungula emmere nga mpita mu kuyingga obugabi kwange. Naye okufuula emboozi empanvu ennyimpi, ka nkuwe eky'okulabirako kimu wano.

Nga bwe nkugambye, twali tutuuka ku maaso gaffe mu mabanja nga teri kkubo ery'okufuluma. Aliyasi za IRS, amaduuka g'okusinga, kaadi kkumi ezigoloddwa ne kaadi z'okuwola ezsaziddwamu, n'ebbanja lya kkampuni ssatu ez'ebiensimbi ku magoba ga bitundu abiri mu munaana ku buli kikumi. Twabanjibwa omusawo w'amannyo waffe, abalongoosa, bazadde baffe, ne mikwano gyaffe. Ggwe

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

okituma erinnya, twababanjibwa. Mu butonde, tewaaliwo ssuubi. Bizinensi yange ey'Okutunda kwange okw'ebbensimbi yali tetambula bulungi wadde nga nnakola nnyo. Naye kati oluvannyuma lw'okulaba Obwakabaka nga bukola ebintu ebirungi ebitali bya bulijjo (nate, soma embooz eziri mu bitabo ebibiri ebyogeddwako waggulu), twazzibwamu amaanyi nti Obwakabaka bwe bwali eky'okuddamu kyaffe. Twali tetulina kye tumanyi ngeri ki, naye twali nga tuli bakakafu nti twali mu kkubo ettuufu.

Awo ekiro kimu Katonda n'ampa ekirooto n'andaga mu ekyo ekirooto nti nnali wa kuva mu kkampuni yange eriwo kati gye nnali mbadde nayo emyaka omwenda egisembyeyo ne ntandike kkampuni yange—kati funa kino—ku kuyambe abantu okuva mu mabanja! Mmanyi; kya bulalu, nedda? Ntegeesa, singa nnali nga mmanyi okuva mu mabanja, nnandibadde nkikoze emyaka egiyise. Naye ekyo kyennyini kye nakola. Nakwatibwako katono mu butuufu. Nali sirina kirowoozo ku ngeri y'okutandikawo kkampuni yange oba kiki ekyali kizingirwamu. Naye kampuni okuyamba abantu okuva mu mabanja? Hee, nnali nkyetaaga omuntu okuntegeeza engeri y'okukola ekyo!

Bwe natandika okusaba ku nsonge eno, nnafuna ekintu ekyakyusa obulamu bwange n'Omwoyo Omutukuvu ku bikwata ku ngeri ddala kino gye kiyinza okubaawo. Kyatuuka ku omu ku kasitoma wange essimu ku bizinensi yange eya yinsuwa. Oo, nze neerabira okukugamba nti nnali mu mulimu gw'ebbensimbi nga ntunda yinsuwa n'emiwendo gy'ebintu nga bino byonna bigenda mu maaso. Nkimanyi, kiri mu ngeri ya ng'omukozi wa ppiwa ng'alina ttaapu ekulukuta ng'alabirira ebizibu eby'abalala bona naye nga alagajjalira ebibye. Wadde nga nnali nnemererwa mpola mu ekifo kyange eky'obuweereza bw'ebbensimbi, obumanyirivu bwe nnali nfunye okutwaliza awamu okumanya mu mulimu ogwo mu myaka omwenda

egiyise kati kwali kungi nnyo ekikulu eri Katonda bye yali anaatera okundaga.

Nga bwe ntudde wansi ne kasitoma wange ne mukyala we mu ffumbiro lyabwe ku mmeeza, twayita mu nnyanjula eya bulijo, eyatwala akaseera katono- essasi lya we baali mu by'ensimbi nga babuuza ebibuuzo eby'enjawulo n'okujjuza kye twayita olupapula lw'ebivudde mu kunonyereza . Ebivudde mu kunonyereza bino byakozesebeba okusinga okuzuula yinsuwa y'obulamu gye balina okuba nayo. Nga bwe bwe twaali tuyita mu lukalala lw'amabanja gaabwe, bombi ne batabuka era omukyala yatandika okukaaba nga bwe bannyonnyola engeri bombi gye baali bawulira nga tebalina ssuubi. Bombi baali bakola emirimu egy'ekiseera kyonna era nga buli mwezi.

Kati, oluvannyuma lw'okubeera bwe ntyo okumala emyaka mwenda nze kennyni, era ne Katonda okutandika okungigiriza nze ne Drenda ku Bwakabaka, osobola okuteebereza engeri gye nnabawuliramu. Okufaananko nze ne Drenda, nabo baali Bakristaayo naye nga tebamanyi ngeri Bwakabaka gye bwatambulamu. Mu kiseera ekkyo, Mazima ddala saasobola kunnyonnyola bingi ku Bwakabaka okuggyako ebimu ku bintu ebyasooka Katonda bye yali amaze okutulaga, bye nnagabana nabo, era, ddala, nnagabana ezimu ku mboozi ezeewuunyisa ze twalina okulabibwa nga bibaawo mu mbeera yaffe.

Kya lwatu nti nnali nsobola okukimanya nti yinsuwa y'obulamu si ye yali ekizibu kyaabwe ekikulu. Nnamala ekiseera nga nnyinnyonnyola Katonda bye yali anjigiriza ebikwata ku Bwakabaka, naye nnali nneegomba ekintu kye nsobola okukola era okubawa eby'okuddamu ebya nnamaddala eby'ensimbi ebikwata ku mbeera yaabwe.

Ku wofiisi ekiro ekkyo, nga bwe nzinga olunaku lwange n'okusunsula okuyita mu ntuumu yange eya bulijo eya fayiro n'obubaka bwe nnali nneetaaga okuzzaayo, Amangu ago nnafuna ekirowoozo. Watya singa ntunula okuyita ku nsongya ya

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

yinsuwa y'obulamu ne ntunuulira ekifaananyi kyabwe kyonna eky'ebysimbi? Waliwo ekintu kyonna kye nnali nsobola okukola? Watya singa natandika okunoonya ssente? Nze kye ntegeeza mu kino kiri nti singa nsobola okufuna engeri za layisi ez'okukola ebintu nti bandibadde baali bakikola dda? Ekigendererwa kyange kyandibadde kyangu, okunoonya amakubo aga layisi okukola ebintu bye baali bakola edda olwo ne nzissaako ssente zonna ezizuuliddwa ku nsimbi zaabwe n'amabanja gaabwe. Kyawulikika ng'ekiteeso eky'enjawulo, naye mu butuufu nnali simanyi bingi ku mulimu mulala gwonna ogw'ebysimbi ebweru wa yinsuwa y'obulamu. Era nneetaaga okukugamba nti kino kyalivo emabegako mu nnaku za Intaneeti. Okunoonyereza kwe nnandibadde nneetaaga okukola kwandibadde kukolebwa mu ngeri ey'edda—ku ssimu n'emiko egya kyenvu.

Kino nakikola wiiki yonna nga bwe nnali ntegese okusisinkana kasitoma ono nate wiiki eddako. Nneewuunya nnyo engeri ssente gye zaali ennene ze nnali nsobola okusumulula omwezi mulamba nga bwe nfunu obudde okusima ddala mu buli kitundu ky'ebysimbi. We nnamaliriza, ssente zaayongera okutuuka ku bikumi n'ebikumi bya ddoola omwezi. Nga nnina ekyuma kyange ekibalirira eby'ensimbi, nze nagatta amabanja gaabwe gonna n'oluvannyuma ne bakozesa ssente ezaasumululwa ku ssente zaabwe eza bulijjo buli mwezi. Bwe nkuba bbaatoni ya kompyuta, nze namala kutunuulira eky'okuddamu ku ssikurini—emyaka mukaaga ne emyezi ebiri. Eky'okuddamu kya myaka mukaaga n'emyazi ebiri gye gyali ekiseera kyonna ekyanditwaliddwa kasitoma wange okusasula ebbanja lye lyonna omuli n'omusingo gw'awaka, nga takyusizza ssente z'afuna. Yee, ekyo wakisoma bulungi, nga tokyusizza ssente z'afuna buli mwezi.

Nze nakwatibwa ensonyi era ne nakakasa nti nnali nkoze ensobi, bwentyo ne nkola okubala emirundi n'emirundi

okutuusa lwe nnakakasa nti nnina eky'okuddamu ekituufu. Kino kiyinza okuba nga bwe kiri? Lwaki kino buli omu teyakimanya?

Nakwata mangu fayiro za bakasitoma abalala abatonotono ze nnalina ku mukono ne nkola sikaani ey'amangu nabo ne bazuula bye bimu. Buli omu ku bbo ayinza okuva mu mabanja mu myaka etaano ku musanvu, nga mw'otwalidde n'omusingo gwabwe, nga tebakyusizza ssente ze bafuna buli mwezi. Kati obudde bwali bugenda ku ssaawa wofiisi nga bwe mmaze okubala, naye nga njolekera awaka nnali mucamufu. Singa bye nnasanga byali bituufu, era okubalirira kwange kwonna kwalaga nti kyali, olwo kino kyali kinene, kinene ddala.

Nnali njagala okumanya engeri kasitoma wange gy'ayinza okwanukula ekika kino eky'okutondebwawo. Ku nsisinkaano yange egenda okubaawo, nasalawo okuwandiika ku nnamba mu nnyanjula ennyangu ey'olupapula lumu. Ekigendererwa kyange kyali kya bubawe essuubi kyokka. Tewaaliwo kintu kyonna mu kyo gyendi, nga bwe nnali nkimanyi okutunda yinsuwa y'obulamu okusoboka kwali tekusuubirwa. Naye era nnali nkimanyi nti bajja kukikola njagala okuwulira bye nnali nzudde. Wiiki eyaddako nnaddamu okuddamu okutunuulira okubalirira kwange era n'akakasa nti nnali mutuufu.

Nga bwe nkuba akagombe k'omulyango, nnawulira nga nsuubira nnyo okusisinkana kwaffe. Bwe nnali ntudde ku mmeiza yaabwe ey'omu ffumbiro, nnababuulira bye nnali nkoze wiiki yonna n'ennamba zaabwe. Nazitambuliza mpola nga mpita mu nnamba ze nnali nkubye, nga nnyinnyonnyola engeri gye nnali nvuddeyo ne ssente ezisumuluddwa, wamu n'erinnya lya kkampuni yonna n'ennamba ezandibadde zeetaagisa okussa mu nkola bye nnali mbalaze. Nnali nsobola okukitegeera nti bo baali bagenda bacamuka nga ssente enkalu ezisumuluddwa zeeyongera okukula. Naye bwe nnali ntuuka ku nkomerero y'okuggwaamu ddala amabanja mu myaka 6.2, nga

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

mw'otwalidde n'amaka gaabwe, ku nsimbi ze bafuna kati, bombi baatandika okukaaba, ku mulundi guno n'essanyu. Baatuula awo ng'amaziga gakulukuta mu ffeesi ne bamala kusigala nga bagamba engeri gye baawuniikirira olw'ebayaamu. Bbo babuuka ne bannywegera, era twafuna akaseera akalungi ennyo ak'okujaguza ekyo ekyo.

Leka tubeere beesimbu: IRS egenda kukubuulira engeri y'okusasulamu emisolo emitono? Omukozi wa bbanka agenda kukubuulira engeri gy'oyniza okwewala okusasula amagoba? Nedda, enkola yonna ekoleddwa okutwala ssente zo, so si kuzikuumma. Nze nnali nkimanyi nti bye nnali nzudde byetaaga okusomesebwa buli maka mu Amerika! Ekyo ekyo kyankwatako nnyo era nnali njagala okukola ekintu kye kimu ku buli kasitoma gwe nnasanga.

Kale, nga balina emmundu n'amawulire ago era n'okukakasa kw'ekirooto Katonda kye yampa, nze ne Drenda twava mu kkampuni ya yinsuwa y'obulamu gye nakolanga nayo ne tutongoza kampuni yaffe, nga tukola bukozi bye nnali nkoledde kasitoma oyo. Mu myaka ego egypto, kkampuni yaffe twagiyita, "Ensimbi z'Amaka ezijjudde okukkiriza." Erinnya lyagamba bulungi kiki ffenna kye twali tukwatako—bwe kiba nti otegedde Obwakabaka n'okukkiriza, kwo eby'ensimbi byandibadde bijjudde. Nzirkiriziganya nti teryali linnya ddungi nnyo eri kkampuni—gezaako okukyogera emirundi kkumi egypto omuddiring'anwa—naye kyakola. Ffe oluvannyuma twakyusizza erinnya ne tugifuula Ekibinja Ky'ebvensimbi Eky'oku mwanjo, nga eno leero era ekyagenda mu maaso n'amaanyi.

Mu butuufu, ku lwaffe, eby'ensimbi byaffe byali tebinnaba kujjula. Ffe n'okutuusa kati yalina amabanja ago gonna ge twalina okusasula, naye twamanya nti twazudde ekkubo lyaffe dduka ku. Nga tutongoza kkampuni yaffe empya, twacamuka nnyo ate nga n'obunkenke katono mu kiseera kye kimu.

Twalina bingi bye twayiga ku kutandikawo n'okuddukanya kkampuni , naye ekizibu ekisinga obunene kye twasanga y'engeri y'okukolamu ssente zonna ng'ozikola. Okusoomoozebwা kwaffe kwali nti twawulira nti tetusobola, era nga tetwagala kusaba bantu ssente kubayamba kufuna okuva mu mabanja. Kino kyali kizibu kinene kye twamala ekiseera ekiwera okusaba ko n'okutunuulira eby'okulonda. Nga tetugenze mu bujuvu, mukama yatulaze akakodyo akewuunyisa okutandikawo kampuni eno era n'okugiteeka mu kifo okukola ssente nga tosasudde kasitoma ssente.

Ekiddako, twalina okunoonya engeri gye tuyinza okwanguya okubala ebibalo ebiwanvu. ze nnali nkola n'ebivudde mu kunonyeereza bya bakasitoma bange. Nnali nkimanyi nti nnandibadde ku mulimu okuwandiika pulogulaamu ya kompyuta okukola kye twali tukola, naye Nnali sirina kye mmanyi ku kompyuta oba engeri y'okunoonya omuntu alina obusobozi bw'okukola ekyo. Nate, Katonda yakola omulimu ogw'ekitalo. Nafuna essimu okuva eri omuntu eyali ewala okuva awaka waffe eyali atuwuliddeko. Yali ayagala kulaba kye tukola, nga kasitoma. Yayagala nnyo bye twakola, era bwe twali twogera, nnakizuula nti yali muwandiisi wa pulogulaamu za kompyuta era nga yalina kkampuni ye ku ludda ebbali. Nnayogera naye ku bwetaavu bwaffe, era n'obunyiikivu bungi yagamba nti ayagala okuyamba ffe ne bye twali tukola. Namugamba nti twali tutandise kkampuni era nga tetunnaba na nsimbi za kusasula mulimu ye gwe yali awaddeyo, wadde nga yali awaddeyo omulimu gwe ku ssente ennyingi. Yali akyayagala okukola omulimu era n'agamba nti nsobola okumusasula buli ddi ssente lwe zayingira Kale ekyo kye twakola.

Abantu baali baagala nnyo bizinensi yaffe. Anti lwaki nedda? Yali ya bwereere, era abantu baali baagala nnyo okunoonya ssente n'okuva mu mabanja. Bizinensi eno yasitula

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

mu ngeri ennene, era twasobola okufuuka abatalina mabanja mu myaka ebiri n'ekitundu. Mu bbanga ttono twafuna abakiise abasoba mu bissatu abaali bagabana enteekateeka mu ggwanga lyonna. Ng'oggyeeko okusobola okusasula ssente enkalu ku mmotoka zaffe, twagenda mu maaso ne tuzimba n'okusasula amaka ge twaloota. Kkampuni yaffe yakula era etusobozesezza okuwaayo obutitimbe bwa ddoola ewala okuwagira Enjiri n'abantu okumala emyaka.

“Enteekateeka y'amabanja,” nga bwe tugiyita, n'okutuusa kati n'okutuusa kati ekolebwa ku bwereere, Nga wayise emyaka assatu. Kkampuni eno yakula mu bubaka bwayo ng'emyaka bwe gigenda giyitawo. Twagenda mu maaso ne tussa essira ku kussa ssente mu kuwummula oluvannyuma lw'akabenje k'ebyensimbi ebya nkumi bbiri mu gumu ate oluvannyuma, ddala, akabenje ka nkumi biri mu munaana mwe mwava obukadde n'obukadde bw'abantu baafirwa ebitundu ataano ku buli kikumi ku kinaana ku buli kikumi ku nsimbi ze batereka nga bawummudde. Twanoonyereza ku ngeri ennungi ez'okusigamu ssente era ne tutongoza ekitundu ekyo ekya bizinensi yaffe mu nkumi biri mu gumu. Nneenyumiriza mu kugamba nti ku bukadde bwa ddoola obusoba mu kikumi ffe mu kiseera kino bwe tukuumira bakasitoma baffe, tewali n'omu ku bbo yafirwa ssente n'emu mu ssente ze baateekamu mu myaka kkumi na mukaaga egiyise eg'y'akavuyo mu by'ensimbi mu nsi n'ensi yonna. Era ng'enteekateeka yaffe, tewali ssente, tewali bisale bya bukuumi oba ez'obwa kitunzi ezizingirwa mu kusooka oba buli mwaka ku kusiga ssente kwa bakasitoma. Bw'oba okooye okuzannya zzaala ne ssente, osobola okutuuka ku Kibinja ky'Ebyensimbi eky'Oku mwanjo ku oba Forwardfinancialgroup.com okumanya ebisingawo.

Ekyewuunyisa si bwe kiri? Endowooza emu ennyangu okuva mu Mwoyo Omutukuvu yakyusa obulamu bwaffe emirembe gyonna! Yee, twalina okugitambuliramu, naye Katonda yatulaga wa aw'okutambulira. "Kyawulirwa kitya Gary, okuva mu mabanja?" Emirembe! Okuwummula! Okulowooza ku nsonga eyo. Twava mu kubeera mu buzibu obw'amaanyi mu by'ensimbi ne tufuuka okuvira ddala mu mabanja, okusasula ssente enkalu ku mmotoka zaffe, amaka gaffe, ne ebirala byonna bye twali twetaaga. Okumala emyaka mwenda emiwanvu, nnali wansi w'ebintu ebrisukkiridde puleesa buli ddakiika ya buli lunaku. Nnali sirina kuwummula kwonna. Tekyali kikulu lunaku ki mu wiiki, oba nga lwali lunaku lwa nnaku enkulu. Nze saali mu mirembe. Ensonga zange ez'ebiensimbi zaangoberera buli we nnagendanga. Nagumira constant embarrassment and humiliation olw'embeera yaffe ey'ebiensimbi. Okutya kwe kwali munnange buli kiseera, okutya n'eddagala eriweweza ku kweraliikirira engeri y'obulamu ku ntikko y'okuggwaamu essuubi kwange.

Nga enkyukakyuka zonna mu by'ensimbi, era nga ddala n'ebintu twali twetaaga mu bulamu mu kifo, oyinza okukemebwa okulowooza nti mu ne ku bwakyo ssente zaffe ez'obuntu ze zaali obuwanguzi. Yee, okusembayo okuba n'ebintu bye twali twetaaga byali buwanguzi bwa maanyi nnyo, naye essanyu erya nnamaddala lyali lya kulaba Obwakabaka bwa Katonda nga bukola. Nga nze ne Drenda bwe twalaba Obwakabaka nga bukola enfunda n'enfunda, twateranga okugamba nti, "Ekyo wakiraba?"

**ENDOWOOZA EMU
ENNYANGU OKUVA MU
MWYO OMUTUKUVU
YAKYUSA OBULAMU
BWAFFE EMIREMBE
GYONNA! YEE, TWALINA
OKUGITAMBULILAKO,
NAYE KATONDA
YATULAGA WE TULINA
OKUTAMBULIRA.**

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Nga swiiki y'ettaala bw'ekoleebwa, buli kimu kitegeerekeka bulungi mu kukoleeza; osobola okulaba. Okusobola okulaba ng'omaze okuziba amaaso n'okubeera nga tolina by'oddamu kintu kya kitalo. Okuzuula ekituufu kyaffe eky'obugagga, Obwakabaka bwa Katonda, kyali kyeeuuunyisa nnyo. Okugezaako okukubuulira engeri gye kyawulikikamu nga kyangu—omulundi kyali kiwummulo! Katemba yayimirira! Mu by'emabega, singa omupiira gwaffe gufuuwa, guba-gujja kuba ekizibu ekinene eky'enueewulira. “Ssente tugenda kuziggya wa? Waliwo ekifo kyonna ekisigadde ku kaadi?” Naye leero, bwe kiba nga olw'ensonga ezimu mmotoka yabwatuka, nnabanga mbuuza mukyala wange nti, “Oyagalangki ki ku mulundi guno?” Tewali katemba, tewali kusattira, tewali mabanja, kuwummula kwokka. Tusobola okusigala ku mulimu era ku kigendererwa kyaffe. Obutakyabeera na bulamu bwa kusimattuka, tusobola okuba ku BULAMU!

Ekirowoozo kimu ekyangu okuva mu Mwoyo Omutukuvu kyakyusa obulamu bwaffe emirembe gyonna! Yee, ffe twalina okugitambulirako, naye Katonda yatulaga we tulina okutambulira.

N'olwekyo nkugamba nti, teweraliikirira bulamu bwo, kiki ky'oija okulya oba okunywa; oba ebikwata ku mubiri gwo, by'on'oyambala. Si bwe kiri obulamu bukulu okusinga emmere, n'omubiri mukulu okusinga engoye? Laba ebinyonyi eby'omu bbanga; tebisiga wadde okukungula oba okutereka mu biyumba, naye Kitammwe ow'omu ggulu abiliisa. Toli wa muwendo nnyo okubisinga?

— Matayo 6:25-26

Mu myaka gino assatu mu mukaaga egiyise, ntudde wansi n'enkumi n'enkumi z'abantu ku mmeeza zaabwe ez'omufumbiro ne tuteesa ku by'ensimbi byabwe ku mutendera gw'omuntu sekinomu ddala. Njogedde n'enkumi n'enkumi 28

z'abantu mu nsi yonna, era ekintu ekimu kye nsanga buli we ntunula kiri nti buli omu anoonya kuwummula!!!!

Buli omu yeesunga wiikendi, okuwummulako oba...okuwummula—okuyimirira n'okuwummula.

Okunoonyereza okuwerako
kwe nnasoma gye buvuddeko
kwazuula nti nga ebitundu
nsaanvu ku buli kikumi ku
Bamerika tebaagala mirimu
gyabwe, era ku abo ensanvu
ku buli kikumi, abiri ku buli
kikumi tebafumbiriganwa era
nga balowooza nti bakyawa
emirimu gyabwe. Lwaki

belaga eri ekintu kye batayagal? Situleesi ya ngeri ki gye
babeera wansi okugumiikiriza bwe batyo obulumi bungi mu
nneewulira ku buli lunaku? Okukugamba mu bulambulukufu,
baddu. (Ffenna twali. Tukulidde mu nsi omuli ekkubo lyokka
ery'okukulaakulana kwe kuba ne ssente ezimala okubeera
n'eby'okulondako. Naye eri abantu abasinga obungi, kino si
bwe kiri.) Ebirooto byabwe eby'okukulaakulana biggwaawo
mpola ne bagenda mu bulamu obw'okusimattuka nga bwe
beesanga mu mirimu egy'omutawaana mu myaka gyabwe
egy'obukulu assatu, ana, ne wadde ataano.

Okubeera n'obulamu obwa situleesi y'ebiensimbi teyali
nteekateeka ya Katonda mu ntandikwa, era eyo si nteekateeka
ya Katonda eri ggwe leero naawe.

Ekiwandiiko ekifulumiziddwa gye buvuddeko kigamba nti
ebitundu nkaaga mu mwenda ku buli kikumi ku bantu b'omu
Amerika tebalina wadde omutwalo gwa ddoola mu kutereka
kwabwe. Situleesi n'enneewulira abantu abasinga gye babeera
wansi okukyusakyusa endowooza yaabwe ey'okwemanya
n'okwefuula ow'omuwendo. Ebirooto biteekebwa ku kabada

**OKUBEERA N'OBULAMU
OBW'OKUNYIGIRIZIBWA
MU BY'ENSIMBI...TEYALI
NTEEKATEEKA YA
KATONDA MU
NTANDIKWA, ERA SI
NTEEKATEEKA YA
KATONDA GY'OLI LEERO.**

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula olw'ebyetaago eby'amangu n'ekizibu okuggwaamu essuubi kutwala ekifo. Essanyu liweddewo.

Lumu, nzijkira nga njogera n'omusumba ku by'ensimbi. Yantegeezessa nti yali ayagala nnyo obuweereza era ng'ayagala nnyo abantu, naye buli lunaku ye yazuukukanga n'essanyu okutuusa lwe yajjukira embeera ye ey'ebyensimbi. Yang'amba nti kyali ng'ekire ekinene ekiddugavu ekisala omusana, ng'ebirowoozo ebimalamu amaanyi byatondebwa mu birowoozo bye ne bimukwata ng'omuwambi endowooza y'okusimattuka, obutaba na ssuubi mu by'ensimbi, n'obuddu obutalimu kwolesebwa.

Obulamu bukyusiddwa okulaba abalala nga bawangula. Hollywood ekoze obuwumbi ng'elaga abantu abangi abantu abalala nga bawangula ku lutimbe olunene. Abantu abatasobola kweraba kuwangula kinnoomu basanga eddakiika ntono ez'okutoloka mu buzibu bwabwe ne batuukiriza ebirooto byabwe nga balaba abantu abatuukiridde nga bawangaala obulamu obutuukiridde ku lutimbe olunene.

Mu kiseera kino emizannyo giggya obuwumbi bwa ddoola omwaka okuva mu balabi okwetoloola ensi yonna. Mu nkumi biri kumi na musanvu, NFL yaleeta ssente ezsoba mu buwumbi musanvu n'obukadde lunana; Super Bowl, ebalirirwamu obuwumbi kumi na butaano n'ekitundu; era ogwo muzannyo gumu gwokka!2 3 Abantu baagala nnyo okusanyusa ttiimu gye baagala ennyo okutuuka ku buwanguzi.

Naye kye twetaaga okutegeera nti ffenna twali tutegekeddwa era twatondebwa okuwangula—okubeera mu lutalo, okubeera mu muzannyo, era ddala okuwangula. Obutaba na ssuubi mu by'ensimbi kye kitera okubeerawo, so si kya njawulo, eri abantu abasinga obungi—n'olwekyo eky'okutoloka kyokka kwe kubeera mu bulamu ffenna bwe tuloota wa aw'okuyita mu bulamu bw'abalala. Kiki ekisikiriza okuwangula akalulu? Lwaki pulogulaamu ya TIIVI eya Ayagala Kubeera Bijodolo

Nnagagga yabadde emanyiddwa nnyo?" Lwaki enteekateeka z'okugaggawala zikyali kikemo leero? Eky'okuddamu? OKUWUMMULA! Buli omu akooye okudduka, buli omu akooye okuzuukuka nga balina obuzito bw'okufuna eby'okulya nga babba ebirooto byabwe. Naye nga balamu obulamu obw'okunyigirizibwa mu by'ensimbi si kintu kipy;a; mu butuufu, kibadde okwetoloola okumala ebbanga nga omuntu ly'amaze ku nsi. Kyokka, ekyo tekyali nteekateeka ya Katonda mu kusooka, era si nteekateeka ya Katonda gy'oli leero oba.

ESSUULA 2

EDDEMBE LY'AMATEEKAA

Tetulina ssuubi—eyo y'engeri gye nnandinnyonnyodde obulamu bwaffe nga tetunnava kutegeera engeri y'okuwummulamu. Emyaka mwenda kiseera kiwanvu okubeera mu kavuyo k'eb'yensimbi n'okunyigirizibwa. Nzijukira emirundi mingi nga ntunula ebweru ku Faamu ya yiika kinaana mu taano twagipangisanga ku doola bissatu omwezi, nga tetusobola kugisasula, eyali ya buseere nnyo, era nga mneebuuza oba nnandibadde nsobola okuba n'ettaka nga lino.

Nnannyini kifo kino yabadde agenda kuzimba ekisaawe kya Golofu ku kibanja kino era yayagala bwagazi muntu okubeerawo, okumala okulabirira ebintu okutuusa lwe baatandika pulojekiti eno, gye baali bateeberereza nti yandibadde ekwata ku myaka esatu ku etaano egibulayo. Ennyumba enkadde ey'oku faamu yajja “nga bweri,” era nabo tebandisasudde kuddaabiriza kwonna mu kiseera ekyo. Twagitwala, era oluvannyuma lw'okusiiga langi n'okuyonja okw'amaanyi, ennyumba enkadde yalina eky'enjawulo ekisikiriza. Enteekateeka yaffe yali ya kusulayo emyaka esatu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

olwo ne tweyongerayo, naye mu mwaka gwaffe ogw'omunaana eyo, twali tukyali kumpi na kuba na kintu kyonna.

Katonda bwe yamala okwogera nange ku Bwakabaka, ne tutandika okusoma n'okussa mu nkola emisingi n'amateeka g'Obwakabaka, ebintu byatandika okukyuka. Mu ntandikwa ng'ebbensimbi byaffe bitandika okutereera, ffe twaalibasanyufu nnyo olw'obuwanguzi obusinga obutono. Nzijukiranga ngula a...ekyuma eky'okunaaza amasowaani eky'ennyumba enkadde ey'oku faamu era nze ne Drenda twasanyuka nnyo, naddala ye! Wadde ng'oluusi nnayambako mu kwoza amasowaani, era nnali bbize mu bizinensi. Okuzaala abaana bana awaka mu kiseera ekyo, bulijo yali ayoza masowaani. Bwe twagula ekyuma eky'okunaaza amasowaani, nzijukira nga njogera ekintu nga, "Osobola okukkiriza nti twakasasula ssente enkalu ku kyuma ekipya eky'okunaaza amasowaani?" Nkimanyi, oli mukulowooza, "Weewaawo, kiki ekinene ennyo mu kugula ekyuma eky'okunaaza amasowaani?" Wamma, okuteeka nti mu ndowooza, wandibadde olina okutunuulira ebyuma ebirala mu ffumbiro lyaffe erya ffaamu. Sitoovu yaffe ne firiigi byombi byali bya kilagala wa avocado era nga bilina emyaka abiri mu taano. Kale bw'ogeraageranya, okugula ekyuma ekipya eky'okunaaza amasowaani kyali buwanguzi bwa maanyi nnyo gye tuli.

Mu ssuula eyasembayo, nnabuulira engeri Katonda gye yampa ekirooto n'enteekateeka okutongoza bizinensi eyandifuisse eky'okuddamu mu kavuyo k'eb'yensimbi byaffe. Oyinza okuba ng'olowooza nti, "Singa Katonda yandijjamba ekintu bwe kityo." Amawulire amalungi gali nti ayagala okukikola, naye waliwo ebimu ku bintu by'olina okumanya ebikwata ku ngeri Obwakabaka gye bukolamu nga tonnasobola kukwata ku buyambi obw'ekika ekyo. Obulagirizi bwe nafuna olunaku olwo mu kirooto kyokka kyaliwo olw'ekyo Katonda kye yali atuyigiriza ku Bwakabaka bwe era nga kyava

butereevu mu kusaba bye yali atulaze. Wadde nga nnabikka Obwakabaka mu kunnyonnyola okunene mu kitabo kyange ekisembayo, nneetaaga okuddamu okukyetegeza wano okutuwa omukutu mw'oyinza okuva okukolera.

Abantu bambuuza kye ntegeeza mu Bwakabaka bwa Katonda. Nnali sirina kye mmanyi ku Bwakabaka bwa Katonda wadde nga nnali Mukristaayo. Nnali mmanyi nti nze nnali ngenda mu ggulu nga nfudde, naye nga sirina kye ntegeera ku Bwakabaka bwa Katonda n'engeri gye bwakolamu ddala. Okutegeera engeri eno, olina okutegeera ekigambo obwakabaka kye kitegeeza. Mu makulu amatuufu, kitegeeza obufuzi bwa kabaka. Obwakabaka bwa kabaka bukola olw'ekigambo kya kabaka. Ebigambo bye bifuuka etteeka erifuga Ekitundu kye n'obulamu bwa bannansi be. Endowooza endala erimu obwakabaka kwe kuba nti ekibinja ky'abantu obukadde tekikola bwakabaka. Obwakabaka buteebereza gavumenti erimu amateeka agassa mu nkola amateeka ga kabaka eri buli munnansi mu mateeka ow'obwakabaka obwo. Endowooza eno nti Katonda alina Obwakabaka nga bulina amateeka agateereddwawo nga buli munnansi ali mu mateeka wa Bwakabaka bwe kirabika nga tekirina mugaso mu Bukristaayo obusinga obungi. Abakristaayo abasinga bakkiriza nti Katonda y'asalawo essaala ki z'addamu oba ani gw'alaga okusosola. Bakkiriza nti singa basiiba okumala ebbanga ddene nnyo ekiseera oba okukolera Katonda emirimu egy'omwoyo mingi, olwo bajja kusiimibwa naye. Munange, walina dda ekisa gy'ali.

*N'olwekyo, temukyali bagwira na bagwira, wabula
bannansi bannaffe n'abantu ba Katonda n'ab'omu nnyumba
ya Katonda kwaata.*

— Abaefeso 2:19

Toli munnansi wa Bwakabaka bwe yekka, naye era oli mmemba w'amaka ge yennyini, omulangira oba omumbejja wa

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Kabaka. Abaggalatiya 4 eraga bulungi nnyo kino kye kitegeeza gyendi naawe.

Kye njogera nti omusika kasita aba mwana, ye talina njawulo na muddu, wadde nga ye nnannyini kibanja kyonna. Agoberera abakuumi n'abakwasisa amateeka okutuusa ekiseera kye kye yassaawo taata. Bwe kityo era, bwe twali abaana, twali mu buddu wansi emisingi emikulu egy'ensi. Naye ekiseera bwe kyatuuka mu bujuvu mujje, Katonda yatuma Omwana we, eyazaalibwa omukazi, eyazaalibwa wansi w'amateeka, eri okununula abo abali wansi w'amateeka, tulyoke tufune eddembe mu bujuvu abaana ab'obulensi. Olw'okuba muli baana, Katonda yatuma Omwoyo gw'Omwana we mu mitima gyaffe, Omwoyo akoowoola nti, "Abba, Kitange." Kale ggwe nedda okuwangaala omuddu, naye omwana ow'obulensi; era okuva bw'oli omwana, Katonda yatonda naawe oli musika.

— Abaggalatiya 4:1-7

Oli musika w'obusika bwonna ng'omwana omulenzi oba
ENNEEWULIRA NNUNGI, omuwala, era ggw'olina
ERA NJAGALA>NNYO eddembe mu mateeka nga
OKUWULIRA OKUBEERAWO munnansi w'Obwakabaka
KWA KATONDA, NAYE BWE bwe! Ekyo kibbire mu
KITUUKA KU NSONGA okumala eddakiika—ekintu
Z'AMATEEKA, SIKYETAAGA kyonna oba wakilina dda.
KUWULIRA NGA Tewali kintu kyonna kye
ATALOKOSE OKUSOBOLA weetaaga ekyo ky'otalina dda.
OKULOKOLEBWA. Kale mulekere awo
ENSONGA YA MATEEKA. okusabiriza n'okukaaba.
Tosobola kusabiriza muntu
kintu kye walina edda.
Katonda takola kusalawo kwa
musango ku musango ku bikwata ku ani gw'anaayagala oba
tekija kuyamba. Omuntu yenna nga mutabani oba muwala wa

Katonda yalina dda Obuyambi bwe. Enneewulira nnungi, era Njagala nnyo okuwulira okubeerawo kwa Katonda, naye bwe kiba kijja ku nsonga z'amateeka, Sikyetaaga kuwulira okuterekebwa okulokolebwa. Kiba nsonga y'amateeka. Kino ka nkigeraageranye ku kubeera munnansi wa Amerika. Bw'oba oli munnansi, olwo ggwe walina dda obuwagizi bwa gavumenti ya Amerika okussa mu nkola amateeka kye gagamba. Omuganyulo ogwo gwali guzingirwamu n'obutuuze bwo. Kale, tosobola kusiiba na kusaba bbanga ddene okusobola okufuna obuyambi bwe; Ye abukuweeredde ku bwereere okuyita mu ekyo Yesu kye yakola. Kale nnyumirwa. Ggwe nnannyini kyo!

Katonda n'atuzuukiza wamu ne Kristo n'atutuuza wamu naye mu bifo eby'omu ggulu mu Kristo Yesu, okusobola mu myaka egija ayinza okulaga obugagga obutageraageranyizibwa ku kisa kye, eyanyigirizibwa mu kisa kye gye tuli mu Kristo Yesu.

—Abaefeso 2:6-7

Ekigambo ekyo, “yatutuuza naye mu nsi ez'omu ggulu” kyogera ku kifo kyo mu mateeka mu Bwakabaka bwa Katonda. Yesu atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Kitaffe, naamwe bwe mutyo okuva bwe muli omubiri gwa Kristo. Bwatyo oli musika wamu ne Yesu ku byonna Katonda by'alina. mmanyi tekikkirizika okulowooza ku ekyo, naye kituufu. Byonna obilina; oli famire, era ye bizinensi ya famire! Naye kubanga sitaani agezezzaako okukweka byonna by'oli ne byonna by'olina, abantu abasinga obungi, n'abakristaayo, babeere ng'abo bakyasibibwa mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okusimattuka!

Ekisumuluzo ekyakyusa obulamu bwange bwe nnakitegeera nti bwe buli era bwe buli gavumenti erimu amateeka ate nze olw'okuba ndi munnansi, nnina eddembe mu mateeka era emiganyulo mu Bwakabaka. Enneewulira nnungi era njagala

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

nnyo okuwulira okubeerawo kwa Katonda, naye bwe kituuka ku nsonga z'amateeka, sikuetaaga kuwulira okuterekebwa okulokolebwa. Ensonga ya mateeka. Silina kuwulira nga bwe ndi munnansi wa Amerika okubeera omu. Nakimanya dda nti ensonga ya mateeka ematizibwa olw'okuba nti nazaalibwa wano. Bw'oba ng'oli mu kuyimirira okutuufu mu maaso ga Katonda era obulamu bwo bwesigamiziddwa ku mateeka mu kifo ky'engeri gy'owulira, ebintu bikyuka!

Buno bwe bwesige bwe tulina mu kusemberera Katonda: nti singa tusaba ekintu kyonna okusinziira ku by'ayagala, atuwulira. Era singa ffe tukimanya nti atuwulira—kyonna kye tusaba—tukimanyi nti ffe tulina bye twamusaba.

— 1 Yokaana 5:14-15

Lowooza ku kyawandiikibwa kino okumala eddakiika emu; kye kimu ku bye nsinga okwagala. Bwemba nsaba ekintu kyonna okusinziira ku kwagala kwe, nkimanyi nti akiwulira! Kino kili nga tekitegeeza mayengo g'amaloboozi ag'amaloboozi g'owulira n'amatu go. Nedda kye kiwandiiko ekikwata ku mateeka. Lowooza ku mulamuzi n'ekisenge kye ekya kkooti. Singa omulamuzi asalawo okuwulira omusango, kitegeeza nti akkirizza okugonjoola ensonga nga yesigamye ku mateeka bye gagamba. Mu mbeera yaffe, okuva bwe twasabye okusinziira ku mateeka ga Kabaka, twakimanya dda nti ajja kussa mu nkola etteeka lye. Bwe tutyo, tuli bakakafu mu binaavaamu; tewajja kubaawo kuteebereza.

Okugeza, Amerika si bwakabaka kubanga si bwakabaka obulina kabaka, naye ekolera ku mateeka ag'enkanankana era agaliwo eri buli munnansi mu mateeka. Mu ngeri y'emu, Obwakabaka bwa Katonda era bufugibwa amateeka, buli munnansi gy'asobola okubifuna awatali kusosola. Engero zino ze tusoma mu Baibuli teziriwo kutusanyusa kwokka wabula

okutulaga eky'okulabirako amateeka ago gye tuli tusobole okugayiga n'okugakozesa. Yesu yakozesa ekigambo, "Obwakabaka bwa Katonda bulinga" emirundi mingi nga bwe yali annyonnyola eri abantu engeri Obwakabaka gye bwatambulamu. Yesu yali ayogera ku mateeka ga Bwakabaka bwe yayogera engero, ng'awa ekifaananyi ekirabika ku ngeri amateeka gye gaakolangamu oba okuzuula lwaki ekintu kyaliwo. Neera, olw'ensonga ezimu, abantu tebalina ndowooza yonna nti Obwakabaka bwa Katonda bulina amateeka agafuga enkola yaayo. Bangi balowooza nti Katonda asobola okukola ekintu kyonna Ayagala okukola nga ayagala kubanga ye Katonda. Ekyo nja kukikkiriza Katonda alina amaanyi okukola ekintu kyonna ky'ayagala okukola; kyokka, Ye bw'ali ekoma ku mateeka ge. Nkimanyi kino kiyinza okuwulikika ng'ekywewuunyisa gy'oli, naye eri kukola ensonga yange, ka tulabe mangu ku Makko 6.

Yesu n'abagamba nti, "Mu kibuga kye kyokka, mu baganda be era mu nnyumba ye ye nnabbi atalina kitiiibwa." Yali tasobola kukolayo kyamagero kyonna, okuggyako okussa emikono gye ku balwadde abatono abantu n'okubawonya. Era yeewuunya obutaba na kukkiriza.

— Makko 6:4-6

Nga bw'osoma Ekyawandiikibwa kino, wandibadde n'babiri ebintu ebibuuka okuva ku lupapula ku ggwe ebikuwa amagezi ku mulimu gw'Obwakabaka.

Yali tasobola kukola kyamagero kyonna....

Okusookera ddala, Abakristaayo bangi tebalaba na Kyawandiikibwa kino era bandikuyombesa mu maaso nti singa ogamba nti waliwo embeera mu Bayibuli Yesu gye yali tasobola kuwonya, wandibadde mukyamu. Naye nga bw'olaba, Teyasobola. Bw'omala okutegeera nti Obwakabaka bukolera ku

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

mateeka, olwo n'otandika okutunuulira ennyo emboozi eno. Entegeera y'omutindo eri Abakristaayo abasinga obungi yandibadde nti Yesu yasalawo obutabawonya. Ekyo kyandibadde kikola amakulu agategeerekeka singa oba tolina okutegeera obutuufu bw'Obwakabaka mu mateeka. Okumanya nti Yesu yalina amaanyi okuwonya naye nga teyakola, nga talina kutegeera kwa mateeka mu buyinza, mu butonde wandikomyewo nti Yasalawo obutawonya. Kiki ekirala ekiyinza okuba?

Oyinza okuba nga wali owulidde omuntu ng'agamba nti, "Katonda yakkiriza kino okubaawo," oba "Katonda y'asinga okumanya," oba "Katonda byonna abifuga," oba ekintu ekikwatagana n'ennyiriri ezo ng'omuntu ajuliza ekizibu oba obuzibu oba bbo oba mukwano gwabwe bwe bayitamu. Ku lw'omukristaayo yenna, wano we bakoma. Obutamanya mateeka g'Obwakabaka n'ekyo ekyalemesa Yesu mu butuufu, enkomerero yokka gye baandisobodde okukuba kiri nti tekiteekwa kuba nga tekyali Katonda by'ayagala kubawonya. Mukwano gwange, Bayibuli tegamba nti Yasalawo obutawonya. Kigamba nti Yasobola obutabawonya olw'obutaba na kukkiriza. Ekyo bw'omala okukitegeera ekiziyiza okuwona mu mboozi eno si Katonda obutayagala kukola bw'atyo, naye okusinga, nti waaliwo amateeka ag'omwoyo ag'obuyinza nti gayimiriza amaanyi ga Katonda.

Mu mboozi endala, kati oija kukitegeera nti waaliwo ensonga z'amateeka batabani lwaki amaanyi ga Katonda galina obuyinza okuleeta by'ayagala n'okwegomba okuyingira mu mbeera oba nedda, nga bwe kiri mu mbeera eno. N'olwekyo, bwe kiri kyangu nnyo nti ozudde engeri amateeka gano ag'Obwakabaka okukola. Olunaku lumu ng'oyinza okwetaaga okukwatibwako okuva mu ggulu, toyaagala maanyi ga ggulu gabeere nga gasibiddwa, wabula okusinga, okuba n'eddembe

okuvaamu Katonda by'ayagala mu bulamu bwo. Era ekyo kyennyini Iwaki nnawandiika ekitabo kino.

Okusobola okutandika ddala olugendo lwo, nkuwa amagezi otandike ng'olina olupapula oluyonjo mu birowoozo byo era okimanye nti olina okusuula ebweru eby'okuddamu eby'eddiini eby'edda by'owulidde obulamu bwo bwonna ebikwata ku nsonga Iwaki Katonda alina ky'akola oba kya takola. Nsuumira kati okimanyi nti ggwe weetaaga okugaana ennyinnyonyola eya bulijo etera okuweebwa ddi ng'ajuliza Iwaki Yokaana omuto yafa ku myaka emitio: "Katonda y'asinga okumanya, Yali mu buyinza ensonga ki Yesu yali asobola si kuwonya n'amateeka agafuga okutambula kw'amaanyi ga Katonda mu obwakabaka bw'ensi. Olina okumanya eky'okuddamu mu kibuuzo, "Lwaki Yesu teyasobola kuwonya?" Ku bantu abasinga obungi- ple, eky'okuba nti n'okugamba eyo kye kiddamu ekibuuozo ekyo ekivaako bo okunyiiga. Naye nze ndi okukubuulira Baibuli ky'eyogera yokka, era ka nkizzeemu nti ggwe absolutely MUST okumanya eky'okuddamu mu kibuuzo ekyo.

Eky'okuddamu eky'angu era ekimpi nga kinnyonnyola Iwaki Yesu teyasobola heal mu mboozi eyo kiri nti eggulu teryalina buyinza bwa mateeka okukikola. Obuyinza obwo buweebwa olw'okukkiriza omusajja oba omukazi- an mu nsi nga bamatizibwa mu bujuvu ebyo eggulu bye ligamba. Wadde nga ffembi twandikkiriziganya nti Yesu yalina amaanyi n'okwagala okuwonya abantu, Teyasobola. Yesu, Ye kennyini

**EBISUUBIZO BYE BITUWA
EKISUUBIZO EKY'OKUWONA,
OKUZZAAWO,
OKWEYONGERA MU
BY'ENSIMBI, N'EBIRALA
BINGI—SO SI KUBEERA NA
BUSOBOZI BWOKKA
OBW'OKUBONAABONA NGA
TUYYITA MU BIZIBU OBA
AKATYABAGA.**

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

yagamba nti okulemererwa okuwona tekyali bunafu ku nkomerero ye wabula kyali kubanga abantu tebaalina kukkiriza. Ekyo kiwandiike! Waliwo ekisumuluzo ekikulu wano! Okukkiriza!

Mu kitabo kyange ekyayita, nnamala ebiseera bingi nga nnyinnyonyola kiki okukkiriza kwe, engeri gye kukola, lwaki twetaaga okukkiriza, lwaki Katonda yeetaaga okukkiriza, engeri gye tufunamu okukkiriza, n'engeri gye tumanya oba tul mu kukkiriza. Okugamba ekyo okutegeera kwo ku tteeka lino erisinga obukulu ery'Obwakabaka kikulu kyandibadde kigambo kya wansi. Bulamu na kufa!

Gye buvuddeko awo nnafuna olupapula lw'amawulire okuva eri Omukristaayo omumanyifu obuweereza. Ebirimu byali bifaanagana n'ebyo Abakristaayo abasinga obungi bye bakkiriza, eky'emb. Ka mbabuulire ebimu ku byo wano. Kitandikira ku kigambo ekinene okuva mu **Ekyamateeka 31:6:**

Beera mugumu era muvumu. Totya oba okutya ensonga zaabwe, kubanga Mukama Katonda wo agenda naawe. Tajja kukwaabulira wadde okukuleka.

Olwo n'egenda mu maaso n'egamba nti "Lwaki Katonda takomya butujju n'okubonaabona? Lwaki akkiriza abantu okufa? Ebibuzzo bingi, era amazima g'ensonga ge gali ffe tetumanyi bumanya by'okuddamu byonna. Tetumanyi lwaki Katonda akiriza ebintu ebimu ebirina okubaawo. Kye tumanyi nti okwagala kwa Katonda kutuukiridde. Amakubo ge gasinga amakubo gaffe. Tulina okwesiga ebrisubizo bye nti totugambe nti tajja kutuwa bingi okusinga bye tusobola, naye ekyo kyonna ky'anaatuwa, ajja kubeera naffe buli ddaala ly'ekkubo." **KIKYAMU, KIKYAMU, KIKYAMU!** Mu butuufu, Bayibuli etugamba nti ekintu ekikontana ddala n'ekyo.

Siwali kukema okubakwata okutali kwa bantu: naye Katonda mwesigwa, ataabaganyenga kukemebwa okusinga bwe tuyinza; naye awamu n'okukemebwa era anassangawo n'obuddukiro; mulyoke tuyinzenga okugumiikiriza.

—1 Abakkolinso 10:13 (NKJV)

Ebisuubizo bye bituwa ekisuubizo eky'okuwona, okuzzaawo, eby'ensimbi okweyongera, n'ebirala bingi nnyo so si bya kuba na busobozi bwa kubonaabona kwokka okuyita mu buzibu oba akatyabaga. Omukwano ogutuukiridde guwa eby'okugonjoola ebizibu.

Nnali nsobola okugenda ku, naye kino, ebyembí, kye bakkiririza mu bantu abasinga obungi ku Katonda. Omuntu atya n'okulowooza nti Katonda, okwagala kwe kutuukiridde, yandiwadde omuntu kookolo oba okugaana okumuwonya nga Ye alina amaanyi okukikola kinsukkako. Bwe yabuuziddwa ku nsonga eno, nate, okuddamu kwabwe okwa bulijjo kwe kuba nti amakubo ge si makubo gaffe. Osaaga? Tetulina kwagala kutuukiridde era ekyo tetwandikikoze ku mwana waffe! Okwawukana ku ekyo, amakubo ge agalaga bulungi nnyo mu Kigambo kye.

Olupapula lw'amawulire lwategeeza nti kyonna ky'atuwa, aija kuba eyo buli ddaala ly'ekkubo nga bwe tubonaabona nga tuyita mu lyo. Katonda agenda kutuwa ekintu ekibi? Nedda Bayibuli bw'etugamba nti Ye naffé era tajja kutuleka, kitegeezá nti Katonda ali awo wennyini ne ffe okuwanirira ebisuubizo bye! Munnange enjigiriza eno nti Katonda waffe omulabe tava eri Katonda. Tekikiikirira Katonda gwe mpeereza, nange nsuubira nti tojja kugumiikiriza. Singa ekkanisa yo eyigiriza kasasiro ow'ekika kino, olina okuvaawo mangú!

Katonda kwagala era Ekigambo agamba okwagala tekulemererwa. Kiki ekilemererwa, kyokka, bwe buyinza bwa Katonda, obusobozi bwe okuyingira mu bwakabaka bw'ensi,

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

obuva mu kukkiriza kwaffe. Nate, eno nsonga ya mateeka, si nsonga ya lutiko, ensonga ya mpulira, oba ekintu ekirala kyonna. Kiba kyangu ensonga y'amateeka gy'olina okumanya. Okuva omuntu bw'alina obuyinza mu bwakabaka bw'ensi, Katonda tayinza kumala gakola by'ayagala, nga bwe mbagambye. Okukkaanya kwo n'eggulu, okukkiriza kwo, kwetaagibwa okuwa eggulu obuyinza okuleeta amaanyi ga Katonda mu mbeera eyo n'okufulumya obutuukirivu. Mukwano, olina okumanya okukkiriza kye ki era lwaki kyetaagisa okufuna okuva eri Katonda.

Mu mbeera nga tosomye kitabo kyange ekyayita (Enkyukakyuka yo mu by'ensimbi: Amaanyi g'Obwesigwa), ka nneetegereze mu bufunze okukkiriza bwe kuli. Wadde oyinza okulowooza nti kumpi buli Mukristaayo akozesza ekigambo okukkiriza kwanditegedde kye kiri, wandibadde mukyamu. Tulina okuba n'akasomo akatono ku byafaayo okusobola okutegeera Obwakabaka obukulu ennyo endowooza ekwata ku buyinza bw'amateeka.

Ka tulabe Abaruumi 4:18-21:

Okuwakanya essuubi lyonna, Ibulayimu mu ssuubi yakkiriza era bw'atyō n'afuuka kitaawe w'amawanga mangi, nga bwe kyamugambibwa nti, "Kale ezzadde lyo linaabanga."

Nga tanafuye mu kukkiriza kwe, yayolekagana nabyo eky'okuba nti omubiri gwe gwali mulungi ng'ogufudde—okuva bwe yali anaatera emyaka kikumi—era nti n'olubuto lwa Saala lwali lufudde. Naye teyawuguka olw'obutakkiriza ku bikwata ku kisuubizo kya Katonda, naye n'anywezebwā mu kukkiriza kwe n'awa Katonda ekitiibwa, bwe yali yamatiza mu bujjuvu nti Katonda yalina amaanyi okukola ekyo kye yali asuubizza.

Ibulayimu amanyiddwa nga kitaawe w'okukkiriza kwaffe. Yali mu bujjuvu akwaaniddwa nti Katonda yalina amaanyi okukola bye yali asuubizza. Okubeera okumatizibwa mu

bujjuvu, nga bakkiriziganyizza ne Katonda, kiyitibwa okukkiriza. Awatali ekyo okukkaanya, Katonda tasobola kutambula mu nsi. N'olwekyo oyinza okwebuuza nti, "Lwaki Katonda yandibadde yeetaaga omuntu yenna okukola ekintu kyonna ekiyinza okukkiriza Omuntu okukola ekintu oba okumulemesa okukola kyonna ky'akola alondawo? Ye Katonda." Okusobola okuddamu ekibuuzo ekyo, tulina okutwala a tunuulira mangu emabega ku ntandikwa, mu kiseera kya Adamu.

Wamufuula wansi katono okusinga bamalayika; gwe watikkira engule ye n'ekitiibwa n'ekitiibwa n'ateeka buli kimu wansi w'ebigere bye. Mu kuteeka buli kimu wansi we, Katonda teyaleka kintu kyonna ekitali wansi we. Naye mu kiseera kino tetulaba buli kimu nga kifugibwa gy'ali.

— Abebbulani 2:7-8

Ekyawandiikibwa kino kyogera ku Adamu ne Kaawa mu kutondebwa. Nsaba mumanye nti tewaaliwo kintu kyonna ku nsi ekyali tekirina buyinza bwabwe mu mateeka. Adamu yateekebwa ku nsi okufuga ensi nga balina obuyinza obuweereddwa ku lw'Obwakabaka bwa Katonda. Yafuga ensi yonna.

Awo Katonda n'agamba nti, "Tukole omuntu mu kifaananyi kyaffe, mu kifaananyi kyaffe, era bafuge ebyennyanya eby'omu nnyanja n'ebinyonyi eby'omu bbanga, ku bisolo, ku nsi yonna, ne ku byonna ebitonde ebitambula ku ttaka."

— Olubereberye 1:26

Kale nate, tukiraba nti Adamu yafuga ensi n'obuyinza obwamuweebwa era n'atikkirwa engule ey'ekitiibwa (okufukibwako amafuta oba amaanyi) n'ekitiibwa (ekifo ky'obuyinza). Tewaaliwo kintu kyonna ekyali tekibadde wansi

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

wa buyinza bwe. Mu butuufu, bw'osoma ebikwata ku kutonda, Adamu mu butuufu ye yatuumma ebisolo amannya, nga bwe yali afuga ensi yonna. Nga ffenna bwe tumanyi, Adamu yafirwa ekifo kye yalinako obuyinza eri Sitaani, eyalimba Kaawa era yakema Adamu okulya mu gavumenti ya Katonda olukwe, era kye yakola. Pawulo awandiika mu 2 Abakkolinso 4:4 nti Sitaani, okuyita mu nkwe za Adamu, yafuuka katonda w'ensi eno. Teyagamba nti ye yali katonda, naye okusinga, katonda w'ensi eno, ekitegeeza nti yalina obuyinza obw'omwoyo obw'amateeka wano. Newankubadde omuntu yali akyabeera ku nsi, mu mwoyo, yali afudde eri Katonda. Omwoyo gw'omuntu, ogwatondebwu okutambuliram u kwegatta n'Omwoyo wa Katonda, kati gwali gwawuddwamu naye. Omuntu yatandika okutambulila ku busimu bwe kennyini, ebirowoozo bye, okwagala kwe, n'enueewulira ze.

Sitaani yamukulembera okutuuka mu kifo ekigulumivu n'amulaga mu kaseera katono obwakabaka bwonna obw'ensi. N'amugamba nti, "Nja kukuwa obuyinza bwabwo bwonna n'ekitiibwa kyabwo; bumpeereddwa, era nsobola okubuwa omuntu yenna gwe njagala. Bwe munaansinza, bwonna bujja kuba bwammwe."

— Lukka 4:57

Ojja kukiraba nti Sitaani agamba nti ekifo ky'alina ku bwakabaka bw'ensi kyali "kimuweereddwa". Kya lwatu nti tukimanyi nti eyakimuwa y'oyo mu mateeka eyakilina mu ntandikwa, nga ye Adamu. Kino kikulu. Singa mu butuufu, Sitaani yali agezezzaako okumenya mu ttwale ly'ensi mu ngeri emenya amateeka, yandibaddeasuilibwa ebweru mu kaseera ako era mu ngeri ey'amaanyi. Bw'oyinza okulowooza ku muserikale wa poliisi ng'ayita obuyambi, ojja kuba n'endowooza ennungi lwaki ndi nga agamba nti Sitaani

yandibadde awaliriziddwa okufuluma. Baagi omuserikale gy'ayambala etegeeza nti yonna amaanyi n'obuyinza bwa gavumenti ya Amerika webiri okuwagira ebigambo bye. Engule Adamu gye yayambala (ekifo kye yalina), ng'afuga ku lwa gavumenti ya Katonda, yaleeta amaanyi ga Katonda gonna okumuwanirira. Olw'ekifo Adamu kye yalina ku nsi, Sitaani teyalina buyinza mu nsi yonna. Yafugibwa Adamu ne Kaawa. Sitaani engeri yokka gye yalina mu mateeka okufuna obuyinza mu ttwale ly'ensi kitegeeza kyandibadde kyetaagisa Adamu okwewayambula engule ye, Sitaani ky'atalina buyinza kumukaka kukola. Sitaani yali amanyi omuntu yekka eyali asobola okuggyako engule eyo ku mutwe gwa Adamu yali Adamu yennyini. Eyo ye nsonga Iwaki Sitaani yalina okuddukira mu nteekateeka ye ey'obulimba. Bwaali bulimba ki obwo? Sitaani yali ategeeza nti Katonda teyeesigika era nga talina ky'alina ku mutima. Yamatiza Kaawa nti waliwo omugaso mu kujeemera Katonda era nti amateeka ga Katonda gaali gamukutte ne Adamu okubalemesa ekintu eky'omugaso.

Sitaani yalina okuleetera Adamu ne Kaawa okukkiriza oba okwegatta naye mu kifo ky'okukkiriza Katonda.

Mu ngeri ennyangu, kino kwe kukkiriza. Okukkiriza kuyinza okunnyonnyolwa ng'okubeera 'okusendasendebwa mu bujjuvu' ebyo Katonda by'ayogera. Adamu ne Kaawa baaleka Ekigambo kya Katonda nga kyesigika era ne bakkiriziganya n'ebyo Sitaani bye yayogera mu kifo ky'eba Katonda. Olwo ne bakolera ku nzikiriza yaabwe, eyafuula ekifo kyabwe eky'eddembe mu Bwakabaka bwa Katonda era n'awa Sitaani ekigere mu mateeka ku nsonga z'abantu. Ekyavaamu? Adamu, eyalina obuyinza ku nsi, yagoba Katonda mu by'omwoyo bwe yeegatta ne Sitaani! Adamu yaleka engule ye, ekifo kye yalinako obuyinza, n'agoberera Sitaani. Mu kukola ekyo, ye yamala gagoba

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Katonda mu bulamu bwe. Abantu bangi baali bagamba nti, “Nedda, tekyayinza kubaawo; Adamu teyasobola kugoba Katonda mu nsi!” Naye ku nsongza z’abantu, mazima ddala yakikola. Ekyo ka nkukakase. Ka tuddeemu tulabe **Olubereberye 3:17-19.** Adamu bwe yamala okwonoona, Katonda n’agenda gy’ali n’agamba nti,

Ettaka likolimiddwa ku lwammwe, okuyita mu kutegana okuluma ojja kulirya ennaku zonna ez’obulamu bwo. Lijja kubaleetera amaggwa n’amaggwa, era mulirya ebimera eby’omu nnimiro. Okujjako entuuyo z’ekibatu kyo ojja kulya emmere yo okutuusa lw’onoodda mu ttaka.

Weetegereze nti, “Ettaka [ensi] likolimiddwa ku lwammwe.” Okukolimirwa kitegeeza butabeerawo kwa Katonda n’omukisa. Adamu ye yalina obuyinza ku nsi, eyasalako obuyinza bwa Katonda mu mateeka mu ttwale ly’ensi. Okusinga, Katonda bw’ali ng’agamba nti, “Hee, Adamu, ku lw’okuba gwe, emikono gyange gisibiddwa. Siyinza kukuyamba.” Awo n’agamba Adamu nti okuwona kwe kati kujja kuba ku ye, ng’akola emirimu egypt’amaanyi n’okutegana okuluma. Kino nkiyita “enkola y’ekikolimo ky’ensi” ey’okusimattuka. Wano ffenna we twakulira—mu bwakabaka obw’okuwonawo n’okutya. Twayiga okweraliikirira, era okutya kwe kufuze ebirowoozo byaffe okuva lwe twazaalibwa. Njagala okuddayo mu Byawandiikibwa bino mu katono ddala okwongera okukubaganya ebirowoozo ku nkola y’ekikolimo kw’ensi, naye kati, njagala okukakasa nti otegedde engeri Sitaani gye yafunamu obuyinza okuyingira mu nsi. Nate, yalina okunoonya omusajja oba omukazi mu ttwale ly’ensi eyali yaweebwa Katonda obuyinza obw’amateeka mu nsi okumuggulirawo oluggi. Adamu yalina ekisumuluzo ekyo, era Sitaani yasobola

okulimba Adamu n'aggulawo oluggi olwo. Kati, katutunuulire Abebbulaniya 2:78 nate.

*Wamufuula wansi katono okusinga bamalayika;
wamutikkira engule ey'ekitiibwa n'ekitiibwa era buli kimu
wakiteeka wansi w'ebigere bye. Mu kuteeka buli kimu wansi
we, Katonda teyaleka kintu kyonna ekitali wansi we. Naye mu
kiseera kino tetulaba buli kimu nga kifugibwa ye.*

— Abebbulaniya 2:7-8

Weetegereze nti Ekyawandiikibwa kino kigamba nti Katonda teyaleka kintu kyonna kitagondera. Newankubadde Ekyawandiikibwa kino kyogera ku kintu ekyaliwo okuva edda, kikozesa ekigambo KIRI mu kiseera kino okutuuka okunnyonnyola embeera omuntu gy'alimu kati ku nsi. Wadde omuntu yafirwa obuyinza bwe obw'omwoyo mu bwakabaka bw'ensi okuyita mu kibi kya Adamu, omuntu teyafirwa kubeera kwe mu mateeka ku nsi yennyini, bwe kityo enkozesza y'ekigambo kino kiri. Olw'ennyiriri eno ey'amateeka omuntu gy'alina ku nsi, era kubanga ku kigo kya Sitaani eky'ebi'omwoyo mu mateeka ku bantu, Katonda tayinza kumala gajja ng'atomera butomezi mu nsi y'obwakabaka n'okumenya Ekigambo kye oba Sitaani yandigambye nti muvundu.

Katonda alina okunoonya omusajja oba omukazi mu nsi ajja okukkaanya naye, ekiggulawo oluggi olw'omwoyo olw'Obwakabaka bwa Katonda okuba n'obuyinza mu mateeka wano. Nga bwe kiri Sitaani kye yalina okukola ng'ayita mu mukuumi w'omulyango, Adam, Katonda kati ky'alina okukola ng'ayita mu basajja n'abakazi, abakumi b'emiryango gy'ensi, okuwa Obwakabaka obuyinza wano. Okubeera n'omutima gwo n'ebirowoozo byo okusendebwasendebwa mu bujuvu ebyo eggulu bye ligamba nti biytibwa okukkiriza. Okukkiriza kulina okubaawo olw'Obwakabaka bwa Katonda okubeera n'obuyinza wano. Sigenda kutwala budde wano kunnyonnyola ngeri

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

y'okufunamu okukkiriza oba engeri y'okufunamu manya oba oli mu kukkiriza. Bino byonna biwandiikkidwa mu kitabo kyange ekisooka mu lunyiriri luno. Ku lw'ekigendererwa ky'okukubaganya ebirowoozo kuno, njagala kukakasa nti omanyi okukkiriza kye ki era Iwaki kyetaagisa eggulu okusenguka wano mu bwakabaka bw'ensi.

Kati, nsuubira nti olina okutegeera okulungi Iwaki Yesu “teyasobola” kukola byamagero bingi mu kibuga ky’ewaabwe kyennyini—abantu abaaliwo tebaalina kukkiriza. Bwe kityo, eggulu teryalina buyinza mu mateeka. Ka nkomekkereze okukubaganya ebirowoozo kuno n’Ekyawandiikkibwa ekinene ekijja okulaga kye njogera. Buli muntu awulidde ku Abaruumi 10:10:

*Kubanga n’omutima gwo gwe mukkiriza era n’oweebwa
obutuukirivu, era n’akamwa ko mwe muli okwatula okukkiriza
era ne mulokolebwa.*

Ekyawandiikkibwa kino kitundu ku ekyo Abakristaayo kye bayita ekkubo ly’Abaruumi, ekitundu ku Byawandiikkibwa bina ebitulaga engeri y’okulokolebwamu. Naye ddala oyimiridde n’olowooza ku nkola Abaruumi 10:10: gy’ekulaga? N’omutima gwo gw’okkiririzaamu oba gw’okkaanya nagwo eggulu. Omutima gwo okubeera nga gukkiriziganya n’eggulu kifuula eggulu okulumba ensi mu mateeka. Ekyawandiikkibwa kino kigamba nti bw’okkiriza eggulu, oba otuukiridde. Obwenkanya bwe buddukanya amateeka. Kale okukkiriza mu mutima gwo kikuwa eddembe ery’amateeka mu maaso g’eggulu n’ensi okubeera n’ekyo eggulu kye ligamba kubanga liwa eggulu obuyinza mu mateeka mu nsi. Naye weetegereze tewali kibaawo naye. Waliwo ekitundu eky’okubiri mu Kyawandiikkibwa kino: “...era n’akamwa ko mw’oyatula okukkiriza ne mulokolebwa.” Olaba wadde omutima gwo

guyinza okukkiriziganya n'eggulu, eri kifuula mu mateeka eggulu okulumba ensi, tewali kibaawo okutuusa nga ggwe, omusajja oba omukazi mu ttwale ly'ensi alina obuyinza ku nsi, asumulula ekyo mu nsi. Lwaaki? Kubanga wano olina obuyinza; eggulu teriri nga telikulina ggwe!

Mazima mbagamba nti buli ky'osiba ku nsi kirisibibwa mu ggulu, ne kyonna kye musumulula ku nsi kijja kusumululwa mu ggulu.

— Matayo 18:18

Mu bukulu, kino kwogera bye nnaakayogerako. Kyonna ky'osiba ku nsi, eggulu lijja kudda emabega waakyo, era kyonna ky'onoosumulula ku nsi, eggulu lijja kudda emabega waakyo. Eggulu teriyinza kukikola nga teririna ggwe. Eggulu likulindiridde era teriyinza kusenguka okuggyako ng'omusajja oba omukazi ali mu kukkiriza oba okukkaanya n'eggulu asumulula obuyinza obwo mu nsi.

Okutegeera engeri y'okusumulula obuyinza n'amaanyi g'eggulu mu nsi kikola yonna enjawulo eriwo. Kyakola mu bulamu bwange era kyakola mu bbaluwa y'okumutimbaganano eno wammanga gye nnafuna.

"Nkulamusizza! Nze n'omwami wange twagala okkubaganya nammwe emboozi yaffe eyewuunyisa eya 'omuyiggo gw'okukkiriza! Mu 2011 na gumu, twali nga tubeera mu 'maka gaffe ag'ekirooto,' naye nga tubeera mu kwewola ku kwewola ate oluusi nga tukozesa kaadi zaffe ez'okuwola okusasula eby'okulya n' [okubugumya] ennyumba yaffe. Twali tusimattuka naye nga tetukulaakulana. Nali mukulembeze w'okusinza mu kkanisa yaffe, naye okukkiriza kwaffe tekwalina kakwate na nsimbi zaffe. Nalaba pulogulaamu yo ey'Okutereeza Ekintu kya Ssente ku Daystar, eyankwatako, era [ne] ndagiriza ekitabo, Okutereeza Ekintu kya Ssente, wamu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ne CD za Enkyukakyuka mu By'ensimbi. Twawuliriza buli kiseera CD zino era buli omu n'asomera munne ekitabo.

“Twali tetulina kirowoozo nti tetuli mu kukkiriza! Twakimanya nti okusobola okukuma ennyumba eno ey'ekirooto, ffe twaali tweetaaga eby'okuddamu ebimu ku ngeri ssente gye zaatambulamu mu Bwakabaka.

Twasiga ensigo ya doola \$200 mu Buwereeza bwa Obulamu bw'Okukkiriza (eyinza okuba nga [yali] ya doola \$2,000. Ez zaali ssente nnyingi gye tuli ebiseera ebyo!) era ne nzikiriziganya ne Katonda okutulaga ekifo mu katale kye nnali nsobola okukolako ewaka. “Katonda yatuwa ekirowoozo kya bizinensi eky'okukuza embwa za Golden doodle okuva awaka. Twagula Embwa biri eza Golden doodle, Bella ne Gracie, twazikuza okuzaala embwa za Golden doodle, naffe twakolagana ne Katonda. Twamanya nti tetusobola kukola bwana bwa mbwa!!

Twalunda doodles zaffe \$2, era mu nkumi biri mu kumi na nnya 2014, twalina embwa 13 ze tugenda okutunda ku bbeeyi y'akatale eya doola \$1200 buli emu. Omwaka guno, 2015, tubadde n'obwana bw'embwa 63, ZONNA nnamu.

Okuva ku kutunda embwa zaffe, tufuuse ba ddembe okuva mu mabanja gaffe gonna okuggyako amaka gaffe. Naffe kat twalina n'ensawo y'amangu eyali eweebwa ssente mu bujuvu.

“Ekyewuunyisa, maama yatubuuza oba twandyagadde Golden doodles ze bbiri zizaale kubanga yali awummuudde! Katonda yatuwa omukisa ne doodles endala biri ez'obwerere! Era mu mwezi gwa Kafumula mpawu, baze yafuna obukulu n'afuuka ssenkuu w'amasomero ga siniya ku siniya yaffe ey'omu kitundu!!

Mu mwaka gumu, ssente ze twafuna zaakubisaamu emirundi ebiri okutuuka ku bibalo mukaaga ebya waggulu!! OMUYIGGO GW'OBUKKIRIZA GUKOLA!! Twakwata ku mateeka g'Obwakabaka bwa Katonda. Kati, tusiga mu mirimu

gy'Obwakabaka egya buli ngeri era tugenda mu kkanisa yo ku yintaneeti buli Ssande ku makya nga tetunnakulembera kusinza mu kkanisa yaffe ey'omu kitundu! Mwebale kutuyigiriza engeri Obwakabaka gye bukola!"

—Karla

Abafulumbo bano bennyini bansindikidde ebbaluwa y'okumutimbagano egoberera wiiki eno.

"Paasika ennungi! Azuukidde! Twagala okugabana ku mawulire amapya aga Paasiita waffe Gary ku yintaneeti! Nsaba nkutegeeeze nti twajaguza amazaalibwa ga Yesu mu Yerusaalemi omwaka guno (yasasulwa mu ssente enkalu). Twali era twaawebwa omukisa okubeera ne mutabani waffe omutiini Carter okubatizibwa mu mugga Yorodani, era n'asinza ne Hill song Australia ku Nnyanja y'e Ggaliraaya akawungeezi! Weewaawo!!! Tusiima nnyo twatereeza ekintu kya sente!

Tubadde n'obwana bw'embwa 121 mu kamu kati. Twalina okulinnyisa bbeeyi y'akaana k'embwa ku doola enkumi biri mu bissatu kubanga olukalala lwaffe olw'okulinda lwali luwanvu nnyo! Mutendereze Katonda."

—Karla

Kino kyakulabirako kituukiridde eky'ebyo Obwakabaka bye bunaakola mu bulamu bwo. Nakubira Karla essimu wiiki eno oluvannyuma lw'okufuna ebbaluwa y'okumutimbagano eno, era yali musannyufu NNYO!!!

Ye yategeezizza nti omwaka guno bagenda kugisasulira amaka gaabwe. Bw'otunuulira ebbaluwa y'okumutimbagano gye yasooka okuweereza, bwe yagambye mu kiseera ekyo bino wammanga (ebijuliziddwa okuva mu bbaluwa y'okumutimbagano waggulu):

"Twali tubeera mu kwewola ku kwewola ate oluusi nga tukozesa kaadi zaffe ez'okuwola okusasula eby'okulya n'oku

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula [okubugumya] ennyumba yaffe. Twali tusimattuka naye nga tetukulaakulana.”

Kati, nga wayise emyaka ebiri gyokka, bajja kuba nga bagisasulira? Obwakabaka!

ESSUULA 3

OBWAKABAKA KYE KY'OKUDDAMU KWO

Kati nga bw'olina okutegeera okusookerwako ku ngeri Obwakabaka gye butambulamu n'amateeka n'emisingi egitakyuka, njagala okutandika okussa essira ku mateeka mu butuufu agalina kye gakola ku by'ensimbi byo era okukkakkana ng'owummuudde.

Naye nga tetunnagendayo, njagala okunnyonnyola lwaki ekitabo kino nakituma Amaanyi g'Okuwummula ne kye ntegeeza mu kigambo okuwummula mu nsonga z'ebvensimbi n'Obwakabaka. Ekyewuunyisa, endowooza eno saagiyiiya ng'okuwummula bwe kukwatagana n'ebvensimbi, Katonda ye yakikola.

Bwe kityo eggulu n'ensi ne bimalirizibwa mu nsengeka yaabyo yonna ennene. Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze okumaliriza omulimu gwe yali akola; awo ku lunaku olw'omusanvu n'awummula emirimu gye gyonna. Katonda n'awa omukisa olunaku olw'omusanvu n'alutukuza, kubanga kwe yawummulira okuva ku mulimu gwonna ogw'okutonda gwe yali akoze.

— Olubereberye 2:13

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Okusooka, ka ntegeeze bulungi kino: Katonda teyawummula ku lunaku olw'omusanvu kubanga yali akooye. Katonda takoowa. Yawummula kubanga ng'ekiwandiiko bwe kigamba, buli kimukyali kiwedde era yali amaze. Yatonda omuntu ku nkomerero y'olunaku olw'omukaaga olw'okutonda okubeerawo ku lunaku olw'omusanvu. Olunaku olw'omusanvu terwalina kirowoozo kya kutya, kulowooza ku kuwona, bulwadde, era nga terulina kuzaala kwa bulumi oba entuuyo okusobola okufuna eby'okulya. Mu kifo ky'ekyo, ebirowoozo bya Adamu byandibadde ku Katonda, mukyala we, omulimu gwe, n'ekigendererwa kye kyokka. Byonna bye yali yeetaaga okuwagira omulimu gwe n'obulamu bwe byali bitegekeddwa era nga bibaawo; Enteekateeka ya Katonda yali ewedde. Abantu leero baloota okuba n'ekyo Adamu kye yalina, okubeerawo okutaliimu kulabirirwa, okuba n'obusobozi okussa essira ku bye baagala n'enkolagana yaabwe nga tebafaayo ku kugaba. Ebyembi, Adamu bwe yajeema, yafiirwa enteekateeka ya Katonda, era omuntu abadde awalirizibwa okudduka (okutegana okuluma n'okutuyana) okugoberera ebintu by'obulamu.

Kubanga abakaafiiri badduka okugoberera ebintu bino byonna, era Kitammwe ow'omu ggulu akimanyi nti mubyetaaga. Naye musooke munoonye obwakabaka bwe n'obutuukirivu bwe, naamwe ebintu ebyo byonna mujja kubiweebwa.

— Matayo 6:32-33

Obuzito bw'okunoonya eby'okulya mugugu munene era bukyusa endowooza y'omuntu ku bulamu. Okusikiriza kw'obugagga, okubeera nga temuli kukola nnyo n'okutuyana okuluma ebyetaagisa okusimattuka, abantu kye baloota.

Okubeera obukadde kirina amakulu gokka olw'obusobozi bwakyo obuteeberezeba okukendeesa ku situleesi n'obuzito bw'okunoonya eby'okugaba, ne kitusobozesa okussa essira ku

EBY'OKUDDAMU BYONNA

BY'OLINA OKUSOBOLA

OKUKULAAKULANA

N'OKUSIGALA KU MULIMU,

OKUKUSOBOZESA

OKUZUULA EKIGENDERERWA

KYO, BIRI MU BWAKABAKA.

kigendererwa n'okuweebwa omulimu. Akalulu kano kamanyiddwa nnyo kubanga kawa okugaba nga tewali bakozi bakyegattako n'okutoloka mu nkola y'ebiensimbi ey'ekikolimo ky'ensi. Enteekateeka z'okugaggawala ez'amangu

ziyitiridde mu buli ngeri era buli kiseera zikuba bbomu ku mitimbagano gyaffe ne bye tuteeka ku Kitimba. Kale mu mbeera y'ebiensimbi byaffe, twetaaga okuddamu ekibuuzo: Waliwo engeri y'okudda ku lunaku olwo olw'omusantu nga buli kimu kiwedde era nga tekifudde era nga kiriwo? Eky'okuddamu kiri nti YEE kinene! Engeri ekkyo gye kibaawo n'okutegeera amateeka g'Obwakabaka agajja okuvaamu ebivaamu eby'ekika ekkyo kye kigendererwa ky'ekitabo kino. Nkimanyi obumanyirivu bwo mu bulamu oba n'ekkanisa era Abakristaayo bayinza okukaayana nti bye njogera tebiyinza kuba bituufu, ng'Abakristaayo bangi bwe bakwatidde ddala eby'eddiini ey' "obwavu butukuvu". Naye nkukakasa nti eby'okuddamu byonna bye weetaaga okusobola okukulaakulana n'okusigala ku mulimu, okukusobozesa okuzuula ekigendererwa kyo, biri mu Bwakabaka.

*Mulina omukisa abaavu, kubanga obwakabaka bwa
Katonda bwammwe.*

— Lukka 6:20

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Eky'okuddamu ky'okuba omwatu bwe Bwakabaka! Kino kye kyawandiikibwa Katonda kye yasooka okuntwalako bwe yatandika okunjigiriza amateeka g'Obwakabaka mu by'ensimbi. Kya Iwatu, okukwata endowooza eno, wandibadde olina okumanya ekitegeesa endowooza y'obwakabaka, gye nnayogeddeko edda. Era ndowooza nti olina okuba ng'otegeera bulungi ebyaliwo ddala mu Lusuku nga Adamu ayonoona. Kale ka ntwale akaseera okuddamu okwetegereza amangu.

Mu kusooka, Adamu ne Kaawa tebaalina kye beeraliikirira; tewali bulwadde era tewali nsonga za kugabirwa mmere zaali zibamalira birowoozo buli lunaku. Buli lunaku, kye baalina okulowoozaako, gwe mulimu gwabwe, ogwali ogw'okwagala Katonda, okwagalana, n'okulabirira ensi n'Olusuku Katonda lwe yabawa. Okutya kwali tekuliwo ddala mu bulamu bwabwe. Naye Adamu bwe yakola okulya mu nsi olukwe, buli kimu kyakyuka. Nga bwenagambye, Sitaani yafuuka katonda w'ensi eno, omuntu yasalibwako Katonda, era Katonda yasalibwako obutaba na buyinza mu mateeka ku muntu. Adamu yakwatibwa ensonyi mu mbeera empya ey'engeri obulamu gye butambulamu. Nate, bino bye bigambo Katonda bye yaleeta eri Adamu oluvannyuma lw'okwonoona.

Ettaka likolimiddwa ku lwammwe, okuyita mu kutegana okuluma ojja kulirya ennaku zonna ez'obulamu bwo. Kijja kubaleetera amaggwa n'ebikoligo, era mulirya ebimera eby'omu nnimiro. Olw'entuuyo z'ekibatu kyo ojja kulya emmere yo okutuusa lw'onoodda mu ttaka.

— Olubereberye 3:17

Okukola ennyo, entuuyo, okutya, okweraliikirira, n'endowooza y'okuwonawo kati bye birya ebirowoozo bya Adamu ne Kaawa. Ekigendererwa kyabwe, nga ye yali enteekateeka Katonda gye yalina gye bali, kati kifiiriddwa mu

misinde n'olutalo lw'okuwonawo. Omulimu gwa Adamu ogw'entiisa, ekigendererwa kye, kati guziyiziddwa olw'okufaayo kw'obulamu n'obwetaavu bw'okuwaayo. Abulwa amaaso ky'ali. Ekigendererwa kyokka ky'asobola okulaba kati kwe kuwangaala, nga kino kyetaagisa okukola ennyo n'okutuuyana buli kiseera. Tewali bingi bikyuse okuva ku lunaku olwo okutuuka ku lunaku luno.

Leero ng'omusumba, nkizudde ng'ekibuuzo ekinene abantu kye bambuuza kiri nti, "Nze nteekwa kukola ki mu bulamu bwange?" Ensonga Iwaki babuuza eri nti mu nsi okuva ku Adamu, okunoonya emmere kye kiruubirirwa ebirala byonna mwe bipimibwa. Ebiseera ebisinga okusalawo kukolebwa ku ssente so si kigendererwa. Ssente n'obwetaavu bwazo bisobola okuwaliriza abantu okutwala emirimu gye bakyawa. Mu butuu fu, abantu abasinga obungi tebalina kye bamanyi ku ani ddala. Kino ssaako akabonero wansi, "Okutuusa lw'onoomanya Katonda, tojja kumanya nteekateeka ye ey'obulamu bwo. Ye yakutonda."

Abantu enjala ebaluma nnyo okumanya kye bali. Mu nsi balabika nga nnamba yokka, naye eri Katonda kitonde kya njawulo nnyo era kya njawulo nga kirina obukugu n'obusobozi nga tewali muntu mulala yenna alina. Naye olw'okuba tebamanyi Katonda era, bwe batyo, tebamanyi bo bennyini, banoonya omuwendo gwabwe mu bifo byonna ebikyamu. Bakkiriza obuwangwa okulagira omugaso gwabwe nga bakkiriza obuwangwa bwe bwogera. Naye ekifaananyi emikutu gy'amawulire kye giraga n'endabirwamu y'obuwangwa byonna bisiikirize ebikyukakyuka. W'onoolowooza nti ogendera mu layini n'ekyo kye kiyita ekikkirizibwa, ojja kwesanga nga kyakyuka era nga walekebwa dda emabega.

Nzijukira nga ndi mu kibuga Paris era nga ntambula mu kkubo ne Drenda. Paris, kya Iwatu, emanyiddwa olw'emisono; era emisono egy'omwaka ogwo gyonna gyali gya nzirugavu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

n'abaddugavu. Buli ddirisa lya dduuka lyali lijjudde ebidedde n'ebiddugavu byokka. Bwe nnali ntunula mu kkubo, mu njuyi zombi, nnalaba ebikumi n'ebikumi by'abantu nga batambula. Nakwatibwa ensonyi okulaba nga tewali yadde ka langi akatono. Buli muntu omu, awatali kusosola, yali ayambadde ebidedde n'ebiddugavu. Waaliwo ebikumi n'ebikumi by'abantu bona nga balabika kye kimu. Ddi omuntu lwe yasemba okukugamba nti langi gy'ayagala ennyo ya nzirugavu? Naye ku lunaku olwo, abantu abangi baali bakakasa nti kye baali baagala ennyo kyali kidedde oba kiddugavu.

Olw'okuba okunyigirizibwa okunoonya eby'okulya kwa maanyi nnyo era ne kukyusakyusa endagamuntu yaffe okutuuka ku kyonna kye tulowooza nti kijja kutuyamba okukifuna n'okukkirizibwa, nze ne Drenda twakola enjogera egamba nti tumaze emyaka nga tubuulira: "Bw'ototereeza kintu kya ssente, tojja kuzuula nkomerero yo!" Okubeera omuddu w'okusimattuka kiwola obudde butono okunoonyereza oba okutondawo eby'okulonda bingi. Ekituufu kiri nti, nga bwe nnagambye, ebiseera ebisinga abantu basalawo okwetooloola ekiruubirirwa ky'okunoonya oba okukung'aanya eby'okugaba. Basuula obwagazi bwabwe obwa ceeke y'omusaala n'okwolesebwa kwabwe okw'okugaba. Ekituufu kiri nti tubadde tunyigirizibwa nnyo olw'endowooza yaffe ey'okusimattuka ey'okukola ennyo n'okutuuyana okulumu ne tulekera awo okuloota. Okutya kukwata ebirooto byaffe nga buwambe, ate obutaba na mmere kukwata ebirooto byaffe nga bisibiddwa mu kkomera eri ebitasoboka. Nzijukira ekirooto kyange bwe kyali kya kumala kuba na ssente za ggaasi ezimala okutuuka awaka, ka tugambe ekintu eky'obulamu ekikyusa amakulu. Mu biseera ebyo, tewaliwo kwolesebwa kwa maanyi ku raada yange. Okusasula ceeke y'obupangisa buli mwezi kwokka kyatwala okulowooza kwonna kwe nnali nsobola okukung'aanya. Nja kukkiriza nti kizibu okulaba okuwangaala

okw'emabega ng'olina obuzibu obw'okufuna emmere oba ng'oyolekedde okweraliikirira okw'amangu okw'ebiensimbi. Adamu bwe yawaayo Obwakabaka, ensi empya yonna ey'okufa, okutya, okusimattuka, n'okutya yakwata obulamu bwe. Nkakasa ffenna tumanyi okutya bwe kuwulira. Nsobola okujukira emboozzi ezitabalika mu bulamu bwange obw'okutya, okuswala, n'okutya nga bwe nnabonaabona okuyita mu myaka mwenda emiwanvu egypt'akavuyo mu by'ensimbi, okukkakkana nga nkoze ku buzibu bw'okutya, era nga mbeera ku ddagala eriweweza ku kweraliikirira. Okubeera mu nkola y'okuwonawo ey'ekikolimo ky'ensi kitutendese ffenna okutuuka ku ndowooza embi ku bulamu. Abamu bakikola bulungi okusinga abalala, naye awatali Kristo, endowooza eno embi etugamba buli kiseera nti tetuli balungi ekimala.

Wali owuliddeko omuntu ng'agamba nti, “Tofuna ssuubi lyo”? Nga nkula, singa nnali nsanyuse olw'ekintu taata kye yali alowooza nti kya busirusiru, yagambanga nti, “Olunaku lumu ojja kukula.” Olw'ekyo, ebiseera ebisinga nnali sikkiriza kuloota kintu kyonna okuggyako ekyo ekyali kimaliriziddwa nti kyetaagisa ne taata. Nzirkiriza nti taata yali alumiziddwa olw'okukulira mu maka g'abatamiivu era kino kye yalina okukola ng'akula naye.

Mu butuufu, ffenna tubadde belalikiirivu bapulofeesono okuva lwe twazaalibwa. Okutya lwe lulimi olumanyiddwa ennyo mu nsi. Bw'onooyimirira n'okirowoozaako, ekigambo nedda kitusimbyemu nnyo emirandira okuva lwe twazaalibwa. “Nedda, ekyo toyinza kukifuna.” “Nedda, ekyo kizzeewo.” “Nedda, toyinza kugendayo.” “Nedda, ekyo tosobola kukigula.” Oluvannyuma, tumala kulekera awo kugamba nti “Yee” ku kintu kyonna okuggyako okudduka oluusi n'oluusi okugenda mu mulimu oguziba ebirowoozo byaffe ku mbeera zaffe

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula entuufu, gamba ng'okulya ennyo emmere ebudaabuda gye twagala ennyo.

Okunoonyereza okumu kuteebereza nti omwana owa bulijjo awulira ekigambo nedda oba tokikola emirundi egisukka mu mitwaalo kumi n'ena mu kanaana ng'akula, bw'ogeraageranya n'obubaka bwa yee enkumi bukumi entono ddala

Gye buvuddeko nnatuuza olukung'aana lwaffe olwa buli mwaka mu nkumi biri kumi na musanvu olw'Obugabirizi, era ku pulatifomu nateeka mmotoka ya Ferrari eya nkumi bbir kumi na musanvu, mmotoka egenda okwegombwa ddala. Nnannyini mmotoka eno agenda mu kkanisa yange era yasasula ssente enkalu ku mmotoka eno, nga zino zaali kumpi doola emitwaalo ana. Abaaliwo bona bwe baali bayingira, beegomba era ne batunuulira mmotoka, nga bona bagitunuulira, nga baagala okugitunuulira obulungi. Naye wadde nga bona baali beegomba mmotoka eyo, ensonga gye nnali njogera nga ngiteeka ku pulatifomu si ya kuzzaamu bulamu bwa biruubirirwa bya bintu wabula, wabula, kubayigiriza essomo. Abantu bona baakunjaanidde okwetooloola mmotoka, nga bona bategeeza nti bandyagadde nnyo okugivuga.

Namanya nti okutendekebwa kwa "nedda" kwe baali bafunye mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okukola ennyo n'entuuyo okuluma mu butamanya kwali kuleekaana mu butamanya nti, "NEEDDA, tojja kuba na mmotoka ng'eyo! Nedda, ekyo tojja kukisobola; tokirowoozaako wadde." Olw'okutendekebwa kwa "NEDDA" kwe babadde nakwo, ffenna tubadde nakwo, abasinga obungi eyo tebalowoozangako na ku kuba na Ferrari mu butuufu kubanga entegeera yaabwe eya nedda tebaasobola kugiraba wadde okugifuna. Kyokka singa nsigala nkyusakyusa mmotoka buli ssaawa, okuva ku bbeeyi okutuuka ku z'obuseere, okukkakkana nga nfunye mmotoka waggulu ku pulatifomu gye bandirowoozezza ne

bagamba nti, “Njagala nnyo mmotoka eyo; Nsaanidde okufunako emu.”

Njawulo ki eyaliwo? Byonna byali bikwata ku ngeri gye beelabamu, obusobozi bwabwe, n’ebbeeyi y’emmotoka. Yee, wandibaddewo abatonotonu awo abeegamba nti, “Nja kuba nnannyini mmotoka eyo olunaku lumu,” oba oboolyawo waaliwo abantu awo abaali n’ensimbi era nga batunuulira mmotoka mu ngeri ey’enjawulo. Naye nkakasa nti eri abantu abangi, okubeera n’emmotoka ng’eyo tekyali wadde mu ttwale lyabwe ery’okulowooza. Omukadde eyasasula ssente enkalu ku mmotoka eno mu butuufu alina mmotoka za Ferrari kitundu kya daziini. Mu ndowooza ye, mmotoka nnene bunene kyokka. Bwe yalaba mmotoka eno, yelaba mu birowoozo nti ye nnannyini yo n’agenda mu maaso n’okugitumya okuva e Yitale, n’oluvannyuma n’agisindika mu maka ge mu Mawanga Amagatte aga Amerika. Tekyamuzibuwalira kukola ku kwolesebwa kwe kubanga yalina enteekateeka. Wano waliwo ekisumuluzo ekikulu eky’okuwummula —obugabirizi bwe bugabiriizi.

Ekisumuluzo Ekikulu:

Obugabirizi Bwe Bugabirizi

Awatali nteekateeka tewali kwolesebwa; waliwo okuwona kwokka. Enkola y’ekikolimo ky’ensi ey’obwavu ebba ebirooto byaffe n’ebiseera byaffe eby’omu maaso. Nkimanyi nti Ferrari yali kyakulabirako ekinene ennyo naye yakola ensonga yange. Abantu abaaliwo tebakkiriza na kuloota nga balina mmotoka ng’eyo kubanga baali bagitwala ng’etali ya kufuna. Singa bakikola wadde akaseera katono ne bakkiriza okuloota nga bagyefuunila, okutendekewa kwabwe mu nkola y’ekikolimo ky’ensi kwandibakubidde enduulu nti, “Nga okwonoona

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ssente!” Naye watya singa olina ssente enkalu obuwumbi bwa ddoola abiiri mu butaano ku akawunti yo eya ceeke (Nkola bukozi kabonero)? Emmotoka eyo yandirabise nga ya buseere nnyo ne kiba nti wandiguze emu okugikozesa ku wiikendi yokka. Byonna bikwata ku ndowooza, era okuva Ekigambo kya Katonda bwe kigamba nti buli kisubizo kya Katonda kiri nti, “Yee” ne “Amiina (kibeere bwe kityo),” endowooza yo yeetaaga okukyuka olowooze nga Katonda bw’alowooza.

Kubanga Katonda ne bw’abaasuubizza bimeka, biba “Yee” mu Kristo. Era bwe kityo okuyita mu ye “Amiina” eyogerwa ffe olw’ekitiibwa kya Katonda.

— 2 Abakkolinso 1:20

Okusinziira ku nkuluze, ennyinnyonyola y’endowooza eri nti: endowooza eyenjawulo ku kintu oba engeri y’okutunuuliram u ekintu; endowooza, ennewuulira, enkola y’okujuliza oba okutaputa. Mu bukulu, endowooza ddala y’engeri gy’olowoozaamu ku kintu.

Wano waliwo endowooza enondemu gye njagala olowoozeeko. Adamu yali mulangira nga tannewaayo eri Sitaani. Kale singa omulaba oluvannyuma lw’okugwa okwo, wandirabye omusajja omwatu ng’alina amaka agatabuse (Kayini, mutabani we, yatta muganda we, Abbeeri), era mu butuufu tewandimu wadde mukisa kubera muntu yenna.

Naye ky’otalaba kwe kuba nti yalina obwakabaka mu misuwa. Wadde nga tewamulaba mu kifo ekyo, mu butuufu yali yatondebwa okufuga n’okufuga mu bulamu. Amazima gano ge gamu gakukwatako naawe. Tosobola kumala gatunula

**ENDOWOOZA YO
YEETAAGA
OKUKYUKA
OLOWOOZE NGA
KATONDA
BW’ALOWOOZA.**

okusinziira ku kifo w'obeera, by'olina, n'embeera gy'olimu ati, n'osalawo ku busobozi bwo. Olina okutunuulira obusobozi bwo obutondeddwa. Nzijukira bwe nnali mpita mu mbeera enzibu, era nga njolekedde ensonga ennene ezaali zirabika ng'ennene okunsinga. Nnali njolekedde okusalawo okumu okwanditwalidde ssente nnyingi nnyo okusinga ze nnalina mu ngalo. Nawulira nga mmanyi Katonda kye yali anjamba okukola, naye Nnali nkyalimu ensonyi katono okubuukiram. Mukama yampa ekirooto mu kiseera ekyo. Nnali ku mbalaasi waggulu ku lusozi. Nnalina ekitala mu ngalo. Wansi wange wansi w'olusozi olwo lwali bikumi n'ebikumi, bwe kiba nga si nkumi n'enkumi, ez'abaserikale b'omulabe abaali beebagadde embalaasi nga bawanise ebitala byabwe.

Nnali nzekka ku lusozi olwo era mazima ddala nnali nsingibwa nnyo mu muwendo. Eddoboozi mu kirooto kyange lyayogera ebigambo bino nti, "Tewenyooma, Gary!" Ku ekyo, nasitula ekitala kyange ne ntandika okuddusa embalaasi yange wansi ku lusozi nga njolekera omulabe nga naye kati, nga alaba okulumba kwange, nabo baali balumba olusozi okuntuukako ng'ebitala byabwe biwanise. Bwe nnali nfubutuka nga nzirayo, nnaleekaana nnyo nti, "THOR!"

Bwe nnazuukuka, nnamanya nti Mukama ye yali ayogera nange era ng'anzizaamu amaanyi, naye nga simanyi kigambo Thor kye kitegeeza. Mu kkanisa yange nnina omusajja amaze emyaka assaatu ng'asumba era ng'asoma ennimi nnyingi. Namubuuza oba amanyi kye kitegeeza n'antegeeza nti agenda kukikebera. Yankubira essimu enkeera n'agamba nti Thor kyali kitegeeza mutabani w'eggulu elibwatuka. Namwebaza era ne nneewuunya Mukama bye yali anjamba. Eri omulabe, mpulikika ng'okubwatuka kw'eggulu! Okujjako nga mbuulira sitaani engeri gye ndi omunafu, bwe njogera, kiwulikika nga (amaanyi) g'eggulu elibwatuka gy'ali.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Nnali mbuulira Ttabamiruka waffe ow'Obugabirizi eyasookera ddala mu nkumi bbiri kumi era nga nnyumya emboozi eno. Nga bwe ntegeeza emboozi, namaliriza n'ebyo Mukama bye yang'amba mu kirooto nti, "Omulabe bw'akulaba ng'ojja, Gary, owulikika ng'okubwatuka kw'eggulu. Mu kaseera ke nnagamba nti, "Kiwalikika ng'okubwatuka," okukuba mu ngalo okw'amaanyi okw'okubwatuka kwajjula empewo. Tewaaliwo nkuba, tewaaliwo kubwatuka kwonna emabegako, era eyo ye yali engalo yokka ey'okubwatuka eyawulirwa ekiro kyonna. Abantu abaaliwo ekiro ekyo baakwatibwa ensonyi. Naye tewali yali asinga ssanyu okusinga nze, nga bwe nnali mmanyi nti ye Mukama ateeka , "AMIINA" ye ku bye nnali njogera nga bwe kikwata ku baana be bonna. Naye ate, Kkamera za ttiivis zaali ziyiringisibwa ekiro ekyo, era bwoba oyagala okulaba omukolo ogwo osobola okugenda ku kakwate kano: <https://youtu.be/rtx1XYJGIAg>.

Kale eno y'endowooza gy'olina okutegeera.

Abaddu tebaloota birooto binene!

Abaddu baloota ki? Okuyimirira, ekyo kye ki. Baloota essaawa y'ekumi n'emu nga bwe basigala batunuulira essaawa zaabwe okuyita mu kitundu eky'okubiri eky'olunaku, nga baagala okuyimirira bave ku mulimu. Baloota luwummula, baloota okuwummula, baloota okuba ne ssente basobole okuyimirira. Abaddu baloota okuyimirira, so si kutondawo mirimu mingi! Endowooza oba endowooza y'obuddu teyiya oba tetonda mirimu; kinoonya ekkubo okuva mu mulimu. Omuddu yazitoowererwa dda era t talaba bulabi busobozi bumuyitako buli lunaku.

Okubeera omutwe so si mukira, endowooza yo erina okukyuka okuva ku muddu okudda ku nnannyini n'omutonzi. Olina okuddamu okutandika okuloota. Olina okulaba okuyita

ku ky'olowooza nti oli, kubanga wadde oyinza okulabika ng'omunafu mu maaso go, eri sitaani owulikika ng'okubwatuka. Olina omusaayi gw'obwakabaka mu musaayi gwo, era olina okulowooza n'okweyisa nga bwe gul.

Nnina mukwano gwange alina obukadde n'obukadde bw'ensimbi. Alina amaka mangi amalungi, gonna ku guyanja oba ku nnyanja. Olunaku lumu bwe nnali mmukyaliddeko, twali tutambula ku mwalo nga tutambula wakati mu maato. Nga buli emu gye tuyitako, yankubira nnannyini yo. Nja kukuwa eky'okulabirako ky'emboozi bwe yawulikika, naye amannya njiiya mayiye, nga bwe sigajjukira. N'olwekyo emboozi ya mukwano gwange yawulikika bweti: "Eryato lino lya Billy Smith, nnannyini Mpereezza y'ebi'obujanjabu eya Ohio. Eryato lino eriddako lya Yokaana Rogers, nnannyini kkampuni ya bannamateeka eya Rogers and Rogers. Eryato lino eriddako lya Ralph Tidwell, alina edduuka eryo eddungi ery'engatto ku Kkubo lya Waggulu."

Nga tutambula mu lunyiriri lw'amaato, era oluvannyuma lw'okuyita ku nga abiiri ku go, nnakiraba nti buli limu lyali lya muntu alina bizinensi. Tewali lyato limu eryali nga lya Jowe wo owa bulijjo ng'akola okuva ku ssaawa mwenda ku ttaano ng'omukozi ku dduuka lya ayisi kuliimu erya wano. Kati, siri kuwakanya kukola ku dduuka lya ayisi kuliimu erya wano era siwakanya kubeera mukozi, ebiseera ebisinga wamma. Nze mbawa kyakulabirako bulabizi kyokka ku bika by'abantu ebirina obugagga.

Nsaba mufeyyo nnyo ku bye njogera. Si ku ssente ze balina; kikwata ku ndowooza gye balina. Tofuna kigaali nga tonafuna mbalaasi. Abantu abasinga obungi baagamba nti, "Singa nnalina ssente ez'ekika ekkyo." Kye balina okuba nga boogera kiri nti "Singa nsobola okulowooza nga bbo!" Balina endowooza ya ey'enjawulo ku bulamu ne ku bbo bennyini. Amaka agasinga obungi tegatuukangako ku nnyingiza

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

eyanditwaliddwa ng'enyingiza ennyingi. Okunoonyereza okuliwo kati kugamba nti abakozi ba Amerika ataano mu omu ku buli kikumi bakola ssente ezitakka wansi wa doola emitwaalo essatu omwaka Okusoba mu kitundu ky'eggwanga lyaffe bakola ssente ezitakka wansi wa doola emitwaalo essatu omwaka?! Bw'oba oli mu myaka gyo egy'amakumi abiri ng'otandise oba ng'oli mu mbeera kubanga ddala oyagala kubeerawo, ate nga ssente teziri ku ntikko y'olukalala lwo olwo bulungi, naye nkimanyi nti ekyo si kituufu ku basukka mu kitundu ekimu eky' eggwanga lyaffe. Nkimanyi nti beetaaga ssente endala. Nnesiga, mbadde mu maka enkumi n'enkumi mu myaka assatu mu mukaaga gye mmaze mu mulimu gw'okuweereza eby'ensimbi, era nkiraba ku lusegere.

Kale Iwaki tebalina ssente nnyingi ze bafuna? Nga tonnatandika kuleekaana ngeri bulamu gye butali bwa bwenkanya oba engeri gy'oli omukosefu oba obusiru obulala, nja kukugondera nti kiva ku nsonga bbiri. Ekisooka, basibiddwa wansi w'enkola y'ekikolimo ky'ensi eky'obwavu era tebamanyi Bwakabaka bwa Katonda n'emisingi gye egy'okugabira abantu ebintu. Eky'okubiri, balina endowooza embi ewunya, era olw'okutendekebwu okw'ekikolimo ky'ensi kwe babadde nakwo, era olw'okuba tebalaba ngeri gye bayinza kufuluma, wadde ng'omuntu ayinza okuba ng'abatunuulidde ddala mu maaso. Okusinga abaddu balina endowooza y'obuddu, nga bwe mbadde ngabana. Tebalaba mukisa nga banoonya kuwummula. Ka tukimanye nti; awatali kuddamu kwa nnamaddala, abantu baggwaamu omutima.

Ka mbawe eky'okulabirako kye nkozesu mu misomo gyange. Ka tugambe nti nakugamba nti nsobola okugonjoola ebizibu byo byonna ebya ssente mu sentensi emu ennyangu. Funa ekkalaamu n'olupapula lwo kubanga nja kkukakasa nti kino kye kijja okuba eky'okuddamu kyo. Wetegeese? Kale,kikiino: kola enyingiza entuufu eya doola obukadde

butaano omwaka guno. Ekyo bwe nkigamba nga ndi ku pulatiformu, buli omu atandika okuseka. Naye lwaki baseka? Kubanga tebasobola kweraba nga bakola ssente ez'ekika ekyo, era tebalowooza nti kisoboka nti bayinza okufuna ssente obukadde bwa ddoola butaano omwaka.

Olwo mbagamba nti tebajja kuba na bye batasobola kulaba. Oluvannyuma nziramu dduyiro, naye ku mulundi guno buli kiseera nkendeeza ku muwendo: ddoola emitwaalo abiiri, ddoola emitwaalo kumi, ddoola emitwaalo musaanvu oba ddoola emitwaalo ena omwaka. Oluvannyuma mbagamba nti, “Nja kujja ku nnamba gye mujja okugamba nti, “Kale, kyangu. Ekyo nsobola okukikola.”

Oluvannyuma mbabuulira emboozi endala. Ka tugambe nti ndi musuubuzi mugagga mu bizinensi y'okutunda ebweru w'eggwanga. Njagala okusindika emipiira e Chayina, era nneetaaga obuyambi okugipakira okusindikibwa. Mbagamba nti nja kubasasula doola bitaano ku buli mupiira gwe bapakira mu bokisi. Nga tufumitiriiza nti basobola okupakinga emipiira bibiri olunaku, ekyo kyandibafunidde ddoola nga emitwaalo kumi olunaku. Njagala n'okubawa endagaano ya mwaka gumu nga bapakira emipiira ku muwendo gwe gumu. Kati singa mbagamba nti eky'okuddamu kyabwe kyali kya kukola ssente za doola emitwaalo kumi obukadde butaano mu myezi kumi n'ebiiri, eky'okuddamu kyandibadde ki? “Kyangu, tewali buzibu, osobola bulungi okukola obukadde bwa ddoola butaano ku muwendo ogwo.”

Njawulo ki eyaliwo? Enteekateeka, ekyo kyokka. Enteekateeka y'ekola enjawulo yonna. Katonda eyakukola amanyi enteekateeka, era ky'olina kwe kugiwulira. Bwe kityo bwe kiri ne ku Bwakabaka bwa Katonda. Katonda bwe yampa ekirooto eky'okutandika bizinensi eyo n'olvannyuma n'andaga engeri y'okugikolamu, ssente ze nfunza zaali tezinnaba

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kukyuka —naye nnali ndeekaana munda nti, “Kino kyangu! Ebizibu byange ebya ssente biwedde; nnina Enteekateeka!”

“Kubanga mmanyi enteekateeka ze nnina gye muli,” bw’ayogera Mukama, “enteekateeka z’okubagaggawaza so si kubatuusaako kabi, enteekateeka z’okubawa essuubi n’ebiseera eby’omu maaso.”

— Yeremiya 29:11

Katonda alina enteekateeka z’okukugaggawaza! Bw’omala okukizuula nti Katonda alina enteekateeka y’okukulaakulana kwo, olutalo luweddeko ekitundu! Wuliriza, okutereeza ekintu kya ssente si kizibu bwe kityo. Obugabirizi bwe bugabirizi! Ddala kyangu nnyo.

Eky’okuddamu ku butaba na mmere kwe kuba n’emmere. Eky’okuddamu ku bwetaavu bw’ennyumba ennene ye nnyumba ennene. Eky’okuddamu eri mmotoka eyeesigika kwe kuba n’emmotoka eyeesigika.

**NG’OLI MUNNANSI
W’OBWAKABAKA, OLINA
EDDEMBE MU MATEEKA,
ERA BULI TTEEKA
N’EMISINGI KATI
BIKUWEEREDDWA**

Nkimanyi nti njogera na njogera ya mirundi ebiiri wano, naye navuga mmotoka eyamenyeka okumala emyaka. Oyinza okundaba nga nzija mayiro emu kuba buli we nnagendanga nalekangayo ekkubo ly’omukka. Nkimanyi engeri ebizibu by’emmotoka gye biyinza okukuteeka ku situleesi ng’olina w’olina okutuuka. Nkimanyi n’engeri gye kiwulikikamu ng’oyingidde mu kifo we batunda mmotoka n’osasula ssente enkalu ku mmotoka empya.

Teebereza ki? Tewakyali situleesi, tewakyali kweraliikirira. Lwaaki? Kubanga obwetaavu bwange butuukiddwaako era nnina emirembe. Nsobola okussa essira ku bye nnina okukola mu kifo ky’okukola ku kizibu ky’emmotoka. Ekituufu kiri nti

abantu abasinga balina okukola ku nsonga za ssente entuufu okutuuka ku ssa ly'okubeera ku situleesi obulamu bwabwe obusinga. Bayinza okuba nga bakola essaawa nnyingi nnyo nga bagezaako okumala gayitawo nga tebalina bulamu. Mukwano, kino Katonda si kyaayagala eri obulamu bwo.

Nga bwe nnagambye emabegako, abantu basuula ebirooto byabwe n'obwagazi ne bafuna ceeke z'omusaala ku mirimu gye banyooma. Abaddu ebiseera ebisinga si bantu basanyufu nnyo! Ebyembi, wano abantu we babeera, nga tebasanyuse na we bali mu bulamu, nga beetamwa, era nga tebalina ssuubi. Naye mu butuufu, ziba nkyukakyuka ya ndowooza kyokka okuva ku ddembe oba, nga bwe nnaakagabana, okuba n'enteekateeka.

Ka nkuwe eky'okulabirako eky'obuntu. Bangi ku mmwe mukimanyi nti njagala nnyo okuyigga n'okuvuba, okuvuga obugaali n'okutambulako, ekintu kyonna ekiri ebweru. Nnakulira mu Ohio mu kitundu ekitono eky'abalimi mu kitundu ekimanyiddwa ngaEkibuga Ekyegolodde. Kyaali kiyitibwa Ekibuga Ekyegolodde kubanga nga bw'oynza okulowooza, kyali fulaati. Kya lwatu nti ekyo kyali kirungi eri abalimi, naye si kye kyali ekifo ekisinga okuyita abantu. Nawandiika buli magazini y'okuyigga n'okuvuba gye nnali nsobola, Obulamu bw'Ebweru, Ebyemizaannyo, Ekisaawe n'Oluzzi, n'endala. Nasomanga emboozи ennene ez'okuvuba n'okuyigga ensozi ez'omu nsiko era ennungi ebweru w'amaserengeta n'ensozi ezirabika obulungi ez'ekiwonvu kya Appalachian nga ziri essaawa emu yokka okuva ebuvanjuba bwange. Kyokka ebitundu ebyo saabikyalirako. Nnalina emyaka ana nga sinnalaba lusozi lwange olwasooka.

Lwaaki? Nalina ssente z'okutambula, nnalina mmotoka yange, Mu Makati g'amassaza kikumi nsaanvu eyitira ddala mu kibuga kyange, era okugenda mu maserengeta eyitira ddala mu nsozi z'enjazi. Naye ekituufu kiri nti sirowoozangako na lumu ku kugendayo wadde okukkiriza okulowooza nti, “Nja

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kugendayo olunaku lumu.” Ebifo ebyo nnabyegombanga nga mpita mu bifaananyi ebimasamasa ebya magazini naye sirowoozangako kugendayo. Baali basobola okuba ku mwezi nga bwe nnali; kyali tekisoboka mu birowoozo byange. Bwe nnali wa myaka ana era ku nkomerero ne nvuga mmotoka ne nva mu maserengeta, nnali siyinza kukkiriza bye nnali nsubiddwa obulamu bwange bwonna. Kati, nnina okuba n’okuterezebwa kw’olusozi waakiri omulundi gumu mu mwaka. Mukwano, waliwo bingi ebweru okusinga by’olaba mu kiseera kino. Oli mungi okusinga bw’olaba mu kiseera kino! Waliwo endowooza ey’enjawulo ku bulamu gy’olina okulaba n’okuyitamu.

Bw’otandika okutegeera n’okuyiga engeri Obwakabaka bwa Katonda gye butambulamu n’Obwakabaka bwa Katonda bye bugamba nti wafuna dda, endowooza yo ejja kukyuka!

N’ekyavaamu, temukyali bagwira na bagwira, wabula muli bannansi bannamwe abantu ba Katonda era muli mu nnyumba ya Katonda.

— Abeefeso 2:19

Ng’oli munnansi w’Obwakabaka, olina eddembe mu mateeka, era buli tteeka n’emisingi kati bikuweereddwa. Kino kyali kizibu kya Drenda nange. Wadde nga twali Bakristaayo era nga twagala Katonda, twali bannansi ba Bwakabaka bwa Katonda nga tetulina kye tumanyi ku mateeka na misinci gya Bwakabaka. Olw’endowooza zaffe entono ez’ enkola y’ekikolimo ky’ensi gye yatuwa, tetwalina birooto. Naye okumanya ge maanyi.

Ng’eky’okulabirako, mu kkooti, endagaano ya liizi eriko omukono eraga nti olina eddembe mu mateeka okubeera mu nnyumba yo. Okumanya nti waliwo ekiwandiiko ekissiddwako

omukono n'okufuna obwenkanya okukakasa eddembe lyo ery'amateeka okubeera mu nnyumba eyo kikuwa emirembe n'obuweerero. Mu ngeri y'emu, okumanya Katonda by'ayogera n'ebyo Obwakabaka bye bulina gy'oli kikuwa obwesige okukwata buli kintu ekikubeera mu mateeka. Ng'eky'okulabirako, obugagga bw'omulimi bwe buliwa? Ssente? Nedda, y'ensigo gy'asiga? Nedda, kwe kumanya kw'alina ku mateeka g'okusiga n'okukungula.

Ne bw'aba mwavu atya, amanyi okugaggawala. Amala gakwata ku mateeka g'ensi Katonda ge yassaawo. Enkola y'okusiga n'okukungula esobola okuvaamu omulimi enfunda n'enfunda.

Ategeera amateeka g'amakungula era agalina obwesige obujujuvu. Asiga ensigo ezibalirirwamu enkumi n'enkumi z'ensimbi mu ttaka, naye ate tatyा.

Tojja kusanga mulimi ng'atudde okumpi ne tulakita ye ng'amaze okusimba ekirime kye ng'akaaba ssente zonna z'asudde mu ttaka. Nedda, yandibadde takaaba olw'omuwendo gw'ensigo. Ajja kuba mukakafu mu mateeka agafuga ensi ey'obutonde.

Asobola okukubuulira engeri ensigo gy'ekulamu? Nze mbuuusabuusa naye asobola okukugamba nti anoonya ettaka eddala ery'okulimamu. Bwe kityo bwe kiri ne ku nze naawe. Okuggyako nga tumanyi amateeka g'Obwakabaka era nga tugalinamu obwesige, tetusobola kunyumirwa bulamu Katonda bwe yatulagira okubeeramu.

Emu ku mboozi ezisinga okusanyusa ze twalaba mu nnaku ezo ezasooka kyalivo bwe nnafuna essimu okuva eri omusajja gwe nja okuyita "Don," eyali ayolekedde ensonga ez'amaanyi ez'ebeyensimbi. Yali awulidde nti nnyamba abantu mu by'ensimbi.

Bwe nnasooka okusisinkana Don, yali azze mu wofiisi yange ng'aweddemu amaanyi era ng'ali mu mabanja. Tewali

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kintu kyonna kyalabika nga kitambula bulungi mu bulamu bwe mu kiseera ekyo. Bwe natuula ne njogera naye, nnakizuula nti yali mabega wa myezi esatu ku ena ku ssente z'obupangisa ne kumpi buli ssente endala ze yalina. Waaliwo ensonga z'obufumbo —mukyala we yali akooye embeera yaabwe ey'ebbensimbi era yali atandise obutassa kitibwa mu Don kubanga yali tasobola kumulabirira n'abaana baabwe abataano. Ekituufu kyali nti Don yali takyalina kitibwa mu ye, era yali ajjudde ebibuuzo

Omulimu gwe yalina mu kiseera ekyo gwali gwa kutunda yinsuwa y'eb'y'obulamu okwetoloola essaza ly'e Ohio, naye obutafuna buwanguzi bwamutwala mangu mu kkubo ery'akabi mu by'ensimbi.

Wadde ebantu byonna byali bikontana ne Don, nnalaba obusobozi mu ye. Yali mwetegefu okuyiga era nga mwetegefu okukola. Omugatte ogwo ogw'amaanyi gwanniyumira nnyo ne mmupangisa ne neeteekamu ssente ku lw'obulungi bw'ebiseera bye eby'omu maaso. Ku nkomerero, yali yinvesita eyatusasula amagoba amangi ennyo eri ffembi.

Kkampuni yange empya yali yaakawangula olugendo lw'e Hawaii okuva eri omu ku batunzi baffe, era nnawulira nti guno gwandibadde mukisa munene okugabana ne Don ku Bwakabaka bwa Katonda. Wadde nga Don yali Mukristaayo, naye teyalina kutegeera nga nange bwe nnalina.

Era wadde nga nnali ngezezzaako emirundi egiwerako okugabana naye emisingi gya Katonda mu kitundu kino, yali alabika nga takkiriza bye nnali njogera. Nnasigala nnoonya engeri gye nnyinza okukwatamu Don eyandimuyambye okukimanya nti naye asobola okufuna obuwanguzi ng'ayiga engeri Obwakabaka bwa Katonda gye bukolamu.

Kyokka, Don yaggwaamu amaanyi ne kiba nti kyamuzibuwalira okwekkirizaamu n'okukkiriza nti ddala

enkyukakyuka esobola okubaawo. Namanya nti olugendo luno e Hawaii gwe mukisa gwange.

Mu wiiki nga nze ne Don tetunnagenda, twanyumya ku bye twandirabye n'okukola eyo. Ekintu ekimu eky'enjawulo kye yali ayagala ennyo kyakwata okufaayo kwa Don n'okusinga endala yonna.

Yali ayagala okukwata ennyonyi ekika kya marlin eya bbululu mu mazzi amalungi ag'omu nnyanja Pacific. "Hawaii kye kibuga ekikulu eky'ensi yonna ekya marlin eya bululu," Don bwe yang'amba mu ssanyu. "Bulijjo njagala nnyo okukwata ennyonyi ekika kya marlin eya bululu; kibadde kirooto kyange." Omulundi ogwasooka mu wiiki, nnalaba ekitangaala mu maaso ga Don. Mu butuufu waliwo ekyamucamula, era nnali mmanyi nti okucamuka kwe kwandigguddewo oluggi lw'essomo ery'amaanyi.

Nnamugamba nti: "Don, wali okimanyi nti kisoboka okumanya, so si ssuubi, naye okimanyi nti ojja kukwata empologoma eya bbululu mu Hawaii ng'onyiga mu Bwakabaka bwa Katonda?" Olw'okuba yali asobeddwa naye ng'ayagala nnyo, Don yayagala okumanya ebisingawo, era ne ngenda mu maaso n'okunnyonnyola kwange ku Bwakabaka. Nnajuliza Makko 11:24, egamba nti, "N'olwekyo mbagamba nti, buli ky'osaba mu kusaba, kkiriza nti okifunye, era kijja kuba kikyo." Ku Don, kino kumpi kyali kirungi nnyo okukkiriza.

Nnafuna akaseera ne mmuyamba okutegeera Obwakabaka n'engeri y'okusumulula okukkiriza kwe. Era bwetutyo, nga tetunnasitula ku lugendo lwaffe, ye ne mukyala we baasaba nga bakkiriziganya era ne bakkiriza nti baali bafunye marlin eya bbululu. Era basiga ensigo ey'ensimbi mu Bwakabaka bwa Katonda nga bagenda okukungula. Kino kyali kintu Omwoyo Omutukuvu kye yali anjigiriza okukola bwe nnasumulula okukkiriza kwange olw'ekintu kye nnali nneetaaga.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Mu kiseera ekyo, Don yakola kyonna kye yali amanyi okunyweza ekitundu kye eky'amakungula. Yakola okunoonyereza ku maato agaliwo n'emiwendo era okukkakkana ng'abuukinze kapiteeni gwe yali awulira obulungi. Byonna byali biteekeddwateekeddwa, era ffenna twali tusanyuse nnyo okugenda mu mazzi aga bbululu ag'e Hawaii. yamugamba nti tugenda kufuna emu ne tweyongera okuteekateeka ggiya yaffe.

Oluvannyuma lw'essaawa mukaaga nga tuvuga twali tetunna kubibwako wadde n'olumu, era nga nfunu okweraliikirira katono nti obutaba na kikolwa kiyinza okunafuya okukkiriza kwa Don.

Mu kweraliikirira kwange namuleekaanila ekibuuzo. “Don,” bwe nnaleekaana nga ntudde ku lutindo waggulu we, “ka nkubuuze ekibuuzo.

Marlin eyo eya bbululu wagifuna ddi? Bwe yeraga oba bwe twasaba?” Mu bwesige, Don yaddamu n'amaanyi nti, “Gary, ekyo kyangu. Nnagifuna nga nsaba.” Nacamuka era nga ndi mugumu bwe nnawulira ng'azzeemu. Wano we nnategeeredde nti Don okulagira kwange yali akututte nga kikulu era nga mumalirivu okuba ne marlin eyo.

Nga wayise eddakiika ntono, Oluguwa lwa Don Iwatandika okuyimba nga bwe lweweta ku nnyanja era abafumbo ne baleekaana nti, “Kuliko ekyennyanya!” Kapiteeni yalabula nti: “Tonyiiga nnyo.” “Kye kyennyanya kinene kirungi, naye si kya marlini eya bululu. Marlini zija ddala ku mazzi ne zikola okubuuka okw'amaanyi mu bbanga era ekyennyanya kino kisigala wansi.”

Eddakiika zaagenda ziyyitawo nga Don agenda mu maaso n'okumegganyizibwa n'ebyennyanya ebyali tebinnaba kusemberera ku mazzi okusobola okulabibwa.

Nga Don bwe yali akooye, ebyennyanya byayongera okukoowa era mu bbanga ttono ne biva ku lutalo. Nze ne Don

tetwawuniikirira nga yeekulukuunya mu marlin eyo ennene era ennungi eya bbululu, naye abalala bona abaaali ku lyato baali bawuniikirira.

Ekifaananyi kya Don n'ebyenyanja bye kisigadde mu wofisi yange n'okutuusa leero ng'obujulizi eri abalala era nga kinzijukiza buli kiseera obutuufu bw'Obwakabaka. Ku ludda olw'ebweru, kyali kyennyanja kyokka. Naye eri Don, marlin yali etegeeza bingi nnyo. Singa Obwakabaka bwakolera marlin, mazima ddala bwandikoledde ebintu ebirala byonna bye yali yeetaaga mu bulamu. Ku Don, yali ntandikwa yokka ey'okutegeera engeri Obwakabaka bwa Katonda gye buyinza okukwatamu obulamu bwe.

Njagala nnyo emboozi eno, era njagala nnyo okulaba abantu nga balina bye bayitamu ebya nnamaddala ku Bwakabaka bwa Katonda. Ekyo kye njagala naawe!

ESSUULA 4

NNASANGA EKISUM- ULUZO EKIKULU EKY'OBWAKABA!

Ffenna tulina ebisumuluzo eby'ebika eby'enjawulo eby'amaka gaffe, mmotoka zaffe, n'ekintu kyonna kye twagala okukuma. Ekisumuluzo kituwa okutuuka ku ekyo ekikuumibwa munda oba obuyinza okukozesa ekintu ekyo, gamba ng'emmotoka. Okubeera ng'Omukristaayo okumala emyaka mwenda emiwanvu mu kavuyo mu by'ensimbi n'obutaba na ssuubi, nakimanya nti waliwo ekibulawo, waliwo ekikyamu. Ekyo tewali yali yeetaaga kungamba. Kye nnali nneetaaga okumanya kye kikyamu n'engeri y'okukitereezaamu.

Mukama bwe yayogera nange bwe nnamukaabirira okufuna obuyambi, nga ngalamidde emitala w'ekitanda kyange mu kiyumba ky'oku faamu ekimenyefu, yang'amba nti ekizibu kyange kiri nti nnali saayiga ngeri Bwakabaka bwe gye butambulamu. Mu sentensi eyo nawulira ekisumuluzo, oba nsaana okugamba ensibuko y'ekisumuluzo oba ebisumuluzo ebyetaagisa—Obwakabaka. Katonda yali appjamba nti eky'okuddamu kyange kyali mu Bwakabaka bwe. Nnali sitwalangako kiseera eky'okuyiga engeri Obwakabaka bwe gye butambulamu, naye bwe nnakola, Nnandifunye eky'okuddamu kyange. Katonda bwe yayogera nange ku lunaku olwo ku

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

bikwata ku butategeera bwange obw'Obwakabaka, ddala saalina kirowoozo kye yali ategéeza mu Bwakabaka. Naye nnamuwlira mu ddoboozi ery'omwanguka era ntangaaze nti

singa nnali nnayiga engeri

KATONDA BWE YATANDIKA

Obwakabaka bwe gye

OKUBIKKULA N'OKUYIGIRIZA

bukolamu, nnandisanze

NZE NE DRENDA AMATEEKA

eb'yokuddamu bye nnali

GE, NNATANDIKA

nnoonya. Ekituufu gyendi,

OKUKIMANYA NTI BULI

ekisumuluzo ekikulu kyali mu

MBOOZI MU BAIBULI

kigambo ekyo eky'awamu,

YALINA EBISUMULUZO BYE

"Ggwe tofunangaako budde

NNALI NNEETAAGA

kuyiga ngeri Bwakabaka

OKUMANYA KU BIKWATA

bwange gyebukolamu!" Kya

KU NGERI OBWAKABAKA

lwatu nti ekigambo ekyo ku

GYE BWATAMBULAMU.

bwakyo kyayogera bingi era,

ddala, kyali kisumuluzo

kyange ekikulu ekyasooka mu bulamu bwange okukyuusibwa.

*Kubanga ffe omwana atuzaaliddwa, ffe omwana
ow'obulenzi atuweebwa, era gavumenti ejja kuba ku
bibegabega bye. Era ye aaja kuyitibwa Omuwabuzi ow'Ekitalo,
Katonda ow'Amaanyi, Kitaffe Ataggwaawo, Omulangira
w'Emirembe. Ku lw'okweyongera kwa gavumenti ye
n'emirembe tegija kuba na nkomerero. Alifuga ku ntebe ya
Dawudi ne ku bwakabaka bwe, nga bunyweza n'okubuwanirira
n'obwenkanya n'obutuukirivu okuva olwo n'olubeerera.
Obunyiikivu bwa Mukama Omuyinza w'ebintu byonna bujja
kutuukiriza kino.*

— Isaaya 9:6-7

Okutegeera nti Obwakabaka bwa Katonda mu butuufu
bwakabaka obukola ku musingi gwa gavumenti n'amateeka

byanzibula amaaso okutegeera Obwakabaka kye nnali simanyaangaako. Okumanya nti Obwakabaka bwa Katonda bwateekewawo era bukuumibwa obwenkanya (okuddukanya amateeka) n'obutuukirivu bwa Katonda (amateeka ge). yandaga nti buli ekibaawo mu Bwakabaka bwe kiba kiva mu tteeka oba omusingi gw'Obwakabaka obwo. Nnyinza obutaba bwentyo ekiso ekisinga obwoogi mu dduloowa, naye nga ndi mugezi ekimala okutegeera nti singa Obwakabaka bwali bukolera ku musingi gw'amateeka olwo ne nsobola okuyiga amateeka ago ne ngassa mu nkola mu bulamu bwange. Nga Katonda bwe yatandika okubikkula n'okuyigiriza nze ne Drenda amateeka ge, natandika okukimanya nti buli mboozi mu Bayibuli yakwata ebisumuluzo bye nnali nneetaaga okumanya ku bikwata ku ngeri Obwakabaka gye bukolamu. Nnatandika okusoma buli mboozi mu Bayibuli mu ngeri ey'enjawulo: "Lwaki ekyo kyaliwo? Lwaki ekyo tekyabaawo?" Buli mboozi nnali ngisoma n'endowooza ya, "Misingi ki egyabikkulwa mu mboozi eno? Ekyo kyabaawo kitya?"

Nnatandika okweyita munnasayansi w'ebi'omwoyo, era nacaamuka ng'Omwoyo Omutukuvu ambikkulila tteeka ku tteeka. Nnayongera okusanyuka okulaba nti amateeka agaazuulibwa gaali gasobola okukola mu bulamu bwange nga bwe gaakola mu Bayibuli. Abantu bambuuza nti, "Gary, otegeeza ki n' amateeka g'Obwakabaka?" Ntera okubajjukiza ku mateeka gonna ge bakozesa wano mu bwakabaka bw'ensi—amaanyi ag'ekisikirize, amateeka ga fizikisi, n'amateeka gonna agafuga obutonde. Omulimi akozesa amateeka gano buli lw'aba ayagala; talina kugasabira galyooke gakole. Gakola buli lw'asalawo okugakozesa. Gafunibwa omuntu yenna era buli mutnu ayagala okugakozesa. Mu ngeri y'emu, Obwakabaka bwa Katonda bukola n'amateeka agayinza okuyigibwa. Okuva bwe kiri nti amateeka, tegakyuka, era gasobola okuyigibwa era ne gakozesebwa mu bulamu mu Bwakabaka. Obadde okimanyi,

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

olumala okutuuka eri Kristo, oba munnansi w'Obwakabaka bwe, era Obwakabaka bwonna bubwo. Amateeka gano ag'Obwakabaka gasobola okuyigibwa n'okukozesebe gwe naawe.

“Kale,” abantu bajja kungamba, “Nfunu ekitundu ekyo ku kyo, naye mpa eky’okulabirako eky’etteeka mu Bwakabaka.” Waliwo amateeka mangi nnyo. Mu butuufu, nnawandiika dda ku bitono ku ebyo, ng’etteeka ly’obuyinza, n’etteeka ery’okukkiriza, n’etteeka ly’okukkiriziganya, wadde nga saavaayo ne mbassaako akabonero nti ng’ako mu ssuula ezaasooka. Nate, waliwo amateeka mangi, era gonna ku mateeka gano gasobola okumenyebwamu emirimu era okukozesa, nga bino bye bitundu mazima ddala bye twagala okussaako essira. Ka nkuwe emboozi okuyamba okulaga kye ngamba.

Nnina ennyonyi, Piper Mirage, gye nkokesa okubuuka okugenda mu nkiiko, okusisinkana bakasitoma, n’okutambula mu bizinensi. Nali ntegese olugendo lw’okugenda e Colorado okwetaba mu lukungaana era nga nateekateeka n’obwegendereza okukebera okuddaabiriza buli mwaka ekyetaagisa mu mateeka okwetoloola olugendo olwo. Bw’oba tokimanyi, buli nnyonyi ebuuka mu Mawanga Amagatte. yeetaagibwa okuyita mu kwekenneanya okuddaabiriza buli mwaka omulundi gumu mu mwaka. Omugoba wange eyali agenda okunona Mirage n’olvannyuma atuvuge okutuuka mu lukiiko lwaffe. Naye eba ng’ebula olunaku okuginona, edduuka lyamukubira essimu ne ligamba nti baali bamene endabirwamu y’omuyambi w’omugoba w’enyonyi ey’omu maaso mu butanwa. Baali bagenda kugikyusa ku bwereere, naye enkola yandiyongeddeko ennaku endala ssatu ng’ennyonyi tennabuuka. Ekyo kyali kitegeezza nti nze ne Drenda twalina okulinnya ennyonyi okufuluma ku nnyonyi ey’ebi’obusuubuzi okugenda e Colorado. Tewali kwemulugunya kugendereddwa,

naye bulijjo tusinga kwagala kubuukila mu nnyonyi yaffe yonna gye tugenda bwe tuba tusobola. Twagwaamu amaanyi akatono naye twakwata ekkubo lyaffe okugenda mu lukungaana. Enteekateeka yali nti omugoba waffe yali agenda kutukima mu nnyonyi eddayo okutuuka e Ohio.

Nga wayise ennaku bbiri ng'olukunjaana lwaffe luwedde, enkuba ey'amayinja ey'amangu yakuba ekitundu ekyo. Amayinja g'enkuba eyo gaali manene nnyo ne gaayonoonaa ekitundu kyonna. Mu bitundu ebimu, ebitundu ebinene ennyo ebya amayinja mu butuufu byayita mu busolya. Ebikumi n'ebikumi by'emmota byayononeeka okusukka okuddaabirizwa. Ebizimbe n'obusolya byayonooneka. Ng'omugoba w'enyonnyi wange ajja okutunona, yandisimbye ku FBO y'emu ffe gye twandires ennyonyi nayo singa mu butuufu twagibuukiramu ne tugifulumiraamu eyo ebweeru ku ntandikwa y'olukunjaana. Ekifaananyi ekyewuunyisa kyasisinkana amaaso gange. Buli nnyonyi eyabadd esimbiddwa ddala ennyonyi yange we yandibadde esimbiddwa yagattibwa wamu. Ennyonyi yange, olw'ekisa kya Katonda, teyaliwo era bwe kityo teyayonooneka. Emboozi eyewunyisa ekimala, naye kyali kitya? Ntegeesa kyali kya butanwa oba ennyonyi obutabaawo awo kyaava ku tteeka ery'omwoyo nti nze mu ngeri emu oba endala nnakozesezza omukisa? Mu butuufu, nkimanyi bulungi nti kyali kivudde ku tteeka ery'omwoyo lye nateekawo, lye nja okugabana nammwe mu kaseera katono. Okutegeera etteeka kikusobozesa okukoppa ebivaamu buli lwe weetaaga. Mu mbeera eno, nnateeka mu nkola etteeka Katonda lye yanjigiriza emabega mu ntandikwa nga Katonda yakatandika okuntendeka mu mateeka g'Obwakabaka bwe n'emirimu gye.

Ka nkulage etteeka Katonda lye yandaga, n'olwekyo Nja kukulaga engeri gye nnalikozesaamu. Jjukira nti buli mbooz mu Bayibuli ekulaga ekintu ekikwata ku Bwakabaka n'engeri

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

gye bukola. Nze nneeyita kagezimunno ow'omwoyo. Bwe nsoma Bayibuli, bulijjo nnoonya amateeka agaavaako ekintu oba amateeka agatakkiriza ekintu okubaawo. Tusanga emboozи ekwatagana n'essomo lino lye njagala okukulaga mu Makko 6.

Mu kiseera kino obudde bwali buyise, kale abayigirizwa be ne bajja gy'ali. "Kino kifo kya wala nnyo," ne bagamba nti, "era n'obudde bugenze nnyo. Sibuula abantu basobole okugenda mu byalo n'ebyalо ebyetoolodde begulile bbo bennyini ekintu eky'okulya."

Naye n'addamu nti, "Mmwe mubawe eky'okulya."

Ne bamugamba nti, "Ekyo kyanditutte emyezi munaana egы'omusaala gw'omusajja! Tunnagenda tusaasaanye ssente ezo ku migaaati era tugibawe balye?"

"Olina emigaati emeka?" bwe yabuuza. "Genda olabe." Bwe baamanya, ne bagamba nti, "Ettaano —n'ebyenneyanja bibiri."

Awo Yesu n'abalungamya okuteeka abantu bona okutuula mu bibinja ku muddo omubisi. Bwe batyo ne batuula mu bibinja bya bikumi n'amakumi ataano. Yakwaata emigaati etaano n'ebyenneyanja bibiri n'atunula waggulu mu ggulu, yeebaza era yamenya emigaati. Awo n'abiwa abayigirizwa be okutekebwа mu maaso g'abantu. Era n'ebyenneyanja byombi yabigabanyaamu mu bbo bona. Bonna balya ne bakkuta, abayigirizwa ne balonda ebisero kkumi na bibiri ebijjudde ebitundu ebimenyesemenyese eby'omugaati n'ebyenneyanja. Omuwendo gw'abasajja abaali balidde baali emitwalo etaano.

— Makko 6:35-44

Eno mboozi nnene nnyo era eky'okulabirako eky'Obwakabaka bwa Katonda nga bukola. Emigaati etaano n'ebyenneyanja bibiri nga biriisa abantu 20,000! Nayе ggwe ogamba nti, "Gary, Bayibuli egamba nti waaliwo abasajja 5,000 bokka eyo." Yee, bw'egamba, naye nsobola okukitwala nti eyo

waaliyo abakazi n'abaana nabo. Kale nteebereza waliwo tomannya abantu nga 20,000 eyo.

Abayigirizwa bwe bajja eri Yesu ku nsonga y'emmere, Yesu ayagala okubayigiriza ekintu ku Bwakabaka kale Agamba nti, "Mmwe mubaliise." Mu buntu bulamu, ekyo ddala kibawuniikiriza nnyo. Emmere ey'ekika ekyo bagiggye wa? Bbo baddamu n'okutegeera ensibuko yokka ey'obugabirizi bwe bamanyi—obw'okukola! Bagamba nti, "Kale ekyo kyandibadde kitwala emyezi munaana ku musaala gw'omusajja!" Okuva ku ddoola zaabwe okumala essaawa endowooza y'okulumwa okutegana n'entuuyo enkola y'ekikolimo ky'ensi, kyandibadde tekisoboka kubaliisa.

Naye mu Bwakabaka, amateeka ag'enjawulo agakola ebintu byonna ebisoboka. Yesu ayagala okubayamba okulaba okuyita mu ndowooza y'ekikolimo ky'ensi era oyige ekisoboka ekipyi okuva mu Bwakabaka bwa Katonda. Awo Yesu n'abasaba balabe kye balina okukola okuliisa abantu abangi. Bagenda ne batunula n'oluvannyuma baddamu nti bazudde emigaati etaano n'ebyenneyanja bibiri naye nga bamanyi obwo tebwandimaze ku lw'obuyambi bwonna. Yesu oluvannyuma n'abasaba emigaati n'ebyenneyanja. Nga abikutte mu mikono gye, Abisabira era n'abiwa omukisa. Olwo n'abizzaayo ddala eri abayigirizwa be okubigabira ekibiinja. Weewaawo emboozi endala ogimanyi, bona ku bantu emitwalo ebiri abaaliyo baalya okutuusa lwe baakkuta ate nga wakyaliwo Ebisero kumi na bibiri ebisigaddewo.

Ebibuuzo byange bye bino: "Lwaki Yesu yasaba okuba n'emigaati n'ebyenneyanja ebyamuleetebwa nga tannabagamba kubigaba? Lwaki Yesu teyamala kugenda mu maaso n'asaba abayigirizwa okugaba emmere nga bamaze okugizuula? Ddala baali balina okusooka Yesu okugiwa omukisa?" Eky'okuddamu ekituufu kiri nti Yesu yalina okusooka okuwa omukisa emigaati n'ebyenneyanja. Olaba emigaati era ebyenneyanja byali mu nsi

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

wansi w'obuyinza bw'abantu abayigirizwa be bwe baasooka okubisanga. Mu mbeera eyo, Yesu teyalina buyinza ku byo. Naye emigaati n'ebyenneyanja bwe byaleetebwa gy'ali kyeyagalire, Yasobola okubiwa omukisa. Ekigambo omukisa kitegeeza okutukuza oba okwawula. Kati, wano waliwo etteeka ly' Obwakabaka eribikkuddwa.

Yesu bwe yawa omukisa emigaati n'ebyenneyanja, ebyenneyanja n'emigaati ne bikyusa obwakabaka.

Mu bukulu, obuyinza ku migatti n'ebyenneyanja bwaakyuka. Kati Katonda yalina eddembe mu mateeka okukubisaamu emigaati n'ebyenneyanja ku lw'abantu.

Singa Yesu teyanditutte mugaati na byenneyanja n'abiwa omukisa, tebyandyeyongeddeko.

Tukozesa etteeka lino lye limu nga tuwa omukisa emmere yaffe, wadde nga ndowooza abantu abasinga tebamanyi kye bali mu butuufu okukola nga basabira emmere yaabwe. Naye mu ngeri ennyangu bateekawo, bwe tusaba ku mmere yaffe, ekyusa obwakabaka, bwe kityo okukkiriza Katonda okutukuuma okuva ku kintu kyonna eky'obulabe kye tuyinza okulya. Nze nneetaaga okugattako akagambo ebbali wano. Singa tweyongerayo kyeyagalire okubeera ku mmere enkalu n'okulya ebintu bye tumanyi nti bibi gye tuli, tujja kukungula bye tusiga. Naye singa twandibadde tulya ekintu eky'akabi, ekintu kye tutaaigeera nti kyanditutuusaako obulabe, Ekigambo kya Katonda kyanditukuumye mu bwenkanya nga bwe kyakuuma ennyonyi yange. Siyogera ku ssaala ey'abulijjo gy'owulira abantu abasinga nga basabira ku mmere yaabwe. Naye okusaba mu kukkiriza, okwebaza Katonda nti Ye

aggyawo obulwadde wakati mu ffe kitukkiriza, nga bannansi b'Obwakabaka bwe obunene, okunyumirwa ebisuubizo bye.

Era bwe banya obutwa obutta, tebuja kubalumya n'akatono.

— Mark 16:18

Mu nsi ya leero, twetaaga obwesige bwa Katonda obukuumi okutuwa ekiwummulo. Ebintu bingi nnyo ebisobola okubba emirembe gyaffe ku buli ludda, nga mw'otwalidde n'emmere gye tulya. Nneesiga, osobola okuba omukakafu nti Sitaani alina olukwe lw'okubba obulamu bwo n'obusobozi bwo okubeera nga takutukaako mu ttwale ly'ensi okuyita mu mmere!

Tuyinza okulaba eky'okulabirako ekirala eky'okuleeta ebizibu byaffe, ensonga, emirembe gyaffe mu mutima, mu butuufu buli kimu mu bulamu bwaffe wansi w'obuyinza bw'Obwakabaka mu Abafiripi 4:6-7.

Temweraliikiriranga kintu kyonna, wabula mu buli kimu, ng'osaba n'okwegayirira, n'okwebaza, mwanjulire okusaba Katonda. N'emirembe gya Katonda, egisukkulume okutegeera kwonna, kujja kukuma emitima gyammwe n'ebirowoozo byammwe mu Kristo Yesu.

— Abafiripi 4:67

Bwe tusaba ku kintu, kireeta ekyo ekizibu oba ensonga wansi w'obuyinza bw'Obwakabaka bwa Katonda. Bwe tutakisaba, emikono gya Katonda gisibibwa. Bwetyo Bayibuli egamba nti saba awatali kulekeraawo (1 Abasesalonika 5:17) era temulina kubanga temusaba Katonda (Yakobo 4:2).

Bwe nnagula ennyonyi yange era bwe ngula ekintu kyonna, nze nkisabira, nga nkiteekako emikono gyange, era nga nkireeta wansi w' obuyinza bw'Obwakabaka bwa Katonda okutuukiriza ekyo ekyali kigendereddwamu nga bwe buweereza

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummmula

Obwakabaka bwa Katonda n'ebigezo byange. Olw'ensonga eno, ennyonyi yange evudde ku Sitaani n'abakozi be. Tewali kabi konna kajja gye ndi mu nnyonyi eyo!

Omwezi nga gumu emabega, nnali nvuga ennyonyi Mirage okuva e Houston okutuuka e Ohio oluvannyuma lw'olukunyana. Bwaali buyise nga bwe tukola ekkubo lyaffe okuyita mu byalo eby'ekizikiza. Akamyanso kayasa eggulu eri ewala ku ddyo waffe ate ku kkono waffe ng'omuyaga ogw'okumwanjo gwali gutambula okwetoloola eggwanga lyonna nalyo. Omuyaga ogwo ku mwanjo gwatuleetera okuba nga tulina okukola enkyukakyuka mu kkubo lyaffe okutuuka okweewala omuyaga, era olw'ekyo, twayokya amafuta mangi okusinga bwe twali tutegese. Kale okukakasa nti ffe tutuuka bulungi ewaka era okumatiza amateeka ga FAA ku bikwata ku mafuta agaterekeddwa, twasalawo okuyimirira mu Louisville, Kentucky, okufuna amafuta. Twatuuka ku ttaka nga tulina ggaloni nga assatu ku nnyonyi, naye twalina essaawa endala ebulayo okugenda era nga tetwagala kubulirilwa. Twaayingira mu FBO ne tubasaba okuteeka ggaloni abiri mu buli ttanka y'ebiwaawaatiro. Ekyo kyanditutwalidde okutuuka ku ggaloni nsanvu, ezipukka ku zimala okubuuka ebanga lyaffe erisigaddeyo okutuuka e Ohio nga Mirage eyokya ggaloni nga abiri mu biri buli ssaawa.

Nga bwe tulinda mu FBO, omuwala ku kawunta bwe yatutgeezessa nti yali asobola okugenda mu maaso n'agattagatta ggaloni anna. Nga agamba bw'atyo, omusajja wa layiini yayingira n'empapula ku bikwata ku kukugula. Omuwala n'aziggya mu ngalo ze, yazitunuulira butunuizi, n'oluvannyuma n'agamba nti, "Waliwo ekikyamu wano. Ennamba tezikwatagana." Omusajja wa layini yagamba nti ye atekemu amafuta ajja kusobola okutereeza ennamba oluvannyuma. Yagamba nti, "Kale," naye bwe yagamba okutuusa ng'ennamba zitereezeddwa, yali tasobola kumpa

lisiiti naye aija kugituweereza ku mutimbagano. Ffe ne tugamba nti, “Tewali buzibu,” ne tufuluma okugenda mu nnyonyi n’omusajja wa layini. Omugoba wange yasaba omusajja wa layini okukakasa nti yali mazima yateeka ggaloni abiri mu buli ludda, n’agamba nti, “Yee, ntaddemu ggaloni abiiri mu buli ludda.”

Bwe tutyo twasitula okugenda e Ohio, era nga wayise eddakiika nga ana mu nnyonyi yaffe, amangu ago, ttanka ya kkono n’ekala. Twatyaamu,

**WALIWO AMATEEKA MU
BWAKABAKA G’OLINA
OKUYIGA OKUSOBOLA
OKUKOLA OBULUNGI,
OBUTABA NA BULABE,
N’OKUBA
N’ENTEKEATEEKA WANO
MU NSI.**

ekyo kisoboka kitya okubaawo? Nga wayise eddakiika emu, ttanka ya ddyo n’ekala. Lwali mu ttumbi mu kiro ekyali ekizikivu, era ffe twaali ku ffuuti omutwaalo gumu n’enkumi ttaano nga tetulina

masannyalaze. Kiki ekyibaddewo? Ffe tubadde twakatekaamu amafuta. Abantu bajja kung’amba nti, “Ennyonyi yo telina kipima mafuta?” Kya Iwatu, naye ebipima amafuta g’ennyonyi yaffe bitambula mpola nga bifuuwa amafuta. Bw’oba wali ovuze ku Suburban enkadde, osanga wanditegeera kye njogerako. Ebipima amafuta gaazo biddamu mpola ku mafuta ageyongeddeko.

Kale mu mbeera eno, omugoba wange yabuuza omusajja wa layini mu maaso ge oba yateekamu amafuta mu nnyonyi n’omuwendo gwe yali ataddemu. Ffe bennyini twali tumulabye ne loole y’amatuta ku nnyonyi ng’ateekamu amafuta. Omugoba wange yakola okunoonyereza kwe okutuufu, ng’alaba loole y’amatuta ng’eteeka amafuta mu nnyonyi n’okukakasa mu bigambo emirundi ebiri okusinga omugatte gwa ggaloni ana zaateekebwa ku nnyonyi. Bwe tumala okukakasa amafuta, tuteekawo akapima amafuta aka digito akalondoola amafuta

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

gaffe amatuufu agookebwa okutuuka ku kimu kya kkumi ekya buli ggaloni. Ffe twalowooza nti twali twakoola byonna bye twetaaga okukola ekitundu kyaffe okubeera nga tetuli mu bulabe. Twalangirira nti mu mbeera ey'amangu era nga twalina okuseeyeyya mu kitundu ekinene eky'ekisaawe eky'ennyonyi ekya Cincinnati, nga ddala bwe kyali si kizibu okuva lwe twaalii butereevu ku kyo ttanka bwe zaakalira ddala, naye nga kyali kicamulamu akatono mu mazima. Nga bwe twakizuula oluvannyuma, ye yali ennyonyi gye yasooka okufukamu amafuta. Yali ataddemu ggaloni bbiri mu buli ttanka, so si abiiri. Yali tamanyi kusoma mita. Kituufu? Era ekyo kyokka kkampuni y'eggwanga eyo ky'ekola kwe kuteeka amafuta mu nnyonyi —tekisuubirwa!

Omulabe kye yali ategéeza ku bulabe mu butuufu tekyali nsonga, naye kyandibadde nsonga nnene singa twandibadde tukalila awalala wonna wabula ku ffuuti omutwaalo gumu n'enkumi ttaano. Naye ate, omulabe tayinza kuntuusaako bulabe oba ennyonyi eyo. Okugenda ku mutwe okuva ku kaweefube omulala olw'omulabe waffe, okuva olwo tukyusizza egimu ku mitendera gyaffe nga tussaamu amafuta. Kati tetuva mu nnyonyi ku lw'omusaja wa layini okufukamu amafuta nga tetuliwo wennyini naye okulondoola ebifo byonna ebitekebwamu amafuta. Ekyabaddewo kyandivuddemu akatyabaaga singa twali wansi era nga tugenda mpola okuseemberera embeera y'obudde embi, naye ddala, tekyakola nga bwe nnina endagaano y'obukuumi.

Bino byombi ebibaddewo n'ennyonyi yange ebikwata ku bukuumi bwaayo nga kwotadde nange kenyinni, byali bivudde ku ndagaano yange, eddembe lyange ery'amateeka mu Bwakabaka. Essomo lye nnali nsobola okukubuuliramu emboozzi y'engeri gye mafunamu ennyonyi eyo mu kusooka, naye sijja kukikola mu kiseera kino. Ndowooza ofuna ensonga —Katonda wa ntiisa! Mu Bwakabaka mulimu amateeka g'olina

okuyiga okukola obulungi, obukuumi, n'okuba n'enteekateeka wano mu bwakabaka bw'ensi. Sitaani tatwagala, naye tasobola kutulemesa, mutendereze Katonda. Obukuumi era kwe kuwummula, obuteeraliikirira, era n'obutatya! Ddembe lyo mu mateeka. Mu ngeri endala, etteeka lye nnaakkannonyola era lye nnakozesa kye mpita etteeka ly'obuyinza, bwoba mu ngeri yonna ggwe weebuuza. Ekyawandiikibwa ekirala Katonda kye yampa mu ntandikwa ekikwata ku Bwakabaka bwe yali Lukka 6:20.

Mulina omukisa mmwe abaavu, kubanga bwammwe obwakabaka bwa Katonda.

— Lukka 6:20

Nze ne Drenda twatandika okuyiga Katonda kye yali ategeesa ng'agamba nti “ obwakabaka bwa Katonda” mu Byawandiikibwa bino Mukama bwe yasooka okutulaga. Nate, yatulaga nti ye kabaka w'obwakabaka, obufugibwa era obuddukanyizibwa amateeka. Okugeza, katutunuulire ensalo yaffe ey'amaserengeta. Buli mwaka, enkumi n'enkumi z'abantu bagezaako okwebba mu Amerika. Lwaaki? Ddala lwakuba tebalina bifo birabika bulungi gye babeera? Nedda, ddala si bwe kiri. Bagezaako okujja mu Amerika olwa gavumenti wano. Gavumenti yaffe erina amateeka agakuumma eddembe ly'abantu era egaba eddembe lingi eritaliwo mu mawanga amalala: obwannannyini ku bintu, eddembe ly'obwannannyini ku bizinensi yo, eddembe ly'okusinza nga bw'oyagala, n'eddemebe ly'okwogera. Byonna tebiri mu mawanga mangi amalala.

Twayogedde dda nnyo ku Bwakabaka bwa Katonda, omusingi gw'ebisumuluzo byonna, emisingi, n' amateeka Katonda ge yatuwa nga bannansi. Okumanya kwo oba obutamanya mateeka gano kiyinza okuba enjawulo wakati

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

w'obulamu oba okufa, obuwanguzi oba okuwangulwa. Oluvannyuma lw'okubonaabona okuyita mu myaka egyo omwenda egy'okutya okw'ebyensimbi okunafuwa na kati olw'okuba n'eddembe, siyinza kuggumiza kimala ngeri ki bwe kiri ekikulu okumanya kye kitegeeza okubeera omuntuuze w'Obwakabaka bwa Katonda n'obukulu bw'okumanya amateeka n'emisingi byonna ebikola Obwakabaka obwo. Okumala enkumi n'enkumi z'emyaka ensi ebaddewo, naye nga bingi ku bintu bye tunyimirwa leero tebitegeerekeka. Okugeza, njagala okole ekifaananyi ku ngeri gye kyali ku kasiki ka Ssekukkulu mu lukumi mu Iwenda mu mukaaga mu Ocean BluffBrant Rock, Massachusetts. Waliwo ekyaliwo ekyakyusa ensi ku lunaku olwo. Reginald Fessenden yazannya Oo Ekiro Ekitukuvu eri emmeeri okuva ku nnyanja ng'ayita mu leediyo n'okusoma Lukka essuula ey'okubiri. Eno ye yali empereeza ya leediyo esoose mu nsi yonna. Kati, tukwata essimu era tusobola okwogera n'omuntu yenna ku nsi nga tetukilowoozezanako.

Oba ate mu mwezi gwa Gatonya, lukumi mu lunaana nsanvu mu mwenda? Tomasi Edison, omuwandiisi w'ebitabo yayiiya bulungi bbaalubu y'ettaala, era kati buli ggwanga ku nsi likozesa amateeka g'amasannyalaze n'amateeka agafuga fizikisi okulaba ekiro. Oba ate nga mu mwezi gwa Ntenvu ku lunaku lw'ekumi na musanvu, lukumi mu Iwenda mu ssatu? Ab'oluganda ba Wright babuusa bulungi ennyonyi eyasooka, era kati tusobola okulinnya mu nnyonyi ekika kya jetliner ey'omulembe n'ebuuka okwetoloola ensi yonna mu nsonga ya ssaawa bussaawa. Ennyonyi A380, esinga obunene mu by'obusuubuzi, ezitowa obukadde bwa pawundi akakadde kamu n'emitaalo abiiri, esobola okubuusa abantu abasukka mu lunaana olw'essaawa ezsukka mu mwenda nga toyongeddemu mafuta ku mayiro nga lukaaga buli ssaawa okubuna ensi. Singa abantu bandirabye ekintu nga kino mu myaka gya lukumi mu lunaana, bandibadde bazirika ku kulaba

ekintu ng'ekyo. Naye kati, kya bulijjo gye tuli nga okunyiga swiiki n'okukoleeza bbaalubu y'ettaala.

Ensonga gye njogera eri nti amateeka gano gonna gaaliwo wano kuva dda, bulijjo wano, mu ttwale ly'ensi okutuukira ddala emabega ng'omuntu yatondebw. Gaalingawo okufunibwa omuntu okukozebw; teyalaba bulabi. Yalaba ebinyonyi nga bibuuka, yalaba okumyansa, naye n'okutuusa kati yali tategeera. Era bwe kityo bwe kiri ne ku Byawandiikibwa. Eddiini erina ensalo ezitekeddawo ezikwata ku ekkyo Ekigambo kya Katonda kye kitegeeza. Nze naawe tuwulidde, okumala emyaka, nti ebintu ebyo byonna bifudde, Katonda takyakola byamagero. Ebirabo eby'Omwoyo byali bya batume bokka, oba eriggwa lya Pawulo lyali bulwadde. Mu butuufu, Ekigambo kyangu nnyo. Kitegeeza kyennyini kye kyogera. Naye omusingi mu Bwakabaka ky'ekisumuluzo ekikulu ekisooka ky'olina okuba nakyo okusumulula enzigi zonna.

Kati Kikiino Ekisumuluzo Ekirala Ekikulu:

Amateeka Tegakyuka!

Suula olwazi lujja kugwa. Lunaaggwa emeka? Buli mulundi! Etteeka ly'amaanyi ag'ekisikirize likakasa nti ojja kufuna eky'okuddamu kye kimu buli mulundi. Ekintu kye kimu bwe kiri ne ku Bwakabaka bwa Katonda.

ESSUULA 5

OKUBUUKILA MU BBANGA KUSINGA OKUTAMBULA

Okubuukila mu bbanga kisinga okutambula! Nga bwe mpandiika essuula eno, nnali mu nnyonyi okudda eka okuva mu maka gaffe ag'omusana e Canada mu nnyonyi yange, ng'egenda ku sipiidi ya mayiro bibiri mu attaano buli ssaawa ku ffuuti emitwaalo ebiri mu enkumi ssatu waggulu w'ettaka. Okumala emyaka mingi, twavuganga ne tugenda e Canada okuva mu maka gaffe mu Ohio. Zali ssaawa assatu mu emu empanvu era ezikooya okutuukayo. Nze nnavuganga ekiro kyonna okutuukayo enkeera. Yee, waliwo emirundi mitono gye twakutulamu olugendo mu nnaku bbiri okutuukayo, naye ng'olina oluwummula lwa wiiki bbiri n'ennaku nnya n'ozimala ng'ovuga, offirwa obudde bwo bungi nnyo eyo. Naye, weewaawo, nnalinga nkooye nga tutuuseeyo, era awo nga nnina okutunulila olwo lwennyini oluvuga lw'essaawa assatu mu emu okudda e Ohio.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Bulijjo njagala nnyo ennyonyi era mbadde nnina pamiti yange ey'okuvuga ennyonyi okuva lwe nnali wa myaka kumi na mwenda, naye nnali sirowoozangako ku kuba na nnyonyi. Ntegeeza, wakebera wakeberako ku bbeeyi y'ennyonyi? Naye gye nnali nkoma okubeera nga njiga ebikwata ku Bwakabaka, nnakiraba nti nze eyali asibye ennyonyi eyo n'endowooza yange, eya “Nedda” n'obwavu. Nze mu butuufu nnina ennyonyi bbiri kati, emu gye mbuukilamu okwesanyusamu, ennyonyi yange esooka, n'oluvannyuma eyo gye nkozesza okutambula. Nga bwe nnagambye mu ssuula eyise, “Entendeka ya nedda” yaffe tekkiriza birooto oba ebisoboka. Tuziggalawo nga tezinnatandika.

Nnali silowoozangako ku kuba na nnyonyi. Nze nnali silaba bulabi ekyo engeri gye kiyinza okusoboka. Okumalaemyaka, nnapangisanga ennyonyi ze nnabuukilangamu. Naye nga bwe nasoma amateeka g'Obwakabaka ne ndaba emboozzi oluvannyuma lw'emboozzi mu bulamu bwange okulaga Obwakabaka, nasalawo nti nze nnandikkirizza Katonda ku lw'ennyonyi yange. Nnali sirina ssente ezigula wadde emu mu kiseera ekyo, naye naggyayo ceeke, ne mu kiwandiiko ekitundu kye nnawandiika “ku lw'ennyonyi yange.” Nawandiika ekika ky'ennyonyi ekituufu kye nnali nfunu. Nze ne mukyala wange twasiga ceeke eyo mu Bwakabaka okusinziira ku Makko 11:24, okukkiriza nti nafuna nga nsabye. Kino Mukama kye yali andaze okukola mu ntandikwa yennyini ku bikwata ku Bwakabaka. Nali ndabье ekivaamu kino mu bulamu bwange emirundi mingi nnyo.

Nga wayise wiiki ntono, nnali nkebera omubiri nga bulijjo era omusawo mu ngeri ey'akasoobo n'ajjamba nti, “Mu butanwa, omanyi omuntu yenna ayinza okwagala okugula ennyonyi?” Nze nneewuunya, anti tewali yali ambuuuzizaako ku ekyo. “Ennyonyi ya ngeri ki?” Nabuuza. Yagenda mu maaso n'annyonnyola ennyonyi kye yali n'antegeeza nti yali ku

kisaawe ky'ennyonyi eky'omu kitundu singa nnali njagala okugitunuulira. Ekyewuunyisa, kyali ddala ekika ky'ennyonyi gye nnali nsigidde! Nagenda ku kisaawe ky'ennyonyi ne ngiitunuulira nga eri mu mbeera nnungi nnyo. Namanya nti eno ye ennyonyi yange. Naye waaliwo ekizibu kimu, Ssente nnali sirina okugula ennyonyi. Nagamba omusawo nti nnali njagala nnyo ennyonyi era nga nnandimuddira.

Wiiki bbiri zaayitawo ne nfunu essimu okuva ewa muganda wange eyali akolera mu dduuka lya taata okumpi n'ekizimbe kyange. Ekizimbe ekyo nnali nnaakatwala emyezi mitono emabegako mu kiseera ky'okugwa okusembayo. Nnali nteekateeka kufuula kizimbe kino mwaaliliro gwa wofiisi ya kkampuni yange ekola ku by'ensimbi. Ekizimbe kino tekyatuukana na mateeka ga kuzimba bya busuubuzi olw'ekigendererwa kye nnali njagala, bwentyo nnamanya nti nja kuba nnina okuddamu okukizimba. Nakwatagana n'omuzimbi eyakola pulaani, ne tussa omukono ku ndagaano. Kyokka twasalawo nti tulinde okutuusa mu biseera by'omusana tulyooke tutandike pulojekiti eno olw'embeera y'obudde. Okuddaabiriza kwandibadde kuzingiramu okuddamu okuzimba ekizimbe mu bujuvu.

Nnannyini kizimbe kino eyasooka yang'amba nti amazzi gaali gajjiddwaako olw'obudde obw'obutiti, n'olwekyo saagikeberanako wadde. Essimu okuva ewa muganda wange yagwawo ku nkomerero y'omwezi gwa mukutulasanja oluvannyuma lw'ebbugumu eringi eryali litandise okusaanuusa omuzira ogw'omu kiseera eky'obutiti. Yang'amba ekizimbe kyange kyayonooneka nga waliwo amazzi agakulukuta okuvaamu ne gayingira mu luguudo. Nze naye twali tumanyi ekyo kye kitegeeza —amazzi gaali tegajjibwaako nga nnannyini kyo eyasooka bwe yali alaze. Tewali kubuuusabuusa ekimala, nga bwe nneekenneenya ebyonoonese, payipu z'ekinabiro waggulu, nga kwotadde ne payipu z'ekinabiro

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

n'effumbiro wansi, byonna byali byatise amazzi ne gajjula ekizimbe. Ekisenge ekikalu kyonna, siliingi, era ebisenge byali bigudde okuva ku bikondo.

Mu kusooka, kino kiyinza okulabika ng'akatyabaga akanene ennyo, naye enteekateeka zange ez'okuddaabiriza zija kwetagisa ekisenge ekikalukyonna kiggyibwe ku bisenge n'ebisenge epipyabitegekebwe. Oludda lw'ebweru nalwo lwalina okukyusibwa. Kale mu butuufu, amazzi tegaalumya kizimbe n'akatono. Okwonooneka okwabaddewo kwali mu bitundu ebyali bigenda okuddamu okuzimbibwa ddala wamma. Kyokka bwe nnagula ekizimbe, Nakiteekako yinsuwa. Ebyonooneese byonna byakolebwaako, era kkampuni ya yinsuwa yampandiikira ceeke—era nga bwe wateeberereza—ye yasasula ennyonyi yange. Ennyonyi eyo, Piper Warrior, nnyangu okubuusa, era nteria okugibuusa olw'okunyumirwa. Buli lwe ngibuusa, nneewuunya engeri gye ngibuuusamu nga kilungi nnyo okubuusa ennyonyi yange eyasasulwa. Ennyonyi eyo nkyagilina ne kati, era egenda mu maaso emyaka abiiri.

Wadde mu mboozi eno ebibaddewo byali birungi ekyewuunyisa, saagala kukuleka na ndowooza nkyamu ku ngeri ebintu gye bikolamu. Ebintu tebitera kulabika mangu nga mu lugero luno. Katonda ayinza okukutuusa ku mukisa gw'okukola ssente sasula ennyonyi yo, oba oyinza okufuna ddiiru ennungi ddala ku emu. Entegeera gyoyagala okuba nayo nga osiga mu Bwakabaka y'eyo Katonda ajja okukulaga amakungula n'enteekateeka y'okugawamba. Eky'okubiri ekintu kwe kusigala mu kukkiriza kwo n'obusobozi bwo obukulaakulanye. Nfunye abantu okulowooza nti okuva Katonda bwe yandalaze engeri y'okusasulamu mmotoka yaabwe eveeyo basobola okugenda mu maaso ne basiga ku butabalika bwa ddoola. Tolina kukkiriza kwa katabalika ka ddoola! Tandikira ne w'oli otandike okussa mu nkola amateeka g'Obwakabaka

n'okuzimba obwesige bwo mu mateeka g'Obwakabaka n'ag'obusobozi bw'okukwata Katonda by'akulaga.

Naye yiino ensonga gye njagala mukwate. Nnali muvuzi wa nnyonyi okumala emyaka egisukka mu abiiri nga sinnagula nnyonyi eyo. Olowooza amateeka g'Obwakabaka gaali gakola emyaka abiiri emabega? Weewaawo gaali gakola. Okutegeera kwange, oba nsaanidde okugamba obutategeera kwange, tekyanzikiriza kulaba mu birowoozo nga nnina ennyonyi. Omuntu amaze emyaka enkumi n'enkumi ng'atunuulira ebinyonyi nga bibuuka, etteeka ly'okusitula lyaali likola mu musana omungi buli lunaku bona balabe, naye tewali n'omu yakiraba. Kiki ky'otolaba? Lowooza ku nsongwa eno. Ekimu ku Byawandiikibwa Katonda bye yanjigiriza mu nnaku ezaasooka ku bikwata ku kuwummula mu nteekateeka y'Obwakabaka yali Engero 10:22.

*Omukisa gwa Mukama guleeta obugagga era tayongerako
buzibu okukituukako.*

— Engero 10:22

Ekyawandiikibwa kino kijuliza okudda ku Byawandiikibwa n'omusingi okuva mu Olubereberye 3:17 Nagabana emabegako.

*Ettaka likolimiddwa ku lwammwe, okuyita mu kukola ennyo
okuluma ojja kuliryamuennaku zonna ez'obulamu bwo. Kija
kuvaamu amaggwa n'amaggwa ku lwammwe, era muliryam
ebimera by'ekisaawe. Olw'entuuyo z'ekibatu kyo ojja kulya
emmere yo okutuusa bw'odda mu ttaka.*

— Olubereberye 3:17

Adamu bwe yafirwa Obwakabaka, yafirwa enteekateeka y'Obwakabaka era n'asigala n'okufuba kwe okuwonawo. Naye nga nze naawe twakizuula dda, tetusobola busobozi kudduka

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kimala n'okutegana okulumna n'entuuyo okutuuka ku ddembe
nti twegomba nnyo. Naye kati waliwo amawulire amalungi!!!!
Yesu yajja okubuulira abaavu amawulire amalungi!

*Omwoyo wa Mukama Afuga Byonna ali ku nze, kubanga
Mukama yanfukako amafuta okubuulira abaavu amawulire
amalungi.*

— Isaaya 61:1

Yesu yasindikibwa okubuulira abaavu amawulire amalungi.
Kiki ekyandibadde amawulire amalungi eri abaavu? Kyangu,
tebalina kwesibila ku bbula n'obwavu mu nkola y'ekikolimo
ky'ensi eky'obugabirizi. Nnesiga, oluvannyuma lw'okubeera
omulamu —oba nsaanidde okugamba okusimattuka—okumala
emyaka mwenda nga tewali kirala okuggyako amabanja
n'okunyigirizibwa, Ekyawandiikibwa kino kyali mawulire
malungi, naye nga kikusobera. Ddala kitegeeza kye kyayogera?
Tekyandibadde kirungi nnyo singa ddala kyali kitegeeza kye
kyayogera, nti omukisa gwa Mukama ddala gwakola mu ngeri
emu oba endala okuleeta obugagga mu bulamu bwaffe? Nnali
nneetaaga nnyo okumanya oba kino kyali kituufu
n'oluvannyuma engeri y'okukiteeka mu nkola. Ekintu kye
nnategeera, wabula, kyali nti ekikolimo ky'obulumi okukola
ennyo n'entuuyo biweebwa ku ddaala ly'okusimattuka lyokka
—era okusimattuka kwali si kurungi ekimala. Tewali yali
ayagala kusumululwa ekikolimo kino okusinga bwe nnali, naye
nga sirina kye mmanyi ku ngeri y'okukituukiriza ekyo mu
bulamu bwange. Ndowooza Abakristaayo bameka ababeera —
basoma ebisuubizo bya Katonda naye nga tebasoma okumanya
engeri y'okukwataganamu n'oluvannyuma ne bazoleeka wano
mu bulamu bwabwe bwennyini.

Nga bwe natandika okusoma era nga Mukama bwe
yankulembera mu kutegeera kwange ku misingi

gy'Obwakabaka, nnasoma engeri Ibulayimu gye yali omugagga ennyo. Lekeraawo! Ate kiri kitya ku nkola y'ekikolimo ky'ensi, yawangula atya ekyo?

*Amaanyi g'Okuwummula Ibulaamu yali afuisse mugagga
nnyo mu bulunzi ne mu ffeeza ne zaabu.*

— Olubereberye 13:2

Yafuuuka mugagga—nedda, Bayibuli egamba nti yagaggawala nnyo—naye batya? Oyinza okugamba nti: “Kale, kyava ku kuba nti yali Ibulayimu.” Nedda, si bwe kyali, era wano w’olina okukwatila okutegeera kwo okw’amateeka g’Obwakabaka. Amateeka tegafaayo ku ky’oli. Tegalina kituibwa kyonna mu bantu. Singa omuntu omu, omuntu yenna, yabuuka okuva ku kizimbe kya Empire State nga talina palacuuti, ne bwe aba omunene oba omutono atya omuntu gwe baali, buli omu yanditegedde ekivaamu. Etteeka ly’ekisikirize liija kukola buli mulundi. Kale Ibulayimu yakulaakulana atya wadde ng’ensi yali ekolimiddwa? Waliwo obukodyo mu mboozi ye bwe tusobola okusanga?

Ekitundu ku ky’okuddamu kiyinza okusangibwa emabega mu Olubereberye 12. Eyo, Katonda yawa Ibulaamu, oluvannyuma n’afuuuka Ibulayimu, ekisuubizo ekikwata ku bulamu bwe n’ezzadde lye.

Mukama n’agamba Ibulaamu nti, “Leka ensi yo, abantu bo era amaka ga kitaawo ogende mu nsi gye nnaakulaga. Nja kukufuula eggwanga eddene era njja kukuwa omukisa, Nja kufuula erinya lyo nga ddene, era ojja kuba wa mukisa. Nja kuwa omukisa abo abakuwa omukisa, era oyo akukolimira nze ndimukolimira, n’amawanga gonna ku nsi gajja kuweebwa omukisa okuyitira mu ggwe.”

— Olubereberye 12:1-3

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Ekiisubizo kyali kisinziira ku Ibulayimu okukkiriza Katonda n'okumugondera, era nga kyetaagisa okukkiriza okungi okuva ku bimanyiddwa era n'obutamanya gye yali agenda.

Mu kukkaniriza Ibulayimu, bwe yayitibwa mu kifo oluvannyuma kye yandifunye ng'obusika bwe, yagondera n'agenda, newankubadde nga ye yali tamanyi gye yali alaga.

— Abebbulaniya 11:8

N'olwekyo tukizuula nti Katonda yafuna olukusa okuyingira mu nsi mu mateeka okuyita mu musajja eyamukkiriza ne bwe kyali tekirina makulu. Okukkiriza kwa Ibulayimu kwasobozesa Katonda okumuwa omukisa kinnoomu. Naye oluvannyuma, olw'okukkiriza kwa Ibulayimu, Katonda era yandikoze endagaano naye ku bikwata ku basika be. Kino tokilowooza nti kyewuunyisa. Jjukira nti eno y'engeri Sitaani yennyini gye yayitamu okuyingira mu bwakabaka bw'ensi mu ntandikwa. Adamu, eyalina obuyinza mu mateeka ku nsi, nga bwe kyawandiikibwa mu Abebbulaniya 2:78, yalonda okukkiriza Sitaani okusinga Katonda.

Okukkiriza kwa Ibulayimu, okwaggulawo oluggi lw' obuyinza mu mateeka olw'okukkiriza kw'eggulu mu bulamu bwe, bwamusobozesa okukulaakulana ennyo. N'obugagga bwabuna wansi okuyita mu basika ba Ibulayimu bona. Bwe nnyongera okukisomako, ne ngenda mu maaso n'okusoma ku Yusufu, muzzukulu wa Ibulayimu omukulu. Nasanga eky'okulabirako ekinene n'okutegeera ku Bwakabaka n'engeri gye bukolamu, n'okusingira ddala,ki Engero 10:22 mu butuufu ky'egegeza.

Okusobola okuteekawo siteegi, baganda ba Yusufu baamukyawa ne bamutunda mu buddu nga bayita mu basuubuzi b'abaddu abaali batambula emirundi mingi nga bayita mu kitundu kyabwe. Baatwala Yusufu e Misiri, oluvannyuma gye

yaguzibwa Potifaali, kapiteeni mu majje ga Misiri. Mu kiwandiiko kino wammanga mwe nnasanga ekitundu ekikulu ku kakunizo ekikwata ku busobozi bwa Ibulayimu okukulaakulana okutuuka ku diguli gye yatuukako.

Awo Yusufu yali atwaliddwa e Misiri. Potifaali, Omumisiri eyali omu ku bakungu ba Falaawo, kapiteeni w'abakuumi, yamugula okuva mu Bayisimayiri abaali bamututtleyo. Mukama yali ne Yusufu era n'akulaakulana, n'abeera mu nnyumba ya Mukama wa Misiri. Mukama we bwe yalaba nga Mukama ali naye era nti Mukama yamuwa obuwanguzi mu buli kye yakola, Yusufu yafuna okusiimibwa mu maaso ge era n'afuuka omuweereza we.

Potifali yamuteekako okulabirira ennyumba ye, n'ateeka buli kimu kye yalina mu kulabirira kwe. Okuva lwe yamuteeka okuvunaanyizibwa ku maka ge ne ku byonna bye yalina, Mukama yawa omukisa amaka g'Omumisiri olwa Yusufu.

*OMUKISA GWA MUKAMA GWAALI KU BULI KIMU
POTIFALI KYE YALINA, MU NNYUMBA NE MU KISAAWE
KYE YALIMU.*

Bwatyo yaleka mu kulabirira kwa Yusufu buli kimu kye yalina, nga Yusufu y'avunaanyizibwa, teyafaayo ku kintu kyonna okuggyako emmere gye yalyanga.

— Olubereberye 39:1-6

Ekiwandiiko kigamba bulungi nti gwali Mukisa gwa Mukama ogwaleetera Yusufu okukulaakulana. Naye Omukisa gwa Mukama kye oba kyali ki? Nakiraba nti gwe gwali “omukisa” gwa Mukama, so si “a” kakisa ka Mukama. Ffenna twandigambye nti ku bikwata ku kintu ekinene nti “kyaalil mukisa.” Naye kino ekiwandiiko tekitegeeza kintu kya bulijjo, ekirungi ekigenda mu maaso. Kili ng’ayogera ku “Omukisa.”

Nakitegeera nti Omukisa gwa Mukama, mu butuufu, gwali endagaano eyakolebwa wakati wa Katonda ne Ibulayimu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

n'abasika be. Okusingira ddala Omukisa gwali bisuubizo ebyaweebwa Ibulayimu mu ndagaano eyo. Endagaano y'amateeka erina mu yo emirimu n'obuvunaanyizibwa bw'enjuyi zombi ezikwatibwako, naye era eraga emigaso eri buli omu. Mu mbeera eno, ebisuubizo ebyaweebwa Ibulayimu zaali oludda olw'omugaso mu ndagaano eno. Obuvunaanyizibwa, okunyumirwa emigaso gino, yali ya kugoberera biragiro bya Mukama era amateeka. Era nnakiraba bulungi nti kyonna Yusufu kye yaleeta wansi obuyinza bwe obw'amateeka nabwo bwajja wansi oba ne bunyumirwa ebyo bime ebisuubizo oba emigaso.

Awo Engero 10:22 yali ekola amakulu gyendi. Ebisuubizo bya Katonda ebyaweebwa Ibulayimu ng'endagaano ey'amateeka yasukkulume ku nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'obwatu. Omukisa ogwaweebwa Ibulayimu gwafuula Katonda okuwa Ibulayimu omukisa mu mateeka n'olunyiriri lwe n'okukulaakulana n'okufuga Katonda oyo lumu yali ayagala omuntu abeere nagwo. Kati ka tusome Engero 10:22 nga okutegeera kwaffe kuwandiikiddwa munda mu bbulakisi.

Ekisumuluzo Ekikulu:

Omukisa gwa Mukama [Ebisuubizo Ebiweereddwa Ibulayimu] Aleese Obugagga era Tabugattako Nnaku.

Ebigambo “tayongerako nnaku yonna” bitegeeza enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'Olubereberye 3:17—nga tuyita mu kutegana okulumu era okutuuyana. Ekigambo ky'Olwebbulaniya ekitegeeza ennaku nakyo kitegeeza okukola ennyo! Okiraba? Omuntu asobola okuwona obukwakkulizo bw'ekikolimo ky'ensi eky'okufuba okulumu n'okutuuyana okuyita mu bisuubizo ebiweereddwa Ibulayimu. Oo, mmanyi ky'olowooza —“Ebyo ebisuubizo byaweebwa Ibulayimu

n'ezzadde lye bokka.” Yee, naye nneetaaga okukulaga Ekyawandiikibwa ekirala, Abaggalatiya 3:13-14.

Kristo yatununula okuva mu kikolimo ky'amateeka bwe yafuuka ekikolimo gye tuli, kubanga kyawandiikibwa nti: “Akolimiddwa oyo awanikibwa ku muti. “Yatununula okusobozesa omukisa [ebisuubizo] ebyaweebwa Ibulayimu okujja eri abanamawanga okuyita mu Kristo Yesu, olw'okukkiriza tulyoke tufune ekisuubizo ky'Omwoyo

— Abaggalatiya 3:13–14

Kati okuyita mu kukkiriza, ffe ng'abakkiriza mu Yesu Kristo twetaba mu mukisa ogwaweebwa Ibulayimu. Kale mukisa ki oguwereddwa Ibulayimu? Tusobola okufuna olukalala lw'ebisuubizo ebiwandiikkidwa mu Ekyamateeka 28.

Bw'ogondera Mukama Katonda wo mu bujuvu era n'ogoberera n'obwegendereza byonna ebiragiro bye nkuwa leero, Mukama Katonda wo ajja kukuteeka waggulu okusinga amawanga gonna agali ku nsi. Emikisa gino gyonna gjija kukutuukako era zibawerekerekko bwe mugondera Mukama Katonda wammwe,

Ojja kuweebwa omukisa mu kibuga n'okuweebwa omukisa mu ggwanga. Ebibala eby'omu lubuto lwo biriweebwa omukisa, n'ebirime eby'omu ttaka lyo n'abaana b'ente zo—ennyana zammwe ente n'obuyana bw'endiga zammwe.

Ekisero kyo n'ekiyungu kyo ekifumba bijja kuweebwa omukisa.

Ojja kuweebwa omukisa ng'oyingira era ojja kuweebwa omukisa ng'ofuluma.

Mukama ajja kukkiriza nti abalabe abasituka okkulwanyisa bajja kuwangulwa mu maaso go. Bajja kujja gy'oli okuva oludda lumu naye bakudduke mu musanvu. Mukama ajja kusindika omukisa ku biyumba byammwe n'ebirala byonna kw'oteeka omukono gwo.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Mukama Katonda wo ajja kubawa omukisa mu nsi gy'abawa. Mukama alibanyweza ng'abantu be abatukuvu, nga bwe yabaesubiza ku kirayiro, bw'okwata ebiragiro bya Mukama Katonda wo n'otambulira mu makubo ge. Olwo amawanga gonna ku nsi gajja kulaba ng'oyitiddwa erinnya lya Mukama, era bajja kukutya. Mukama ajja kukukkiriza obugagga bungi —mu bibala by'olubuto lwo, abaana b'olubuto lw'ebisolo n'ebirime eby'omu ttaka lyo — mu nsi gye yalayirira bajjajaffe okukuwa.

Mukama aliggulawo eggulu, etterekerero ly'ebirabo bye, erisindika enkuba ku ttaka lyo mu biseera n'okuwa omukisa emirimu gyonna eg'y'emikono gyo. Ojja kuwola amawanga mangi naye tojja kwewola . Mukama ajja kukufuula omutwe so si mukira. Singa ggwe weegendereze ebiragiro bya Mukama Katonda wo bye mpa ggwe leero era obigoberere n'obwegendereza, bulijjo ojja kubeera waggulu, si wansi. Tokyuka okuva ku kintu kyonna ku biragiro bye nkuwa leero, ku ddyo oba ku kkono, ng'ogoberera bakatonda abalala n'okubawereza.

— Ekyamateeka 28:114

Ebisuubizo bino byonna, wadde nga bya mu Ndagaano Enkadde, kati bibyo okunyimirwa. Enjawulo eri nti mu ndagaano enkadde abantu baabituukako nga bayita mu bye baakola, naye ffe tubituukako olw'okukkiriza kwaffe mu Yesu Kristo wansi w'endagaano empya. Nze naawe, ng'abanamawanga, twasimbibwa, era kati, okuyita mu Yesu Kristo tugabana mu Mukisa gwa Ibulayimu. Naye tetulina bubeesi na mukisa gwa Ibulayimu ogw'omubiri gwokka, okusinga ogw'omwoyo ogw'okuzaalibwa obuggyga. Kati tulina eby'omubiri, omukisa ogw'oku nsi ogwa Ibulayimu, naye era tulina omukisa ogw'olubeerera ogw'eggulu n'Omwoyo Omutukuvu mu butuufu abeera mu ffe nga batabani ne bawala ba Katonda. Jjukira nti abaana abatabani n'abawala bokka be bafuna obusika, abaddu tebasobola. Awatali kuzaalibwa

buggya, newankubadde nga Ibulayimu yali ayagala Katonda, Omwoyo Omutukuvu teyamubeeramu, era teyasobola kuyingira mu ggulu. Kya Iwatu nti yafuna eggulu oluvannyuma lwa Yesu okusasula ebbanja ly'ekibi.

Kati nnategedde Engero 10:22 kye yali etegeeza ddala ddi kyagamba nti Katonda aleeta obugagga era tabwongerako nnaku. Ennaku mu lulimi Oluhebbulaniya kitegeeza okukola ennyo, nze kyentegeedde kati okutegeeza enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okutegana okulumma n'okutuuyana. Nategeera nti endagaano eno, omukisa guno ogw'okusuubiza obuyambi bwa Katonda n'emigaso gye, kyasitula Ibulayimu waggulu w'ekikolimo ky'ensi n'emuleetera okukulaakulana. Nakitegeera nti emigaso gy'omukisa ogwo nga bwe kitegeezeddwa mu Ekyamateeka 28, mu ngeri etegeerekeka obulungi yandaga nti nnali wa kukulaakulana. Ebiva mu bisuubizo bino kyandibadde nti nnali ntegekeddwa okuba omutwe so si mukira, omuwozi so si oyo eyeewola. Lino ddembe lya buli mwana wa Katonda. Okufaanananako Yusufu, nange nnina omukisa gwa Katonda, era nange nnina okukulaakulana. Nnina n'obusika bw'ebintu byonna mu Bwakabaka bwa Katonda. Ng'omwana, byonna byange mu mateeka kuva dda. Nga bwe naddamu okutunuulira emboozi ya Yusufu mu Olubereberye 39, nakiraba bulungi nti obuwanguzi bwa Yusufu bwe bwakwata okufaayo kwa Potifali, era bwaali buwanguzi obulabika obwakwata ebirowoozo by'amawanga g'ensi n'okubaleka ne balaba enjawulo mu bantu ba Katonda.

Olwo amawanga gonna ku nsi gajja kulaba nga oyitiddwa erinnya lya Mukama, era bajja kukutya. Mukama ajja kukukkiriza obugagga bungi—mu bibala by'olubuto lwo, abaana b'olubuto lwo ebisolo n'ebirime eby'omu ttaka lyo—mu nsi gye yalayilira bajjajammwe okukuwa.

— Ekyamateeka 28:10-11

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Waaliwo ekintu ekirala ekinene ennyo ekyali kiraga mu Olubereberye 39:6 nti nange nakiteeka wansi era nga njagala okilabe. *Ng'eyogera ku Potifali, egamba nti, "Kale byonna bye yalina yabireka mu bulabirizi bwa Yusufu, era Yusufu nga yabivunannyizibwako, teyafaayo [okweraliikirira] ku kintu kyonna okuggyako emmere gye yalyanga."* Nakiraba! Wano waliwo eky'okulabirako ky'okuwummula kwe twogerako. Potifali teyalina kweraliikirira ku kintu kyonna okuggyako emmere gye yalyanga. Kino kitegeeza nti obuwanguzi Yusufu bwe yaleeta mu maka ge, Omukisa gwa Mukama, gwazaala ebivaamu ebyasobozesa Potifaali okussa essira ku mulimu gwe so si kusimattuka!

Nze ne Drenda tulina enjogera gye tumaze emyaka, “Okutuusa ng’otereezesa ekintu kya ssente, tojja kuzuula nkomerero yo,” era tojja kuzuula ky’oli ddala. Ojja kuba tosanga ekyo ky’osinga okukola, ky’osinga okwagala, tosanga kumatizibwa mu butuufu. Ojja kukola okusalawo kwo kwonna okwetooloolela ku kusimattuka, okuzuula oba okukung’aanya ssente, okubeera omuntu gw’otoli okukola omusaala gwokka. Wano tulaba ekikolwa ky’Omukisa gwa Mukama ku Potifaali, eyali talina ky’amanyi wadde ku Bwakabaka bwa Katonda. Nga assa ebintu bye wansi w’obulabirizi bwa Yusufu, amaka ge aga mmayiro, ebimweraliikiriza byakyusibwa wansi w’endagaano Yusufu gye yasitula. Osobola okulaba bulungi akaseera okukyusa kuno bwe kwaliwo mu lunyiriri 5 olw’essuula 39.

Okuva lwe yamuteeka okulabirira amaka ge n’Omumisiri ku lwa Yusufu. Omukisa gwa Mukama gwali ku buli kimu kyonna Potifali kye yalina, Mukama yawa omukisa amaka ge yalina, mu nnyumba ne mu nnimiro.

— Olubereberye 39:5

Wano nate tulaba okukyusa kuno okw'ekintu mu bwakabaka bw'ensi, obufugibwa enkola y'ekikolimo ky'ensi, nga bujja wansi w'obuyinza bw'Obwakabaka bwa Katonda n'enkyukakyuka ez'amaanyi ezigenda mu maaso. Ka tukimanye nti: Katonda bw'aba akuyamba n'amagezi ge, okukutwala mu kusalawo okutuufu, n'okukulabula ku mitego egisoboka, omuntu yenna asobola okukulaakulana! Okiraba? Omukisa gwa Mukama gwammwe!

Nga bwe nsoma kino nga Mukama anjigiriza ku Bwakabaka, nasobeddwa Iwaki Yusufu yalina obuwanguzi obw'omuggundu olw'omukisa guno, naye ate Abakristaayo abasinga obungi be mmanyi leero balwana okusasula ssente zaabwe. Okubeera nga wa ddembe ddala mu by'ensimbi kye kintu abasinga kye batalowooza na nti kisoboka. Naye, tulina endagaano ennungi eyesigamiziddwa ku bisuubizo ebirungi olw' Endagaano ey'Edda. Wadde nga nategeera bulungi Omukisa gwa Mukama, Nnali sinnamanya bulungi ngeri mukisa ogwo gye gwavaamu mu butuufu eby'okuddamu bye nnali nneetaaga—naye nnali njiga era nga nnyumirwa ebisingawo n'eddembe erisingawo nga bwe natandika okukoza n'okugezesu Katonda bye yali anjigiriza.

Olwo ne nkyusa amaaso gange ku Ndagaano Empya era natunuulira Yesu n'obuweereza bw'okumanya ebisingawo ku ngeri Obwakabaka bwa Katonda gye bwaali bukyusa embeera n'embeera z'eyo. Olunaku lumu Yesu bwe yali ng'ayimiridde ku Nnyanja y'e Genesaleti, ng'abantu bamukuyyaanyeko nga bawuliriza ekigambo kya Katonda, yalaba ku lubalama lw'amazzi amaato abiri, nga galekeddwa awo nga bavubi, abaali banaaza obutimba bwabwe. Bayingira mu limu ku lyato, erya Simooni, n'amusaba okuvaako katono ku lubalama. Oluvannyuma yatuula n'asomesa abantu okuva ku lyato.

Bwe yamala okwogera, n'agamba Simooni nti, "Teekayo mu mazzi amawanvu, era musuulemu obutimba okuvuba."

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Simooni n'addamu nti,. “Omukugu, tukoze nnyo ekiro kyonna nga tetulina kye twakutte. Naye olw'okuba oyogera bw'otyo, nja kusuula obutimba.” Bwe baamala okukikola, ne bakwata omuwendo omunene ogw'ebenyenya bwe gutyo obutimba bwabwe bwe ne butandika okumenyeka. Bwe batyo ne bakola akabonero kaabwe eri bannabwe mu lyato eddala okujja okubayamba, era nabo bajja ne bajjuza amaato gombi ne gajjula nnyo ne gatandika okubbira.

Simooni Peetero bwe yalaba ebyo, n'afukamira ku maviivi ga Yesu n'agamba nti, “Nviira, Mukama, Ndi musajja mwonoonyi!” Kubanga ye ne banne bonna beewuunya nnyo olw'ebenyenya bye baali bakutte, era ne Yakobo bwe yali ne Yokaana, batabani ba Zebbedaayo, abaakolagana ne Simooni

Awo Yesu n'agamba Simooni nti, “Totya, okuva kati ojja kuvuba bantu.” Awo ne basimbula amaato gaabwe ku lukalu, yaleka buli kimu n'amugoberera.

— Lukka 5:1-11

Wano waliwo emboozi ku ngeri Obwakabaka bwa Katonda gye bwakyusaamu enkola y'ekikolimo ky'ensi mu bulamu bw'abavubi basatu ku makya agamu. Bw'osoma ekyawandiikibwa ekyo, okizuula nti Peetero, Yakobo, ne Yokaana baali bavubye ekiro kyonna nga tebakwata kintu kyonna, tewali. Kyefanaannyiriza enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okutegana okulumma n'okutuuyana, bajja nga tebalina okuva ekiro nga kye balaga olw'okutegana kwabwe. Naye Yesu bw'akuba mu Bwakabaka bwa Katonda n'omulimu gwabwo, abavubi be bamu bakwata ebyennyanya bingi nnyo ne kiba nti amaato gaabwe katono gabbire!

Lekeraawo!!!! Ka tulowooze ku ebyo bye twaakasoma. Tewali, tewali byennyanya, kyamenyeka, ne kifuuka amakungula kumpi agaayinza okubbiza amaato abiri? Naye abantu basoma emboozi eno era basomye emboozi eno okumala ebikumi n'ebikumi by'emyaka era tebalaba oba wadde

okulowooza nti kino kikyayinza okubaawo ku lwabwe. Lwaaki? Eky'okuddamu ekya bulijjo kyandibadde nti Yesu yaliwo era Ye yakikola. Jjukira emboozzi gye nnakulaga mu Makko 6 Yesu gye yali tasobola kuwonya bantu kubanga abantu baali tebamukkiriza, era bwe kityo, Obwakabaka tebwalina buyinza? Omuntu yalina okuwa eggulu obuyinza nga eggulu terinnasobola kukola mu mbeera eno.

Simoni n'addamu nti, “Mukama waffe, tukoze nnyo ekiro kyonna naye tetulina kye twakutte. Naye olw'okuba ogamba bw'otyo, njia kusuula obutimba.”

Peetero yakkaanya n'eggulu, era eggulu lyalina eby'amateeka okutuuka mu mboozi eno. Nate, tulaba ekifo ky'ensi nga kikyusiddwa Obwakabaka bwa Katonda. Kyabusiru si bwekiri, nga abantu bwe balaba ebinyonyi okubuuka okumala enkumi n'enkumi z'emyaka naye nga tebamanyi nti okubuuka kwali kusoboka ku lwabwe era bwe batyo ne batakigobererangako. Bwe batyo n'Abakristaayo leero, si bwe batyo okukimanya nti tebalina kugumiikiriza butimba bwereere wabula balina okutuuka ku maanyi g'eggulu okubayamba okukulaakulana mu bulamu. Ekintu nze kye njagala olabe wano nti abasajja be bamu abajja nga tebalina be basajja be bamu abalina amaato abiri nga gajjudde nnyo okutuusa okubbira!

Munnange enjawulo eri mu Bwakabaka so si bantu. Oyinza okulowooza nti tolina bisseera bya mu maaso, tolina ky'olina, nga tewali kigenda bulungi. Naye mu butuufu, ky'olina okukola bwe Bwakabaka okufuula obulamu bwo obuwanguzi. Yee, olina ekitundu kyo okuzannya. Baali balina okugenda okuvuba —baalina okuvuba balabirire obutimba bwabwe, era beetegekere okuvuba —naye omuntu yenna asobola okuvuba ebyennyanja singa Katonda amulaga wa.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Wuliriza, enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okudduka n'okutuuyana tesobola kukikola. Tosobola kudduka sipiidi emala oba okumala ebbanga eddene ekimala okukwata ebirooto byo. Katonda takugendererangako okusika amannyo n'okugezaako mu maanyi go okufuna ebintu okukolebwa. Nga tukwata ku mateeka n'ebisuubizo by'Obwakabaka bwa Katonda, tusobola okubuuka mu kifo ky'okutambula. Kan kiteeke mu ngeri ey'enjawulo. Wadde ng'etteeka ly'amaanyi ag'ekisikirize likyakola, tusobola okubuuka ne tuyitawo okukuba mu tteeka eddala, etteeka ly'okusitula, n'onyumirwa engeri yonna ey'okubeeramu. Jjukira nti bw'oja eri Kristo, oba mmemba wa Bwakabaka bwa Katonda. Nga munnansi, oba oteebereza eddembe mu mateeka; era ng'omwana omulenzi oba omuwala, oba oteebereza nti ggw'olina eddembe ku busika. Eddembe lyo n'emigaso gyo mu mateeka bikuteeka waggulu w'enkola y'ekikolimo ky'ensi eky'obwavu, obulwadde, n'okulemererwa. Teebereza olunyiriri luno bwe luteekwa okuba nga Iwawulikika eri Omuyisirayeri eyali omuddu obulamu bwabwe bwonna. Mu butuufu, byonna bye baali bamanyi bwaali buddu nga bwe baali basobola okujukira okuviiira ddala emabega. Bino bye bigambo Musa bye yayogera eri eggwanga lya Yisirayeri nga baali boolekedde okuyingira mu nsi ey'ekisuubizo.

*Mukama Katonda wo bw'akuleeta mu nsi gye yalayirira
bajjajammwe, eri Ibulayimu, Isaaka ne Yakobo, okukuwa—
ensi nga eriko ebibuga ebinene, ebikulaakulanye
BYOTAZIMBA, amayumba agajjudde ebintu ebirungi ebya
buli ngeri bye mutagabibwa, enzizi ze mutasima, n'ennimiro
z'emizabbibu n'emizeyituuni ze mutaasimba—olwo bw'olya
era ng'omatidde, weegendereze ekyo temwerabira Mukama
eyabaggya mu Misiri [obwakabaka obulala] okuva mu nsi
y'OBUDDU [obwakabaka bw'obuddu].*

— Ekyamateeka 6:10-12

Ng'abaali abaddu, engeri yokka gye baali bamanyi ey'okufuna ekintu ekyakolebwa yali ngeri ya kukola nnyo n'okutuuyana okuluma. Naye wano Katonda yali abagamba nti omulimu gwabwe tegujja kubawa bye baali beetaaga. Yali tabagamba nti tebajja kukola kintu kyonna, naye nga tebandisibiddwa enkola eyali yeetaaga abakozi okusobola okusimattuka kwokka.

Katonda bw'atyo bw'agamba baali bagenda kukulaakulana mu nsi gye yali abakulembra. Ka nkomekkereze essuula eno n'emboozzi endala emu eyo egenda mu maaso okulaga kye njogera. Nze ne Drenda mu butuufu tetwagala nnyo mmotoka. Abantu abamu, era bayinza okukubuulira ku mmotoka zonna ze beegomba. Olw'ensonga ezimu, tetwalinnyangako mmotoka. Kati, tonfuna mu bukyaaamu. Twagala nnyo ebintu ebirungi, naye tetugambangako nti ffe ddala tulina okuba n'emmotoka entongole.

Tutera okugula mmotoka olwo ne tugivuga okumala emyaka kumi oba n'omusobyo. Kya lwatu, tulabirira bulungi mmotoka zaffe era ne zitafanaana nga mmotoka enkadde, kasita ziba nga zilabika bulungi era nga zidduka bulungi, tuba basanyufu.

Naye emyaka mitono emabega, ekkanisa yaffe yalina okupangisa Escaldes eziwerako e'zolukungaana lwe twali tutegeka. Twazipangisa okuvugiramu abagenyi baffe, era twagala okuwaayo mmotoka ennungi okukikola. Kati, guno si gwe gwali omulundi ogusoose ffe okukola ekyo. Ekyo bulijjo tukikola. Naye gwe gwali omulundi ogusoose gwe twali tuvuze emu ku zo nga tuzirina ku kibanja ku lw'omukolo. Sikakasa lwaki twavuga emu mu kiseera kino eky'enjawulo, naye twagivuga okudda eka ekiro. Era omanyi ki? Twakyagala nnyo. Nze ne Drenda twayagala nnyo engeri gye yavugamu n'engeri

KY'OLINA OKWETAAGA

BWE BWAKABAKA

OKUFUULA OBULAMU

BWO OKUBA

EKY'OBWANGUZI. YEE,

OLINA EKITUNDU KYO

KY'OLINA OKUKOLA.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

gye yalabika. Mu kiseera ekyo, twali tuvuga mmotoka ekika kya Honda Pilot ennungi, naye Escalade yali eddaala waggulu wa Pilot mu butuufu. Yali moddo ya pulatinamu paalu enjeru era nga ya kika ekyimpi. Bw'oba omanyi bingi ku Escalade zino, zijiya mu sayizi bbiri, empanvu n'ennyimpi. Ffe twayagala nnyo ennyimpi nga bwe yalabika ng'ekwata bulungi, nga erinako katono obwangu mu luvuga okusingako. Nga bwe nvuga Escalade ne Drenda yagamba nti, "Omanyi, kino nkyagala, Ndowooza tusaanidde okufunayo emu ku zino." Nakkiriza. "tulina okufuna emu ng'eno, ennyimpi mu paalu enjeru." Ffembi twakkiriza.

Wadde nga tettwabuulira muntu yenna ku mboozи yaffe, nga wayise omwezi nga gumu, nga nfuluma ebweru okunona olupapula lwange, essimu yange n'evuga. Nategeera eddoboozi eryali ku ludda luli olw'essimu nga omuntu eyali agenda mu kkanisa yange. Yagamba nti, "Mbalamusizza," n'olvannyuma n'agamba nti ayagala kungulira Escalade. Nawuniikirira okumala eddakiika emu naye ne mmugamba nti, "Kyakabi!" Oluvannyuma yambuuza langi gye nnandyagadde, ne mmugamba nti twagala nnyo eya paalu enjeru. N'agamba nti, "Nja kuddamu nkukubire bwe nkufunirayo emu." Teyambuuza oba njagala nnyimpi oba mpaanvu. Omwezi gumu gwayitawo era nalowooza nti osanga yali yeerabira eby'emmotoka, naye okkukakasa ekimala, yankubira essimu n'atugamba tuyitireyo, nti yali amaze okutegeka Escalade ffe okugikima.

Bwe twali tumusisinkana, twalaba ekifaananyi ekirabika obulungi ekya paalu enjeru, ekika ekimpi ekya Escalade ng'etudde awo. Yali etuukiridde mu buli ngeri, awatali kukalabulwako yadde, mu butuufu obutuukiridde. Twamugamba nti tujagadde. Olwo n'asaba ekisonyiwo ng'agamba nti tumusonyiwe kyatutte ebbanga ddene nnyo naye wadde nga yali agezezzaako okunoonya ekika ky'empanvu, zonna ze yali asobola okufuna zaali za nnyimpi. Twaseka ne

tugamba nti, “Ennyimpi gye twali twagala.” Emmotoka eyo twagivuga okudda eka era twalowooza nti ffe abantu abaali abasinga obugagga ku nsi nga tuvuga mmotoka eyo. Naye omanyi ki? Escalade ezo zibaddewo okumala ebbanga eddene. Nze sirowoozangako bulowooza kuba nayo! Okusobola okutegeera obulungi emboozie eno, olina okumanya nti nnawaayo mmotoka munaana emabega, kale nnalina ensigo mu ttaka ku bikwata ku mmotoka. Nze sigambanga bugambi nti nnali njagalayo emu.

P.S. – Nkimanyi ky’olowooza, nti ebika by’ ebintu bino bituuka ku babuulizi bokka. Nkubuulire, mbadde mu kisaawe ky’ebiensimbi okumala emyaka assatu mu mukaaga era njogedde nnyo n’ababuulizi. Okukugamba amazima, abasinga obungi ku bbo babeerawo ku mbeera ya mmere ya leero. Nedda, ebintu bino tebituuka era tebyatuukawo kubanga tubuulira ku Bwakabaka, naye kubanga tubeera mu Bwakabaka era tussa mu nkola amateeka g’Obwakabaka eri obulamu bwaffe. Mu butuufu, nnali nvudde mu mabanja nga sinnaba na kutandika kkanisa yange. Nnali sikyetaaga kutandika kkanisa yange kale nnali nsobola okuba n’omulimu okusasula ebisale byange, njogerako bwogezi. Natandika ekkanisa yange okubuulira abantu bye twali tuzudde ne Drenda—amawulire amalungi ag’Obwakabaka!

ESSUULA 6

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

Kyalabika ng'ekifo ekimpi eky'obulamu mu kibuyaga w'obulamu gwe nnali mpitamu. Twali tuyise abantu nga attaano okujja ku nnyumba yaffe enkadde ey'oku faamu okumala akawungeezi okunyumiwa okwoota omuliro, omuchomo, n'okukolagana. Kino kyaliwo mu myaka gyasituleesi esukkiridde nga tetulina ssente, nga tulafubana bulafubanyi okusimattuka wiiki endala emu. Nnali nneesunga omukolo guno nga bwe nnali nkoye mu nneewulira era nga nneetaaga ekintu ekirungi eky'okuteekako essira katono. Akawungeezi kaali ka buwangizi bungi: emmere yali nnungi ddala, mikwano gyaffe bangi bajja n'abaana baabwe, era bona baali basanya nnyo. Ennyumba yali ejjudde abantu bwe wabaawo okukonkona ku mulyango. Nalowooza nti kiyinza okuba nga yali musajja eyali aluddewo okujja mu lukunyaaana lwaffe, naye bwe nnali nzigulawo oluggi, nnabuuzibwa omukozi okuva mu kkampuni y'amasyalaze. Mu mpisa

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

yagamba nti yaliwo okuggyako amasannyalaze gange olwa ssente ezaali zitasasuddwa. Nnatya nnyo. Ennyumba yange yali ejjudde abagenyi era nga nneetaaga amasannyalaze okubeerako, ng'oggyeeko okuswala kwe kyandireese. Nasaba mangu omukozi okuva ku nnyumba okutuuka mu luggya okumala eddakiika emu. Namubuuza nti kyandyetaaze ki okukuuma amataala nga gaaka era n'ampa omuwendo. "Guli waggulu nnyo," bwe nnalowooza. "Osobola okugussaako wansi katono?" Yallowooza okumala eddakiika emu era okukkakkana ng'ampa omuwendo ogwa wansi. "Osobola okukwata ceeke okutuusa ku Lw'okubiri nga tonnagiteekayo?" Nabuuza. Yagamba nti, "Tewali buzibu," era ne mpandiika ceeke. Tewaaliwo ssente ku akawunti ku Lw'okutaano olwo, era saamanya ngeri yonna gye zandibaddewo nga Lwa kubiri terunnatuuka nalwo, naye waakiri amasannyalaze gaasigala nga gaaka wiikendi yonna. Nze sijjukira kye nakola ku Lw'okubiri, naye osanga nnafunawo ekintu eky'okusingayo.

Luno Iwali lunaku lumu mu bulamu bwaffe nga tuli mu by'ensimbi ebitakola bulungi. Kati teebereza okubeera mu ngeri eno okumala emyaka mwenda! Okubeera wansi wa situleesi ey'ekika ekyo kiyimiriza okulaba kwonna n'okusibako buli kakisa k'essanyu olunaku ke luyinza okuleeta. Buli kirowoozo kissa essira ku kusimattuka, wa we banaasanga ssente z'ekiddako esente ezibanjibwa. Wiiki ewedde nnasaasaanya nnyo? Ntwale kali culeeta yange ey'okugula emmere nange okukakasa nti siyitaawo we nnina okukoma? Bulijjo okulowooza ku ngeri y'okukolamu ekintu mu ngeri esinga obuseere esoboka. Mukwano, okwo si kubeerawo! Weetegereze ku ekyo Matayo 6:25 ky'egamba.

N'olwekyo nkugamba nti, temweraliikirira bulamu bwamwe, bye munaalya oba bye munaanywa, oba ku mubiri

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

gwo kiki ky'ojja okwambala. Obulamu si bukulu okusinga emmere, era omubiri okuba omukulu okusinga engoye?

— Matayo 6:25

Yesu agamba nti ebintu by'obulamu si bwe bulamu! Buli kimu wano mu bulamu kwe kuwagira obulamu, ekigendererwa kyaffe. Naye okuva Adamu bwe yafiiro enteekateeka y'Obwakabaka, obulamu bwakyuuusibwa wansi waggulu era kati buli kimu ekiwagira obulamu kikulu nnyo okusinga obulamu bwennyini. Abantu tebalina kye bamanyi bulamu obw'amazima wadde bwe buli era mazima ddala tebamanyi be b' ani ddala. Buuza omuntu yenna nti y'ani ajja kukubuulira kiki ky'akola. "Ndi musawo, ndi Musuubuzi wa Bizimbe," etc. Nedda, ekyo si ky'oli, kye ky'okola. Omusajja afiiriddwa ebirooto bye. Kye ntegeeza nti omusajja kati aloota ngeri y'okufunamu ssente ennyingi naye ng'affiriddwa ekirooto ekigendererwa. Mu ngeri endala, kyonna ekisinga okusasula ssente kye kifuuka ekirooto kye. Kyokka kubanga buli muntu yatondebwa mu ngeri ey'enjawulo ng'alina ebitone eby'enjawulo era obusobozi, beesanga mu mulimu oba omulimu gwe batalinamu kwagala kwonna. Obulamu bufuuka buwanvu, wiiki empaanvu ennyo nga balinda eddembe ku wiikendi, oba obulamu obuwanyu obuwanyuye ddala nga bulindiridde okuwummula. Kale ka nkubuuze ekibuuze. Singa tewalina bwetaavu ku ssente, walina ssente nnyingi okusinga z'oyinza okukozesa mu bulamu bwo, kiki kye wandikoze? Wandikoze tomanya n'ovaayo n'ekintu eky'enjawulo ku ekyo ky'okola kati. Nga bwe nnagambye emabegako, nze manya okusinziira ku bibalo nti waakiri Abameriika nsaanvu ku buli kikumi, bwe babuuzibwa oba baagala omulimu gwabwe, bagamba tebakola kye bagala. Njagala okitegeere nti kuno okugoba obugagga, okunyigirizibwa kuno okukola,

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula
n'okweraliikirira buli kiseera ku lwenkya tekyali nteekateeka ya
Katonda mu ntandikwa.

Kale Katonda yatonda abantu mu kifaananyi kye, mu kifaananyi kya Katonda yamutonda, omusajja n'omukazi ye yabatonda. Katonda n'abawa omukisa n'abagamba nti, "Mubeere ebibala era nga byeeyongera mu muwendo, okujuza ensi era mugifuge. Fuga ebyennyanya by'ennyanya n'ebinyonyi by'omu bbanga ne waggulu wa buli kitonde ekiramu ekitambula ku ttaka."

Awo Katonda n'agamba nti, "Nkuwa buli kimera ekibala ensigo ensi yonna na buli muti ogulina ebibala ebirimu ensigo. Bijja kuba bya mmere yammwe. Era eri ensolo zonna ku nsi n'ebinyonyi byonna eby'omu bbanga n'ebitonde byonna ebitambula ku ttaka—buli kintu ekirina omukka ogw'obulamu mu kyo—buli kimera ekibisi nkiwaayo okuba eky'okulya." Era bwe kyali ekituuufu.

*Katonda yalaba byonna bye yakola, era byali birungi nnyo.
Akawungeezi ne katuuka, n'okukya—olunaku lw'omukaaga.*

— Olubereberye 1:27-31

Omuntu yatondebwa ku lunaku olw'omukaaga olw'okutonda —ku nkomerero y'olunaku olw'omukaaga, okubeera omutuufu. Yatondebwa ku nkomerero y'olunaku olw'omukaaga kubanga yatondebwa okubeera ne Katonda ku lunaku olw'omusanvu, olunaku lwe tumanyi ng'olunaku olw'okuwummula.

Bwatyo eggulu n'ensi ne bimalirizibwa mu nsengekera yabyo byonna ennene ennyo. Ku lunaku olw'omusanvu Katonda yali amaze okumaliriza omulimu gwe yali akola, bwe kityo ku lunaku olw'omusanvu n'awummula ku kukola kwe kwonna. Katonda n'awa omukisa olunaku olw'omusanvu n'alutukuza, kubanga ku lwo kwe yawummulira okuva ku mirimu gyonna egy'okutonda gye yali akoze.

Bayibuli egamba nti Katonda yawummula ku lunaku olw'omusantu. Ye yali takooye! Yali amaze. Byonna byali biwedde. Buli kintu omusajja kye yandibadde yeetaaga ku nsi

OBUGAGGA

BUTUSENDASENDA

N'OKUTOLOKA

OKUSOBOKA OKUGENDA

MU KIFO

EKY'OKUWUMMULAMU—

EKIFO WE TUSOBOLA

OKUSSA ESSIRA KU KYE

TWAGALA DDALA

OKUKOLA, OKUBEERA

OBULAMU OBUJJUDDE

EKIGENDERERWA MU KIFO

KY'OKUSIMATTUKA.

yali yakitekaako dda ku nsi
omuntu kye yandibaddeko
n'obwetaavu ku nsi yali
yakitekaako dda ku nsi
ng'omuntu bwe yajjira.
Emirembe! Omuntu yalina
ebantu byonna bye
yandyetaaze.

Tewaaliwo kweraliikirira
kusasula bisale, tewali
kweraliikirira kubeera
mulwadde. Yalina omubiri
ogutuukiridde era
ng'omukyala atuukiridde.
Ekintu kyokka kye baali

bagenda okussaako essira kyaali ku bbo bennyini, Katonda,
n'omulimu gwabwe, oba ekigendererwa kyabwe. Adamu ye
yali avunaanyizibwa ku nsi, yagifugila ddala olw'obuyinza
n'amaanyi g'Obwakabaka bwa Katonda. Naye twamanya dda
engeri olugero olwo gye Iwaggwaamu. Adamu ne Kaawa ne
balya mu Bwakabaka bwa Katonda olukwe ne bafiirwa ekifo
kyabwe, ne bafiirwa eby'okulya byabwe, ne bafiirwa
ekigendererwa kyabwe. Ekigendererwa kyabwe kyafuuka
eky'okusimattuka. Okweraliikirira era okutyat kati kwamalira
ebirowoozo byabwe n'olutalo okusobola okusimattuka. Nga
Olubereberye 3:17 bwe lugamba, kyali kyetaagisa okufuba
enryo n'okutuuyana.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Adamu yafiirwa olunaku olw'omusantu!

Tewaaliwo kuwummula kati, tewaaliwo mirembe. Obutali butuukirivu obuzikivu bwazingako obulamu bwe, era Adamu yalina okudduka okusigala mu maaso. Omuntu abadde mu mbeera eno ey'obutatuukiridde okuva olwo. Naye waaliwo essuubi. Omusajja bw'aba yagwa, Katonda yamuwa ekijjukizo, ekifaananyi bw'aba ayagala, nga bwe yandikomyewo olunaku lumu okudda mu bitonde bye. Kyali kiyitibwa Ssabbiiti. Ekigambo ssabbiiti mu bufunze kitegeeza okuwummula. Olunaku olw'omusantu mu wiiki lwaweebwa omuntu nga olunaku lwaSsabbiiti. Ekyetaagisa ku Ssabbiiti, nga bw'oyinza okulowooza, yali takola mulimu gwonna, tewali kutuuyana n'okutegana okulumwa byali bikkirizibwa. Lwali lunaku omuntu lw'alina okuyimirira, anyumirwe n'amaka ge, n'okusinza Katonda. Byonna ebiteekeddawo ku Ssabbiiti kyalina okuggwa nga Ssabbiiti tennatandika. N'ekijjulo kya Ssabbiiti kyalina okutegekebwa ekiro ekyakesanga ku olwo. Lwali lunaku lwa kuwummula nga mulimu ebintu byonna era nga buli kantu aketaagibwa nga kakoleddwako dda. Omuntu yali asobola okuyimirira n'alowooza ku kintu ekirala okuggyako okusimattuka.

Olunaku lwa Ssabbiiti lwali olwo, lunaku bunaku. Naye omuntu abadde aloota obulamu obw'okuwummula okuva olwo. Omuntu okunoonya obugagga kabonero akalaga nti ayagala nnyo okubeera nga tali kukola nnyo n'okutuuyana okumukute ng'omusibe obulamu bwe bwonna. Obugagga butusendasenda n'ekiddukiro ekisoboka okugenda mu kifo eky'okuwummulamu —ekifo gye tusobola okussa essira ku kye twagala ddala okukola, okubeera mu bulamu obujjudde ekigendererwa mu kifo ky'okusimattuka. Leero, Ssabbiiti, olunaku olw'omusantu, oba mmwe mulujaguza ku Lw'omukaaga oba Ssande, telukyaali mu kitiiibwa kya waggulu

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

mu buwangwa bwaffe. Yee, abantu abasinga obungi abagenda mu kkanisa bagenda ku Ssande ku makya. Naye nga tutunuulira obuwangwa okutwaliza awamu, toyinza kusobola kulwawula ku nnaku endala zonna ez'okukola. Bwe nnali nkyali mwana muto, buli kimu kyaggalawo ku Ssande. Tosobola kugenda kusuubula ku Ssande, tewasobolanga na kugula ggaasi ku Ssande. Taata yakolanga ekisoboka okukakasa nti agula gaasi ku Lw'omukaaga ekiro okukakasa nti alina bye yetaaga ku Ssande. Bwoba ommanyiiko bingi, omanyi nnyumirwa nnyo okuyingga, naye ng'omuyizzi, saasobolanga wadde okuyingga ku Ssande nayo. Kyaalinga kimenya mateeka okuyingga ku Sabiiti. Abantu baali bambala engoye zaabwe ezisinga obulungi era nga bafuna ebyeggulo ebinene eby'amaka ku Ssande. Naye ddala ekyo kyonna kikyuse leero. Naye ekifaananyi ekituufu ekya Ssabiiti tekikyuukanga.

Naye Ssabiiti ne bwe yategekebwaa bulungi etya, ne emmere y'amaka bwe yali nga nnene etya, Mmande yali ejja. Ebigambo "Ebiwoobe by'amakya ga Mmande" bibadde bikwatagana n'ekigambo obutayagaala okumala ebbanga lyonna lye nsobola okujjukira. "Nnina okugenda ku mulimu" era "nkomewo ku jjinja elisa ery'edda" byali bigambo ebyakozesebwanga okunnyonnyola Ku Mmande ku makya. Era bw'oyimirira n'okirowoozaako, ekyo kumpi kyawulikika ng'obuddu. Naye Katonda yebazibwe Lwakutaano! Ne leero, wiikendi ne Ssabiiti biwa abantu ekifo ekifunze abasinga we bawummulira. Naye tekiwangaala nnyo era nga tulafiki jjaamu wa Ku Mmande ku makya arindiridde. Naye watya singa ddala waaliwo engeri y'okubeera mu bulamu mu Ssabiiti ey'olubeerera. Nga kyandibadde kyakabi singa waliwo ddala engeri y'okubeera mu bulamu nga temuli kutya, nga bujjudde okugaba, okujjudde ekigendererwa, n'okubeera mu kifo eky'okuwummulamu! Nze ne Drenda twabeera mu bulamu obw'okubonyaabonyezebwa, okutya, okulwala, n'obutali

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

butebenkevu okumala emyaka mwenda emiwanvu okutuusa lwe twakizuula nti Okuwummula kwa Ssabbiiti mu butuufu kwali kya kusalawo mu bulamu bwaffe. Nze nkitegeza!

N'olwekyo, wakyaliwo ekiwummulo kya Ssabbiiti eri abantu ba Katonda; kubanga buli ayingira mu kiwummulo kya Katonda naye awummula okuva mu mulimu gwe, nga Katonda bwe yakola okuva mu mulimu gwe. Ka tugambe, n'olwekyo, kola kyonna ekisoboka okuyingira mu kiwummulo ekyo, olwo tewali ajja kugwa ng'agoberera eky'okulabirako kyabwe eky'obujeemu.

— Abebbulaniya 4:911

Mukwano, eno ye ndagaano empya. Waliwo Ssabbiiti ey'okuwummula eriwo eri abantu ba Katonda leero. Ekyawandiikibwa kino kitegeza nti tusobola okuyingira mu kiwummulo kya Katonda n'okuwummula okuva ku milimu gyaffe. Jjukira bye twakamala okusoma: Ekiwummulo kya Katonda kigamba nti buli kimu kijjuvu, kijjuvu, era enteekateeka efunibwa mangu. Waliwo eddembe okuva mu ndowooza ey'okusimattuka, eddembe okuva mu kusibwa obwavu, n'okusumululwa okuva mu bulwadde n'endwadde. Waliwo eby'okulondako ebipyä! Ssabbiiti teyalí mawulire buwulire ag'Endagaano Enkadde kyokka, lwaffe leero naffe. Naye nga tonalowooza njogera ku kubeera wansi w'amateeka n'emikolo gy'Endagaano Enkadde byonna nate, nze siri. Wabula, nze njaagala okwekenneanya ekiwummulo kino ekya Ssabbiiti

**NGA KYANDIBADDE KYA
NTIISA SINGA DDALA
WABAAWO ENGERI
Y'OKUBEERA N'OBULAMU
OBUTALIIMU KUTYA,
OKUJJUDDDE EBINTU,
OKUJJUDDDE
EKIGENDERERWA,
N'OKUBEERA MU KIFO
EKY'OKUWUMMULAMU!**

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

Abebbulaniya kye boogerako. Kubanga nga nze ne Drenda bwe tuzuppe, muno mulimu ekisumuluzo ekikulu ennyo mu Bwakabaka bwa Katonda okukola n'okutuwa mu bulamu bwaffe nga Katonda bwe yali ayagala.

EKIKANGABWA: SABBIIITI SI LUNAKU TELUKYAALI!

Nsuubira nti ekigambo ekyo kikukuteeko. Wabaddewo okukubaganya ebirowoozo okunene mu mubiri gwa Kristo ku ngeri Ssabbiiti bw'erina okukuzibwa: Lwamukaaga, Ssande, oba okutandika enjuba ng'egwa ku Lw'okutaano ekiro okutuusa enjuba lw'egwa ku Lw'omukaaga akawungeezi. Amadiini gonna gabadde gazimbiddwa okwetooloola okutaputa kwabwe ku Ssabbiiti. Mu kusooka ekitabo kino okisuula emitala w'ekisenge mu kwetamwa ng'olowooza Ndi mujeemu, nkusaba ongumiikirizemu akaseera katono, era katutunuulire Abakkolosaayi 2:16–17

N'olwekyo toleka muntu yenna kukusalira musango ku by'olya oba okunywa, oba ku bikwata ku mbaga ey'eddiini, okukuza Omwezi Omuggya oba olunaku lwa Ssabbiiti. Bino bisiikirize by'ebintu ebyali bigenda okujja, naye ekituufu kisangibwa mu Kristo.

— Abakkolosaayi 2:16–17

Faayo nnyo ku ebyo Pawulo by'ayogera. Olunaku lwa Ssabbiiti kyali kisiikirize ky'ebintu ebyali bigenda okujja; ekituufu, kyokka, kisangibwa mu Kristo. Olunaku lwa Ssabbiiti lwali kisiikirize, si kye kyali ekintu ekituufu. Bwe kiba nti Kristo ye kintu ekituufu, olwo Olunaku lwa Ssabbiiti lwali kisiikirize ky'kyo kye yali ne bye yakola. Ka nkyogere bwenti: Ku lunaku lwa Ssabbiiti temuli buyinza okuggyawo oba

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

okukyusa enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okutegana okulumu n'okutuuyana Adamu kye yaleeta mu nsi. Singa ggwe mu ddiini oluwa ekitiibwa, ku lwakyo ne ku bwakyo, telulina maanyi ga kukusumulula. Naye kisiikirize, kifaananyi, ky'ebyo by'ogenda okufuna mu Kristo.

Bwe nnali mu kibiina ekisooka, omusomesa wange yatukozesa ffenna ebifaananyi by'ebisikiirize eby'emitwe gyaffe okuva ku ludda. Baawkata pulojekita ne batutuza mu maaso gaayo, era ne kisuula ekisiikirize ky'emitwe gyaffe ku lupapula olweru. Olwo ne zikuba ensengeka y'ebisiikirize by'emitwe gyaffe ne lutonda ebisikiirize byaffe, bye twasalako ne tubitwalira ba maama baffe awaka ku lunaku lwa bamaama. Ekisiikirize kyakwatira ddala enfaanana yange awamu, naye tekyakwata musingi gwange, empisa zange, oba omuntu gwendi. Naye kyawa ebinkwatako ebimu.

Ssabbiiti yakola ekintu kye kimu. Ekisiikirize kyayo kyagamba nti teri kukola, tewali kukola nnyo n'okutuuyana okulumu. Kyaali kisiikirize kyokka, wabula, si kintu ekituufu. Naye kyali kisonga ku Yesu Kristo, mu butuufu, atusumuludde okuva mu kikolimo ky'amateeka n'enkola y'ekikolimo ky'ensi n'etuzzaawo ng'abaana ab'obulenzi era bawala ba Katonda era bannansi b'Obwakabaka bwa Katonda obunene! Nate, kyali kifaananyi ky'ebyo Yesu byaalitukomezaawo olunaku lumu. Omulimu oguwedde nga buli kimu kye twetaaga mu bulamu

kukomezeddwawo okudda gye tuli. Kyokka, ng'Abayebbulaniya agamba nti, tuyingira mu kiwummulo kino nga tuyita mu kukkiriza. Jjukira, okukkiriza kwetaagibwa okukifiula eky'amateeka eggulu okubeera n'obuyinza wano mu ttwale ly'ensi. Ku musaalaba Yesu yaleekaana nti, "Kiwedde!" nga Katonda bwe yagamba bwe kyali yamalirizza ku nkomerero y'olunaku olw'omukaaga. Ssabbiiti eri abantu abasinga obungi leero lunaku lwa ddiini. Abantu batunuulira Ssabbiiti ng'olunaku lwa Katonda, olunaku mwe tubanjibwa

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

Katonda okugenda mu kkanisa, okukolera Katonda ebintu, era kola ebintu ebirala eby'eddiini. Yesu yalina okutereeza abayigirizwa abayigirizwa be, abaali n'endowooza y'emu.

Ssabbiiti yakolebwa ku bw'omuntu, so si muntu ku lwa Ssabbiiti.

— Makko 2:27

Ssabbiiti yakolebwa ku lwa muntu, so si muntu ku lwa Ssabbiiti. Omanyi abantu bangi beesalira omusango singa basubwa okugenda mu kkanisa? Lwaki bandiwulidde omusango olw'obutagenda mu kkanisa nga mu butuufu, be kkanisa? Sigamba nti ffe tetulina kukuŋjaana wamu mu kusinza n'akatono, wabula endowooza eraga nti balina endowooza enkyamu ku Ssabbiiti. Nkimanyi oyinza okuba ng'okyasobeddwa, kale ka ngendeyo katono mu buziba nga tutunuulira ekigambo Yesu kye yayogera mu Yokaana 11.

Bwe yatuukayo, Yesu yakizuula nti Laazaalo yali yamala dda mu ntaana ennaku nnya. Besani yali nga teweza mayiro bbiri okuva e Yerusaalemi, n'Abayudaaya bangi bali bazze ewa Maliza ne Maliyamu okubabudaabuda mu kufiirwa muganda waabwe. Maliza bwe yawulira nti Yesu yali ajja, n'afuluma okumusisinkana, naye Maliyamu n'asigalawo awaka.

Maliza yagamba Yesu nti: "Mukama waffe, singa wali wano, muganda wange teyandifudde. Naye ekyo nkimanyi ne kaakano Katonda ajja kukuwa buli ky'on'osaba."

Yesu n'amugamba nti, "Muganda wo ajja kuzuukira." Maliza n'addamu nti, "Nkimanyi nti ajja kuzuukira mu kuzuukira ku lunaku olw'enkomerero." Yesu n'amugamba nti, "Nze kuzuukira n'obulamu. Oyo anzikiriza aliba mulamu, newakubadde nga afudde, n'oyo yenna abeera omulamu n'anzikiriza tajja kufa. Kino okikkiriza?" Yaddamu nti: "Yee Mukama waffe, nzikkiriza nti ggwe Kristo, Omwana wa Katonda, eyali agenda okujja mu nsi."

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

— Yokaana 11:17-27

Yesu yagamba nti Ye yali okuzuukira, tekyali lunaku bunaku. Olunaku lwa Ssabbiiti lwalilera luli kisiikirize kya kiki Yesu kye yatukolera ku musaalaba. Yesu ye Ssabbiiti entuufu era mu Ye tusangayo okutuuka mu Bwakabaka bwa Katonda era byonna bye bulina. Bwe tutyo, tusobola okuwummula!

Kale tuddeyo kati mu Byawandiikibwa byaffe eby'Endagaano Empya mu Abebbulaniya.

N'olwekyo, wasigaddewo ekiwummulo kya Ssabbiiti eri abantu ba Katonda, kubanga buli ayingira mu kiwummulo kya Katonda naye awummula okuva mu mulimu gwe, nga Katonda bwe yakola okuva mu mulimu gwe. Ka tugambe, n'olwekyo, kola kyonna ekisoboka okuyingira mu kiwummulo ekyo, olwo tewali ajja kugwa ng'agoberera eky'okulabirako kyabwe eky' obujeemu.

— Abebbulaniya 4:9-11

Ekisiikirize ky'olunaku lwa Ssabbiiti kigamba nti kiziyiziddwa ggwe okukola ennyo n'okutuuyana olw'ebyo bye weetaaga ku lunaku lwa Ssabbiiti, naye kyali kituwa akabonero kokka ku ekyo Yesu kye yakola, ekyali kitusumulula okuva mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okubeera nga tulina okukola ennyo n'okutuuyana okusobola okusimattuka. Mu ngeri endala, ekifaananyi kye kyakuba kyafuuka ekituufu mu Kristo. Mu butuufu, obubaka obusooka Yesu bwe yabuulira bwali bukwata ku lunaku lwa Ssabbiiti. Mu Isaaya 61, tusanga ebigambo by'okubuulira kwe okwasookera ddala, kwe yabuulira mu Lukka 4.

Omwoyo wa Mukama Afuga Byonna ali ku nze, kubanga Mukama anfuseeko amafuta okulangirira amawulire amalungi eri abaavu.

— Isaaya 61:1

WALIWO EBIRALA KU BULAMU OKUSINGA OKUSASULA EBISALE!

Mu kugamba nti waliwo ekkubo ery'okuva mu bwavu, ye yali agamba nti waliwo ekkubo erifuluma mu nkola y'ekikolimo ky'ensi eky'okukola ennyo n'okutuuyana okulum. Bwali buddu buno okuzuula enteekateeka eyali ekutte abasajja nga basibe era nga tebasobola kufuna kiwummulo. Naye olunaku lwa Ssabbiiti si lwe lwali ekifaananyi lwokka Katonda kye yawa abantu be ku ebyo ebyali bigenda okuzzibwawo olunaku olumu. Era waaliwo n'omwaka gwa Ssabbiiti!

Ku nkomerero ya buli myaka musanvu olina okusazaamu amabanja. Bwe kityo bwe kirina okukolebwa: Buli muwozi aija kusazaamu ebbanja lye yawola Muyisirayiri munne. Ye tajja kwetaaga kusasulwa Muyisirayeri munne oba ow'oluganda, kubanga ekiseera kya Mukama eky'okusazaamu amabanja kirangiriddwa. Oyinza okwetaaga okusasulwa okuva mu mugwira, naye olina okusazaamu ebbanja lyonna ly'obanja muganda wo.

Kyokka mu mmwe tewandibaddewo mwavu, kubanga mu nsi Mukama Katonda wo gy'abawa nga yammwe okusikira, aija kubawa omukisa mungi, singa mugondera mu bujuvu Mukama Katonda wammwe era mwegendereze okugoberera ebiragiro bino byonna nze bye mbawa leero. Kubanga Mukama Katonda wo alikuwa omukisa ng'asuubizza, era mujja kuwola amawanga mangi naye temujja kwewola ku muntu n'omu. Ojja kufuga amawanga mangi naye tewali n'erimu lijja kukufuga.

— Ekyamateeka 15:1-6

Weetegereze nti baali balina okusazaamu amabanja gonna buli luvannyuma lw'emyaka musanvu. Nate tulaba Katonda ng'akozesa ennamba musanvu okulaga nti buli kimu kituukiridde. Tewali kubulwa, Ye yatuwa buli kimu ekyetaagisa omuntu. Naye singa abamu babuusabuusizza Amagezi ge mu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kubagamba nti basonyiwe amabanja, Yagasseeko nti, “**Naye tewandibaddewo mwavu mu mmwe, kubanga mu nsi Mukama Katonda wo gye yabawa nga yammwe okusikila, alibawa omukisa mungi.**” Yayongeddeko nti baali ba kuweebwa omukisa mungi nnyo ne bafuuka aba abawola ssente so si abeewola. Nate tulaba wano nti enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okukola ennyo n'okutuuyana okuluma yafuulibwa etaliimu nsa olw'etteeka eppya ery'obulamu eryatuggya mu kikolimo eky'etteeka ly'ekibi n'okufa.

Nga bwe kyalí ku lunaku lwa Ssabbiiti, tebaali bakukola nnyo okuluma ennyo n'okutuuyana okumala omwaka mulamba, bwe batyo, baali bwe batyo tebakkirizibwa okusiga ebirime byabwe. Naye ate ebintu ne bifuukamu katono ebikooya. Tebakoma ku kusonyiwa bbanja lyonna eryaalibabanjibwa, naye era tebakkirizibwa okusiga ebirime byabwe. Mu kiseera kino, omuntu ayinza okugamba nti, “Hee, nsobola okusimattuka olunaku lumu n'ebyo ebiri mu firiigi, naye okusimattuka omwaka mulamba nga tokola kizibummuko.”

Kale wano nate, ekisiikirize kitugamba tusonyiwe amabanja gaffe. Yabagambye nti tebagenda kweetaaga mabanja kubanga bandibadde n'ebintu bingi nnyo ne kiba nti be bandibadde abawola si abeewola. Amabanja nkola eyesigamiziddwa ku butamala, naye Katonda agenda kubafunira ddala ebyetaago bwe bityo ng'ebbanja terikyetaagisa. Ekisiikirize kigamba nti, “Temulina kusimba ebirime byammwe,” ng'ajuliza engeri empya ey'okubeera ebweru w'enkola y'ekikolimo ky'ensi. Kati, bino byonna bisangibwa mu Yesu Kristo. Naye linda, waliwo n'ebirala —ekifaananyi ekisinga obunene ekikyaliwo okulaga abantu ba Katonda ebyo ebyali bigenda okujja. Kyayitbwanga Omwaka gwa Jjubileewo.

ESSUULA 7

KINO TEKISOBOKA!

By'ogenda okusoma byewuunyisa. Nedda, ka nziremu okukyogera. Mu butuufu ojja kulowooza nti tekisoboka n'akatono. Nze njogera ku Mwaka gwa Jjubileewo, ekifaananyi ekisinga obukulu eky'ebyo Yesu by'ayagala okukola mu by'ensimbi byo ebyawandiikibwa mu Ndagaano Enkadde, naye abantu batono abamanyi wadde oba abategeera kye kyogera. Twayogedde dda ku lunaku lwa Ssabbiiti n'omwaka gwa Ssabbiiti, byombi bisiikirize bya bye tulina mu Kristo, naye kati tutuuse ku mukolo omunene, Omwaka gwa Jjubileewo.

Erinnya lyokka liwulikika ng'okujaguza, si bwe kiri? Kyokka mu kifo ky'ebiensimbi, abantu abasinga obungi—era bwe mba ngamba nti abantu abasinga obungi, eky'ennaku, kino kitegeeza nti Abakristaayo abasinga obungi, nabo—tebalina bingi bye balina okujaguliza. Nga bwe nnagabana, mbadde munnyiikivu mu by'ensimbi okumala emyaka assatu mu mukaaga kati. Mu kiseera ekyo mbadde nnina kkampuni eziwera era nkoze n'abantu enkumi n'enkumi, bwe kiba nga si

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

bikumi na bikumi, ku by'ensimbi byabwe mu buntu mu kiseera ekyo kye kimu. Kale mmanyi ekiri ebweru eyo. Era mmanyi ekitera okubeera emabega w'emmota empya eyakaayakana oba amaka amanene amalungi. Ebiseera ebisinga kiba mabanja mangi n'okunyigirizibwa. Hee, nze sikoona alina mmotoka ennungi oba amaka amanene. Kitwala butwaazi ssente nnyingi nnyo leero okubeerawo.

Era enkola y'ekikolimo ky'ensi nkola ya kusimattuka enatera okulemererwa okusumulula abantu. Nneesiga, ku nkumi n'enkumi z'abantu bona be nsisinkanye, abasinga tebaali bantu babi. Baali bakola ekisinga obulungi ku lwabwe, era baali tebamanyi Bwakabaka bwa Katonda oba bye ngabana mu kitabo kino wadde. Kya lwatu nti okimanyi nti nze ne Drenda twabeera mu bulamu obw'okunyigirizibwa mu by'ensimbi okumala emyaka mwenda emiwanvu era emizibu ffe bennyini okutuusa lwe twayiga ku kiwummulo kya Ssabbiiti. Oluvannyuma lw'okubeera omulamu mu ngeri eyo okumala ebbanga eddene bwe lityo, tomanya ngeri butakola bulungi bwe wagumiikiriza n'olowooza nti kya bulijo.

Emyaka egiwerako emabega, Katonda yakolagana nange ku ndowooza yange entonotono era ntegeeze nti nsaanidde okuba nga nnyumirwa Jjubileewo, akabaga, naye saali. Yee, nnali nvudde mu mabanja, yee, nnali ndabye ebintu ebimu ebyewuunyisa nga bibaawo; era yee, nnali musanyufu era nga ndi mumativu. Naye nnali nkomye okuloota era Katonda yakimanya, era yali ayagala nziremu okwegolola, okunkuuma nga njiiya n'okuloota. Nnali nkazeemu akatono, nga nsanyuse naye nga ndi mukalu.

Nga bwe nnagambye, nnina kkampuni ekola ku by'ensimbi era nnayitibwa buli mwaka, omu ku basuubuzi bange, ku mukolo ogw'okujaguza obuwanguzi bw'omwaka oguwedde. Abaaliwo bateranga okuba nga bibiri mu attaano ku bakolagana n'abakulira emirimu egy'oku ntikko. Lwaali lugendo lwa buli

kintu kisasuddwa okugenda mu bifo ebimu ebirungi ddala, naye eri abatono abasooka, waaliwo eby'enjawulo okusiimibwa n'okuweebwa ceeke za bbonaasi. Kubanga nnali nkwatiddwa okusumba ekkanisa ennene, nga nkola ttivvi, n'okuddukanya kkampuni yange, bulijo nnawuliranga nti nze saalina bulina budde kukola okufulumya ekyeetaagisa okutuuka ku mutendera gw'okusiimibwa ogwa waggulu.

Naye omwaka gumu ogw'enjawulo, nga ntudde mu lukiiko ne ndaba abakolagana nabo, nasingisibwa omusango. Nalowooza nti, "Lindako katono! Nnandibadde waggulu awo ku siteegi eyo ng'amanyibwa nange. Nze ndi mwana wa Katonda n'Omwoyo Omutukuvu ye Muwabuzi wange. Nze nsaanidde okubeera waggulu awo nga ngabana era nga ndaga obulungi bwa Katonda!" Kale nze ne Drenda twasalawo mu kiseera ekyo kyenniyini ekyo twandibadde waggulu ku siteegi eyo omwaka oguddako. Tutyta? Tetwalina kirowoozo. Emyaka kumi egiyise, nnali nkola obukadde bwa ddoola nga bussatu ku bunna omwaka ne kkampuni eno emu, naye okufulumya okwetaagisa okutuuka ku bifo ekumi ebisooka kwandibadde obukadde bwa ddoola nga kumi na kamu. Nnali sirina kirowoozo ku ngeri gye nnali ngenda okutuuka ku ddaala eryo era nga seekakasa na nti kisoboka n'enteekateeka yange. Ekintu kimu kye nnali njize wadde kyali nti nnali sisobola kukikola nzekka mu maanyi gange. Bwatyo nze ne Drenda twasaba ne tuteekawo ekiruubirirwa, okusiga ensigo ey'ebiensimbi, okusumulula okukkiriza kwaffe, n'okugamba nti kiwedde. Okufuula emboozzi empanvu ennyimpi, mu mwezi gwa Gatonya w'omwaka ogwaddako, ng'omwaka omuggya gwali gutandise, Katonda yandaga engeri gye nnyinza okutuukiriza ekiruubirirwa kyange mu kirooto. Yandaga ekyo kyenniyini kye nnali nneetaaga okukola, era kasita nnakola ekyo kye yali andaze, nnandikituuukako. Okimanyi nti ekiruubirirwa ekyo ekyo doola obukadde ekumi na kamu omwaka ogwo twakikola

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

mu kutunda kumu! Nga kyali kisanyusa nnyo okubeera waggulu ku siteegi eyo mu lukunjaana olwaddako n'ekumi abasinga mu kkampuni eno n'ofuna bbonuusi eyo eya doola emitwaalo kumi. Oyagala okumanya engeri ekoy gye kyawulikikamu obulungi ddala? Kaali kabaga ka maanyi nnyo.

Si nti twatuuka ku kiuubirirwa kyaffe ne bbonuusi eyo byokka, naye era n'enyingiza yaffe yali erinnye n'obutitimbe bwa ddoola omwaka ogwo. Kiwulikika ng'akabaga ku nze! Kale bwe ntandika okwogera ku kintu ekimu ekyaliwo mu Ndagaano Enkadde ng'Omwaka gwa Jjubileewo, tobeera ng'onyenya mutwe n'olowooza kino bintu ebibowa kuba si bwekiri. Jjukira nti obulamu butambula bulungi n'akabaga, kale katutunuulire omukolo/akabaga akasinga obunene Yisirayiri ke yajaguza era oyige engeri gy'oyinza okuba n'akako.

Omwaka gwa Jjubileewo

*Bala ssabiiti musanvu ez'emyaka —emirundi musanvu
egy'emyaka musanvu — bwe kityo nti ssabiiti omusanvu
ez'emyaka ziwera ebbanga lya myaka amakumi ana mu
mwenda. Olwo ekkondeere livugibwe buli wamu ku lunaku
olw'ekkumi olw'omwezi ogw'omusantu, ku Lunaku
lw'Okutangirira fuuwa ekkondeere okuyita mu ttaka lyo.
Mutukuze omwaka ogw'amakumi ataano era mulangirire
eddembe mu nsi yonna eri abatuuze baayo bona.
Kinaabeeranga Jjubileewo eri ggwe, buli omu ku mmwe alina
okudda mu bintu by'amaka ge ate buli omu mu. kika kye
kyennyini. Omwaka ogw'amakumi ataano gunaabanga
Jjubileewo gye muli, temusiga era temukungula ebyo ebimeze
byokka wadde okukungula emizabbibu egitalabirirwa.
Kubanga lunaku lwa Jjubileewo era lunaabanga lutukuvu gye*

TOMANYI BUZIBU

BUNGI

BW'OGUMIRA

N'OLOWOOZA NTI

BWA BULIJJO.

muli, mulye ebyo byokka ebijiddwa butereevu okuva mu nnimiro. Mu mwaka guno ogwa Jjubileewo buli muntu alina okudda mu bintu bye.

— Eby'Abaleevi 25:8-13

Nga ntandise okukubaganya ebirowoozo ku mwaka gwa Jjubileewo, ka nteekewo omusingi gwe wandibadde weetegereza edda. Omwaka gwa Jjubileewo gwabangawo buli luvannyuma lwa myaka attaano, era yabangawo amangu ddala ng'OMwaka gwa Ssabbiiti, omwaka ogw'amakumi ana mu mwenda. Ndowooza wasobola dda okulaba ekizibu ekinene ekivaayo, tosobola? Mu mwaka gwa Ssabbiiti Abayisirayeri tebakkirizibwa kusimba birime byabwe. Omwaka gwa Jjubileewo eyaddirira omwaka ogwo yalina ekyetaagisa kye kimu obutasimba bimera. Kale mu bukulu, Yisirayiri teyalina makungula okumala emyaka ebiri mu lunyiriri olwo balina okulinda mu mwaka ogw'okusatu ebirime ebyo okukula ne bakungula okujuza emmere yaabwe. Kino kiyinza okuba ekizibu eky'amaanyi eri omuntu yenna eyanyumirwa okulya emmere ennungi oba yali yeeyimirizaawo ng'atunda emmere ey'empeke. Ddi Musa lwe yabuulira ebiragiyo ebikwata ku Mwaka gwa Jjubileewo, oyinza okulowooza ku kutabulwa kwe kiteekwa okuba nga kyaleeta. Tewali kubuuusabuusa, ekirowoozo ky'okuwummula emyaka esatu kyali kirowoozo kirungi, naye omuntu yalina okugisasula. Ekintu kye baasooka okubuuza Musa bwe baakiwulira nti, "Ekyo kisoboka kitya?"

Oyinza okwebuuza nti, "Mu mwaka ogw'omusantu tunaalya ki bwe tutasimbe oba okukungula ebirime byaffe?" Nja kukuweereza omukisa ogw'engeri eyo mu mwaka ogw'omukaaga ettaka mwe linaaviraamu ebimala emyaka esatu! Nga bw'osimba mu mwaka ogw'omunaana, ojja kulya okuva mu kirime ekikadde era bajja kusigala nga bakiryako okutuusa amakungula g'omwaka ogw'omwenda nga guyingira.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

— Eby'Abaleevi 25:20–22

Katonda yabaddamu n'okuddamu okwewuunyisa tugenda okumala ebiseera bingi nga tunoonyereza mu kitundu ekisigadde eky'ekitabo kino. Yagamba nti yali agenda kusindika omukisa ogw'engeri eyo mu mwaka ogw'omukaaga nti gwandivuddemu ebimala okumala emyaka esatu okutuusa amakungula amapya lwe gandiyingidde oluvannyuma lw'Omwaka gwa Jjubileewo. Waliwo okufaanagana wano ku bikwata ku nnaku z'obutonzi. Bayibuli egamba nti Katonda yamalira ku lunaku olw'omukaaga olw'okutonda era yawummula. Newankubadde Yawummula, teyakoowa. Wabula, Yali amaliriza. Buli kintu omuntu kye yali yeetaaga kyatondebwa era nga we kiri ku lulwe.

Katonda kati yali alaga Yisirayeri ekifaananyi ky'ebintu ebisukka mu kimala, eky'enjawulo ennyo ku enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okukola ennyo n'okutuyana okulum. Yali ayagala bamulabe nga omugabi waabwe n'okutegeera nti agaba enteekateeka ey'amaanyi. Nate wadde nga kino kyali kifaananyi gye bali ku nteekateeka ya Katonda mu kiseera kyabwe, tekyaliwo okutuusa Yesu bwe yajja nti tulaba ekisiikirize kye kyali kitulaga. Mu butonde, tewaaliwo ngeri yonna gye baali basobola kusimattuka myaka egyo esatu nga tosiga kirime. Mu ngeri y'emu, mu butonde, okubeera wansi w'enkola y'ekikolimo ky'ensi, tewandibaddewo ngeri yonna gye tuyinza kuwangula mu by'ensimbi nga tetumaze misana n'ekiro nga tukituuyanira. Tosobola kudduka mangu ekimala okusobola okukikola. Gezaako okutwala emyaka esatu egypt'okuwummula okuva ku mulimu gw'okola kati ng'ate olina ebyetaago ebilabika, era ojja kuba otabula ebirungo ebikakafu egypt'okugwa mu mabanja. Naye Katonda agezaako okubalaga ekifaananyi ky'ekkubo eppya, eryo mw'alabirira abantu be, nga

Adamu yaweebwa byonna Katonda bye yali amutegekedde mu kiseera ky'okutonda.

Waliwo ebintu ebirala bibiri omwaka gwa Jjubileewo bye gutulaga ekyo kye twetaaga okulaba. Nate tulaba ettaka nga liwummudde, tewali kukola era okutuuyana mu mwaka guno ogw'amakumi ataano. Era ojja kwetegereza nti ettaka lyonna lyali lya kuddizibwa nnannyini lyo eyasooka. Yisirayeri bwe yasomoka ku mugga Yoludaani, buli kika na buli kika kyaweebwa ettaka mu ngeri gye bandikoze n'okufulumya emmere n'enyingiza gye baali beetaaga okusobola okusimattuka. Mu bukulu, ettaka lye lyali obugagga bwabwe. Ku lyo bbo balima ebirime n'okulunda ebisolo byabwe. Kale okukwata ettaka lyonna okuriddizibwa nnannyini lyo eyasooka kwali kuzza obusobozi bw'okugaggawala.

Nate, kino kisiikirize ky'ebyo Yesu bye yatukolera. Ekisiikirize kigamba nti obugagga bwali bwa kuddizibwa bannansi b'eggwanga lya Yisirayeri. Ekituufu kitugamba ekintu

**BW'OMALA OKUYIGA
SSABBIITI KY'ETULAGA
DDALA,
ENKYUKAKYUKA
ENNENE ZIYINZA
OKUBAAWO MU
BULAMU BWO
OBW'EBYENSIMBI.**

kye kimu, nti okukulaakulana kwaffe kuzzeeyo gye tuli naffe, nti obusika bw 'Obwakabaka bwa Katonda buba bwaffe nate. Waliwo ekintu eky'okusatu omwaka gwa Jjubileewo kye gutulaga, era kwe kugamba nti abaddu bonna baali ba kusumululwa ne baddayo mu maka gaabwe. Kino kinene nnyo.

Nate, ekisiikirize kigamba nti tokyali muddu wabula mutabani oba muwala. Ekituufu mu Kristo kigamba nti tokyali muddu wabula omutabani oba muwala mu nnyumba ya Katonda ng'olina eddembe mu bujuvu ku busika era n'okukulaakulana kw'ennyumba.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

N'olwekyo lowooza ku ebyo by'obadde waakayiga. Yesu yatuddiza ekyo Adamu kye yafuirwa. Yesu yatusumulula okuva mu buddu, n'atufuula abaatabani ne bawala ba Katonda. Yatusumulula okuva mu nkola y'ekikolimo ky'ensi eky'okukola ennyo n'okutuuyana okulum, nga tukkiriza Katonda okuwa omukisa omulimu gw'emikono gyaffe mu ngeri ey'amaanyi. Wadde nga Yesu yasasula ebintu bino byonna, tukyalina okumanya engeri y'okukozaamu emigaso gino mu bulamu bwaffe obw'amazima wano mu ttwale ly'ensi. Wano Abakristaayo bangi nnyo we basubwa. Obutamanya Bwakabaka bukolera ku mateeka, obutamanya ddembe lyabwe mu mateeka ng'abaana ab'obulenzi n'abawala ne bannansi, bakkiriza nti Katonda alondawo mu ngeri ey'ekimpatiira ani gw'ayagala okuwa omukisa. N'olwekyo, tebasoma mateeka g'Obwakabaka, obukwata ebisumuluzo by'okunyumiirwa ddala era okussa mu nkola ebyo Bayibuli by'egamba nti biba byabwe. Mbagamba nti, olumala okuyiga Ssabbiiti ky'etulaga mu butuufu, enkyukakyuka ennene ennyo ziyinza okubaawo mu bulamu bwo obw'eb'yensimbi.

Omusajja omulungi mu kkanisa yange yatandika okuwulira nga nsomesa ku mabbali g'ennyiriri z'okukkiriza n'engeri Obwakabaka bwa Katonda gye bukolamu. Famire ye n'abaana be baasomanga wamu amateeka gano ng'amaka. Ng'omwaka omupya bwe gwatuukanga, ne basalawo nti bajja kukozesa eddembe lyabwe mu mateeka era bakkiriza okusasula ebizimbe bibiri eby'okupangisa bye baali baakamala okufuna omwaka ogwo. Bwemba nzijkira bulungi, ndowooza omugatte ogwali gwetaagisa okusasula amaka gombi gwali ddoola nga emitwaalo anna. Bwe batyo ne basaba era ne basiga ensigo ey'amaanyi ey'ebysimbi okutuuka ku kiuubirirwa kino eky'okusasula ennyumba zombi mu mwaka ogwo. Kino kyali kiwanvuye kinene nnyo gye bali, naye omusajja ono yakolera mu nnimiro nga waliwo okusobola okuzuula bakasitoma

abamala ne/oba endagaano za bakasitoma ennene eziyinza okusonda ssente okukisobozesa okubaawo. Famire yonna yasabira wamu era ne bakkiriziganya nti kino kijja kutuukirira. Buli wiiki, ab'omu maka baali beetegereza ekiruubirirwa kyabwe era okwekenneenya Ebyawandiiikibwa ebyabawa ensonga ey'amateeka gye bayinza okuyimirirako okusubira amakungula ng'ago. Kya lwatu nti omwami ono yali akimanyi nti alina okukola ekitundu kye.

Mu bulungi ng'omwaka bwegugenda mu maaso, era ddala, kontulakiti ennene entonotono zafuuka ekisoboka, naye ng'ebitongole byonna ebinene, obukadde n'obukadde ddiiru za ddoola tezituukirira mangu. Nga kitundu ky'omwaka, omwami ono yazuula era n'akwata okutunda okunene ku kkampuni ye, ennene nnyo nti yakola ebitundu nga anna ku buli kikumi ku nfulumya ya kkampuni ye yonna omwaka. Nga tulina ceeke y'akasiimo ako, yasobodde okusasula ekimu ku bifo eby'okupangisa. Eri ku nkomerero y'omwaka, ekitongole ekirala kyalaga nti ddala bajja kussa omukono ku ndagaano z'endagaano ya bukadde bwa ddoola mukwano gwange gye yali awaayo nayo. Wabula olunaku lw'okuggalawo ku ddiiru eno lwasigala lutambula. Empapula zandibadde ziddamu okutegekebwa, olwo olunaku ne lukyusibwa era empapula zandibadde zirina okuddamu okukolebwa, n'olvannyuma olunaku lwandizzeemu okukyuusibwa. Kati obudde bwali buyiseewo nga mukwano gwange yategeezenza nti ttiimu y'abaddukanya emirimu gy'abadde akolagana nayo yali ekyusiddwa era ttiimu empya ejja kuba eyingirawo n'etwala obuyinza.

Mukwano gwange yali agudde wansi, yali amanyi kino kye kitegeeza. Ttiimu y'abaddukanya eyingira yali temanyi ku ndagaano egenda mu maaso, nga kya lwatu, kati yali terina mugaso. Yandibadde atandika enkola yonna okuva ku ntandikwa n'ekibinja ekipya. Nga bw'asisinkanye ttiimu empya

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ey'abaddukanya emirimu, baalabika nga bamu kisa okutunuulira ebiteeso bya kkampuni ye. Oluvannyuma nga bakyetegereza ku nkomerero y'omwezi gwa Musenene, baagambye nti baagala kusenguka nayo mu maaso. Naye ate, empapula zalwawo ne ziddamu okuwandiikibwa okutuusa lwe waali wabulayo ennaku bbiri omwaka omuggya gutuuke. Mukwano gwange yafunye essimu nti baali baagala kusisinkana n'okussa omukono ku mpapula, era bbo bandibadde basasula na ssente enkalu singa yali asobola okubasisinkana n'agiteekako omukono olunaku olwo. Mukwano gwange yakola akasiimo akamala ku ddiiru eyo okutuuka ku kigendererwa kye eky'okusasula ennyumba zombi mu mwaka ye n'ab'omu maka ge gwe baali bataddeko okukkiriza kwabwe.

Mu kuyiga emisingi gy'Obwakabaka ne gimukkiriza oba ne gimuleetera okulowooza ku kirusubirirwa ekigulumivu bwe kiti, nga bwe yali teyassako akawunti nnene bwetyo oba okuyingiza ssente nnyingi bwe zityo omwaka gwonna oguwedde ogwandiraze nti ekiruubirirwa kye kyali kiyinza okubaawo. Yantegeeza ddala nti baalina akabaga akalungi ennyo okujaguza obuwanguzi obwo! Emboozi endala eya, “ekyo ddala kyaliwo” yagwawo n'omu ku baana bange. Kya Iwatu nti abaana bange bona balabye Obwakabaka okukola emirimu gyabwe obulamu bwabwe bwonna. Bonna bakoze emisingi egyo gye Nteesa era gye ndabye Katonda ng'akola ebintu ebyewuunyisa.

Newankubadde bbo bali mu myaka gyabwe egypt'amakumi abiri, bona mmotoka zaabwe zasadulwa, n'abasinga obungi ku bbo balina ennyumba zaabwe ezisasuddwa oba kumpi zisasuliddwa. Omukulu wange mutabani we, Tim, yali ayagala kugula ennyumba ng'akozesa ssente enkalu. Awo n'asiga ensigo ye, okukkiriza Katonda olw'omuwendo omunene ku

maka agali mu bbeeyi ye. Ye era akwatagana nnyo n'okuzimba, kale teyatya kugula kintu ekitereeza waggulu.

Ebiseera bye yabimala ng'atunuulira amaka kyokka n'atasanga ezikwatagana ddala. Naye olunaku lumu, yali avuga mmotoka n'alaba amaka gano agaali gatundibwa ge yali talabangako. Yali yakaggalwaawo, era bwe yali agitunuulira, yakimanya nti amaka gaali geetaaga okukolako, naye nga kirabika nga etuukiridde. Yakubira omukozi w'essimu mu by'amayumba n'ettaka era n'amusaba okukebera bbeeyi y'amaka. Yali asobola obutakkiriza matu ge—doola emitwaalo essatu mu kasanvu. "Naye ekkyo kyandibadde kitya?" yallowoozo.

Omukozi yanoonyereza ku nnyumba eno n'anyumya emboozи eyeewuunyisa. Ennyumba ddala yaliyakaagalwaawo, era yali ewandiikkidwa ku doola emitwaalo kumi na gumu nga emyezi mukaaga emabega. Eyo ye yali bbeeyi esembayo, naye amaka gaali gali mu butuufu gatundibwa ku doola emitwaalo kumi na mukaaga emyaka mitono emabega. Kirabika tewali muntu yenna yali alaze obwagazi eri ennyumba eno okumala emyezi mukaaga egiyise okuva lwe yagifuna yawandiikkibwa ku lukalala. Bbanka olwo n'esigala ng'ekkakkanya bbeeyi, nga temanyi lwaki tewali yali alaze kufaayo. Naye ate nga Tim n'omukozi we ow'amayumba yasiima katono, balaba lwaki tewali magoba mu nnyumba. Yali ewandiikkidwa mu kibuga eky'enjawulo ddala nga kiriko endagiriro ey'enjawulo, era n'ennamba y'essimu okubuuza nayo yali nkyaamu. Kale tewali yali amanyi nnyumba eyo! Ennyumba, okubeera ku luguudo olutono mu ggwanga, ku situliti essemberayo ddala teyalaba kalippagano. Ebbeeyi yamala kusigala wansi okutuusa ku lunaku Tim lwe yakiraba. Kisuffu. Nagamba Tim nti ennyumba yali ekweekeddwa ye yekka! Ye yaddamu okugisiiga langi n'akola ebintu ebiwerako ku nnyumba n'agitunda Doola emitwaalo kumi na mukaaga.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Muwala wange Amy akulembera okusinza mu kkanisa y'Obulamu bw'okukkirizza. Ye ne Jason baali beetaaga amaka amanene ng'amaka gaabwe geeyongere okuva ku nnya okutuuka ku ttaano. Emiwendo gyali tegilabika mu kyeya kya nkumi bbiri kumi na musanvu wano mu Ohio, era amayumba agaali gawandiikiddwa ku lukalala ebiseera ebisinga gaali gatundibwa mu wiiki emu. Essuubi lyabwe ery'okufuna amaka agaali amanene ekimala mu bbeeyi ya doola emitwaalo abiiri mu ettaano okutuuka wansi wa doola emitwaalo assatu, nga ttaano okutuuka ku Ettaka lya yiika kumi, n'olukalala lw'ebyo bye baagala amazzi okusoboka kibanja tekwazuulibwa. Amalundiyo mu kitundu kino ku yiika emu gaali gatuuka ku ddoola ezsoba mu mitwaalo abiiri mu kyeya ekyo. Oluvannyuma lw'okudduka okwetoloola nga batunuulira amaka mangi, ne balekera awo okutunula ne basaba. Nga basiga ensigo okufuna obulagirizi, ne bagamba Mukama nti, "Tuli bbize nnyo okusigala nga tulabika bwe tuti. Omanyi ennyumba yaffe gy'eri, naffe tukusaba otulage mu kiseera ekituufu. Tetugenda kunoonya ku yintaneeti, oba okwogera n'omusuubuzi waffe ow'ebiyobugagga eby'omu ttaka ebisingawo ku nju eno!"

Naye ekiro kimu, waaliwo ekintu ekinyuvu. Muwala waabwe, eyali ow'emyaka ena mu kiseera ekyo, bwe yagamba nga bwe bayingira awaka, "Maama, kye kiseera okusenguka." "Otegeeza ki?" Amy bwe yabuuzzizza. "Kye kiseera okusengukira mu nnyumba eriko amadaala amanene agagenda waggulu mu kisenge kyange," omwana we ow'emyaka ena bwe yategeezessa. "Ennyumba ki? Obadde oloota?" Amy bwe yabuuzzizza. Muwala we yagamba nti yee, mbadde. Mu bulungi, ekiro ekyo nga bamaze okuteeka abaana bombi ku kitanda, Amy teyasobola kukankanya mboozи n'agamba Jason nti osanga balina okutunula ku mutimbagano.

Yee, mu butuufu waaliwo okuggyibwako abantu okwali kwakawandiikibwa, ya myaliliro ebiri nga ya yiika kumi n'ennyanja mu maaso gaayo. Wabula bbeezi yali ya doola emitwaalo ebiri mu kakaaga okusinga ku ddoola emitwaalo assatu ze baali basigidde. Baalowooza nti bulijo basobola okuwaayo ekisinga wansi, bwe batyo ne bayita omusuubuzi waabwe ow'amayumba n'ettaka. Omukozi waabwe yali asimbula okugenda e Florida enkeera naye nga kiyinzika okubalaga amaka singa baatukayo ku makya ttuku ku makya ssaawa nga ssatu Jason ne Amy baagamba nti bagenda kumusisinkanayo. Omukozi yalwawo okufuluma okugenda mu maka, naye ennyumba yalabika ng'etuukiridde.

Ng'oggyeeko sikweya fuuti zonna mu maka gano Ettaka lyi yiika kumi, n'ennyanja eri mu maaso, buli kimu kyalabika ng'ekituukiridde. Bonaasi eno yali nti waaliwo ebibira ebyetoolodde ekifo kyonna, kwali okussa omukka. Bwe baali batambula okuyingira mu maka, muwala waabwe n'akuba enduulu nga bw'adduka okulinnya amadaala amanene ennyo ago ageetoloola butereevu okutuuka mu kisenge kye. Okufuula olugero oluwanvu olumpi, Jason ne Amy baagamba nti bandyagadde okuwaayo. Omukozi bwe yali akebera ebikwata ku maka, ekkyo yakizuula byonna ebyaweebwayo byali birina okuba nga biyingidde mu ssaawa mukaaga ez'emisana ku makya ago. Ekkyo kyali kitono okusinga essaawa emu okutuuka! Singa omwana waabwe ow'emyaka ena teyabagamba kirooto, era singa tebaali tebakebedde ku yintaneeti ekiro ekkyo, ennyumba yandibadde egenze.

Bawaddeyo bbeezi gye baali basaba ya doola emitwaalo assatu mu mitwaalo ebiri mu kakaaga ne bafuna ttenda. Baali basanyufu nnyo. Mu kukebera, wadde ng'akasolya kaali mu mbeera nnungi, omukebezi yagambye nti yandibadde yeetaaga okukyusibwa mu myaka etaano oba bwe gityo. Jason yalina ekirowoozo. Yasazeewo okusaba bbanka ebbeeyi eya wansi

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

olw'akasolya okwetaaga okukola wansi mu kkubo. Omukozi waabwe yabagamba nti baleme wadde okugezaako, nti ennyumba yali eweebwa “nga bwe kiri” era nga talabangako bbanka ekendeeza ku bbeeyi ku kutwala ebintu olw'obulemu mu maka. Naye Jason ne Amy baawulira nga bali mu myoyo gyabwe okuwindiika ebbaluwa ne basaba bbanka ekendeezebw. Ggwe wateeberesa, bbanka yabawa ennyumba eno ku ddoola emitwaalo abiiri mu mwenda mu kakaaga, ezitasukka ddoola emitwaalo assatu ze baali bakkiriza Katonda okusaasaanya. Katonda yaleeta ennyumba nga bwe baali bamusabye okukola. Bwe baabuuzizza omubalirizi w'ebitabo by'allowooza nti amaka gano ga muwendo, yagamba, Munange, ekyo kye kitundu eky'emirundi ebiri!

Nga bw'olaba, abaana bange bona banyumirwa ekkubo ly'obulamu bw'Obwakabaka. Mu butuufu, muwala wange asembayo obuto Kirsten, yasarasa ssente enkalu ku nnyumba ye esooka omwaka guno ku myaka egy'obukulu egy'enkungu egy'emyaka abiri. Batya? Bonna bano bamanya engeri gy'oyinza okukikola mu ngeri y'Obwakabaka!

ESSUULA 8

EKITUNDU EKY'EMIRUNDI EBIRI

Kati, njagala okusima katono mu ngeri ekiwummulo kya Ssabbiiti gye kikola mu butuufu n'engeri gye kisoboka okukikwatako ku lw'obulamu bwo. Njagala okudda ku mboozi yaffe ey'Omwaka gwa Jubilee wo era otunule mu kiwandiiko kyaffe. Eyo gye tusangamu eky'okuddamu kya Katonda eri abantu bwe baabuuza engeri gye baali bagenda okubeera nga tebalina makungula okumala emyaka esatu. Ekibuuzo ekirungi!

Oyinza okwebuuza nti, “Mu mwaka ogw’omusanvu tunaalya ki singa tetusimba oba okukungula ebirime byaffe?” Nja kukuweereza omukisa ogw’engeri eyo mu mwaka ogw’omukaaga nti ensi ejja kuvaamu ebimala okumala emyaka esatu. Nga bw’osimba mu mwaka ogw’omunaana, ggwe ojja kulya ku kirime ekikadde era ojja kusigala ng’okiryako okutuusa amakungula g’omwaka ogw’omwenda guyingira.

— Eby’Abaleevi 25:20-22

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Tulaba mu kyawandiikibwa kino nti Omwaka gwa Jjubileewo, awamu n'omwaka gwa Ssabbiiti ogugikulembera, byombi byali bisoboka olw'amakungula amangi ennyo agaaliwo mu mwaka ogw'omukaaga, mu mbeera eno omwaka ogw'amakumi ana mu munaana (okuva ku Jjubileewo eyasembayo). Awatali amakungula ago amangi ennyo, okuwummula kwa Ssabbiiti tekwandisobose. Ka tulabe ekitundu ekirala kye ndowooza nti kijja kwongera okunnyonnyola kino.

Buli ku makya buli omu yakuyyaanyanga nga bwe yali yeetaaga, era ng'enjuba egenda yeyongera okwookya, n'esaanuuka. Ku lunaku olw'omukaaga, baakuuyaanya emirundi ebiri—omma bbiri buli muntu—n'abakulembeze b'ekibiina bajja ne bategeeza Musa kino. N'abagamba nti, "Bw'ati Mukama bwe yalagira nti: 'Enkyu lunaabeera lunaku lw'okuwummula, Ssabbiiti entukuvu eri Mukama. Kale fumba ky'oyagala okufumba era otokose by'oyagala okutokosa. Buli kisigaddewo mukitereke era mukikuume okutuusa ku makya.'"

Bwe batyo ne bagikuuma okutuusa ku makya, nga Musa bwe yalagira, n'etawunya wadde okuvaamu envunyu. Musa yagamba nti: "Mugirye leero, kubanga leero Ssabbiiti eri Mukama. Temugenda kusangako kintu kyonna ku ttaka leero.

Ennakku mukaaga olina okugikung'aanya, naye ku lunaku olw'omusanvu, olwa Ssabbiiti, tewajja kubaawo." Naye, abamu ku bantu ne bafuluma ku lunaku olw'omusanvu okugikung'aanya, naye tewali kyebaasanga n'ekimu. Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Olituusa wa okugaana okukuuma ebiragiyo byange n'endagiliro yange? Kijjukire nti Mukama yabawadde Ssabbiiti, y'ensonga lwaki ku lunaku

olw'omukaaga akuwa omugaati ogumala ennaku bbiri, buli muntu alina okusigala w' ali ku lunaku olw'omusanvu, tewali agenda kufuluma." Awo abantu ne bawummula ku lunaku olw'omusanvu.

— Okuva 16:21-30 (emmaanu)

Ekitundu kino, kya lwatu, kyogera ku maanu eyagwa okuva mu ggulu buli lunaku okuliisa abantu era n'annyonnyola nti tejja kulabika ku lunaku olw'omusanvu, Ssabbiiti. Tebasobola kugikuumma buli lunaku, anti yandivunze nnyo mangu. Ku lunaku olw'omukaaga lwokka lwe baali basobola okugikung'aanya ne bagikuumma ekiro nga teyononese. Akawandiiko ak'ebbali akanyuma akakwata ku lwaki maanu yandiyoononese nnyo mu bwangu buli lunaku kisangibwa mu **Ekyamateeka 8:16.**

Yakuwa maanu okulya mu ddungu, ekintu bakitammwe kye bataamanyanako, okubeetooowaza n'okubagezesu ku nkomerero kibeere bulungi naamwe.

Katonda yali atendeka eggwanga okumutunuulira buli lunaku olw'emmere yaabwe, ddala, naye ku buli kimu mu bulamu bwabwe nabwo. Katonda yali akimanyi nti baali boolekedde mu bintu ebisingawo okwetaaga emmere, mu bbanga ttono baali bagenda kwolekagana n'ebibuga ebiriko bbugwe n'ebinene. Okwesigama kwabwe okunyewe ku Ye mu mbeera ey'ekika ekyo yandibadde enjawulo wakati w'obulamu n'okufa.

Ka tuddeyo mu **Okuva 16:29.** Wano, osobola okulaba bulungi nti ekiwummulo kya Ssabbiiti kyali kisoboka okuva ku kitundu eky'emirundi ebiri ekyabaweebwa ku lunaku olw'omukaaga.

Kijjukire nti Mukama yabawadde Ssabbiiti, y'ensonga lwaki ku lunaku olw'omukaaga yabawa omugaati okumala

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ennaku bbiri. Buli muntu alina okusigala w'ali ku lunaku olw'omusanvu, tewali muntu yenna agenda ebweru.

Okiraba? Okuwummula kwa Ssabbiiti kwasoboka olw'ebitundu ebibiri byokka. Kino kikulu nnyo nga ngenda kubasaba muwandiike bino wansi.

OKUWUMMULA SABBIIITI TEKISOBOKA NGA TEWALI BITUNDU EBIBIRI!

Ka nkiteeke mu mbeera ey'enjawulo. Okujjako ng'olina ebisukka ku bimala, tolifuna kuwummula okuva mu kudduka n'okutuuyana kw'enkola y'ekikolimo ky'ensi. Nga Drenda nange bwe tugamba abantu buli we tugenda, “Okuggyako nga mutereesa ekintu kya ssente, temulizuula nkomerero yammwe!” Lwaaki? Kubanga nga temulina bisukka ku bimala, temujja kuba na bya kulondako era mujja kuba baddu b'okusimattuka obulamu bwammwe bwonna. Jjukira bwetusoma emigaso gy'Omukisa gwa Ibulayimu okuva mu Ekyamateeka 28:11-13 mu ssuula eyasooka. Eyo twalaba bulungi nti okubeera mu bulamu bw'okusimattuka si y'enkomerero yo! Tomanya bwe weerabira, ka tukyekenneenyne omulundi omulala gumu.

Mukama ajja kukuwa obugagga bungi—mu bibala by'olubuto lwo, abaana b'ebisolo byo n'ebirime eby'omu ttaka lyo—mu nsi gye yalayilira bajjajammwe okukuwa. Mukama aliggulawo eggulu, etterekero ly'ebintu bye, okutonnyesa enkuba ku nsi yo mu biseera n'okuwa omukisa emirimu gyonna egy'emikono gyo. Oija kuwola amawanga mangi naye tojja kwewola wadde ku omu. Mukama ajja kukufuala omutwe so si mukira. Bw'ofaayo ku biragiro bya Mukama Katonda wo bye nkuwa leero

era bigoberere n'obwegendereza, bulijo ojja kuba waggulu, so si wansi.

— Ekyamateeka 28:11-13

Obwavu, okusimattuka, n'okugwa mu mabanja si y'enkomerero yo. Ggwe olina okuba ng'omuwozi so si eyewola, omutwe so si mukira! Obungi buno y'engeri Obwakabaka bwe bufaanana. Kino kye kiwummulo kya Ssabbiiti, ekimala okusinga, eky' ebitundu ebiri! Nkimanyi ky'olowooza, "Mulensi, ekyo ddala kyandibadde kirungi, Gary, naye obulamu bwange tebufaanana bwe butyo mu kiseera kino." Ekyo kirungi, tetutunuulira bya mabega, naye nga tutunuulira Katonda by'ayogera era nga tusuubira ekyo Obwakabaka kye butwoogerako. Awatali kifaananyi kituufu, okumanya obulamu bwaffe bwe bulina okubeera, tujja kugwa ku bukodyo n'emitego n'endowooza enkyaaamu ku nkola y'ekikolimo ky'ensi. Okukkiriza kwe kusigala ng'okkiriziganya n'ekyo Katonda ky'agamba, si n'embeera zaffe.

Nga sinnaba kubaganyizaako engeri Katonda gye yanjigiriza nze ne Drenda ku by'ebitundu ebibiri, njagala okugabana nammwe emboozi gye ndowooza nti ye mboozi esinga obukulu ekitundu eky'emirundi ebiri mu Ndagaano Empya. Emboozi gye njagala okugabana nammwe y'emu gy'owulidde ng'eky'okumwanjo emirundi mingi, naye mpozzi si mu mbeera y'ekitundu eky'emirundi ebiri oba n'entegeera y'Obwakabaka kati gy'olina. Emboozi tugisanga mu Lukka 15, emboozi y'Omwana Omujaajaamya. Nate, sigala nange wano. Nkimanyi nti okisomyeko emabegako, naye ka tukiyitemu wamu n'okutegeera okupya.

**OKUKKIRIZA KWE
KUSIGALA NGA
TUKKIRIZIGANYA
N'EBYO KATONDA
BY'AYOGERA, SO
SI N'EMBEERA
ZAFFE.**

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Yesu yayongera n'agamba nti: "Waaliwo omusajja eyalina abaana babiri ab'obulenzi. Omuto bwe yagamba taata we, 'Taata, mpa omugabo gwange ku busika.' Bw'atyo ebintu bye yabigabanya wakati wabo. Nga wayiseewo ekiseera kitono, omwana omuto yakujyaanya byonna bye yalina, n'asitula okugenda mu nsi y'ewala era eyo yayonoona obugagga bwe mu bulamu obw'ekyeyononeere. Oluvannyuma lw'okumala buli kimu, waaliwo enjala ey'amaanyi mu nsi eyo yonna, era n'atandika okuba mu bwetaavu. Bwatyo n'agenda n'apangisibwa omutuuze w'ensi eyo, n'amusindika mu nnimiro ze okuliisa embizzi.

Yeegomba okujuza olubuto lwe ebikoola embizzi bye byali birya, naye nga tewali amuwa kintu kyonna. Bwe yadda mu birowoozo, n'agamba nti, 'Abakozi ba taata bameka abalina emmere ey'okusigazako, era nga ndi wano nfa enjala! Nja kusitula nzireyo ewa taata mmugambe: 'Kitange, nnayonoona eri eggulu n'eri ggwe. Nze sikyasaanira kuyitibwa omwana wo, onfuule ng'omu ku bapangisa bo.' Bw'atyo n'asituka n'agenda eri taata we. Naye bwe yali akyali wala, kitaawe n'amulaba n'ajjula okumusaasira, yadduka n'agenda eri mutabani we, n'amugwa mu kifuba n'amunywegera.

Omwana n'amugamba nti, 'Kitange, nnyonoonye eri eggulu n'eri ggwe. Sikyasaanira kuyitibwa mwana wo.' Naye kitaawe n'agamba abawereza be nti, 'Mwanguweko! Leeta ekkanzu esinga obulungi ogimwambaze. Omuteekoko empeta ku lugalo n'engatto mu bigere. Leeta ennyana ensava oigitte. Ka tubeere n'ekijjulo n'okujaguza. Kubanga omwana wange ono yali afudde era mulamu nate, yabula era azuuliddwa.' Bwe batyo ne batandika okujaguza.

Mu kiseera ekijo, omwana omukulu yali mu nnimiro. Bwe yasemberera ennyumba, n'awulira emiziki n'amazina. Awo n'ayita omu ku bawereza n'amubuuza kiki ekigenda mu maaso. 'Muganda wo azze,' n'addamu, 'era kitaawo asse ennyana ensava kubanga akomyewo nga mulamu bulungi.'

Mukulu we yasunguwala n'agaana okuyingira. Bwe kityo kitaawe n'afuluma n' amwegayirira. Naye n'addamu kitaawe

nti, 'Laba! Emyaka gino gyonna mbadde nkola ng'omuddu ku lulwo era sijeemerangako biragiro byo. Naye tompangako wadde embuzi ento kale nze nsobole okujaguza ne mikwano gyange. Naye omwana wo ono ayonoonye ebintu byo ne bamalaaya bw'akomawo awaka, omuttira ennyana ensava!.'

'Mwana wange,' taata bwe yagamba, 'obeera nange bulijjo, era buli kye nnina kikyo. Naye tulina okujaguza n'okusanyuka, kubanga muganda wo ono yali afudde era nga mulamu nate; yabula era azuuliddwa.'"

— Lukka 15:11-32

Mu mboozi eno, tulaba ng'omwana omuto ava awaka n'omugabo gwe ogw'obugagga. Kino kintu kikulu nnyo mu mboozi nga bw'eri ng'ejuliza omugabo gwe ogw'obusika bwe. Kale wandiika nti omwana ono omuto yali yafuna dda omugabo gwe ogw'obusika bwe; tayinza kwongera kwewozaako ku bugagga.

Omuto n'agamba kitaawe nti, "Taata, mpa omugabo gwange ku busika." Kale ye yagabanya ebintu bye wakati waabwe.

Ekiddako, olugero lutubuulira omwana ono omulenzi omuto gye yagenda mu nsi ey'ewala. Kikulu nti okitegeere nti omwana omuto yava ewa kitaawe, ekitegeeza nti yalekawo ebintu bye, obukuumi bwe, n'amateeka g'eggwanga ennyumba ya kitaawe mw yali ebeera. Yagenda mu ggwanga eryali ewala, eririmu amateeka ag'enjawulo n'engeri y'obulamu ey'enjawulo. Nkakasa nti ddala omwana ono omuto yali talina kirowoozo ku kiki kye yali akola. Yanyumirwanga nnyo omugaso gw'okubeera omwana omulenzi ng'ate abeera mu nju ya kitaawe. Byonna kitaawe bye yalina byali bimutuukako ng'abeera eyo. Naye olw'ensonga ezimu, yawulira nti alina ky'asubwa, nti yali aferwa okuva mu mikisa egimu egiali

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

awalala. Bw'oba tewakifumiitiriza dda, mu butuufu, Yesu atubuulira emboozи y'abantu, emboozи ya Adamu. Adamu ye mwana omuto mu lugero eyaleka Ennyumba ya Taata we. Adamu ye yali awulira nti alina ebiseera eby'omu maaso ebirungi awalala okusinga okweyongera okuweereza Katonda, Kitaawe. Nkimanyi ky'olowooza, "Kale kale, obanga Adamu ye mwana omuto, omwana omukulu mu mboozi eyasigalawo y'ani?" Nja kukola ku kibuuzo ekyo ku nkomerero eno ey'okukubaganya ebirowoozo kuno, naye mu kiseera kino, ekyo kijjukire Adamu ye mwana omuto eyavaawo.

Wadde nga baalina buli kimu, Adamu ne Kaawa baalimbibwa ne bakkiriza eyo waaliyo ewasinga awalala okusinga okusula mu nnyumba ya Kitaabwe. Adamu bwe yajeema okulwanyisa ennyumba ya kitaawe n'asalawo okugenda, yajja wansi wa gavumenti empya, obwakabaka n'amateeka amapya agafuga emirimu. Bayibuli ebuyita obwakabaka obw'ekizikiza, obufugibwa Sitaani. Nkakasa nti Adamu yakwatibwa ensonyi olw'obwavyu n'obutaba na ssuubi mu bwakabaka buno obupya. Mu kusooka, buli kimu kyalabika ng'ekinene. Kasita ssente ze zaali zikyaaliwo, kaali kabaga kamu kokka akanene akakulu! Naye we yategeerera nti yakola ensobi, kyaali kikereezi. Awo, ng'obusika bwe bwayonoonebwa, yeesanga ng'abuze.

Ebirowoozo bye, ebyali bijjudde okwolesebwa ennyo, olwo ng'essira liteekebwa ku mulimu ogwa buli lunaku ogw'okusigala nga mulamu. Tewandibaddewo nkya. Bulijo kyandibadde leero ate leero terina bisuubizo.

Nga wayiseewo ekiseera kitono, omwana omuto yakuunjaanya byonna bye yalina, n'asitula okugenda mu nsi ey'ewala era eyo n'ayonoona obugagga bwe mu bulamu obw'ekyeyononeere. Omwana omuto kati yeesanga mu

bwakabaka obuli ddala era obutuukiridde mu mabanja, obwakabaka obubeerawo mu mbeera ey'enzala ey'amaanyi obutasalako. Omwana agezaako ajja okukwatagana n'ebyo by'alaba—abantu bafa enjala. Okuva mu maka g'ebintu bingi bwe bityo, ebirowoozo bye bizibuwalirwa okufumiitiriza ku by'alaba. Naye obulumi bw'enzala mu lubuto bumujjukiza nti by'alaba bya ddala. Okusobola okusimattuka, ye kati yekaka okusabiriza ku nguudo. Mu bwakabaka buno obw'ekizikiza, ensi evaamu amaggwa n'ebiwuka byokka, era okusobola okuvaamu n'akatono, okukola ennyo n'okutuuyana ebiruma olina okufuba ennyo. Olw'okuba omwana ali mu bwetaavu bungi, yeegayirira omuntu amuyambe. Naye buli omu ali mu lyato limu. Tewali agenda kumuwa bingi kubanga bona bafuna enjala ey'amaanyi nga ye.

Akaseera akategeeza kabaawo wano eri omwana omuto, enkyukakyuka etukosezza fembi nze naawe n'abantu bona. Omulundi gwe ogusoose mu kubeerawo kwe kwonna, omwana omuto yeegayirira okusasulwa ng'omuweereza, omukozi, ng'akola emirimu gy'emikono. Kino kigatta okukyusakyusa omuntu we omutuufu n'ekyo ky'ali ddala. Takyali mwana w'omusajja ow'ekitiibwa ennyo ow'ekitiibwa n'obugagga, ye w'obuyonjo, oba omukinjaaji, oba omusuubuzi w'ebizimbe, oba omuweereza w'amabaluwa, era olukalala luno luyinza okugenda mu maaso. Kati amanyiddwa olw'ebyo by'akola so si ki ky'ali! Afiriddwa endagamuntu ye! Ku kwongera okuggumiza okufiirwa omuntu we, Yesu agamba nti yafuuka bw'atyo awankawanka nti yakwata omulimu gw'okuliisa embizzi. Embizzi zaali zitwalibwa ng'ezitali nnongoofu eri Abayudaaya, era Yesu agamba ekibiina nti omwana ono omuto kati afuuse awankawanka ennyo nti abuliddwa ekigendererwa kyonna obulamu bwe kye buyinza okuba nga bwalina. Kati abeera mu bulamu bw'okuswala n'okuswazibwa. Obwakabaka bwe yali anyumirwa edda kati bujjukirwa wala.

Oluvannyuma lw'okumalawo byonna, enjala n'egwa nnyo mu nsi eyo yonna, era yatandika okuba mu bwetaavu. Awo n'agenda ne yeepangisa eri omutuuze w'ensi eyo, eyamusindika mu nnimiro z'okuliisa embizzi. Yeegomba okujuza olubuto lwe ebikoola ebyo embizzi bye zaali zirya, naye nga tewali amuwa kintu kyonna.

Nsuubira nti olaba okufaanagana wakati w'olugero n'omuntu leero. Abasajja babiri bwe basisinkana, boogera ki? "Okola ki okwebbeezaawo?" oba "Okola wa?" oba "Okola ki?" Bw'obuuza omuntu nti y'ani, ebiseera ebisinga bajja kukubuulira bye bakola. Lwaaki? Kubanga mu nkola y'ekikolimo ky'ensi, ffe ffenna tufiriddwa endagamuntu zaffe, era tufuba nnyo okuzinoonya. Tukoppa omuntu yenna asikiriza abantu era alabika ng'alina obukulu. Bino byonna byava Adamu okusalawo okuva mu nnyumba ya Kitaawe. Mu ndowooza zaffe ez'okusimattuka, tufiiriddwa okulaba kye tuli ddala. Naye ddamu amaanyi, omwana ono omuto mu lugero lwaffe teyasigala mu ddundiro ly'embizzi; era nga bwe tugoberera olugero, nsuubira nti okizudde nti naawe teweetaaga kusigalayo.

Bayibuli egamba nti lumu omwana ono omuto akomawo n'ajjukira ennyumba ya kitaawe n'abawereza mwe balina ebisinga ku bye basobola okulya. Nsobola okulowooza mu mbeera ye ey'enjala esukkiridde yalina ebijjkizo by'emmere yonna eyakabi gye yali anyumirwa edda. Kojja wange Harold yali muvuzi wa leediyo ku nnyonyi B-17 mu kiseera kya Ssematalo ow'okubiri. Yava mu kyaalo ky'abalimi era yava mu maka amalimi. Buli Ssande, nnyina yajjulanga emmere ennungi ddala ey'enkoko ensiike, lumonde omuggote, omugaati ogukoleddwa awaka, ebijanjaalo ebya kilagaala, n'enva endirwa endala nnyingi eziwooma. Kya Iwatu nti bulijjo

waaliwo paayi oba keeki eyakolebwa awaka eya ddizaati. Nze mmanyi ekisookerwaako nga emmere eyo bwe yali ddala eyakabi kubanga maama we yali jjajja wange. Ennyonyi ya kojja wange yakubwa waggulu wa Bugirmaani mu kiseera ky'olutalo, era yamala emyezi mungi mu nkambi y'amakomera mu Girimaani. Emmere kumpi teyaliiwo. Olunaku lumu, nnabuuza kojja wange engeri gye yali awonye ennaku ezo, era n'antegeeza nti kyokka kye yali asobola okulowoozaako okutuuka awaka ku nkoko ya nnyina ensiike n'omugoyo. Nkakasa nti omwana ono omuto yafuna ekintu ekifaananako bwe kityo era n'ategeera ekyo kyennyini kye yali asubwa. Naye teyalina bwanannyini ku kibanja ekyo, nga bwe yali amaze okufuna buli kimu ku kibanja kya kitaawe kye yali amubanja. Bwe kityo yalowooza ku nteekateeka. Yagendanga eka ne yeegayirira kitaawe amupangise ng'omuwereesa. Mu birowoozo bye, okukola ng'omuwereesa, omuwereesa, kye kyokka kye yali asobola okukola.

Bwe yadda mu birowoozo, n'agamba nti, "Abaweeresa ba kitange abapangisiddwa balina emmere ey'okusigazawo, nze ndi wano nfa enjala! Nja kusitula nzireyo ewa taata era mmugambe nti: Kitange, njonoonye eri eggulu n'eri ggwe. Nze sikyasaanira kuyitibwa omwana wo; onfiule ng'omu ku baweeresa bo." Bwatyo n'asituka n'agenda eri taata we.

Bwatyo ayolekera okudda eka n'enteekateeka ye n'okwegayirira kitaawe amuwe omukisa waakiri okukolera ekifo w'asula n'emmere ey'okulya. Naye Bayibuli eyogera ekyewuunyisa ekyavaamu mu lugero luno. Nga bw'asemberera awaka we, kitaawe amulabira wala n'adduka okumusisinkana n'akafumito akanene ddala. Okuva wano okweyongerayo, emboozи erina okuyitibwa emboozи y'okwagala kwa Kitaffe kubanga taata oyo yamuwambaatira wadde nga yali abikkiddwa obusa bw'embizzi. Mu kukola ekyo, abawuliriza ba Yesu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Abayudaaya baali bakimanyi nti okunywegera taata kwandifudde taata oyo mu by'omwoyo atali mulongoofu. Naye taata ono kyeyagalire n'afuuka atali mulongoofu ku lw'omwana we. Olwo n'ayita olw'ekyambalo ekisinga obulungi ky'alina n'akiteeka ku mutabani we okubikka obucaafu bwe. Yatwala empeta ya signet ekiikirira obuyinza bwe n'agizza ku ngalo ya mutabani we. Yamuwa engatto z'ayambala ekitegeeza nti azzeemu okufuna ekibanja kyonna. Naye kye kintu kitaawe ky'asembayo okumuwa ekireetera omwana omukulu okunyiiga. Taata asaba ennyana ensava ettibwe era eweerezebwe ku lw'omwana okukomawo. Omwana omuto wadde nga tasaanidde, addizibwa ekifo kino era emigaso gy'okubeera omwana, okuweebwa ekitiibwa mu lwatu era mu ddembe ng'omwana, era n'akomezebwawo ddala okutuuka ku kifo kye yalina ng'omwana mu nnyumba.

Kale, bino byonna birina kakwate ki n'ekitundu eky'emirundi ebiri? Buli kimu. Yesu yakozesa olugero ng'omwana omuto agenda n'akomawo kubanga abawuliriza be, obuwangwa bw' Abayudaaya, bwanditededde emboozи kye yali etegeeza ne bye nnaatera okukubuulira. Mu buwangwa bw'Abayudaaya, omwana omukulu yandifunye bufunyi ebitundu ebibiri mu ngeri yonna. Singa ggwe ojjukira nti omwana omukulu teyagenda, naye omwana omuto ye yagenda n'akomawo. Era oija kujjukira nti bwe yagenda, yatwala omugabo gwe ogw'amateeka mu by'obugagga, gwe yatwala mu kitundu kye mu mateeka, naye. Kati yali talina bwanannyini bulala ku kibanja ekyo oba ekintu kyonna mu kyo. Naye omwana omuto lwe yakomawo era taata n'amuzzaayo ng'omwana era, mu ngeri ey'enjawulo, n'awaayo ennyana ensava okujaguza okudda kwe, omwana omukulu yasunguwala nnyo. Mu birowoozo by'omwana omukulu, ennyana eyo yali yiye nga bwe yali ekitundu ku kitundu kye eky'obusika.

Kale wano we wali ensonga. Wadde ng'omuto yali yafuna dda omugabo gwe ogw'obusika, yazzibwayo ng'omwana era kati yali anyumirwa ekitundu eky'okubiri. Kino kyanditegeeza nti mu butuufu yafuna ebitundu bibiri ku by'obugagga ebyo. Okusinziira ku ndowooza ya mukulu we, kino tekyali kya bwenkanya, era mu busungu, agamba taata we bwatyo. Agamba nti abadde mwesigwa okumukolera emyaka gino gyonna era nti omuto ono talina ky'akoze okuggyako okuswaza amaka. Lwaki yandibadde olwo afuna ekitundu eky'okubiri?

Kale kino kyal kya bwenkanya? Okusinziira ku ndowooza y'enkola y'ekikolimo ky'ensi ey'obulumi okukola ennyo n'okutuuyana, ffenna twandigambye nti si bwe kyal. Twandibadde osanga ku ludda Iw'omutabani omukulu eyali akoze n'obwesigwa era ng'asobola okuwoza obutali bwenkanya ku nsong'a z'ebyo bye yali akoledde kitaawe.

Naye ku musingi ki gwe tusalira omusango ogw'obwenkanya? Si taata y'asala omusango era n'asalawo ani gw'ayagala okulaga ekisa kye? Okutendekebwa kw'enkola y'ekikolimo ky'ensi ffenna gye twandibadde nayo yanditegeeza nti singa taata yawa omutabani omuto ekitundu ekirala eky'obusika, omwana omukulu yandibadde sigazaawo bitono. Naye kino si bwe kiri. Taata mugagga nnyo ne kiba nti olaba n'abawereza balina ebisingawo okusinga ekimala. Kati olwo abatabani balina kyenkana wa obungi.

Sitaani tayagala omanye bulungi Katonda waffe bw'ali omunene oba ddala ki ky'oli. Abadde asiba obulimba ku Kitaffe okuva ku ntandikwa. Poliisi za yinsuwa zigamba nti obutyabaga we bubaawo kiba kikolwa kya Katonda. Ebibiina by'eddiini bigamba nti Katonda asanyukira obweyamo obw'obwawu. Abantu bagamba nti Katonda akola ebintu ebibi ku bantu abalungi. Sitaani yandyagadde ggwe obeere muzibe w'amaaso ku ky'oli era nga Kitaawo bw'ali omunene ekitono ng'ozze mu birowoozo byo era n'oddayo gy'ali n'omutima gwo gwonna.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Nsobola okukukakasa nti bw'okyukila gy'ali, ojja kusanga okusembezebw a kwe kumu okwayaniriza omwana ono omuto mu lugero.

“Omwana omukulu y’ani?” ggwe ogamba. Ka tulabe oba osobola okukifumiitirizaako.

Mu kiseera ekyo, omwana omukulu yali mu nnimiro. Bwe yasemberera ennyumba, n’awulira emiziki n’amazina. Awo n’ayita omu ku baweereza n’amubuuza kiki ekigenda mu maaso. Yaddamu nti: “Muganda wo azze, era kitaawo asse ennyana eyagejja kubanga akomyewo nga mulamu bulungi.”

Mukulu yasunguwala n’agaana okuyingira. Bwe kityo kitaawe n’afuluma n’amwegayirira. Naye n’addamu kitaawe nti, “Laba! Emyaka gino gyonna mbadde nkukolera ng’omuddu ku lulwo era sijeemera biragiro byo. Naye tompangako wadde embuzi ento kale nze nsobole okujaguza ne mikwano gyange. Naye omwana wo ono eyayonoona eby’obugagga byo ne bamalaaya bw’akomawo awaka, ggwe omuttira ennyana ensava!”

Taata yagamba nti: “Mwana wange, bulijjo obeera nange, era buli kye nnima kikyo. Naye twalina okujaguza n’okusanyuka, kubanga muganda wo ono yali afudde era nga mulamu nate; yabula era azuuliddwa.”

Omwana omukulu agamba nti emyaka gino gyonna abadde muddu wa kitaawe, naye mu kiseera ekyo kyonna, tewali mulundi gumu kitaawe gwe yamuwa wadde embuzi ento okujaguza ne mikwano gye. Ka ntapute by’ayogera. “Taata, tolina bwenkanya!” Naye weetegereze taata ky’ayogera ng’amuddamu. “Obeera nange bulijjo, era BULI KYE NNINA kikyo.” Lekeraawo!!!!

**SITAANI TAYAGALA
OMANYE BULUNGI
KATONDA WAFFE
BW’ALI OMUKULU
OBA DDALA KY’OLI.**

Kati, osobola okuzuula omwana omukulu y'ani? Omwana omukulu abadde bbize nnyo okuweereza kitaawe obuddu ng'alina endowooza enkyamu ku kwefuula omuntuukirivu okunyimirwa ddala obulungi bwa kitaawe. Buli kimu nti taata abadde wuwe ebbanga lyonna. Oli mutuufu, omwana omukulu akiikirira etteeka ly'endagaano esooka. Ekisooka omwana tayinza kunyimirwa migaso gya nnyumba ya kitaawe kubanga yali bbize nnyo ng'akola olw'okusiimibwa kitaawe. Wadde ng'omwana omukulu yalina eddembe ku bitundu ebibiri, mu butuufu ye mutabani omuto yekka eyanyimirwa.

Ggwe omwana omuto!

Olina ekitundu eky'emirundi ebiri. Ggwe omwana ayanirizibwa so si kwesigama ku by'okola naye nga byesigamiziddwa ku ky'oli mu Kristo—omwana wa Katonda oba muwala wa Katonda, okunyimirwa obusika bwe tolina kubukolelera wabula okubufuna mu ddembe okuva ku Taata wo.

ESSUULA 9

OKUSINGA EKIMALA!

Ntegedde nti oyinza okuba ng'obuuusabuusa omutwe gw'essuula eno, naye kino kiri bwe kityo gy'oyolekedde, okusinga ekimala.

Si lwakuba nti nkulaga engeri ey'okukolamu ssente eyakaggwaawo essinga okwookya, naye kubanga ng'omwana wa Katonda ddembe lyo mu mateeka okunyumirwa obulungi n'enkulaakulana mu nnyumba ya Taata wo.

Endowooza y'ebitundu ebibiri, okubeera n'ebisukka ku bimala, kiyinza okulabika ng'ekitasoboka kulaba mu birowoozo mu kiseera kino bw'ogeraageranya n'ekifo w'olaba ku kaseera ako mu bulamu bwo. Naye awo w'olina okutandikira olugendo lwo olw'eddembe—mu ndowooza yo. Okujjako ng'ebirowooza byo bikkiriziganya n'Ekgambo kya Katonda, tojja kuddamu

**ENDOWOOZA Y'EKITUNDU
EKY'EMIRUNDI EBIRI,
OKUBEERA N'EBISUKKA KU
BIMALA, EYINZA OKULABIKA
NG'ETASOBOKA
KULOWOOZAAKO MU
KISEERA KINO
BW'OGERAAGERANYA
N'EKIFO W'OLABA MU
KISEERA KINO MU BULAMU
BWO. NAYE AWO W'OLINA
OKUTANDIKIRA OLUGENDO
LWO OLW'EDDEMBE —MU
NDOWOOZA YO.**

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kunyumirwa migaso gye. Kale situla amaaso go okuva ku by'olaba ebikwetoolodde ogateekoko Katonda by'ayogera nti bibyo mu Bwakabaka bwe. Mulekere awo okukayaana ne Katonda by'ayogera kubanga tokiraba mu bulamu bwo. Mu kifo ky'ekyo, tandika okukaayana n'embeera zo n'Ekigambo kya Katonda, ng'okkiriza nti bilina okusimba ennyiriri n'ebyo byonna Katonda by'agamba nti bibyo. Nze ndi musajja busajja nga ggwe akola obukozi kye nkugamba okukola. Kkiriza Katonda ky'agamba! Ekigambo kya Katonda tekiyinza kulemererwa era kijja kuleeta enkyukakyuka mu mbeera yonna. Okugeza, yiino ebbaluwa y'okumutimbaganu gye nafuna okuva eri omuwuliriza eyali abuusabuusa, yali abiwlidde byonna, oba yali?

“Ngenda kugezaako okuteeka emyaka abiri mu ebiri egy'okulwana mu sentensi entono nga bwe kisoboka. Femb nze n'omwami wange twakulira mu maka g'Abakristaayo era nga tugenda mu kkanisa buli kiseera. Twali era tweniyigira mu bavubuka, essomero lya Ssande, n'ebirala Bwe twafumbiriganwa, omwaka gwaffe ogwasooka mu by'ensimbi gwaali mulungi ekkyo kyalivo emyaka egisukka mu abiri mu ebiri egiyise. Okuva olwo, “ekintu kya ssente” kyalil ensibuko y'obolumi n'okulwana buli kiseera, era okukkiriza kwange bulijo kwali kuwuguka kubanga nnali nsobola obutategeera Iwaki ebyo Ebyawandiikibwa bye byagamba nti byali birina okubaawo tebyaliwo. Bwe kiba nti Ekigambo kya Katonda kyaali kya lubeerera era nga tekiggwaawo era Ye y'omu eggulo, leero, n'emirembe gyonna, olwo kiki ekigaba? Oba Yali mujulizi, mulimba, oba mulalu!

“Mu maaso mangu okutuuka mu mwezi gwa Gatonya nga abiiri mu munaana mu nkumi bbiri mu kumi n'essatu’ 28, 2013 ...Nagamba baze nti, ‘Oba Katonda yelage oba si ekkyo nveewo.’ ...Namaliriza n'ekkanisa ne Katonda. Bwe nava mu nnyumba okukola emirimu emitono, omwami wange yatuuka

n'okussaayo omwoyo ku kukubirizibwa kw'Omwoyo Omutukuvu n'ayita omwagalwa mukwano gwaffe twogere. Bwe yamala, yagamba nti alina ky'alina tukiwulirize—Gary Keesee. Yagabana obujulizi bwe ku byamutuukako. Ekituufu, bwe natuuka awaka omwami wange n'antegeeza bye yali ayogedde era nti yali agenda enkeera okukinona.

“Simanyi kyabaddewo (kubanga nnali mpulidde ekimala okuva mu basumba n' abasomesa ku “bintu byonna eby'omwoyo”), naye namukubira essimu, ne mmubuuza oba yali waali akawungeezi ako. Wakati mu kiro ekyali kijjudde omuzira ennyo, nnasobola okutuuka ku nnyumba ye. Bwe nnali nvuga, nnagamba Katonda nti, ‘Kino kibe kirungi!’

“Enkeera, twatandika okuwuliriza era ffembi twali tuwulirizza ddala ne tukwattwaako. Byonna byatandika okukola amakulu. Ennyiriri ezo zonna: okukkiriza, okunywerera ku kwatula kwo. Ebitundu byonna eby'akakunizo byamaliriza biri mu bifo byabyo. Twali tuwulidde ebikwata ku Bwakabaka emyaka mitono emabega, NAYE tewali yatawaana kutuyigiriza ENKOZESA engeri y'okutuuka ku ‘KIIKYO!’ Wakikola.

“Kale amangu ago, twassa mu nkola bye twayiga...twali twetaaga ssente olw'okusasula omusingo gwaffe. Lwali Lwakuna era omwami wange yali amaze emirimu...egimu emitonotono ewa bazadde bange baasigala bambuuza nti ssente mmeka ze balina okuwa omwami wange (baali bakimanyi nti ebintu bikalubo). Nabagamba nti, ‘Kyonna kye bali bagala.’ Tezaamala kusasula ssente za musingo...NAYE lwaali lukyalilunaku olw'okuna lwokka.

“Ku Lw'okutaano, twali tutegese essaawa okusisinkana mukwano gwaffe eyatuwola CD. Waaliwo omuzira omunene, naye nze n'omwami wange twali twagala kutuula twogere naye ku Bwakabaka n'engeri gye bwaali butambulamu. “Nga tetunnagenda, yali ayagala kusaba, era n'atukwasa ceeke ... Mukama yali akitadde ku mutima gwe okusiga mu bulamu

bwaffe. Ekyo kyatukuba wala ddala. Olwo ne tuggulawo ceeke ... yali ESINGA EKIMAALA okusasula omusingo n'obupapula obulala obutonotono!

“Nnagamba baze nti kino kyokka kye nnali nneetaaga! Nakuba ceeke ekifaananyi okwejjukanya obwesigwa bwe. Mu bulungi, omulabe teyayagala bye yalaba era amangu ago (era mulenzi, ntegeeza mangu!!!!) yagezaako okubba ensigo yaffe. Kino twali tukisazeewo nti ge mazima, era twali tetugenda kwogera kintu kyonna ekiyinza okusaanyaawo ebiseera byaffe eby'omumaaso. Yali tasalako ... naye twakuuma ebisinziiro byaffe nga biziikkidwa mu ate nga n'engabo yaffe wagulu.

“(Kati nga sinnagenda mu maaso, nneetaaga okitegeere nti nnali Muyitale ow'omutwe omugumu eyali akooye ‘enjigiriza z'obugagga’ ze nnali mpulidde...era kino omwami wange yali akimanyi. Ekyamagero ekituufu kyalii nti nakikwata mu bujuvu ne nkikwata ... oluusi omwami wange antunuulira ne yeebuuzu bannange kiki ekyatukaawo!

“Twasumulula okukkiriza kwaffe ne tusiga okufuna endagaano ya kampuni yaffe ey'obuzimbi nga 3/13 ku ndagaano ey'amangu eya doola emitwaalo kumi n'ettaano okusasula ssente eziyiseeko, emisolo, n'ebirala Nga M usiga nsigo 5/13, twafuna endagaano bbiri nga zonna awamu za doola emitwaalo ana mu ttaano mu LUNAKU LUMU!!!! Kino kyalivo oluvannyuma lw'emyezi ebiri bukya tutandika okussa mu nkola emisingi gy'Obwakabaka.

“Twayingiza abaana baffe ne balaba ‘kiikyo.’ Kati, bakoze olukalala lwabwe ne basiga okuva mu bbanka zabwe ez'emikebe okusiga ensigo ku kye baagala. Tulina ennyiriri mu buli kisenge, era omwana waffe ow'emyaka etaano agenda gye zili n'alangirira nti, ‘Nzikiriza nti nkifunye.’

“Twebaza nnyo nti kati tulina ssente nnyingi ez'okuwaayo era nti tuli olunaku lumu tusemberera okubeera nga tetulina mabanja n'okusobola okumaliriza emirimu gyaffe!

“Weebale, Omusumba Gary, olw’okutwala obudde okuddamu ebbaluwa zaffe ze nnali nkusindikira. Tukitegera nti obudde bwo butono, n’okuba nti watwala obudde okukola kino kiraga engeri gy’oyagala okugabana obubaka buno obutasuubirwa obw’Obwakabaka bwa Katonda obunene.”

Nfuna ebbaluwa nga zino buli lunaku. Abantu nga nze naawe tuli kuzuula amazima ku kye tuli mu Kristo, okuyiga engeri Obwakabaka bwa Katonda gye bukolamu, n’okunyumirwa emigaso. Kale nze ne Drenda twazuula tutya omusingi gw’ebitundu ebibiri? Ngenda kukubuulira mu ssuula eno era manya nti ojja kusanga emboozzi zaffe nga zizzaamu amaanyi.

Nze ne Drenda bwe twatandika okuyiga amateeka n’emisingi okuva mu Bwakabaka bwa Katonda, obulamu bwaffe bwakyuka nnyo, nga bwe nnakugamba mu kitundu ekisooka eky’ekitabo kino, obulamu bwa mmere ya leero, okukola ku bulumbaganyi bw’okuya, eddagala eriweweza ku kweraliikirira, n’obutaba na ssuubi okusukkiridde eri obulamu obw’ekigendererwa n’okugaba. Twalaba ebintu nga bigenda mu maaso emirundi n’emirundi nate ekyo kyatuleetera okuyimirira ne tugamba nti, “Ekyo wakiraba? Weewaawo!”

Twandirabye buli kiseera Obwakabaka bwa Katonda bukola nga Bayibuli bwe yagamba, era twandibuziiza ebibuuzo, “Ekyo kyabaawo kitya oba Iwaki? oba “Musingi ki gwe twakozesa?” Wadde nga twali tunyumirwa nnyo, mu butuufu tetwalaba bitundu ebibiri nga bwe kiri mu ngeri etegeerekeka obulungi ng’emboozzi ze ngenda okukulaga. Twali tunyumirwa ebitundu ebibiri, naye, twali tetumanyi ngeri ya kuyita ddala kye twali tulaba ebitundu ebibiri okutuusa Katonda lwe yayongera ku ntegeera yaffe ku kyo. Nga sinnannyyonyola engeri Katonda gye yatuyambamu okutegeera ebitundu ebibiri mu ngeri ennene, njagala okuddamu okwetegereza Ebyawandiikibwa byaffe ebikulu okumala eddakiika emu. (Ebigambo ebiri mu

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

bbulakisi bye biwandiiko byange, so si kitundu kya
Byawandiikibwa byennyini.)

N'olwekyo, wasigaddewo ekiwummulo kya Ssabbiiti eri abantu ba Katonda. Ku muntu yenna ayingira Okuwummula kwa Katonda [okukkiriza] era kuva ku mulimu gwe [enteekateeka y'ekikolimo ky'ensi ey'okutegana okuluma, okutuuyana, n'okusimattuka] nga Katonda bwe yakola okuva mu kukwe [kubanga yali amaze].

— Abebulaniya 4:9-10

We tutuukidde kati okimanyi nti okuwummula kuno okwa Ssabbiiti kisuubizo eri buli Ndagaano Empya omukkiriza mu Kristo era si kintu kya Ndagaano Enkadde yokka. Naawe kati ekyo okimanyi Ssabbiiti tesoboka nga tetulina bisukka ku bimala, oba nga bwe twalaba mu Okuva 16, ebitundu ebibiri. Nsaba temutabulatabula kutambula mu kitundu kya mirundi ebiri okutegeeza nti mu buli mbeera ojja kuba n'ensimbi enkalu ennyingi ennyo ezisukkiridde ku mukono nga Katonda akusabye okugenda ku pulojekiti.

Wabaddewo ebiseera mu bulamu bwange Yesu lwe yang'amba okugenda mu maaso ku pulojekiti nga sirina ssente zonna mu bbanka. Nakitegeera oluvannyma nti Katonda teyabangako ku bunkenke ku ssente ezo era ng'amanyi gye zinaava.

Naye Ye teyagikkiriza kweyoleka, sikulwa ng'omulabe agezaako okugibba nga tennaba ddala kwetaagisa. Ka nkulabule, salawo okugenda mu maaso mu mbeera yokka ng'eyo bw'oba okakasa nti owulidde okuva eri Omwoyo Omutukuvu okukikola. Neera, okuggyako nga Yesu akugambye okugenda mu maaso ku pulojekiti nga tewali nsimbi ziteekeddawo, togenda mu maaso ku kyo. Linda okutuusa ekiseera kya Katonda n'enteekateeka okubeerawo.

Okutwaliza awamu, ffe ng'abakkiriza tuyitibwa okuva mu kubeera mu kujjula kw'ensimbi kw'obulamu bwaffe. Tetuli baavu naye tusobola okuba okusiima ku buli ngeri nga Kitaffe bw'ali. Ekyo nkyogera kyokka kubanga nfunye ebbaluwa nnyingi nnyo ng'abantu baabuukayo ne basubwa obudde bwa Katonda. Wuliriza, olw'okuba Katonda akulaga ekintu tekitegeesa nti kye kiseera okugenda mu maaso nakyo. Emirundi mingi, Ye akulaga ekintu ekikuwa obulagirizi n'obudde obw'okwetegeeka. Mu bumanyirivu bwange, obudde kikulu nnyo ng'okuwulira obulagirizi mu kifo ekisooka.

Yesu bwe yatandika obuweereza bwe mu kibuga kye, nga yaakamala okubatizibwa mu mugga Yoludaani ogwakolebwa Yokaana Omubatiza era oluvannyuma lw'okumala ennaku ana n'ebiro mu ddungu, Yagenda mu kkunyaaaniro lye ery'omu kitundu n'alonda omuzingo gwa Isaaya era yakyuka n'agenda mu ssuula ey'enkaaga mu emu n'asoma. Ekintu kino tukisanga nga kiwandiikkidwa mu Lukka 4:18–21.

Omwoyo wa Mukama ali ku nze, kubanga yanfukako amafuta okubuulira amawulire amalungi eri abaavu. Antumye okulangirira eddembe eri abasibe n'okuddamu okulaba eri abazibe b'amaaso, okusumulula abanyigirizibwa, okulangirira omwaka ogw'ekisa kya Mukama.

Oluvannyuma yazinga omuzingo, n'aguddiza omuweereza n'atuula. Amaaso ga buli muntu mu kkunyaaaniro ne gamusibirako, n'atandika ng'agamba nti bagamba nti, “Leero ekyawandiikibwa kino kituukiridde mu kuwulira kwammwe.”

Kya Iwatu, baamunyiigira nnyo olw'okulaga nti Ye yali oyo gwe kyaali kijuliza. Naye weetegereze nnyo Yesu we yakoma okusoma. Ennyiriri esooka n'eyokubiri ku Isaaya 61 mu butuufu zigamba nti,

Antumye okusiba abamenyese emitima, okulangirira eddembe eri abasibe n'okusumululwa okuva mu kizikiza eri abasibe, okulangirira omwaka gw'Ekisa kya Mukama n'olunaku olw'okwesasuza kwa Katonda waffe.

Weetegereze Yesu yayimirira wakati mu sentensi. Teyasoma, “n’olunaku olw’okwesasuza olwa Katonda waffe.” Lwaaki? Kubanga Yayagala okukoma ku kitundu ekisooka eky’eyo sentensi, “omwaka ogw’ekisa kya Mukama.” Omwaka gwa Mukama ogw’okusimibwa guli gutya? Omwaka gwa Jjubileewo! Yesu okusinga yali alangirira nti buli kimu kisiikirize ky’Olunaku lwa Ssabbiiti, Omwaka gwa Ssabbiiti, n’Omwaka gwa Jjubileewo byatulaga nti kati gutuukiridde era kati wano kubanga yali azze. Essuula yonna eya Isaaya 61 etubuulira kiki Yesu ky’atukoledde. Ku bikwata ku kitundu eky’emirundi ebiri, laba ennyiriri ez’omusanvu okuyita mu mwenda.

Mu kifo ky’okuswala kwabwe abantu bange bajja kufuna omugabo ogw’emirundi ebiri, era mu kifo ky’okuswazibwa balisanyukira obusika bwabwe; era bwe batyo bajja kusikira omugabo gw’emirundi ebiri mu nsi yaabwe, era essanyu eritaggwaawo liriba lyabwe. Kubanga nze Mukama njagala obwenkanya; Nkyawa obunyazi n’obutali butuukirivu. Mu bwesigwa bwange nja kubasasula era nkole endagaano ey’olubeerera nabo. Bazzukulu baabwe bajja kumanyibwa mu mawanga n’ezzadde lyabwe mu mawanga. Bonna ababalaba bajja kukkiriza nti be bantu Mukama be yawa omukisa.

–Isaaya 61:7-9

Mazima ddala ntegedde okubeera n’ensonyi olw’ensonga z’ebiensimbi ennafu. Ekituufu emirundi mingi nnasanga nga nswaziddwa era nga nswadde olw’embeera yaffe ey’ebiensimbi. Nzijukira lumu nnali nkunjjaanyizza mikwano gyaffe ng’abiiri okugenda ku kijjulo mu lesitoolanti

ey'omukitundu ekimu. Sijukira mukolo ogw'enjawulo gwe twali tujaguza, naye nnali nakkirizza okusasula ssente z'omukolo guno. Nzijukira nga nnyiize nnyo mu kiseera ky'okulya kubanga nze mazima saalina ssente za kutegeka mukolo nga guno. Ssente ze nnali nsuubira okufuna okuva mu ddiiru ya bizinensi gye nnali nkola zaali ziluddewo. Kulediti kaadi yokka gye nalina teyasazibwamu, naye yali eweddeko era nga ssikakakasa oba ejja kkola omulundi omulala gumu oba nedda. Nga bwe kyaali ddala, ku nkomerero y'emmere kaadi yagaanibwa. Nnalina okusaba n'obwetoowaze, n'okuswazibwa okungi, omu ku bagenyi bange okusasula omukolo guno.

OLW'OKUBA KATONDA**AKULAGA EKINTU****TEKITEGEEZA NTI KYE****KISEERA OKUKIGENDA****MU MAASO. EMIRUNDI****MINGI, AKULAGA****EKINTU EKIKUWA****OBULAGIRIZI N'OBUDDE****OBW'OKWETEGEKA.**

Oo, nnina emboozi nnyingi bwe zityo, naye sikakasa nti olina obutambala obumala okumpi okutandika okukola okubala ebitabo ng'okwo. Naye

mutendereze Katonda, okuyita mu Yesu, bona abatulaba bajja kuba balina okukkiriza nti tuli bantu Mukama beyawa omukisa!

Ebitundu ebibiri bibyo, Yesu ye kiwummulo kyo ekya Ssabbiiti, era y'ebitundu byo ebibiri! Bw'oba osomye ekitabo kyange kyonna eky'emabega, okimanyi nti Mukama yanjigiriza bingi ebikwata ku Bwakabaka ng'ayita mu kuyingga engabi. Mu butuufu okuyingga engabi ye yali mmotoka eya Katonda gye yasooka okunkwatako nayo ku Bwakabaka. Nnali mbadde njigga engabi okumala omuwendo gw'emyaka nga tewali buwanguzi. Wadde nga nnali nteeka obudde ne ssente mu kawefube, nnamaliriza nga sirina buwanguzi era nga sirina nyama y'ensolo y'omu nsiko. Mu butuufu, nnali sikwasangako wadde emu. Omwaka guno gwennyini nga bwe nnali ndowooza

ku sizoni y'okuyigga engabi ejja, Katonda yayogera nange n'aŋjamba nti, "Lwaki tokkiriza nkuyambe ku kuyigga engabi zo omwaka guno?!" Kya lwatu, nnali sirina kye mmanyi ekyo kye kitegeeza, naye Yang'amba ntawale ceeke era mpandiika nti, "Ku lwa ssente zange ez'omwaka gwa lukumi mu lwenda kinaana mu musanvu" ku kyo mu kitundu kya memo, awamu n'omuwendo omugere ogwa ssente, n'olvannyuma n'aziweereza ku b'amabbaluwa mu minisitule gye yali andagiridde okuziweereza. Era bwe yantegeezessa okubeera ne Drenda tusse emikono ku ceeke eyo ne tutwaala Makko 11:24 nga tugsabira.

Makko 11:24 wagamba nti,

N'olwekyo mbagamba nti, kyonna ky'osaba mu kusaba, kkiriza nti okifunye, era kijja kuba kyammwe.

Okufuula embooz empanvu ennyimpi, nagenda ku kitundu ky'ekibanja kye nnali simanyiddeko ddala omwaka ogwo era nalina engabi yange mu ddakiika ng'an. Nze ne Drenda tugoberedde emitendera gino okumala emyaka assatu egiyise, era bulijjo nkungula engabi zange mu ddakiika assatu ku ana buli mwaka okuva olwo. Emysaka bwe gizze giyitawo, ndabye Katonda ng'akola ebintu ebimu ebirungi ebyewuunyisa nga nfulumye okuyigga, era nfunye ebitonotono bye njize eby'okuyiga ebikwata ku mateeka g'Obwakabaka nga tuyita mu kuyigga nakwo. (Ezo zonna embooz ezasooka ziwandiikkwa mu kitabo kyange Omuyiggo gw'Okukkiriza.)

Nteria okwagala okuyigga n'obusaale mu langi ez'ebbugumu ez'okugwa olwo okuyigga n'emmundu mu sizoni ennyinnyogovu wano mu Ohio. Ekkomo ku muwendo gw'engabi z'osobola okukungula lya bugabi nnyo mu Ohio, era mu mwaka gwonna, ekkomo liri ku ngabi mukaaga omwaka. Nze sifunangako okukungula engabi ennyingi bwe

zityo okuliisa amaka gange. Firiiza yange etera okuba ng'ejjudde bulungi engabi bbiri oba ssatu omwaka. Okusobola okusiima bye nnaatera okukugamba, olina okumanya nti bwe nnali njigga emyaka ego gyonna nnali sikubangako ngabi bbiri okuva ku muti gwe gumu mu kuyingga kwe kumu ku makya oba akawungeezi. Obadde omanyi, bwoba toli muyizzi, ye, tuyingga n'obusaale okuva ku kifo we basimba emitii. Mu budde obutuufu, bwe nnatta engabi, nnavanga mu nsiko ne nkomawo okuvaayo olunaku olulala ne ntwala olulala. Naye Mukama yayagala okunjiriza ekintu ekimu ku kuyingga kw'akawungeezi kano akalondemu.

Lwali lumu ku nnaku ezo ezituukiridde ez'okuyingga mu kugwa, nga waliwo ebire ebibikkako katono n'obukubakuba nga bufuyiirira okutobya ettaka ssaawa ku ssaawa. Lwali Iwa Ssande akawungeezi, nnali nga nkoyemmu katono okukola emikolo gy'ekkanisa egy'enjawulo ku makya ago, era nga nnindilira okutuuka ku kubeera mu nsiko. Drenda yali ayolekedde okusuubula ebintu ebitonotono, era nze naye twali tukkiriziganyizza nti kino kyandibadde kiro kirungi okuteeka ennyama y'engabi mu firiiza. Nali nnyambala camo yange era nga nkung'aanya ebintu byange nga bw'agenda mu mmotoka. Nafuluma wabweru nga bw'atandika mmotoka okufuluma. Nga bwe yatandika emmotoka, yayiringisa eddirisa wansi n'anjamba nti, "Ebitundu ebibiri." Nze samanya lwaki yayogera bw'atyo, wadde ng'oluvannyuma yagamba nti yawulira Mukama ng'akimugamba mu kaseera ako era nawulira nga asindikirizibwa okukinteggeza.

Omwaka ogwo twali tusigidde engabi ssatu, era luno lwe lunaku lwe twasooka okufuluma nga tuyingga sizoni eyo. Namunywegera amangu ne mmugamba nti nzikirizza, ne njolekera ebibira byaffe. Nze njigga kibanja kyange, kale nnali mmanyidde nnyo we nnali ngenda. Nga bwe nninnya waggulu mu kifo kyange eky'emiti, nnakuba omulele gwange

ogw'okugugumbula ebikonde bibiri. Mu ddakiika kumi na ttaano, eky'obubonero omunaana ekinene kyajja nga kidduka, nnakwata essasi erya yaadi ana, era engabi yange yali wansi. Ekyo kyali kya ntiisa! Nalinnya wansi ne nfuluma okutuuka ku ngabi, naye awo ne nzijkira Drenda bye yali ayogedde, ebitundu ebibiri, bwentyo ne ndekawo embuzi gye yali egudde ne ntambula ne nzira ku muti gwange ne nninnya ne nzira waggulu mu siteegi.

Nalowooza n'akajagalalo konna ke nnali nkoze nga nzikka wansi, nga ntambula, era olwo ne ntambula okudda ku siteegi ne nninnya waggulu, ka tugambe akawoowo konna ke nnali osanga nsaasaanyiza nga nnetoloola, nti mu butonde wandibaddewo omukisa omutono ogw'okutta okulala mu ddakiika ntono ezsigaddeyo ez'ettaala y'okukuba amasasi mu mateeka. Wabula mu ddakiika kumi na taano nga ndi mu muti, engabi ey'amapeesa yatambula butereevu paka wansi w'omuti gwange, era ne mmusuula n'essasi erituukiridde. Weewaawo, amasasi abiri n'engabi bbiri mu lunyiriri okuva ku muti gwe gumu. Ekyo nnali sikikolangako. Ekyo kyankwatako era ne mmanyia nti by'ebitundu ebibiri Drenda bye yali ayogeddeko.

Mu myaka etaano egyaddirira, nange nnafuna obumanyirivu bwe bumu. Buli lwe nnafulumanga okuyingga n'obusale, kati nnafunanga engabi bbiri mu muti gwe gumu nga zaawukanya ddakiika. Namanya nti kino kyali si kya bulijjo, era natandika okulowooza ku nsonga eno ebitundu ebibiri, nga nkitegedde nti nate Katonda yali anjigiriza essomo eddala erikwata ku Bwakabaka bwe.

Bulijjo njagala nnyo emmundu era ddala njagala nnyo okuyingga. Nnina okukung'aanya kwange okw' emmundu ze nkozesia mu kuyingga, era nnali musanyufu nnyo n'emmundai ezaali ezange. Nze ne Drenda tulina ettaka eriweza yiika nkaaga nga lirimu ebibira yiika nga abiri mu taano era endala

yiika ekkumi n'ettaano ery'ebitoogo. Mu kugwa kwonna, ekitoogo kiyinza okuba nga kikalua oba nga kijjudde amazzi, okusinziira ku ngeri ey'obutiti bwe yali ennyinnyogovu. Omwaka guno gwennyini, twalina ekyeya ekibisi ennyo, n'olwekyo ekitoogo kyali kijjudde amazzi nga sizoni y'embaata bwe yayingira. Bulijjo waalingawo embaata ezija mu kitoogo omwaka gwonna nga waaliwo amazzi, naye nali mazima sifuddeyo nnyo ku zo. Naye omwaka guno waaliwo ebisibo ebinene ebijja mu lutobazzi n'amazzi okubeera waggulu ennyo, era nga sisobola kuzigaana. Wadde nga sisitulangako kuziyigga mu biseera ebyayita, nalowooza nti njia kukka mu lutobazzi ngezeeko okuyigga embaata. Bulungi, okuyigga kwali kunene nnyo. Buli wamu waaliwo embaata era twalina ebyeggulo by'embaata ebitonotonu omwaka ogwo.

Bwe nnali njigga embaata omwaka ogwo, nnakizuula nti emirundi mingi embaata zaali ziyitawo buyisi okuva mu bbanga ly'emmundu. Nnali nkokesa emmundu yange eya bulijjo, ekwata buli kimu gye nnateranga okukokesa ku bumyu n'enkazaluggyga, naye embaata bwe zaali zibuukila ebweru w'ekifo awaali emmundu, nnajjukira nti nnali mpulidde ku kika ky'emmundu ekipya ekyakolebwaa okuyigga embaata zokka. Zaali zefuula era nga zisobola okukuba amasasi emigugu gy'embaata emipyia egiali gyettika ennyo omugugu omunene ogw'amasasi, ekyasobozesanga okukuba amasasi amawanvu ennyo. Nzijukira nga ndowooza nti nsaanidde nkebere mu zo oluusi.

Mu bulungi, Kyatuukawo butusi nti nnali mu dduuka ly'ebiemizannyo erya wano nga wayise omwezi gumu bukya sizoni y'embaata eggwaako bwe nnalaba ekibinja ky'emmundu eziwandiikiddwako emmundu z'ebinyonyi by'omu mazzi. Nazitunulako katono, naye nga zirina bbeeyi ya doola enkumi bbiri n'ensonga nti emmundu eno nandibadde sigyeetaaga okumala emyezi emirala 10 nga sizoni y'embaata egguddwawo,

nasalawo okulinda ku kugula. Naye awatali kulwooza, nnagamba mu ddoboozi ery'omwanguka nti, "Mukama wange, eyo nandigayagadde." Nze sakirowoozaanako nnyo nga bwe nva mu dduuka, naye nga wayise wiiki ntono nnali njogera ku lukiiko lw'eb yokutunda, so si lukiiko lw'ekkanisa, olukiiko lw'eb yokutunda. Ku nkomerero y'enyanjula yange, CEO yaneebaza olw'okwogera n'agamba nti, "Twagal a okukwebaza olw'okwogera ekiro kino n'ekirabo." Nali mu kutya nga bw'aggyayo emmundu yennyini gye nnali ntunuulidde mu dduuka ly'ebintu eby'emizannyo wiiki ntono zokka emabega. Ebigambo byange, "Mukama, nja kutwala eyo," era eky'okuba nti nnali mpaddeyo emmundu emabega kye kyaleeta amakungula ago.

Mu kitabo ekisooka mu lunyiriri luno, Enkyukakyuka yo mu by'ensimbi: Amaanyi g'obwesigwa, Njogera ku musingi ogwaviirako emmundu eyo okulabika. Nze ngiyita enkola y'ekyambe ky'omuddo,, era kisangibwa mu Makko 4:26–29. Nze nkuwa amagezi ofune kkopi y'ekitabo bw'oba obadde tonakisomako. Emmundu eyo okujja kyali kyeewuunyisa mu butuufu, naye si y'emboozi entuufu gye njagala okussaako essira. Naye yaleetera emboozi gye njagala okukubuulira.

Oluvannyuma lw'emmundu eyo okulabika, era ne ntegeera engeri gye nnali ntaddemu amakungula ago mu ntambula, nnalwooza okumala akaseera olunaku lumu ku mmundu endala zonna ze nnali ndowooza nti nja kwagala okubeera nazo. Anti nnali nsiga emmundu eziwera, bwe nt yo ne ndowooza nti nja kuzisiga okugezesha amateeka g'Obwakabaka. Emmundu yokka gye nnali sirina mu kukungaanya kwange yali y'akabundu akampi aka waggulu ne wansi. Zino mmundu nnungi nnyo, era ebiseera ebisinga nazo si za buseere. Bwentyo ne nnjamba nti, "Mukama, nandyagadde okuba n'emu ku ezo ennungi waggulu ne wansi w'emmundu ez'amasasi!"

Nga wayise omwezi nga gumu, nafuna essimu okuva ewa munnaffe mu buwereeza , era n'agamba nti yali ayagala kungulira mmundu, eya waggulu ne wansi. Nasanyuka nnyo era n'agamba nti ye yandibadde agiweereza ku batambuuza amabbaluwa. Mu bulungi, nga wayise ennaku ntono nafuna emmundu ez'amasasi eza waggulu ne wansi bbiri ennungi mu bbaluwa, mbalagavu bubalagavu! Weetegereze nti nafuna emmundu bbiri ez'amasasi. "Weewaawo," Nalowooza. Nakubira munnange essimu ne mmusiima olw'emmundu ennungi ze yali asindikidde. Mu nnaku ntono yasindikila endala bbiri. Bwe mnaddamu essimu okumwebaza, n'agamba nti, "Nnali musanyuufu nnyo nti mubutuufu wankubira essimu mu buntu okunneebaza, njagala kukusindikira bbiri okukwongera." Nze nnali nzitoowereddwa ebirabo, naye nga ntandise okulaba omusono wano. Bbiri emmundu ez'amasasi buli mulundi? Kiwulikika ng'ebitundu eby'emirundi ebiri.

Emyezi ng'ebiri egiyise, nnali nsomesa mu kkanisa emu ku makya ate oluvannyuma nnali wa kusomesa mu kibuga kye kimu mu kkanisa ey'enjawulo ekiro ekyo. Oluvannyuma lw'okusaba kw'okumakya, omusajja atambula okujja gye ndi n'agamba nti, "Ngenda kukusindikira Emmundu ennungi ey'ekika kya Browning eya otomatiki ekitundu gye nnina."

Nate, nnasanyuka nnyo. Ekyewuunyisa, mu kusaba okw'akawungeezi ku kkanisa endala, omusajja atambula n'agamba nti, "Nnaleese emmundu empya ttuku ekyali mu bbokisi gye njagala okukuwa." Yali nnungi nnyo, Marlin eya sikoopu assatu ku assatu, emmundu gye ntera okwegomba naye nga sirina. Nate, kyanneewuunyisa naye nga nkwata—ekitundu eky'emirundi ebiri.

Nate, nga tewannayita wiiki ntono oluvannyuma lw'ekyo, ekintu kye kimu kyaliwo—emmundu bbiri ez'amasasi zaali zimpeereddwa ku lunaku lwe lumu. Mu bulungi, kye nsobola okwogera kiri nti ndi musajja wa mukisa n'emmundu ennene

ez'amasasi mu butuufu. Naye nga buli mboozi gye njogera, bulijjo mbuuza nti, "Ekyo kyabaawo kitya?" Kya lwatu nti nnabagamba dda nti nsiga emmundu nnyingi emabega naye sigambangako nti," Nja kutwala eyo, Mukama," okutuusa olwo. Nate, guno gwe musingi gw'ekyambe ky'omuddo gweweetaaga okumanya. Naye nga mpise ku musingi gw'ekyambe ky'omuddo, nnali nnyingira mu kitundu eky'emirundi ebiri mu engeri ey'enjawulo ennyo era eyeeyolese era nga njagala okumanya ddala engeri gye nnali nkikola. Nzirkiriza nti Mukama yandaga nti bangi nnyo ku ffe tusubiddwa ekifo kino ekikulu ennyo eky'okukungula okuva mu Bwakabaka, era ng'enda kumala akaseera mu ssuula eddako okukwata ku mulamwa ogwo. Naye nga sinnakikola, nnina kumala kugabana nammwe engeri omwaka ogwo bwe gwagenda mu maaso n'okutambulamu.

Oluvannyuma lw'okufuna emmundu ez'amasasi mu bbaluwa, emboozi eno yagwawo—era y'emu ku mboozi ezisinga okwewuunyisa ezibaddewo ku bikwata ku kulaba ekitundu eky'emirundi ebiri nga kyelaga mu ngeri etegeerekeka, eyeeyolese, tewali bibuuzo bibuuziddwa, kino kyakulabirako kya kitundu ky'emirundi ebiri. Emboozi eno erina akakwate n'emmotoka zange naddala Cadillac Escalade yange enjeru eya luulu eyo yampeebwa kye nnayogeddeko essuula ntono emabega. Nga bwe nnagambye emabegako mu kitabo, nze ne Drenda mu butuufu tetwagala mmotoka. Ffe ebiseera ebisinga tuzivuga buvuzi okutuusa lwe zikoma okukola oba obutalabika bulungi. Era nate mu mboozi eno, nneetaaga okwogera nti nze ne Drenda twali tuwadde mmotoka eziwerako ewala emabegako era nga mu butuufu tetwalina kusaba kwa maanyi ku kukkiriza kwaffe ku kye twali tukkiriza okukungula okuva mu kuwaayo okwo. Naye bw'oba ojjukira emboozi eyo, bwe twavuga eyo Escalade gye twapangisa mu lukungaana lwaffe ne tugamba nti, "Kino tukyagala; tulowooza

nti tusaanidde okufuna ekimu ku bino,” mu butuufu twali tetusuubira muntu kumala kutukubira ssimu n’agamba nti yali ayagala kutugulira emu. Naye, kya lwatu, ekyo ky’ekyaliwo. Era, kya lwatu, twali tetugambangako muntu yenna nti twagala emu. Kale nga bwe nnakugambye emabegako, Escalade enjeru eya luulu, ennyimpi yayingirawo era kyali era kilungi nnyo. Njagala nnyo.

Naye waliwo akawandiko k’ebbali akasinga okwewuunyisa

**NGOBERERA KABAKA
N’OBWAKABAKA BWE,
NAYE MU
BWAKABAKA
NSANGAMU EBISUKKA
KU BIMALA, EKITUNDU
EKY’EMIRUNDI EBIRI!**

ku mboozi eyo eyagwawo juuzi wano mu budde bw’akasana obuyise. Escalade eno twali tumaze omwaka nga gumu n’ekitundu we watuukira ekyeya, era olunaku lumu nnakiraba nti ettaala ya yingini ekebera yayaka. “Tewali nsonga nkulu,” bwe nnalowooza, naye nga

njagala ekeberwe, bwentyo ne nfunu diilla n’agitunuulira. Yagambye nti ddala si nsonga. Sensulo yali ekwata akatundu ka woyiro akatono mu mudumu gw’omukka, naye nga tegenda kuleeta kizibu. Yingini yandiwangadde ebbanga lyonna lye nnali njagala okugivuga. Nababuuza lwaki yandibadde elonda amafuta. Escalade yange yalina omuze gw’enkola ya woyiro omukyafu ng’emaze okugulwa eyagiteekebwako, era ne balowooza nti eyo y’eyinza okuba ensonga lwaki kyali kiraga. Nate, bwe baagambye yingini yennyini yali nnungi era nsuubira nti yingini ejja kumala ebbanga ddene.

Olunaku lumu, mu mboozi ey’akaseera obuseera n’omusajja eyali ampadde mmotoka, nnayogera ku nsonga y’ettaala ya sensa gye nnali nfunye. N’agamba nti, “Yee, ekyo nkilaba nga kituuse ne ku mmotoka za GMC endala ezimu.” Yagamba nti: “Mu butuufu, kitera nnyo okubeera mu nkadde ezo.” Yagenda mu maaso n’agamba nti tekijja kukosa mmotoka mu ngeri

yonna era nti nsobola okuvuga mmotoka eno okumala emyaka 10 egijja oba okusingawo nga tewali buzibу bwonna.

Yali akimanyi nti nze ne Drenda tulina ennyumba mu Florida gye nnali nnaakagula. Natuula awo ne mpuunga nga alyoka agamba nti, "Nja kukubuulira kiki. Eno givuge wansi okutuuka e Florida era ogikozese wansi eyo, era nja kukugulira endala ey'okuvugila waggulu wano mu Ohio." Yee, nze kati nnina Escalade bbiri enjeru eza luulu, ennyimpi ezituukiridde mu buli ngeri, ng'oggyeeko ettaala ya sensa eyaka omulundi gumu mu kaseera akasooka. Zombi zituukiridde mu buli ngeri! Nate, kyali kimu ku ebyo, ebiseera bya "Ekyo okirabye?". Nze ne Drenda tulina okwesunako nga bwe tuvuga mmotoka ezo ennungi. Tetwasasulako n'emu ku mmotoka ezo zombi. Naye mu mbeera eno, twamanya nti kyali kitundu kya mirundi ebiri.

Emboozi zino sizikubuulira kwewaana mu ngeri yonna, naye mukwano, ndi wa mukisa! Nnyumirwa nnyo ekitundu eky'emirundi ebiri, nga bwe mumanyi kati, okubeera n'ebisukka ku bimala. Nnina seefu y'emmundu ejjudde emmundu, ezsukka ku zimala. Nnina Escalade bbiri ezifaanagana ze saasasula. Ndowooza wandikkirizza nti ekyo kisingako okusinga ekimala!

Era si nti mbakubiriza okunoonya ebintu, nze siri. Ebintu mbikwata bulungi, era sisinza bintu wadde okubigoberera.

Nze ngoberera Kabaka n'Obwakabaka bwe, naye mu Bwakabaka nsanga ebisukka ku bimala, ebitundi ebibiri! Linda, sinnamala kuwa bujulizi ku bulungi bwa Mukama n'omugabo ogw'emirundi ebiri ddala. Mukyala wange yali ayagala amaka ku bbiici okumala emyaka abiiri egiyise. Nedda, ka nkiddemu. Abadde ayagala emu emirembe gyonna! Ayagala nnyo ennyanja yokka! Kale, abadde atunulira eby'obugagga by'ennyanja okumala emyaka. Edda bwe wabaawo ddiiru ennene ku maka ge yayagala, ssente zaffe zandisibiddwa mu pulojekiti z'obuweereza ne tulinda. Mu bulungi, omwaka guno

nze nnali nsaba mu kisenge ekya wansi nga bwe nvuga ddigi yange eyimiridde. Amangu ago Mukama yankwatako mu ngeri ey'amaanyi ennyo, "Gamba Drenda agende e Florida, mu kibuga ekkyo ky'abade yeegomba okubeeramu n'amaka, n'amubuulira okugula amaka ge ag'omu nnyanja wiiki eno." Weewaawo, wiiki eno? Waaliwo obwango obw'amaanyi mu mwoyo gwange bwe nnakiwlira.

Bwentyo ne ntegeeza Drenda Mukama bye yali anjambye, naffe ne tutuukirira mukwano gwaffe eyali abeera mu kibuga ekkyo okulaba oba yandiyagadde okuvuga Drenda okwetoloola okumala ennaku ntono okutunuulira ennyumba. Yagamba nti yandiyagadde ennyo.

Bwatyo Drenda yagenda ku mutimbagano n'akola olukalala lw'amaka ng'abiiri mu ttaano ge yali ayagala okutwala okutunulako. Bwe yatuukayo, Drenda yafunza olukalala lwe olw'amayumba abiiri mu ttaano n'atuuka ku attaano agaali gayinza okubaawo era ge yagamba nti ayagala nnyo. Mu kiseera kino, nabuuka wansi ne mmwegattako n'andaga ennyumba ettaano ezo ze yali ayagala ennyo. Twazifunza ezo ettaano ku bbiri—ezo ze yali ayagala ennyo n'ennyumba endala eyali ennungi ennyo naye nga si nnungi ng'eyo gye yali ayagala. Nja kuba nnina okukkiriza nga ndabye ennyumba gye yali ayagala, namanya nti Drenda, era twamaliriza nga tugiteekako okutwaalibwa. Nnyinimu yakkiriza okutuwa era twali mu ndagaano y'okuggalawo amaka gaffe amapya.

Nga wayise wiiki ntono, bwe twali awaka mu Ohio nga tuwummudde, Drenda yassa ekikoowe n'agamba nti, "Eyo y'ennyumba yange!" Nnamugamba nti: "Nkimanyi, eno y'ennyumba yo. Katonda yang'amba nti nnali wa kukugulira amaka go ag'ennyanja wiiki gye nnakusindika ku nnyanja."

Yagamba nti: "Nedda, tokitegeera; eyo ye nnyumba yange." Yagenda mu maaso n'annyonnyola nti yali amaze emyaka egiwerako ng'anoonya amaka mu kitundu ekkyo, era olunaku

lumu ye yalaba ekifaananyi ky'ennyumba gye twali tugula mu kalango k'ebi'obugagga eby'omu ttaka. Bwe yagiraba, ye yagyagala nnyo. Yali ayagala nnyo buli kimu ekigikwatako, ebizimbe bya Spain eby'omu Mediterranean, enteekateeka ya wansi, ekifo, buli kimu. Yajjukira okuteeka engalo ye ku kifaananyi ekyo era ng'agamba nti, "Mukama wange, njagala ennyumba eyo!" Naye yali akimanyi nti ennyumba eyo ya bbeeyi nnyo era ffe twali twawaayo dda ssente zaffe enkalu mu pulojekiti endala, n'olwekyo yasigala atunuulira ennyumba ezaali mu bbeeyi yaffe mu kiseera ekyo. Naye tewali nnyumba ndala yanyiga, era tetwatuukako ku ssa ly'okuteekako omukono ddala ku ndagaano n'emu. Tetwaalina bubeesi na mirembe naye nga kikwata ku nnyumba.

Era olina okumanya nti twasiga ensigo z'ennyumba y'oku bbiici y'ennyanja mu kibuga kino emyaka egisukka mu ebiri emabega. Okwatula kwaffe mu kiseera kino kwali nti tulina ennyumba ya bbiici mu kibuga kino, twakifuna dda, era twakifuna olunaku lwe twakisiga. Nsobola okujjukira ekifo kyennyini n'akaseera ke twakwata mu ngalo ne tukkaanyaako ku lw'ennyumba ya Drenda ku bbiici y'ennyanja. Naye kati nga bwe twali mu ndagaano, Drenda amangu ago yajjukira ekifaananyi kye yali alabye emyaka ebiri emabega n'ategeera nti eno yali nnyumba y'emu, ennyumba ye! Oluvannyuma lw'okunoonyereza ku byafaayo by'ennyumba eno, twakizudde nti nnannyini nnyumba yali mazima yagezaako okutunda ennyumba emyaka mitono emabega, naye teyatunda era n'agiggyako akatale. Wano Drenda we yali alabye ekifaananyi ky'ennyumba eno mu bizimbe byayo okuwandiika olukalala.

Naye nnannyini yo yali asazeewo okuddamu okugiwandiika era kino kye kinnyonnyola lwaki nnalina obwangu obw'amangu okusindika Drenda mu nnyanja nga nnina ebiragiro nti, "Olina okugula ennyumba wiiki eno." Ajja kukugamba nti si y'engeri gye ntera okukozaesa ssente. Ebiseera

bye buli kimu. Ku mulundi guno, ssente zange zaali tezeenyigira mu pulojekiti ndala era zaali weeziiri ku nnyumba. Nkakasa nti abantu bangi abaali batunuulira ennyumba eyo era eyo ye yali ensonga lwaki kyali kya mangu. Ekyewuunyisa, bbeeyi yali tennalinnya okuva bbeeyi eyawandiikibwa emyaka ebiri emabega bwe yasooka okugiraba. Nzirkiriza nti Katonda yali agikutte ku lulwe!

Naye kikiino ekitundu eky'emirundi ebiri eky'emboozzi. Nga ennyumba yaffe eri mu ndagaano nga tukyalinda okuggalawo, twafuna essimu okuva ewa maama wa Drenda. Baali balina amaka mu Canada okumala emyaka 32 egiyise. Twali tubaddeyo emirundi egiwerako okumala emyaka era yayagala nnyo amaka n'ekifo we yali. Awaka gali ku kizinga ku mazzi ddala. Mu butuufu, ennyanja eri ffluuti nga 30 okuva ku ddeeke y'emabega. Bazadde ba Drenda baali bagenda bakaddiwa ne basalawo nti tebaagala ndabirira na nsaasaanya ya maka okutuusa kati obutabawo. Bajja gye tuli ne batubuuza oba twaali twagala okugigula ne njamba nti nedda. Yali ya luvuga lwa ssaawa assatu mu emu okuva e Ohio, era wadde nga nnali njagala nnyo ekifo ekyo, nnali sikiraba okubeera ekintu kye nnali nsobola okukituukako emirundi mingi olw'obudde bw'okutambula.

TOLOWOOZA NTI

EKITUNDU EKY'EMIRUNDI

EBIRI KIKOMA KU KUBA

NA BIBIRI KU KINTU. MU

BUTUUUFU, EKITUNDU

EKY'EMIRUNDI EBIRI KIBA

KYA KUBA N'EBISUKKA

KU BIMALA.

Bwe batyo ne bawandiika ennyumba eno ng'erina omusuubuzi w'ebizimbe, naye oluvannyuma lw'okugiteeka ku katale okumala emyaka ebiri, tewali mugazi yalaze obwagazi obw'amaanyi. Kale kati nga bwe tulindirira okuggalawo ku nnyumba yaffe ku bbiici y'ennyanja, baankubira essimu ne bannyinnyonnyola nti bagezezzaako okutunda amaka gano nga

bigaana era yandibadde mwetegegef u okusala ku bbeeyi mu bitundu bibiri singa twagala okugigula era tugikuumile mu maka. Nga bwe ndowooza, abaana bange baali bakuze nga bagendayo era kifo kirungi nnyo. Bwe tutyo nze ne Drenda twakisabira ne tugamba nti tujja kugitwala. Twalina ssente enkalu ezimala zokka omukono okukola okugula. Ng'oggyeeko ekyo, twali tuguze ennyonyi ya kkampuni yange omwaka oguwedde, ekyatusobozesa okutuukayo mu ssaawa ttaano mu kifo ky'essaawa assatu mu emu ze wali weetaaga mu mmotoka. Ekyo kyafuula okugendayo okubeera ekisoboka ennyo.

Oluvannyuma lw'okuggalawo ku mayumba gombi, nnali ntudde mu wofiisi yange olunaku lumu nga byonna bya mulundi gumu kyankuba nti, "Lindako katono, kino kye kitundu eky'emirundi ebiri!" Mukyala wange yali aloose amaka g'enyanja okumala emyaka. Kati mu bbanga lya myezi ebiri, yafuna amaka ago agali mu kitundu ky'amaserengeta ga Amerika, ekibuguma mu biseera by'obutiti naye nga kibuguma nnyo okukoza ddala ennyo mu biseera by'omusana. Naye amaka mu Canada ge bbugumu erituukiridde mu kyeya naye nga gannyogoga nnyo mu biseera by'obutiti. Twakitegedde nti kati tulina ennyumba y'enyanja ku lwa sizoni zombi. Kisuffu. Mazima ddala twagamba nti, "Ekyo okirabye?" ng'okwo okuggalawo okw'emirundi ebiri kwabaddewo. Ndowooza wandikkirizza kino kirabika era kiwunya ng'ebitundu ebibiri! Kisuffu!

Nkozesezza eby'okulabirako ebiwerako ku ngeri Katonda gye yaleeta ebibiri eby'ekintu-ekimu eri Drenda nange, kye nzikiriza nti Katonda yakozesa okutuleka okulaba obulungi ekitundu eky'emirundi ebiri mu nkola. Naye njagala okkukakasa nti tolowooza nti ebitundu ebibiri nti ekoma ku kuba na bibiri ku kintu. Mu butuufu, ekitundu eky'emirundi ebiri kiba kya kuba n'ebisinga ku bimala. Katonda yali akozesa

ebi'okulabirako bino eby'enjawulo ennyo ey'ebintu ebibiri okukwata ebirowoozo byange ku kitundu eky'emirundi ebiri. Kale ne bwe kiba ki, okubeera n'okuweebwa mu bungi kye kitundu eky'emirundi ebiri. Nsuubira nti okwata amazima g'omugabo ogw'emirundi ebiri n'okuwummula kwa Ssabbiiti. Obulamu bwewuunyisa nnyo mu Bwakabaka! Nga bwe mpandiika essuula eno, ntudde mu maka gaffe e Canada, nga ntunudde mu ddirisa ku mazzi. Waliwo enseenene z'omu nnyanja n'engege ezizannya ku lubalama lwa yaadi abiri mu taano zokka okuva ku nju. Waliwo emirembe, tewali kufuba, kusasulwa, n'omukisa. Ndi ku milimu, okugabana amawulire amalungi ag'Obwakabaka bwa Kitange, omwana mu nnyumba ye, omutuuze w'Obwakabaka bwe obunene, era nnyumirwa nnyo ekitundu eky'emirundi ebiri!

Nze ne Drenda twasobola okuwandiika emboozzi nnyingi nnyo ku ngeri Obwakabaka bwa Katonda n'amateeka agabufuga gakosezza obulamu bwaffe, awamu n'enkumi n'enkumi z'abantu abatuweereza ebbaluwa ku mutimbagano nga balina emboozzi zaabwe. Nga bwe nnagabana, ebintu bino byonna osobola okubisoma mu Bayibuli, naye kinyuma nnyo okulaba Bayibuli ng'ezannyibwa mu maaso go. Akawandiiko ak'ebbali ke nandyagadde okugattako wano.

Ddala zzaala nnyo ku ludda lwange okugamba abantu engeri Katonda gy'atuwadde omukisa nze ne Drenda n'olugendo lwe tutambiliddemu. Abantu emirundi mingi bakitwala mu bukyamu. Oluusi bayinza okulowooza nti twenyumiriza oba okwewaana. Oba balowooza nti twatwala ssente zaabwe ez'ekimu eky'ekumi oba ebiweebwayo byabwe ne tuzisaasaanya ku ffe ffekka. Nsaba mukitegeere nti nze ne Drenda tetuggya ssente ku TV yaffe ku mpewo, era tetuggya ssente zonna mu kutunda eby'obugagga byaffe. Yee, tufuna omusaala, ddala, okuva mu kkanisa gye tusumba. Naye tulina bizinensi era bulijjo tulina, era Katonda atuwa omukisa. Nnali

njagala kukakasa nti omanye emitima gyaffe mu kugabana emboozи zaffe ez'obuntu. Nawulira nga nneetaaga okukubuulira bye tulabye mu butuufu nga bibaawo, n'ebyo Katonda by'atuyigirizza ku bintu ebyo. Ebivuddemu nze bye ngabana naawe si bivuddemu bya Gary ne Drenda Keesee; tetuli balungi bwe tutyo! Nedda, bye tulabye ne bye tunyumirwa biva mu Kitaffe n' Obwakabaka bwe mu bulamu bwaffe. Emboozи zino tuzigabana kubanga twagala muzifune! Hee, twava mu kintu kyonna, era ensonga yokka lwaki mpandiika ekitabo kino eri ggwe! Nze njagala omanye engeri gye kikola osobole okutegeera n'okufuna byonna Katonda by'alina ku lulwo naawe. Kitegeere nti obwavu sibwagala n'obwagazi. Emyaka egy'omwenda egy'okubeera mu situleesi n'okutya buli kiseera byali ggeyeena nnamu ku nsi, mu butuufu! Nsuubira nti ojja kujjukira nti ekiwummulo kya Ssabiiti kyammwe nga bwe kiri ekyange! Mu ssuula eddako, ngenda okukuyamba okutegeera engeri y'okuyingiramu mu kiwummulo kya Ssabiiti.

Akawandiiko ak'ebbali ku ssuula eno. Nga bwe nnaakamaliriza okuwandiika sentensi eyo waggulu, omuwandiisi wange yayingira mu wofiisi yange n'agamba nti bbokisi yange etuuse. Nneewuunya okugiggulawo ne nsangamu emmundu bbiri ennungi ennyo ezikuba amasasi. Weewaawo, ekyo kyali kizzaamu amaanyi! Kyalinga Katonda ng'ateeka "Amiina" ku bye nnali nnaakamala okugamba.

Oluvannyuma lw'ekitabo kino okugenda okukubwa mu kyapa era nga nfunye ebitabo ebyasooka okutikkibwa, nnali nsanyuse okusomesa emisingi gino omulundi ogusoose mu lukungaana lwaffe olw'enkyukakyuka mu Atlanta. Nze era nnali musanyufu nnyo okubeera n'ekitabo kyange ekipyia okutuuka ku bantu. Bwe nnali nga nnetegeka okwolekera wansi mu kisenge ky'abayimbi okwogera, omuwandiisi wange yankubira essimu n'agamba nti waliwo essimu eyali enkubirwa okuva ew'omwami eyali ampadde seti y'emmundu esooka, era

ye yagamba nti yali yeetaaga okwogera nange amangu ago. Bwentyo ne mmukubira essimu ey'amangu. Yali musanyufu nnyo ng'annyonyola nti ye yali yaakagenda mu wofiisi ya UPS era yali ansindikidde emmundu endala bbiri! Ng'oggyeeko ekyo, yaweereza ne Drenda naye emmundu, era olw'okuba yali akimanyi nti tayigga, yamuweereza doola lukumi mu bitaano mu ssente za doola kikumi kikumi. Nakwatibwa ensonyi. Nawulira nga Katonda azzeemu okukakasa kye nnali nkola era, mu ngeri emu, ng'apnjamba okugenda mu maaso. Abantu balina okumanya ekintu kino —Katonda akwagaliza okukimanya! Wamma, bwe natuuka awaka, nacamuka nnyo okuggulawo bbokisi. Nze ne Drenda twafuna emmundu z'amasaki eza Browning ezisinga obulungi ezikwatagana waggulu ne wansi ze nnali ndabye. Zombi zaali mpya ddala. Nnalina ne Browning eya zaabu semiautomatic abiri ey'ekyuumma era awo, ddala, Drenda yalina ddoola ze lukumi mu bitaano. Ekitundi eky'emirundi ebiri!

Oyinza okuba nga weebuuza lwaki emmundu ennyingi ennyo. Mu bulungi, nnina okukkiriza nti kati nnina obubundu obumpi obulungi bungi nnyo, si za bbeeyi ntono nazo, era nange ne mbuuza ekibuuzo kye kimu. Katonda yankeeza nti yali ansindikidde emmundu nnyingi nnyo ez'ebbeeyi ennyo era ennungi okundagila ddala engeri eby'obugagga bye gye byali ebinene, nti obugabirizi bwe busukkulumye ki nze kye nnasuubira era n'okutuusa kati kisukka ku kusimattuka. Nze nkifuna! Nze nkiraba!

ESSUULA 10

EKYAMA KY'EKITUNDU EKY'EMIRUNDI EBIIRI

Kati mmaze okukwata ku kiwummulo kya Ssabbiiti kye ki n'engeri gye kisoboka okuyita mu kitundu eky'emirundi ebiri. Ekibuuzo ekisaanidde okubeera mu birowoozo byo kiri nti, "Nkwata ntua mu mugabo ogw'emirundi ebiri?" Wamma, ndi musanyufu nti obuuzziza! Okusobola okufuna eky'okuddamu mu kibuuze ekkyo, ka tugende tuddeyo ku mboozi Yesu bwe yaliisa abasajja enkumi taano emigaati etaano n'ebyenneyanja bibiri.

Mu kiseera kino obudde bwali buyise, abayigirizwa be ne bajja gy'ali. "Kino ekifo kya mukyaalo nnyo," bwe baagamba, "era obudde bwakeereye dda nnyo. Musindike abantu bagende ebyalo n'ebyallo ebiriraanyewo beegulire eky'okulya." Naye n'addamu nti, "Mwe mubawe eky'okulya."

Ne bamugamba nti, "Ekyo kyanditutte emyezi munaana eg'yomusaala gw'omusajja! Tugenda kugenda tusaasaanya ssente ezo zonna ku mugaati tugubawe balye?" "Mulina emigaati emeka?" bwe yabuuzziza. "Genda olabe." Bwe baakizuula, ne bagamba nti, "Etaano—n'ebyenneyanja bibiri."

Awo Yesu n'abalagira abantu bonna batuule mu bibinja ku muddo omubisi. Bwe batyo ne batuula mu bibinja by'ebikumi

n'amakumi ataano. Okutwala emigaati etaano n'ebyenneyanja ebibiri n'atunula waggulu mu ggulu, n'amwebaza n'amenya emigaati. Awo n'abiwa abayigirizwa be okubiteeka mu maaso g'abantu. Era n'ebyenneyanja byombi yabigabanyaamu mu bbo bona. Bonna balya ne bakkuta, abayigirizwa ne balonda kkumi na bibiri ebisero ebijudde emigaati n'ebyenneyanja ebimenyese. Omuwendo gw'abasajja abaali balidde gwali nkumi taano.

— Makko 6:35-44

Twayogedde emabegako ku mboozi eno, naye waliwo obubonero obunene ddala wano ku kitundu eky'emirundi ebiri.

**WALIWO ENGERI ESINGA
OBULUNGI EY'OKUBEERA
N'OBULAMU OKUSINGA
OKUGENDERERA
OKUBEERA OMUMATIVU.
TOSOBOLA KUZIMBA
BINGI NG'OLINA
ENDOWOOZA EMATIDDE.
OKWOLESEBWA KUKYALI
KUKOMA KU DDAALA
ERIMATIVU ERY'OKUSSA
ESSIRA KU LEERO
LWOKKA.**

tusobola okujaguza Obwakabaka n'engeri gye butambulamu. Naye okuliisa abantu si kifaananyi kyonna eky'ebyo ebyabaddewo, era bw'okomaawo, ojja kusubwa ebitundu ebibiri.

Ka tveyongereyo katono okusima. Bonna balya ne bakkuta, abayigirizwa ne balonda ebisero kkumi na bibiri

Mu mboozi eyo, Yesu yakubisaamu emigaati n'ebyenneyanja mu ngeri esukkulume ku butonde, era abantu bona balya okutuusa lwe baakkuta. Nze nkitwala nti waaliwo okwetoloola abantu emitwaalo ebiri nga kuliko abakyala n'abaana; era nti abantu bangi okuliisibwa okuva ku migaaati etaano n'ebyenneyanja bibiri okutuusa buli omu lwe yakkuta kintu kya Katonda kyennyini awatali kubuuusabuusa. Era olw'ekyo,

eby'ebitundutundu by'omugaati n'ebyenneyanja ebisigalidde.
Omuwendo gw'abasajja abaali balidde gwali nkumi taano.

Kale ekiwandiiko kitugamba ki? Nti buli omu bwe yamala okumatira, ebisero kumi na bibiri ebijjudde omugaati n'ebitundu by'ebyenneyanja byalondebwa. Ennyinnyonyola y'ekitundu eky'emirundi ebiri kwe kuba n'ebisinga ku kimala. Ebimala bimatizibwa, naye ebisero kumi na bibiri bisigaddewo oluvannyuma lw'abantu okukkuta kye kitundu eky'emirundi ebiri, ekisukka ku kimala. Nsaba enjawulo eyo etereere mu kutegeera kwo okumala akaseera katono. Njagala ofune ekifaananyi ekitegeerekeka obulungi eky'olunyiriri olumativu ebitundu ebibiri mu birowoozo byo. Sirina budde wano kugenda mu buziba bungi ku ngeri Yesu gye yaleeta amaanyi g'Obwakabaka mu mbeera eyo okusobola okutuukiriza ekitundu ekisooka eky'embooz eno—abantu enkumi taano nga bamativu. Naye ennyinnyonnyola mu bujjuvu osobola okugisanga mu kitabo ekisooka mu lunyiriri luno, ekiyitibwa *Enkyukakyuka yo mu by'ensimbi: Amaanyi g'obwesigwa.*

Wabula njagala okussa essira ku kitundu eky'emirundi ebiri, okujjula, n'engeri gye kibeera kyaliwo mu mboozi eno. Yee, embooz eyeeuwunyisa—abantu emitwaalo ebiri bonne bamativu, Weewaawo! Naye waliwo ekisingawo mu Bwakabaka okusinga ku kumatira, wadde nga ggwe mazima ddala weetaaga okumatizibwa nga tonnagenda mu maaso ku kujjula paka kuyiika. Okubeera omumativu kinene, naye ate enky? Kye ngezaako okwogera kiri nti ekigendererwa kyo bwe kiba kya kukkuta bukkusi, kiki ekibaawo ng'ozzeemu okulumwa enjala? Abakristaayo bangi bwe batyo baali mu mbeera y'okumatizibwa naye nga basubwa ekitundu eky'emirundi ebiri. By'ebitundu ebibiri ebileeta ekiwummulo kya Katonda eky Ssabbiiti. Okubeera omumativu kutereeza

kwa kaseera buseera. Bwe kityo tekigonjoola kizibu ky'okugaba. Okumanya nti ojja kuddamu okulumwa enjala wadde so nga mu kiseera kino tolumwa njala kikyaggulawo oluggi lw'okutya, ekikuleetera okudduka n'okukola n'endowooza y'okusimattuka. Nedda, waliwo engeri esinga obulungi ey'okubeera mu bulamu okusinga okugenderera kwokka ku kubeera omumativu. Tosobola kuzimba bingi ng'olina endowooza emmativu. Okwolesebwa kukyaliko ekommo ku ddaala erimativu ery'okussa essira ku leero lwokka. Okubeera bubeesi ng'omatisidde ng'ekiruubirirwa kikyali kiuubirirwa kya kusimattuka mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okukola ennyo okulumwa n'okutuuyana.

Omumativu alya olwa leero; ekitundu eky'emirundi ebiri kizimba enky!

Ka mbawe eky'okulabirako ku ngeri obuwangwa n'abasinga obungi mu kkanisa gye balowoozamu. Buuza omuntu yenna engeri gy'ali mu by'ensimbi ojja kufuna eby'okuddamu bingi, tomanya nga si bingi ebirungi. Naye bw'ofuna ekilungi, omuntu akugamba nti, "Tugenda bulungi," babuuze nti, "Kale mumaze bbanga ki ng'ennyumba yammwe esasulwa?" Ob'olyawo bandikutunuulidde butunulizi ne bagamba nti, "Kale, ennyumba yange tesasulwangako. Nnali ntegeeza nti tusasula ebisale byaffe byonna ate nga tulina ne ssente mu bbanka." "Kilungi!" ogamba nti, "Mwe bakulu ddala mukola bulungi. Mbuulira, olina doola nga omutwaalo gumu mu bbanka?" Kya lwatu, tewali yandibuuuzizza kino, ndowooza, naye singa okibuuza era ne baddamu, bandigambye nti, "Nedda, naye tulina doola lunaana." Nkakasa, abantu bano balowooza nti bakola bulungi nnyo mu by'ensimbi kubanga balina mmotoka ennungi, ennyumba ennungi, ne ssente entono mu bbanka. Babeera mu bulamu obw'obumativu. Naye waaliwo ekisingaawo! Ogamba

otya ng'ennyumba yo esasulwa ng'olina ne ddoola emitwaalo kumi mu bbanka, oba doola emitwaalo ataano mu bbanka? Ekyo kyandibadde kifaananyi ekisukka ku kimala eky'obulamu eri abantu abasinga obungi. Okumatizibwa kinene era kyetaagisa, naye okubeera n'ebisero kumi na bibiri eby'omugaati n'ebennyanya mu kifo awaterekewa emmere kisukka ku kimala, era waliwo emirembe!

Natuula ne kasitoma olunaku lumu era nga nteesa naye ku by'ensimbi bye. Nga bwe nnali nga mpita mu mabanja ge, nnakiraba nti yalina ebbanja lya ddoola ng'emitwaalo ena ku kaadi z'okuwola. Era nga nze bwe nnali mpita mu by'obugagga bye, nnalaba ng'alina ddoola ng'emitwaalo ena mu kaasi mu ceeke ye akawunti. Nnamugamba nti: "Jowe, kino kya kasazo. Olina ssente enkalu okusasula kaadi zo ez'okuwola ssente ssatu mu bujuvu. Amagoba go ku bbanja lya kaadi y'okuwola gali ebitundu kumi na munaana ku buli kikumi, ate go amagoba g'akawunti ya ceeke gali ekitundu kimu ku buli kikumi. Sasula kaadi z'okuwola n'ensimbi enkalu! Naye ggwe omanyi ki? Jowe yagamba nti ekyo yali tayagala kukikola. Natuula awo nga nsobeddwa, ne mmubuuza lwaki. Yagambye nti ssente enkalu okubeera ku akawunti ye eya ceeke kyamuleetera okuwulira ng'alina obukuumi era mu by'ensimbi omugagga ennyo. Namutunuulira butunuulizi. "Otegeesa ki nti kikuleetera okuwulira ng'omugagga? Kino kifuulannenge. Wadde nga doola emitwaalo ena ozilina ku akawunti yo, ddala tolina ddoola emitwaalo ena kubanga obanjibwa kkampuni zo eza kaadi z'okuwola ddoola emitwaalo ena. Endowooza yo ya bulimba, era osasula ssente nnyingi okukkiriza obulimba." Twanyumya okumala essaawa ng'emu, era teyasobola kutegeera nsonga lwaki yandirowoozezzaako waakiri okuteeka ebisinga obungi ku biri ku akawunti ze eza ceeke ku bbanja, lye yanzijukiza nti yali akoledde nnyo. Nalekulira oluvannyuma lw'essaawa endala n'adda eka.

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

Yalimbibwa; teyalina bukuumi bwonna mu kugezaako okukuumma ssente ezo mu akaunti ye eya ceeke . Oo, nkimanyi kyawulikika bulungi nga sitatimenti eyo ejja mu bbaluwa eyo eyalaga nti ddoola emitwaalo ena mu bbanka. Naye okusobola okufuna ekifaananyi ekituufu ku kifo we yali, yali yeetaaga okuggulawo n'ebisale bya kaadi z'okuwola.

Okumatizibwa kinene nnyo, era kiyinza okukusikiriza okuwulira obukuumi obw'obulimba. Okwetaaga okutunula wansi mu kkubo katono n'omanya nti by'omaze okulya tebijja kusobola kukuwa by'olina mu ssaawa ntono. Ojja kuddamu okulumwa enjala. Bw'onoonya eky'okugonjoola eky'amangu kyokka, okumatizibwa okw'amangu okw'okugaba, ogenda kusubwa ekintu kyokka ekiyinza okukyusa obulamu bwo mu butuufu—eky'ebitundu ebibiri.

Ffenna bwe twakulira mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'ebiensimbi ey'okutegana okuluma n'okutuuyana, twaloota ekintu kimu, okulekeeraawo! Kino nakyogerako mu ssuula ez'emabega. Tetwalootanga mulimu mulala oba omukisa omulala kubanga, mu butuufu, ffe twaali tuzitoowereddwa dda obulamu era nga tumala gakwatilira okutuusa mu luwummula oluddako. Olaba abaddu tebaloota mirimu mngi. Abaddu baloota ekintu kimu—ekkiro ky'Olw'okutaano, so si ku Mmande ku makya. Lwaaki? Kubanga abaddu baloota ekintu kimu kyokka—okulekeeraawo. Wuliriza, endowooza esukkiridde era “sisobola kulindirila kulekeeraawo” tegenda kukutwala wantu wonna. Malayika ne bwe yandizze mu kisenge kyo n'akugamba ekirowoozo okuva eri Katonda, endowooza yo yandibadde ekyakuziyiza. Kino kiwandiike.

OLINA OKULABA OKUSSUKA KU KUMATIZIBWA OKUWAMBA EBITUNDU EBIBIRI!

Ekigambo kino kye kisumuluzo ky'ekitundu eky'emirundi ebiri. Nkimanyi nti tekikola makulu mangi mu kiseera kino,

naye kijja. Okukulaga kye ntegeeza, njagala kukuba eriiso limu elisingawo ku mboozi y'okuliisa abantu enkumi taano okuva mu kitabo kya Yokaana, mu kifo ky'ekitabo kya Makko.

*Mu ndowooza ya Yokaana ku mboozi eno, tusanga embooz
y'emu naye nga mulimu ebintu ebitonotono bye tutasanga mu
nkyusa ya Makko. Oluvannyuma Yesu n'addir emigaati,
n'amwebaza, n'agabira abo abaaliwo nga batudde nga bwe
baayagala. Yakola kye kimu ku byennyanja. Bwe baali bona
balidde ekimala, n'agamba abayigirizwa be nti,
"Mukujjaanye ebitundu ebisigaddewo. Tewali kintu kyonna
kyakwononebwa."*

— Yokaana 6:11-12

Mu nkyusa eno ey'embooz, tulaba nti Yesu ye yabagamba okugenda era okukujjaanya ebitundutundu, oba obutundutundu, so tewali kintu kyonna kyonoonebwa. Njagala okifune. Yalina okukibagamba bakikole kubanga tebaalaba mukisa. Weteke ggwe kennyini mu ngatto zaabwe. Okkuse era omatidde, era ky'oyagala okukola kwe kweebaka wansi n'ofuna akaseera akatono. Olw'okutendekebwa kwo okw'endowooza ey'ekikolimo ky'ensi n'obuddu, bw'oba omatidde, kye kiseera okukikomya. Olaba endowooza y'abaddu ekola ng'erina okukola yokka, ate bweba telina, bweba ematidde, eyimirira. Yesu yalina okubagamba okukujjaanya ebyo ebyali mu maaso gaabwe. Ebitundutundu byali bibeetoolodde ku ttaka, naye nga tebaafuba kubilondawo. Naye ate, mu birowoozo byabwe, kiki ekyali ebitundutundu eby'omuwendo wamma naye okubilekera ebinyonyi?

Yesu yali agezaako okubayigiriza ekintu, ekintu ekikulu ennyo. Yesu alina kye yayogera oluvannyuma lw'okubagamba okukung'aanya ebitundutundu, obutaleka kintu kyonna kwonooneka! Naye ekyo kitegeeza ki? Buli muntu akkuse, buli omu amatidde, era tewali ayagala mugaati mulala

n'ebyenneyanja, bulungi waakiri mu kiseera kino. Naye wano we wali ekizibu—tewali kuwummula kwa Ssabbiiti nga tokunyanyaizza bingi okusinga bye weetaaga. Abayisirayiri bwe baakunyanya emmaanu ku lunaku olw'omukaaga, baalagirwa okukung'aanya ebisinga ku bye baali beetaaga. Bano okukung'aanya ebisingawo okusinga bye baali beetaaga ku lunaku olwo ne kifuuka eky'okulya kyabwe ku lunaku olw'omusantu, olunaku olw'okuwummula. Yesu yali ayigiriza abayigirizwa be okutunula emabega nga bamativu n'okulaba enteekateeka enzijuvu ey'Obwakabaka. Nate, tosobola kuzimba na bumativu, naye osobola okuzimba n'ebitundu ebibiri. Omukkufu alidde omugaati gwa leero naye ebisero kumi na bibiri ebisigaddewo bikuwa eby'okulondako eby'enky.

Wano waliwo omusingi omukulu nze ggwe njagala olabe. Wadde ng'abayigirizwa tebaalaba bitundutundu ebyo okutuusa Yesu lwe yabibalaga, **Katonda yali yabawa dda ekiwummulo kya Ssabbiiti**, omugabo ogw'emirundi ebiri. Tebakiraba bulabi . Obwakabaka bwali bwawadde dda emmere, ne bukubisaamu emigaati n'ebyenneyanja, era ne buliisa abantu abo bona — naye Obwakabaka bulijo buwa omugabo ogw'ebitundu ebibiri. Katonda tagenda kumala gagabira mumativu; **Bulijo ajia kkugabira ebisinga ku bimala**. Ensonga eri nti oyinza okuba nga tokiraba!

Muwe, era mujja kuweebwa. Ekipimo ekirungi, ekinyigirizibwa wansi, ekikankanyizibwa wamu era n'okudduka, kujja kuyiibwa mu kifuba kyo. Kubanga n'ekipimo ky'okozesa, kijja kuba bwe kityo kipimiddwa gy'oli.

— Lukka 6:38

Muwe era mujja kuweebwa, ekipimo ekirungi, nga kinyigiddwa, nga kinywezeddwa wamu. Naye wano si we

wakoma olunyiriri luno. Ekipimo kyo ekinywezeddwa wansi ne kikankanyizibwa wamu y'enteekateeka yo ey'olunaku olwo.

Naye olunyiriri lugenda mu maaso ne lugamba nti, “n’okudduka!” Okuddukila waggulu kwe kudduka ebitundu bibiri. Katonda bulijjo agaba ekitundu eky'emirundi ebiri, tekirimala bumazi ekimala!!!! Naye singa ggwe ekyo wali tokimanyi, era n’empeke eddukila waggulu, oyinza okumala okugireka n’egwa ku ttaka nga bwe wali omaliridde ddala ku kitundu ekimativu ekyali mu maaso go era nga teweetegese kukwata kukulukuta. Mu kukola ekyo, wandilemereddwa okukwata era onyimirwe ekitundu eky'emirundi ebiri. Naye bw’oba otegedde engeri Obwakabaka gye butambulamu, okumanya ebikwata ku nteekateeka eyo mu bujuvu era ng’osuubira, wandibadde mwetegefu okukola era okuwamba byonna Katonda by’abawa.

Ka mbawe eky’okulabirako ekirala.

Simooni n’addamu nti, “Mukama, tukoze nnyo ekiro kyonna era tetulina kye twakutte. Naye olw’okuba oyogera bw’otyo, nja kusuula obutimba.” Bwe baamala okukikola, ne bakwata ekintu ng’ekyo ebyennyanya ebingi obutimba bwabwe bwe bwatandika okumenyeka. Bwe batyo ne bakolera akabonero eri bannaabwe mu lyato eddala okujja okubayamba, ne bajja ne bajjuza amaato gombi ne gajjula nnyo ne kiba nti gatandika okubbira. Simooni Peetero bwe yalaba ebyo, n’afukamira ku maviivi ga Yesu n’agamba nti, “Genda okuva wendi Mukama; Ndi musajja mwonoonyi!” Kubanga ye ne banne bona beewuunya nnyo okukwata ebyennyanya bye baali bakutte, era ne Yakobo ne Yokaana, batabani ba Zebbedaayo, bannaabwe ba Simooni.

— Lukka 5:5-10

Kino kitundu ku mboozi gye twasoma emabegako. Peetero yalina amaato abiri nga kumpi gabbira n’ebyennyanya

olw'Obwakabaka. Kino kyali kikontana n'engeri gye yategeeramu okuvuba era kyamwewuunyisa. Naye kiki ekyandibaddewo omulundi oguddako Yesu bwe yagamba nti, “Hee, Peteero, fuluma eyo mu mazzi amawanvu, era ojja kusobola okukwata bingi bwe bityo ebyennyanya nga by’oyagala”? Olowooza yanditutte amaato abiri? Nze mbuuusabuusa. Yandibadde akujjaanya amaato mangi nga bw’asobola okwewola ku mikwano gye. Lwaaki? Kubanga yandibadde n’okusuubira n’okumanya okw’enjawulo ku ngeri Obwakabaka gye bukolamu.

Ensonga y’okukubaganya ebirowoozo kuno kwonna kwe kukakasa nti otegedde nti toli kulaba nteekateeka yonna Katonda gy’asindika. Kya Iwatu nti ebiseera ebisinga okugaba okwo tekujja kuba mu ngeri ya ssente za doola embisi. Naye kijja kuba mu ngeri y’ebirowoozo, okulondebwa okw’obwakatonda, n’obulagirizi okuva mu Mwoyo Omutukuvu. Bwe tuba nga tetwetegese nga tutegedde bulungi ekitundu eky’emirundi ebiri, tujja kutambulira ddala kumpi nabo olw’okutendekebwa kwaffe okw’okusimattuka ekikolimo ky’ensi.

Mu mboozi y’omugaati okweyongera, Yesu agezaako okuyigiriza abayigirizwa be engeri Obwakabaka gye bukolamu, kiki kye tusuubira, ne kye tusuubira. Kubanga endowooza yabwe ey’obuddu teyalaba busobozi bwa mugaati gwonna nga gugalamidde awo, Yalina okubatendeka okutunula: “Olaba ki? Laba! Toli kulaba byonna Katonda by’akutegekedde.”

Njagala okukujukiza Okuva 16 okumala akaseera nga waliwo ekintu ekirala kimu nze kye njaagala okukulaga.

*Buli ku makya buli omu yakujjaanyanya nga bwe yali
veetaaga, era ng’enjuba egenda ekula mu kwookya,
n’esaanuuka. Ku lunaku olw’omukaaga, baakujjaanya
emirundi ebiri—omma bbiri buli muntu—n’abakulembeze*

EKYMA KY'EKITUNDU EKY'EMIRUNDI EBIIRI

b'ekibiina bajja kino ne bakitegeeza Musa. N'abagamba nti, "Bw'ati Mukama bwe yalagira nti: 'Enkya lunaabeera lunaku lwa kuwummula, Ssabbiiti entukuvu eri Mukama. Kale fumba ky'oyagala okufumba era osiike by'oyagala okufumba. Buli kisigaddewo mukitereke era mukikuume okutuusa ku makya.'"

Bwe batyo ne bagikuuma okutuusa ku makya, nga Musa bwe yalagira, n'etawunya wadde okuvaamu envunyu mu yo. Musa yagamba nti: "Mugirye leero, kubanga leero Ssabbiiti eri Mukama. Tojja kusanga kintu kyonna ku ttaka leero. Mulina okugikung'aanya ennaku mukaaga, naye ku lunaku olw'omusanvu, Ssabbiiti, tewajja kubaawo."

Naye, abamu ku bantu ne bafuluma ku lunaku olw'omusanvu okugikung'aanya, naye tewali n'omu yasanzeoyo. Awo Mukama n'agamba Musa nti, "Olituusa wa okugaana okukuuma ebiragiro byange n'ebiragiro byange? Kijjukire nti Mukama yabawadde Ssabbiiti; y'ensonga lwaki ku lunaku olw'omukaaga akuwa omugaati okumala ennaku bbiri. Buli muntu alina okusigala w'ali ku lunaku olw'omusanvu; tewali agenda kufuluma." Awo abantu ne bawummula ku lunaku olw'omusanvu.

—Okuva 16:21-30 (emmaanu)

Nga bwe tubadde tugamba, ekitundu eky'emirundi ebiri kye kyasobozeesa ekiwummulo kya Ssabbiiti. Naye ekyewuunyisa, wadde nga Katonda yali yawa dda ekitundu eky'emirundi ebiri ku lunaku olw'omukaaga, bangi ku bbo baafuluma okuginoonya ne batagisangayo ku Ssabbiiti. Si nti Katonda teyali mwesigwa okugibagabira. Baali tebakiraba bulabi kubanga tebaalina kutegeera kutuufu ku bitundu ebibiri ebyaawebwa ku lunaku olw'omukaaga. Baali bakunjaanyizza ebimala olunaku lumu lwokka, nga bulijjo. Kati, olw'okuba enjala ebaluma ku lunaku olw'omusanvu, tebaasangayo n'akatono. Tomanya mu ndowooza yaabwe Katonda yali alemeddwa okubawa. Naye Katonda yali tannalemererwa; baali tebamanyi bumanya musingi gwa kitundu kya mirundi ebiri.

Singa bandibadde bakimanyi, bbo bandibadde betegese mu ngeri ey'enjawulo.

Abantu bameka leero abataayaaya nga bagezaako okunoonya bye beetaaga, nga tebamanyi nti Katonda yakiwereeza dda? Ndowooza ddala kinyuma mu kitundu kino nti Mu butuufu Katonda munyiivu gye bali olw'obutakung'aanya kimala!!!! Nze nneebuuza nti ekyo kyandibadde kitya okubuulira mu makanisa gaffe.

Kati oyo agaba ensigo eri omusizi n'emmere ey'okulya naye aija kukugabira era akwongere etterekerero lyo ery'ensigo era aija kugaziya amakungula g'obutuukirivu bwo. Ojja kufuulibwa omugagga mu buli ngeri osobole okuba omugabi ku buli mukolo.

— 2 Abakkolinso 9:10-11

Pawulo mweruufu nnyo wano nga bwannyonnyola Obwakabaka bw'ekiddirira kya Katonda nga bwebiri ebiligga mu buli ngeri osobole okuba omugabi ku buli mukolo. Mukwano gwange, ekyo kyetaagisa ekitundu eky'emirundi ebiri. Tosobola kuba mugabi ku buli mukolo nga tolina bisukka ku bimala.

Mu ssuula ey'emabega, nababuulira engeri bizinensi yange gye yagenda okuva ku kuddukila ku bukadde bussatu ku buna obwa ddoola eddaala ly'okufulumya omwaka n'omu ku bakitunzi baffe ku kuddukila waggulu w'obukadde kumi na kamu omwaka ng'omutunzi y'omu. Okweyongera kuno kwonna kwaliwo mu kiseera kya mwaka gumu gwokka. Era nakubuulira engeri ekyo gye kyaaliwo, nti Katonda yampa ekirooto ekiro era nang'amba engeri y'okukikolamu. Naye kati nneetaaga okukubuulira bye yang'amba kubanga kati bijja kkola amakulu gy'oli. Mu kirooto kyange, Yampa buwi bigambo bisatu. Ekyo kituufu, ebiligambo bisatu busatu.

Ebigambo ebyo ebisatu byakyusa enyingiza yange n'obutitimbe bwa ddoola omwaka ogwo nga sikola kutunda oba okulanga okusinga bwe nnali nakola edda. Tewali kye nnakyusa ku nkola ya kkampuni yange okuggyako nze. Ebyo ebigambo ebisatu byampa endagiliro y'okukyusa engeri nze ku lwange gye nnali nkola ekintu, era enkyukakyuka eyo yakubisaamu emirundi egisukka mu ena bizinensi yaffe n'enyingiza yange. Ebigambo ebisatu bye biki?" bw'obuuza. Kino kyokka —Kwata Ako Akaseera!

Yee, kwata akaseera ako. "Ekyo ky'ekyo? Ebigambo ebyo ebisatu bye byakola ebyo byonna?" Yee, byaakola. Bw'omala okutegeera nti Katonda BULIJJO asindika ebitundu ebibiri n'Enteekateeka ye, ojja kutegeera bye yali aŋjamba. Kkampuni yange okufaananko ne kkampuni zonna ezitunda, ekola amagoba ng'eyamba abantu.

Kkampuni bw'esinga okuba mu kuyamba abantu, gye bakoma okukola ssente ennyingi. Wadde nga kino kituufu, era kituufu nti amakampuni mangi agatunda galemererwa okutuukiriza ebyetaago bya bakasitoma baabwe oba nga bayita

MUKAMA YALI

AHHAMBA NTI

OKUJJULA,

EKIWUMMULO KYA

SSABBIITI, KYALIWO DDA,

YALI YAKITEEKAWO DDA.

NNALI SIKIRABA KYOKKA!

mu kugoberera obubi
n'okuweereza bakasitoma oba
obutaba na kugoberera
n'okufuna bakasitoma abapya
eri kkampuni eno. Mu mbeera
yaffe, twali bbize nnyo, era
wadde ng'ekyo tekyali kibi, ffe
oluusi tettawa budde bwa
kuddamu bwa mangu bwe

nnandiyagadde okulaba ku lwa bakasitoma baffe. Nze ku lwange nkola ne bakasitoma baffe abasiga ensimbi era nkyagala nnyo. Naye kubanga pulogulaamu yange, omuntu ayinza okubeera kasitoma w'okusiga ensimbi bw'ayitamu n'ankwasibwa mu buntu okumutuukilira, oluusi sifuna

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

kuddamu okwo okukolebwa mu ssaawa abiri mu nnya ezisooka. Ebigendererwa byange birungi naye sikikola bukozi.

Nga bw'omanyi abantu bwe baba babuuza ebibuuzo, kkampuni y'eba egaba eby'okuddamu ebigenda okufuna bizinensi yaabwe. Oluusi okulwawo okuddamu okuyita omuntu ayinza okubaawo kasitoma okukubaganya ebirowoozo ku byetaago bye eby'okusiga ensimbi ku bwabwe kiyinza okulwawo ennyo. Baali basobola okukubira omuntu omulala essimu eyali asinga okubeerawo okuddamu ebibuuzo byabwe. Waliwo ebintu bingi ebiyinza okutambula obubi, naye eky'okugonjoola kyandibadde kubeerawo n'oddamu ng'abantu baagala okumanya. Kale Mukama bwe yampa ebigambo ebyo ebisatu, nnamanya kye bitegeeza. Nnalina okutunuulira ebintu mu ngeri ey'enjawulo singa ddala nnali ngenda kubeera waggulu ku siteegi eyo, mu kumi abasinga era nfune bbonuusi eyo eya doola emitwaalo ekkumi. Nnalina okukwata akaseera ako! Bwentyo nnakola enkyukakyuka mu ngeri gye nnali nkola ebintu. Nakola etteeka nti singa wabaawo omuntu yenna ankubira essimu okufuna amagezi ku by'okusiga ensimbi, nze njja kumukubira essimu mu ddakiika bbiri oba ssatu, bwe kiba kisoboka, era nnagendanga nabo amangu ago. Bakasitoma bange bali mu ggwanga lyonna era okwewaayo kuno kwe kwali kugenda okuba okuzibu okukuuma. Naye nnali neewaddeyo okukikola. Nakubira manejja wa kkampuni yange essimu ne mmubuulira Katonda bye yali ayogedde n'amugamba nti abakiise bange bona abategeeze balina endowooza y'emu ey'okukwata buli mukisa nga guzze. Bwe kiba nti omwaka ogwali guwedde, twakola obukadde obusukka mu kumi na kamu obwetaagisa okubeera mu kumi abasinga eri omutunzi oyo. Naye ng'oggyeeko ekkyo, twali tufunye ne bizinensi endala mu bukadde n'obukadde eri abatunzi baffe abalala.

Wano waliwo akaseera akanene ak'okubikkula. Tetwakola kintu kya njawulo wabula twaddamu buzzi mangu bwe twalina

kasitoma eyali ayagala okwogera naffe. Olaba Mukama yali anqambba nti okujjula, ekiwummulo kya Ssabbiiti, kyaliwo kuva dda, Yali yakiwaayo dda. Nze nnali sikiraba bulabi! Kale tewali tteeka lya Bwakabaka lya mirundi ebiri ku ngeri y'okussaawo etteeka ly'ebitundu ebibiri. Ekitundu eky'emirundi ebiri bulijjo kibeerawo. Katonda bulijjo agaba ku mutendera gwa mirundi ebiri ogw'ekitundu.

**KATONDA TASINDIKA BUGABIRIZI BWA LEERO
BWOKKA. YE BULIJJO AWEEREZA EBITUNDU
EBIBIRI NABWO!**

Nate ekizibu kyaffe kiri nti tetulaba bulabi kitundu kya mirundi ebiri.

**Naye ekizibu ekisinga obunene kwe kuba nti twali
tetumanyi na kumanya kukinoonya!!!!**

Njagala nnyo ebyo Yesu bye yagamba nti, “Tewabaawo kintu kyonna kyonoonebwa!” Katonda byonna yabiwereeza, era ayagala byonna obeere nabyo. Yali munyiivu nti abantu baali bafulumye nga banooanya maanu ku lunaku olw’omusantu bwe Yali yagiweereza dda. Yajjukiza Musa nti yamuwereeza ku lunaku olw’omukaaga kale bbo baali basobola okumufuna ne banyumirwa ekiwummulo kya Ssabbiiti.

Mu bukulu, Yali abagamba nti, “Ssabbiiti si yange, yammwe. Eno y’ensonga lwaki nakuwereeza omugabo ogw’emirundi ebiri.” Osobola kumpi okuwulira Yesu ng’ayogera ekintu kye kimu. “Mwe bakulu, mulonde ebitundutundu ebyo, mubifune byonna. Katonda yabawereeza mulonde musobole okunyumirwa ebitundu ebibiri ne mufuna okuwummula.” Mu mboozi ya Yesu okuliisa abantu enkumi taano emigaati etaano n’ebiyennyanja bibiri, abayigirizwa

tebaalaba bitundutundu ebyo. Baali tebabinoonya wadde. Naye Yesu bwe yabagamba bye balina okunoga era amakungula tegaasubwa. Leero Omwoyo Omutukuvu ali kutuyamba tulaba ebituyiseko nga tumatidde ne tukwata ekitundu eky'emirundi ebiri. Ajja kutusongako ebintu ebyo bye tutalaba oba tunaamubuuza. Ekisumuluzo kye nsuubira nti tuyize okutuusa kati kiri nti ebitundu ebibiri byakuweebwa dda; olina kubikwata bukwaasi. Kubanga ekitundu eky'emirundi ebiri kwe kutoloka KWOKKA okuva mu nkola y'ekikolimo ky'ensi ey'okukola

EKIGENDERERWA KYA

SITAANI KWE

KUKUKUUMA

NG'OMENYESE ENNAKU

ZONNA EZ'OBULAMU

BWO N'OKUFUUKA

OMUDDU W'OBULAMU

OBUTONO

OBW'OKUWONAWO NGA

TOLINA BUYINZA.

ennyo n'okutuuyana okulumma,

Sitaani takyaagala. Oo, ayinza

okugezaako okumatiza

Abakristaayo nti bwe baba nga

basasula ebisale byabwe

byokka, okukola emirimu ebiri

okusobola okukwatagana,

byonna bikola bulungi. Naye

Omukristaayo nti alina ssente

okuwagira Obwakabaka bwa

Katonda era n'obulamu

obutaliimu kutya na

kweraliikirira bya ssente —kati ekyo kwe kugamba omuntu gw'ayagala okukomya. Ekigendererwa kya Sitaani kwe kukukuma ng'oli mwaavu ennaku zonna ez'obulamu bwo era ng'oli muddu w'obulamu obutono obw'okusimattuka nga tolina buyinza bwonna. Ssente ge maanyi! Sitaani yandiyagadde okukulemesa omukisa gwa Katonda mu butuufu. Eno y'ensonga lwaki kye Nnaatera okukugamba kikulu nnyo ggwe okukitegeera.

Ebitundu ebibiri bikwekeeddwa!

Kale, kye kiseera okuwa abayigirizwa okuwummulumu. Waaliwo ensonga lwaki tebalaba kujjula. Mu bulungi, kya lwatu, nga bwe tubadde tugamba, baali tebatunula, naye ddala waaliwo ensonga endala. Mu budde obwa bulijjo tositura bitundutundu! Ntegeeza, mu birowoozo byabwe, omugaati n'ebitundu by'ebyenyanja ebyali bigalamidde byali bitundutundu byokka. Lwaki ekinusu Peetero kye yali yeetaaga okusasula emisolo gye kyakwekebwa mu kamwa k'ekyennyanja? Ani yandirowoozezza okutunulayo? Ani yandirowoozezza nti amaato abiri agabavubi abakugu abaali bavubye ekiro kyonna nga tebalina kye bakwata baali bagenda okukwata okusinga mu bulamu bwabwe ku kigambo ky'omusomesa? Ani yandirowoozezza nti omukazi mu 2 Bassekabaka 4 nga talina sente, nga talina kintu mu nnyumba ye wabula ka butto akatono, era yali anaatera okulangirira nti mwaavu mu ngeri emu oba endala yandibadde ne butto mungi nnyo nti yasarasa ebbanja lye lyonna ne kimusobozesa okubeera nga talina mabanja? Tewali muntu yenna yandibadde. Ani yandirowoozezza nti Gary Keesee, eyatikkirwa omuntu omu okuva wansi mu kibiina kye, yandibadde nagagga w'obukadde n'obukadde leero era ng'ayogera n'enkumi n'enkumi z'abantu okwetoloola ensi yonna buli lunaku? Tewali muntu yenna! Mu mboozi zino zonna, Katonda yakozesa ekitasuubirwa okukyusa embeera eriwo.

Singa okujjula, ekitundu eky'emirundi ebiri kyali kyeyoleka, nga kitudde bweru mu bbanga, Sitaani yandikirabye era yandigezezzaako okukikwata n'akibba. Ky'ekyo lwaki Katonda tabikkula bya bugagga bye mu lwatu. Byekweese. Sitaani tayagala ggwe okubeera omumativu n'okunyumirwa eby'okulya, naye takyagalila ddala singa olinnya mu kujjula n'okuwummula kwa Ssabbiiti.

Ka nkulage ekintu ky'olina okutegeera ku bikwata ku ngeri Katonda gy'akola mu ttwale ly'ensi.

Nedda, twogera ku magezi ga Katonda ag'ekyama, amagezi agakwekeddwa era ago Katonda ge yatutegekera ekittibwa kyaffe ng'ebiseera tebinnatandika. Tewali n'omu ku bafuzi b'omulembe guno akitegeera, kubanga singa baali bakitegeera, tebandikomeredde Mukama ow'ekitiibwa.

—1 Abakkolins 2:7-8

Ekitundu kino kitulaga bulungi nti singa Sitaani yandibadde amanyi enteekateeka ya Katonda, yandikyusizza obukodyo! Eno y'ensonga Iwaki Katonda alina okukola mu nkukutu. Sitaani yandikoze ku kintu kyonna ekyeyoleka. Enteekateeka yo ennyingi tesobola kukolebwa mu Iwatu oba okutuusa mu kaseera k'onoogikwata oba okugikungula olw'eyo ensonga y'emu. Nnina enjogera gye mmaze emyaka nga njogera. Eby'obugagga bya Katonda bikwekeeddwa, si gye muli wabula ku lwammwe.

Bikwekeeddwa gy'oli ku lulwo!

Abantu bangi bang'amba nti baagala Katonda aleme kulinda ssaawa ya ttumbi okuleeta eby'okuddamu bye. Naye munange Katonda talina bunkenke. Amanyi ddi ebbago bwe lituuka , era kikugasa Katonda obutalaga mukono gwe nga bukyali sikulwa nga Sitaani agukwata.

Nja kukuwa eby'obugagga eby'ekizikiza, obugagga obuterekeddwa mu bifo eby'ekyama, bwe kityo mulyoke mutengeere nga nze Mukama , Katonda wa Yisirayeri abayita erinnya.

— Isaaya 45:3

Obugagga obuterekeddwa mu bifo eby'ekyama? Gwe, kino kisinga olutambi lwa firimu esinga okunnyuma mu Hollywood. Ka nkuwe eky'okulabirako ku ngeri Katonda gye

yannyamba okukwata ebitundu ebibiri mu bulamu bwange obw'obusuubuzi. Emysaka egiyise, nnali ntudde wansi nga ntunuulira amagoba gange era sitatimenti y'okufirwa mu mwaka gwa kkampuni yange ekola ku by'ensimbi. Wadde nga nnali nga ndi mumativu —nnali nvudde ku mabanja era nga nnina ssente mu bbanka —nnamanya nti waliwo ennyongeza. Nalaba pulojekiti nnyingi nnyo ze nnali njagala okusondera ssente mu Bwakabaka, bingi nnyo eby'okukola, era nabyo byonna bigula ssente.

Nga bwe nsaba ku nsonga eyo, Mukama n'atandika okukolagana nange ku kigambo ebitundutundu. Mu kusooka, nnali sitegeera kye yali ayogera, naye gye nnakoma okusaba ku nsonga eyo era n'awuliriza, nakifuna. Ebitundutundu nga mu mboozi gye twaakasoma byabuusibwa amaaso. Omuwendo gwaabyo gwatunuulirwa ng'ogatalina mugaso —oba olw'amaanyi ge byandibadde bitwala okubikwata nga bitunuulirwa ng'ebitasaana oba omuwendo gwabyo gwali gwasigamiziddwa ku nkola y'emiwendo evudde ku mulembe. Oba kiyinzika okuba, endowooza enkyamu era ekoma ku kukozesa kwabwe okw'okuyinza okukoma kwakoma ku kutegeera kwabwe ku kweyongeza kwabyo okuyinza okubaawo mu muwendo okuva endowooza gye baalina mu kiseera kino bwe yali.

Owulidde abantu nga boogera bino emirundi mingi nkakasa nti, "Eno y'engeri yokka bulijjo gye tukikoze." Mu bulungi , nsobola okukugamba nti ekitundu eky'emirundi ebiri tekija tomany a kujja mu ngeri eyo. Nga bwe ntunula ku bikunganyiziddwa, Katonda yazibula amaaso gange ku bitundutundu bingi bye nnali nsigazza ku mmeeza bye nnandibadde nsitula. Ekimu ku bintu bye tukulembeza bye tukola ne buli kasitoma kwe kukola ebikwata ku bikunganyiziddwa ebijuvu ku bbo okulaba eby'obugagga bye bayinza okuba nabyo nga kwotadde ne ebbanja lyabwe. Olwo

tukola okwekenneanya okunoonya ssente zonna ze tuyinza okuddamu okuteeka mu kifo okumalawo amabanja. Kya lwatu nti tuwandiika embeera y'omusingo gye balina mu kiseera kino' omuwendo gw'amagoba, nga mw'otwalidde n'ebiragiyo by'ebbanja ku lupapula lw'amawulire. Mu kiseera ekyo, twali tuwabula bakasitoma baffe okufuna layini y'ebbanja okusinziira ku migabo gyabwe egy'awaka okusasula ebbanja lya kaadi y'okuwola amagoba amangi, bwe batyo ne bakendeeza amagoba gaabwe amatuufu okuva ku muwendo ogwa bulijjo ogw'abiri ku kikumi okutuuka ku muwendo gwa mukaaga ku buli kikumi mu kiseera ekyo. Okutereka okuva mu kunonyereza kuno kwokka kwawonya amaka aga bulijjo ddoola bitaano okutuuka ku ddoola lukaaga buli mwezi mu nsimbi eziyingira. Embeera eno bwe yabaluseewo yennyini, twandisindise bakasitoma baffe okudda mu bbanka zaabwe okulaba nga bagatta ebbanja.

Nga nsoma ebikungannyiziddwa byange, Omwoyo Omutukuvu yansongera ku nsonga eno ey'omusingo. "Lwaki omulimu ogwo ogw'omusingo togukwata?" Nga bwe nnali ndowooza ku nsonga eyo, ekyo kyalina amakulu. Twafuna dda obwesige bwa kasitoma; twalina dda ebikungannyiziddwa byaabwe era okumaliriza, ffe twaali tuteesa nti baddemu okusasula ebbanja lyabwe mu kusooka. Okukwata oludda luno olwa bizinensi kyandibadde kyetaagisa okuyiga bizinensi empya yonna, okuyita emisomo gya layisinsi n'okutendeka, n'ebirala bingi. Nze saalina bubeesi budde okukola ebyo byonna. Naye bwe nnagenda mu maaso n'okusaba ku nsonga eyo, Mukama yankwatako okupangisa omuntu omulala okutandikawo n'okuddukanya kkampuni yange ey'omusingo, nga nze kye nakola. Okukwata omulimu gw'omusingo ffekka mu mwaka ogwo ogusooka gwokka twaleeta ddoola emitwaalo kumi na mukaaga ez'okwonderako mu nfunu entuufu. Zino zaali ssente ze ssandibadde nazo singa saakkiriza Mwoyo

Mutukuvu kundaga katundu ke nnali ntunulidde obutunulizi naye nga sikalaba.

Nagenda mu maaso ne nkewata ebintu ebirala bingi ebyali ebitundutundu Omwoyo Omutukuvu bye yandaga. Akatundu kamu ke nnali mbuusa amaaso—olw'okulowooza kwange nga sinnabaawo ebirowoozo bye nnali njize oba bye nnali mpulidde okuva mu bantu abalala nga bagamba nti ekitundu kino si kya mugaso okuyingiramu—byafuuka obuwanguzi bungi nnyo gye tuli. Bwe nnamaliriza okutuula wansi ne nkitunuulira, nakitegeera nti amawulire gonna ge nnali mpulidde ku kitundu kino eky'ebintu gaali makyaamu era mu butuufu yali esaanira nnyo kkampuni yaffe. Akatundu ako kavuddemu mu butuufu ssente nnyingi okusinga enkola yange eya bizinensi enkuluz'evuddemu, okuleeta obukadde bwa ddoola. Mu butuufu kyali kitundu kya bukadde bwa ddoola!

Kale ka nkutegheeze bulungi ddala. Ekitundu eky'emirundi ebiri kikwatibwa okuyita mu kubikkulirwa! Okubikkulirwa kintu kyokka Omwoyo Omutukuvu ky'akulaga nti ggwe tewanditedgedde ku bubwo. Kale Omwoyo Omutukuvu abikkula oba azibula amaaso go ekintu ku ggwe kennyini kye wali tomanyi. Kino kiyitibwa okumanya kw'okubikkulirwa.

Okubikkulirwa kye kisumulozo ky'ekitundu eky'emirundi ebiri!

abantu olwo bambuuza nti, “Mpulira ntya Omwoyo Omutukuvu? Mpulira ntya engeri y'okukolamu okuwamba ebirowoozo bino ebikusike n'emikisa?” Ebibuuzo ebikulu. Nze sirina kiseera mu kitabo kino okugenda mu bujuvu ku bikwata ku kuwulira eddboozzi lya Katonda. Bwentyo bwe ndi okugenda okukulambika mu kitabo ekirala kye mpandiise ekituumiddwa, Okubatizibwa Kw' Omwoyo Omutukuvu. Osobola okukigula ng'oyita ku Amazon oba ku mukutu gwaffe

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

ogwa yintaneeti. Mu kitabo ekkyo, ggwe ojja kusanga ebisingawo ebikwata ku ngeri Omwoyo Omutukuvu gy'akolamu okulaga enteekateeka ya Katonda enkusike gye tuli, tusobole okukulaakulana wano wennyini mu ttwale ly'ensi, wansi ddala w'Ennyindo ya Sitaani; era tewali ky'ayinza kukikolera. Naye okukutuusa omutwe mu bulagirizi obutuufu, ka tulabe **1 Abakkolinso 14:2.**

Kubanga buli ayogera mu nnimi tayogera na bantu wabula Katonda. Mazima tewali amutegeera; ayogera ebyama n'omwoyo gwe.

Olunyiriri 4 lugamba nti,

Oyo ayogera mu nnimi yeezimba.

Ekigambo okuzimba kitegeeza okuleeta okuyigirizibwa oba okutegeera. Ekyo nkyetaaga era naawe bw'otyo. Bayibuli bw'eba eyogera wano ku kwogera mu nnimi oba, nga Pawulo akinnyonnyola, ng'asaba mu Mwoyo, njagala okukuzzaamu amaanyi—ne bw'oba owulidde bitya ku mulimu guno ogw'Omwoyo Omutukuvu, oba waliwo eyakugamba nti kyayitako wamu n'abatume oba nti kya sitaani—soma Bayibuli yo! Okusaba mu Mwoyo kwe kusaba kwokka Omwoyo Omutukuvu okuyita mu ggwe mu bwakabaka bw'ensi okuleeta by'ayagala okutuukirira nga sitaani tamanyi bigenda mu maaso. Okusaba mu Mwoyo kisumulizo kikulu mu kuwulira okubikkulirwa okuva mu ggulu, nange mbakubiriza okusoma bye njogedde. Era bw'oba olina ebibuuzzo, funa ekitabo kyange era nkimanyi nti kijja kukuyamba okufuna amagezi amalala ku mulimu guno ogw'ekyewuunyo ogw'Omwoyo Omutukuvu mu bulamu bwaffe.

Njagala okumaliriza ekitabo kino n'ennyiriri bbiri ez'Ebyawandiikibwa okusinga okufunza essuula eno.

Kati eri oyo asobola okukola ekisingawo mu ngeri etapimibwa okusinga byonna bye tusaba oba bye tulowooza, ng'amaanyi ge agakola munda mu ffe bwe gali, ekitiibwa kibeere mu kkanisa ne mu Kristo Yesu mu mirembe gyonna, emirembe n'emirembe! Amiina.

— Abeefeso 3:20-21

Tosobola kusaba kintu ky'otolowoozezzaako. Mu kiseera kino nze nnannyini nnyonyi bbiri, ennyonyi entono gye nvuga olw'okusanyuka n'ennyonyi yange eya bizinensi gye nvuga wonna mu nsi gye ngenda. Bwe nnali ndowooza ku ky'okugula ennyonyi ey'okukola bizinensi, nnakwatibwa ensonyi olw'ebbeeyi. Ennyonyi si za layisi! Natandika okudda emabega ne ndowooza nti, "Nze nsobola okubeerawo nga sirina nnyonnyi ya bizinensi. Anti ssente nnyingi nnyo." Naye nze nnali mbuuka buli wiiki ku nnyonyi ez'ebyobusuubuzi, era omwezi gumu nnabuuka emirundi abiri mu ssatu. Kyali kikooya. Yee, nnali nsobola okugamba nti nnalina eby'okulya. Ennyonyi zange zonna zaasasulwa; tewaaliwo nsongya yonna ku ssente za kuzisasula. Naye okutambula kwange okw'ennyonyi kwalina okufuuka ekintu kyonna wabula okuwummula. Ennyonyi zaasazibwangamu oba nga zikeerewa, era kyali kizibu. Kino si kye kyaali ekiwummulo kya Ssabbiiti kye nnali nneetaaga. Mu nkomerero, nnakkiriza nti wano nnali nkoma ku Katonda. Ye Katonda ow'ebitundu ebibir. Nze ne Drenda twakankana ku kugula ennyonyi eyo okumala omwaka mulamba n'okusoba, nsonnyiwa okugamba. Mu nkomerero, Katonda yafuna okufaayo kwaffe ku nnyonyi eyo n'atugamba nti abadde agezaako okutuusako ennyonyi eyo okumala emyaka ebiri! Twenanya ne tusalawo. Ffe twasiga ensigo yaffe

ENKYUKAKYUKA YO EY'EBYENSIMBI: Amaanyi g'Okuwummula

olw'ennyonyi ya bizinensi entuufu gye twagala era gye twali twetaaga; ne bwe twakikola, twakifuna mu myezi ebiri. Mu kiseera ekkyo, Katonda yampa okutegeera n'okusiimbwa ne ddiiru za bizinensi ezimu, era ssente zaaliwo nze bwe nnali nzeetaagila.

Yee, Katonda ye Katonda ow'omugabo ogw'emirundi ebiri. Kyaleeta enjawulo? Wamma, enjawulo mu bulamu bwange okusobola okubuusa ennyonyi yange bw'ogeraageranya n'okubuukila mu y'eb'yobusuubuzi kyandibadde ng'okugeraageranya okubeera ng'olina okuvuga ddigi yo oba okuvuga mmotoka ku kintu ky'ogenda okusisinkana mayiro ng'ataano okuva we wali. Kituufu! Era Katonda yali agezaako okukintuusako okumala emyaka ebiri ate nga nze ntunula butunuizi nga ndi mumativu era nga nsigala nga muzibe w'amaaso ku kitundu ekky'emirundi ebiri Katonda kye yali yampadde dda eby'okunkolera. Nnali nneetaaga kukiraba kyokka. Oyinza okuba ng'ovuga mmotoka nga weetaaga nnyo okuddaabirizibwa n'osaba etandike bw'osituka. Mulekere awo okutunuulira akawunti ya bbanka njereere n'okola okusalawo kw'okusimattuka nga kwsigamiziddwa ku ekkyo. Wabula, Katonda w'ebitundu ebibiri akulaga ebitundutundu, ebintu ebikusike by'olina okumanya okusobola okuba ow'eddembe n'okunyumiwa emirembe n'okuwummula kwa Ssabiiti. Ajja kukuwa enteekateeka era akulage engeri gy'oyinza okugikola singa omala kumusaba. Nga Yesu bwe yagamba nti, "Tewabaawo kintu kyonna kibulankanyizibwa!" Ekitundu ekky'emirundi ebiri kyaweebwa dda ku lulwo!

N'olwekyo, wasigaddewo ekiwummulo kya Ssabiiti eri abantu ba Katonda; ku muntu yenna ayingira ekiwummulo kya Katonda naye awummuzibwa okuva mu bikolwa byabwe, nga Katonda bwe yakola okuva mu bibye.

— Abebbulaniya 4:9-10

EKYMA KY'EKITUNDU EKY'EMIRUNDI EBIIRI

Nneesiga ekitabo kino kibadde kya mukisa gy'oli n'okutambula kwo ne Mukama waffe Yesu Kristo. Nga bwe nnagambye mu kitabo, kino kye eky'okubiri mu bitabo byange eby' "Enkyukakyuka yo Mu By'ensimbi" ebijja kimu ku kimu. Wajja kubaawo omugatte gwa bittaano, n'olwekyo sigala ng'otunuulira ekitabo ekiddako ku mukutu gwaffe ogwa yintaneeti. Ate era, lowooza ku kufuuka mmemba wa Ttiimu Enkyukakyuka, enteekateeka yaffe ey'okubuulirira abantu. Osobola okufuna ebisingawo ebikwata ku Ttiimu Enkyuuukakyuka ku mikutu gyaffe nagyo.

Gary ne Drenda Keesee bannannyini kkampuni y'Ekibiina ky'Ebyensimbi eby'omu Maaso mu New Albany era be bagiddu10kanya Albany, Ohio.

Gary ne Drenda Keesee omusumba w'ekkanisa ya Obulamu bw'Okukkiriza mu kibuga New Albany mu ssaza ly'e Ohio. Ebisingawo ku bikozesebwa Gary ne Drenda Keesee, genda ku FaithLifeNow.cow, GaryKeesee.com,oba Drenda.com.

ENKYUKAKYUKA yo BY'EBYENSIMBI

Amaanyi g'okuwummula

Okooye?

Okooye okudduka emisinde gy'envunza?

Okooye okuwulira ng'osibye?

Okooye okweraliikirira?

Okooye obutaba musanyufu?

Tokyalina kubeara bw'otyo.

Weegatte ku Gary Keesee ku kino kye bazudde, era YYIGA ENKOZESA EMPPYA—eyo ejja okukyusa ddala obulamu bwo, nga bwe bwakola oluvannyma lw'emyaka mwenda emiwanvu egy'okubeera ng'akooye era ng'alii ku bbali mu by'ensimbi, mu mubiri, ne mu nneewulira.

Okuzuula:

1. Engeri buli kimu gye kyakyuka eri Gary—engeri gye yava ku butabeera na ssuubi ddala, mu by'ensimbi ne mu mubiri, n'afuuka omulamu obulungi era omulamu obulungi, ng'asasula ssente enkalu ku mmotoka ze, ng'azimba amaka agataliimu mabanja, n'atandikawo kkampuni eziwera, n'okusomesa abantu obutitimbe n'enkumi engeri y'okubeera mu Bwakabaka andabout okubeera n'obulamu obw'okuwummula.
2. Engeri gye kiyinza okukyusa buli kimu gy'oli, naawe—engeri gy'oyinza okubeera n'obulamu obw'okuwummula.

Buli gw'omanyi ne bw'aba abeera akooye era ng'adduka okusobola okuwangaala, tolina kubeara bw'otyo.

Bw'otegeera omusingi omukulu ogw'Okuwummula kwa Ssabbiiti, osobola okulaba ebivaamu mu bulamu bwo. Osobola okubeera mu kifo awabeera ebyetaago byo; wa ddembe okuzuula ekigendererwa kyo n'obwagazi bwo n'okukulaakulana ku kyo okusukka okuwangaala; era gy'olaga ensi ebivaamu bya njawulo ku bya bulijo.

Tosibira mu mbeera. Tosigala ng'oibeera nga okooye

Zuula engeri empya ey'obulamu!

Gary Keesee muwandiisi, mwogezi, musuubuzi, mukugu mu by'ensimbi, era omusumba ng'ayagalaa nnyo okuyamba abantu okutuuka ku buwangizi mu bulamu naddala mu by'okukkiriza, amaka, n'ebiensimbi. Gary ne mukyala we Drenda, bazimbye bizinensi eziwerako ezifunye obuwangizi era be baatandikawo ekibina kya Faith Life Now, ekifulumya emizanno gya tivvi ebiri (Fixing the Money Problem ne Drenda), enkurjaana mu nsi yonna, n'ebikozeseewa mu nkola. Aba Keesee basumba b'ekkanisa ya Faith Life Church, mu kibuga Columbus mu Ohio ekiriraanyewo.

P. O. Box 779, New ALBANY, OH 43054

1.888.391.LIFE | garykeesee.com